

Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür
Kurumu

UNESCO
Türkiye
Millî Komisyonu

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU 2014-2015 FAALİYET RAPORLARI

UNESCO
Türkiye Millî Komisyonu
2014 - 2015
Faaliyet Raporları

Editör

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu
Genel Sekreterliği

Kapak Tasarımı

Tevfik AKBABAOĞLU

**UNESCO prestij listelerine alınmış
miraslarımızdan oluşan ve**

kapak bölümünde yer alan fotoğraflar sırasıyla;

Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu (2014)

Ebru: Türk Kağıt Süsleme Sanatı (2014)

Kültepe Tabletleri (2015)

Efes (2015)

Sayfa Tasarımı

Baskı ve Cilt

Grafiker®

Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

1. Cadde 1396. Sokak No: 6

06520 (Oğuzlar Mahallesi)

Balgat-ANKARA

Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx

Faks : 0 312. 284 37 27

E-mail : grafiker@grafiker.com.tr

Web : grafiker.com.tr

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	9
UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU ÖNCEKİ BAŞKANLARI	12
TÜRKİYE’NİN UNESCO YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ	12
UNESCO NEZDİNDE TÜRKİYE DAİMİ TEMSİLCİLERİ	13
25. DÖNEM YÖNETİM KURULU ÜYELERİ	14
26. DÖNEM YÖNETİM KURULU ÜYELERİ	15
UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU 26. DÖNEM GENEL KURULU	16
EĞİTİM SEKTÖRÜ	19
Eğitim İhtisas Komitesi	19
UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri	20
Kardeş Okullar Ağı	21
Öğrenen Şehirler Programı	22
Staj Programı	22
Yüksek Lisans ve Doktora Bursları Programı	23
UNESCO Kulüpleri	23
UNESCO Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim 2014 Dünya Konferansı	23
Herkes için Eğitimde Yükseköğretim	24
Japonya Millî Komisyonu İşbirliği Programı: Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim	24
Dünya Eğitim Forumu 2015	25
Uluslararası Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim Konferansı	25
DOĞA BİLİMLERİ SEKTÖRÜ	26
Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi	26
Hidrolojik Bilimler ve Su Güvenliği Kolokiyumu ve Uluslararası Hidroloji Programı 21. Hükûmetler Arası Komitesi	27
Azerbaycan ve Türkiye’de Küresel Öneme Sahip Tarımsal Miras Sistemlerinin Belirlenmesi, Değerlendirilmesi ve Yönetilmesi Projesi Uluslararası Çalıştayı	27
Yedinci Dünya Bilim Forumu	28
UNESCO MAB (İnsan ve Biyosfer) Programı	28
MAB İzleme Grubu	28
15. Uluslararası Sürdürülebilir Peyzajlar ve Ekonomi Çalışma Toplantısı	29
EuroMAB 2015 Toplantısı	29
UNESCO MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi 27. Toplantısı	29
Sürdürülebilirlik ve Yönetişim, El Ürünleri ve İnovasyon, Tarım ve Gıda Üretimi Çalıştayı	29
Camili Biyosfer Rezervi Periyodik Rapor Hazırlık Çalışmaları	30
UNESCO Jeoparkları	31
Jeolojik Miras ve Jeopark Alt Çalışma Grubu	31
UNESCO Anlayışı Çerçevesinde Jeopark ve Jeolojik Miras Çalıştayı	31
Jeopark Alanları Ulusal Listesine Öneri Sunma Çalıştayı	32

UNESCO Küresel Jeoparkları Avrupa ve Kuzey Amerika Bölgesi Millî Komisyonlar Teknik Toplantısı.....	33
UNESCO-L'Oréal 2014 Uluslararası Bilim Kadınları Bursu.....	33
UNESCO L'Oréal Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları.....	33
SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER SEKTÖRÜ	36
UNESCO Biyoetik Programı	36
Biyoetik İhtisas Komitesi.....	37
Ulusal Etik/Biyoetik Komiteleri 10. Zirve Toplantısı.....	37
Akdeniz Biyoetik İşbirliği Ağı Toplantısı.....	38
Klinik Araştırmalarda Biyobankalar Üzerine İstişare Toplantısı	39
UNESCO Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi (IGBC) Toplantısı	39
IBC ve Dünya Bilim Etiği Komisyonu (COMEST) Ortak Toplantısı	39
IBC ve IGBC Ortak Toplantısı	40
Felsefe İhtisas Komitesi	40
İnsan Hakları İhtisas Komitesi	40
UNESCO Karar ve Verileri Işığında İnsan Hakları Eğitimi Uluslararası Konferansı	40
Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) ve Kültürlerarası Diyalog.....	41
MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi.....	42
MOST Hükûmetler Arası Konseyi Olağan Toplantısı 12. Oturumu	42
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği.....	43
Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi	43
Beden Eğitimi ve Spor Programı.....	44
Beden Eğitimi ve Spor İzleme Grubu	44
Beden Eğitimi ve Spor Hükûmetler Arası Komitesi (CIGEPS) 2014 Genel Oturumu	44
Beden Eğitimi ve Spor Hükûmetler Arası Komitesi (CIGEPS) Olağanüstü Toplantısı	45
“Sporda Dopinge Karşı Uluslararası Sözleşme”ye Taraf Ülkeler Yönetim Kurulu Beşinci Oturumu.....	45
KÜLTÜR SEKTÖRÜ	46
Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle ilgili Sözleşme	47
Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Komitesi	47
Müze ve Koleksiyonların Korunmasına İlişkin Taslak Tavsiye Kararı Hükûmetler Arası Uzman Toplantısı	47
Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme	48
Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi	48
Çatışma Nedeniyle Tehlike Altında Bulunan Dünya Miras Alanları Alt Çalışma Grubu.....	49
Dünya Mirası Komitesi İstişare Toplantısı.....	49
Truva Antik Kenti Periyodik Raporlama Toplantısı.....	50
Dünya Mirası Komitesi Açık Uçlu Çalışma Grubu Birinci Toplantısı	50
Dünya Mirası Komitesi Açık Uçlu Çalışma Grubu İkinci Toplantısı.....	51
Dünya Mirası Komitesi Açık Uçlu Çalışma Grubu Üçüncü Toplantısı.....	51
Dünya Mirası Komitesi 38. Oturumu	51
Dünya Mirası Bursa UNESCO Konferansı.....	52
Dünya Mirası Sözleşmesine Taraf Devletler Birinci Olağanüstü Genel Kurulu	52
Avrupa İkinci Etap Periyodik Raporlama Nihai Toplantısı.....	52
Kültürel Miras Kursüsü Tanıtım Toplantısı	53
Safranbolu'nun UNESCO Dünya Mirası Listesine Kaydedilişinin 20. Yıl Dönümü	

Kutlama Programı.....	53
İstanbul'un Tarihi Alanları Koordinasyon Toplantısı.....	53
ICOMOS ve Dünya Mirası Merkezi Delegasyonlar Toplantısı.....	53
Göbeklitepe Arkeolojik Alanı Paneli.....	54
Dünya Mirası Sözleşmesi: Geleceği Düşünmek	54
“Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı” Adaylık Dosyası Toplantısı	54
Tarihî Yarımada Yönetim Planı, Yönetim ve Organizasyon Projeleri Toplantısı	55
24. Müze Kurtarma Kazıları Sempozyumu ve Uluslararası Müzecilik Çalıştayı	55
Suriye ve Irak'ta Çatışma Nedeniyle Tehlike Altında Bulunan Kültür Mirası Toplantısı.....	55
Uluslararası Müzeler Konseyi (ICOM) Danışma Kurulu Toplantısı	56
Dünya Mirası Komitesi 39. Oturumu	56
UNESCO'nun 30. Yılında Hattuşa Çalıştayı.....	57
Dünya Mirası Sözleşmesi Taraf Devletler 20. Genel Kurulu	57
Dünya Mirası Sözleşmesi 11. Olağanüstü Komite Toplantısı	58
40. Dünya Mirası Komitesi Çalışmaları	58
Üçüncü Koruma ve Peyzaj Mimarlığı Sempozyumu.....	58
Anı Arkeolojik Alanı Alan Çalışması.....	58
Sualtı Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi	58
Sualtı Kültürel Mirası İzleme Grubu.....	59
Afrika Ülkeleri için Sualtı Arkeolojisi İkinci Çalıştayı.....	59
Birinci Dünya Savaşı Batıkları Sualtı Kültürel Mirası Bilimsel Konferansı.....	59
Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi	59
Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi.....	60
İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne Aday Nevruz	
Çokuluslu Dosya Hazırlık Toplantısı.....	61
Nevruz Konseri.....	61
Güney Doğu Avrupa Ülkeleri UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Kategorisi	
2 Merkezi Üçüncü Genel Kurulu	61
UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesine Taraf Devletler	
Beşinci Genel Kurulu.....	61
Türk Dünyası Müzeleri ve Kültür Turizmi Uluslararası Forumu.....	62
Ulusal Düzeyde Sürdürülebilir Kalkınma ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın	
Korunması Üzerine Uzmanlar Toplantısı.....	62
Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi	
Dokuzuncu Olağan Toplantısı.....	62
Güney Doğu Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Kategorisi 2 Merkezi	
Dördüncü Genel Kurulu.....	63
2015 Yılı Nevruz Etkinlikleri ve “Nevruz Çiçektir, Biyolojik Çeşitliliştir Sergisi”	63
Güney Doğu Avrupa Ülkelerinde Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Politikaları	
Bağlamında Fikrî Mülkiyet, Somut Olmayan Kültürel Miras ve Geleneksel Tıp Konferansı.....	63
Batı ve Orta Asya'da Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Kategorisi 2 Merkezi	
İkinci Olağan Genel Kurulu.....	63
SOKÜM Etik Yönetimi Ortak Geleceğin İnşası Uluslararası Kolokyumu	64
Üçüncü TÜRKSÖY Müze Forumu.....	64
SOKÜM 10. Hükûmetler Arası Komite Toplantısı Öncesi İstişare Toplantısı	64
Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi	
10. Olağan Toplantısı.....	64
Güney Doğu Avrupa UNESCO Üyesi Devletlerinin 2003 SOKÜM Korunması Sözleşmesinin	

Uygulanması ve Yaygınlaştırılmasına Katkılarına İlişkin Uluslararası Forumu	65
SOKÜM Farkındalık Konferans ve Panelleri	66
İlk ve Ortaöğretim Eğitim Programlarında Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitimi	
Çalışma Grubu	66
Yaşayan İnsan Hazine Programı	66
31 Aralık 2015 itibarıyla ilan edilen Yaşayan İnsan Hazine Programı	66
Kaybettiğimiz İnsan Hazine Programı	67
Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi	69
Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi	70
Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Teşviki Sözleşmesi Hükûmetler Arası	
Komite Toplantısı	70
KİFAÇ Sözleşmesi Taraflar Beşinci Olağan Oturumu	71
KİFAÇ Hükûmetler Arası Komite Toplantısı	71
Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin 10 Yılı Konferansı	71
UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı	72
UNESCO Türkiye Millî Komisyonu-Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Yaratıcı Şehirler Ağı	
İstişare Süreci	73
Gaziantep UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı	73
BİLGİ VE İLETİŞİM SEKTÖRÜ	74
Dünya Belleği Programı	74
Dünya Belleği İhtisas Komitesi	75
Dünya Belleği Kütüğüne Ortak Adaylık Sunma İstişare Toplantısı	76
Dijital Çağda Dokümanter Mirasın Korunması ve Dijital Mirasa Erişime ilişkin	
Taslak Tavsiye Kararı” Uzmanlar Toplantısı	76
Dünya Belleği Programı 12. Uluslararası Danışma Komitesi Toplantısı	77
İletişim İhtisas Komitesi	77
Çok Dilli Siber Aleme Erişebilirlik Toplantısı	77
Üçüncü Siber Âlemde Dilsel ve Kültürel Çeşitlilik Toplantısı	78
Dışlanmadan Güçlenmeye Engelli Bireyler için Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Rolü Toplantısı ...	78
Gençlik ve İnternet Radikalleşme ve Aşırılıkla Mücadele Toplantısı	78
UNESCO Uluslararası Anlaşmalar İhtisas Komitesi	78
SEKTÖRLER VE KOMİTELER ARASI İŞBİRLİĞİ	79
UNESCO Türkiye Millî Komisyonu İkinci Büyük Buluşması	79
13 Şubat 2015 Dünya Radyo Günü	80
Şanlıurfa Suriyeli Misafirler Geçici Barınma Merkezi Ziyareti	81
BÖLGESEL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ	83
Türkiye ve Azerbaycan Geleneksel El Sanatları Projesi	83
Türkiye-Macaristan Ortak Mutfak Etkileşim Projesi	83
Güney Doğu Avrupa UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı	83
Fotoğraf Sınıfı Çalıştayı	84
Avrupa Millî Komisyonları Ağı Toplantıları	84
194. Yürütme Kurulu UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı	85
Birinci Bölgeler Arası UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı	85
İkinci Bölgeler Arası UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı	86

Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) ve Örgün ve Yaygın Eğitim:	
Türkiye ve Afrika Deneyim Paylaşımı Yuvarlak Masa Toplantısı	86
UNESCO İpek Yolu Online Platformu	87
UNESCO İpek Yolu Online Platformu Odak Noktaları Ağı Birinci Toplantısı	87
TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları ve Komiteleri Beşinci Toplantısı	88
İnsan Evriminde Yerleşim Dinamikleri: İnsanın Yayılma ve Göçlerden Yerleşik Düzene Geçişinin Tarihi	89
UNESCO'nun 70. Yıl Dönümü ve Dede Korkut Kitabı'nın İlk Yayımının 200. Yıl Dönümü Etkinlikleri	90

2015 UNESCO 38. GENEL KONFERANSI 91

UNESCO Dokuzuncu Gençlik Forumu	91
Genel Oturum	91
38. Genel Konferans Eğitim Komisyonu	94
38. Genel Konferans Doğa Bilimleri Komisyonu	94
38. Genel Konferans Sosyal ve Beşerî Bilimler Komisyonu	95
38. Genel Konferans Kültür Komisyonu	97
38. Genel Konferans Bilgi ve İletişim Komisyonu	99
38. Genel Konferans APX Komisyonu	100
Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri	102
UNESCO'nun 70. Kuruluş Yıl Dönümü	102

UNESCO ANMA VE KUTLAMA YIL DÖNÜMLERİ 104

Matrakçı Nasuh'un Vefatının 450. Yıl Dönümü (2014)	105
Halide Edip ADIVAR'ın Vefatının 50. Yıl Dönümü Anma Programı İstişare Toplantısı	106
İsmail Bey Gaspıralı'nın Vefatının 100. Yıl Dönümü Anma Programı İstişare Toplantısı	106
Halide Edip ADIVAR Paneli	107
Abdülkadir Meragi'nin Müzikoloji alanındaki eseri Makasedü'l Elhan'ın Yazılışının 600. Yıl Dönümü Anma Programı İstişare Toplantısı	107
2014 Yılı Öncesi UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri	107

TÜRKİYENİN ÜYESİ OLDUĞU HÜKÜMETLER ARASI KOMİTE VE KONSEYLER 109

Türkiye'nin Devam Eden Hükûmetler Arası Komite ve Konsey Üyelikleri	109
Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi (IGBC)	109
Herkes İçin Bilgi Programı (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyi	109
Uluslararası Hidroloji Programı (IHP) Hükûmetler Arası Konseyi	109
UNESCO 38. Genel Konferansında Üye Olunan Hükûmetler Arası Komite ve Konseyler	110
İnsan ve Biyosfer Programı (MAB) Hükûmetler Arası Eşgüdüm Konseyi	110
Kültürel Varlıkların Ait Oldukları Ülkelere İadesinin Teşviki Hükûmetler Arası Komitesi (ICPRCP)	110
Beden Eğitimi ve Spor (CIGEPS) Hükûmetler Arası Komitesi	110
Sosyal Değişimlerin Yönetimi Programı (MOST) Hükûmetler Arası Konseyi	111
Dünya Mirası Komitesi	111
Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi	111
Hükûmetler Arası Oşinografi Komisyonu Yürütme Konseyi	112

UNESCO MİRAS LİSTELERİNDE TÜRKİYE 113

UNESCO Dünya Mirası Listesi	113
UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi	113

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi	115
Dünya Belleği Kütüğü.....	115
Biyosfer Rezervleri Listesi	115
Küresel Jeoparklar Listesi.....	115
Ramsar Alanları.....	115
2014-2015 YILLARINDAKİ YAYINLAR	116
Sürdürülebilir Kalkınma Eğitimi için Biyosfer Rezervleri: Camili'de Yaşam: Mısır Ekmeği, Yoğurt ve Bal.....	116
Türkiye'de UNESCO: 70 Yıl – 70 Anahtar Olay.....	116
Hayat Boyu Öğrenme Eğitim Stratejisi: Erken Çocukluk Eğitiminden Yetişkin Eğitimine	116
UNESCO MİLLÎ KOMİSYONLARI YILLIĞI	117
ZİYARETLER	118
LOGO DESTEĞİ VERİLEN FAALİYETLER	119
GENEL SEKRETERLİK FAALİYETLERİ	134
Genel Sekreterlik Hakkında.....	134
İNTERNET SAYFASI	136
UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU SERGİLERİ	137
Somut Olmayan Kültürel Miras Sergisi.....	137
UNESCO Kültürel ve Doğal Miras Sergisi.....	137
Nevruz Çiçektir, Biyolojik Çeşitlilik Sergisi.....	138
Doğal Miras Sergisi.....	139
UNESCO 2014-2015 ULUSLARARASI GÜN, HAFTA, YIL VE ON YIL İLANLARI	140
UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası On Yıllar	140
UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Yıllar	140
2014 Uluslararası Kristalografi Yılı.....	140
2015 Uluslararası Işık Yılı	140
UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Günler	141
5 Mayıs- Afrika Dünya Mirası Günü.....	141
26 Temmuz- Uluslararası Bataklık (Mangrove) Ekosisteminin Korunması Günü	141
20 Eylül - Uluslararası Üniversite Sporları Günü.....	141
28 Eylül - Uluslararası Bilgiye Evrensel Erişim Günü	141
5 Kasım – Uluslararası Romen Dili Günü	142
Önceki Dönemlerde UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Günler	142

SUNUŞ

U NESCO Türkiye Millî Komisyonu 2014-2015 Faaliyet Raporları adlı elinizdeki kitapçık, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu (UTMK) olarak 2014 ve 2015 yıllarında UNESCO Genel Konferansı, Yürütme Kurulu, Sözleşmelerin Genel Kurulları veya Hükûmetler Arası Komiteleri tarafından alınan kararlara, Sözleşme, Tavsiye Kararı veya Bildirge gibi adlar altında UNESCO bünyesinde üretilmiş ve kabul edilmiş metinlere, Genel Direktörlük, UNESCO Büroları, UNESCO Merkezleri, Millî Komisyonlar ve UNESCO Uzman Toplantıları gibi UNESCO mekanizmalarında ele alınan konulara atıfta bulunan ve Yönetmeliğimizin kuruluş amaç ve görevlerimizi belirleyen 6. ve 7. maddelerine uygun olarak gerçekleştirilen faaliyetlerin Yönetim Kurulumuzun görevleri arasında yer alan 17/g maddesi gereğince Genel Kurulun bilgisine sunulması maksadıyla hazırlanmıştır. Raporda, Millî Komisyonumuzun 2014 ve 2015 yıllarını içine alan her düzeydeki çalışmalarıyla, devletimizin 2014 ve 2015 yıllarında UNESCO ile ilgili konularda gerçekleştirdiği faaliyetler ve elde ettiği sonuçlardaki katkı ve desteği özetlenmiştir.

Millî Komisyonumuz, Yönetmeliğinin 6. ve 7. maddelerinde ifade edilen görevlerini daha demokratik, daha katılımcı ve daha paylaşımcı bir yönetimle yerine getirmek amacıyla ilki 2012, ikincisi 2014 yılında olmak üzere UTMK tarihinde bir ilk olan Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve İhtisas Komiteleri üyelerinin bir araya geldiği *UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşması* adıyla iki toplantı gerçekleştirmiştir. Bu faaliyet döneminde gerçekleşen ikinci toplantı da ilki gibi iki günlük bir kamp çalışması şeklinde planlanmış, Türkiye’de UNESCO ideallerini gerçekleştirmek için çalışanları bir araya getirerek aidiyet ve mensubiyet duygusunun güçlendirilmesinin yanı sıra, UNESCO’nun belirlediği kısa, orta ve uzun vadeli program ve kararlarının değerlendirilmesi ve ulusal yol haritalarının belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu toplantıların UNESCO “Genel Konferansı” dikkate alınarak bir anlamda Komisyonumuzun “Ulusal Konferansı” olarak iki yılda bir yapılması ve bir önceki Genel Konferans Kararlarının tartışıldığı, bir sonraki Genel Konferansın hazırlıklarının değerlendirildiği bir “istişare” zemini oluşturması düşüncesi Yönetim Kurullarımızca benimsenmiştir. Bu amaç doğrultusunda *İkinci Büyük Buluşma*’da 2013 yılında yapılan 37. UNESCO Genel Konferans kararları değerlendirilmiş, 2015 yılında yapılacak olan 38. Genel Konferans hazırlıkları hakkında görüş alış verişinde bulunulmuştur. Toplantıda İhtisas Komitelerimizin çalışmaları ayrı ayrı ele alınmış ve Millî Komisyon olarak faaliyetlerimiz soru ve cevaplarla tartışmaya açılmış, toplantı sırasında yapılan swot analizinin sonuçları üzerinden yeni planlamalar yapılması mümkün olabilmıştır.

UNESCO’nun 37. ve 38. Genel Konferanslarında alınan kararları ve öne çıkan temaları Yönetmeliğimizin 7. maddesinde tanımlanan görevleri kapsamında Türkiye’ye aktarmak ve Türkiye deneyim ve birikimini uluslararası toplumla paylaşmak amacıyla birçok etkinlik gerçekleştiren Millî Komisyonumuz, öncelikle UNESCO ile ilgili konularda toplumsal duyarlılık, farkındalık ve her kesimden katılımı

hedefleyen çalışmalara öncelik vermiş ve 2014 yılında yapılan Genel Kurulunu Kadınların, Gençlerin, Sivil Toplum Kuruluşlarının ve Özel Sektörün Millî Komisyon yönetimine daha fazla katılımını öngören bir yaklaşımla gerçekleştirmiştir. Bu amaç doğrultusunda Yönetim Kurulumuz, başta İhtisas Komiteleri üyelikleri olmak üzere mümkün olan bütün UTMK süreçlerine toplumun geniş kesimlerinin ve belli merkezlerin dışında kalan Üniversitelerdeki uzmanların katkı ve katılımını güçlendirici seçimler yapmış ve kararlar almıştır.

2014 ve 2015 yıllarında UNESCO'da ülkemiz ve Millî Komisyonumuz açısından elde edilen başarılar arasında 2014 yılında Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komite Üyeliğine, 2015 yılında Başkan Yardımcılığı ve Raportörlüğüne, 2015 yılında Almanya'nın başkenti Bonn'da yapılan 39. Olağan Oturumunda 40. Dünya Miras Komitesi Başkanlığına seçilmemiz, Dünya Miras Listesine 2014 yılında **Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu, Bergama Çok Katmanlı Peyzaj Alanı**, 2015 yılında **Diyaşbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı** ve **Efes**'in, İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine 2014 yılında **Ebru: Türk Kağıt Süsleme Sanatı**'nın, Dünya Belleği Kütüğüne 2014 yılında **Kultepe Tabletleri**'nin 3-18 Kasım 2015 tarihleri arasında gerçekleşen 38. Genel Konferansta 2016 yılının **Hoca Ahmet Yesevi**'nin Ölümünün 850. Yılında Azerbaycan, Kazakistan ve Kırgızistan'ın ve **Prof. Dr. M. Fuad Köprülü**'nün Ölümünün 50. Yılında Azerbaycan ve Kazakistan'ın katkısı ve desteğiyle UNESCO Anma ve Kutlama Yıldönümleri arasına alınması zikredilebilir.

2014 ve 2015 yıllarında da Millî Komisyonumuz İhtisas Komitelerimizin etkili, başarılı ve verimli çalışmalarıyla Türkiye'nin UNESCO ile ilgili öncelikli konularını, kısa, orta ve uzun vadeli program ve projelerini ve bu konularda atılacak adımları belirlemek üzere Faaliyet Raporlarında yer alan son derece önemli toplantılar gerçekleştirmiştir. Bütün eğitim kurumlarını, öğrencileri ve öğretmenleri kapsayacak şekilde ASPnet Ağı ve UNESCO Kulüpleri, Lisans öğrencilerine yönelik Staj, Yüksek Lisans ve Doktora öğrencilerine yönelik Burs ve Öğretim Üyelerine yönelik olarak UNESCO Kürsüleri konularında önemli adımlar atılmıştır. Jeolojik miras konusunda "Jeopark Alanları Ulusal Listesine Öneri Sunma Çalıştayı ve UNESCO HEADS Programı kapsamında "İnsan Evriminde Yerleşim Dinamikleri: İnsanın Yayılma ve Göçlerden Yerleşik Düzene Geçişinin Tarihi" başlıklı toplantılarda bir anlamda UNESCO miras listelerine önerilebilecek iki "Türkiye Ulusal Listesi" oluşturulmuştur. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi "Ulusal Düzeyde Sürdürülebilir Kalkınma ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Üzerine Uygulama Yönergesi Taslağı" Millî Komisyonumuzun ev sahipliğinde hazırlanmıştır. Sözleşmenin 10. Yıl dönümünde gerçekleştirilerek farkındalığı arttıran "Kültürel İfadelelerin Çeşitliliğinin 10 Yılı Konferansı" ve UNESCO'nun Afrika önceliği ve stratejik hedefleri kapsamında düzenlenen "Somut Olmayan Kültürel Miras ve Örgün ve Yaygın Eğitim: Türkiye ve Afrika Deneyim Paylaşımı Yuvarlak Masa Toplantısı" kültür alanında öne çıkan etkinliklerden olmuştur. Millî Komisyonumuzun sosyal ve beşerî bilimler alanında öne çıkan etkinlikleri ise UNESCO'nun kuruluşunun 70. Yıl dönümü kapsamında düzenlenen "Bölgesel Akdeniz Biyoetik İşbirliği Ağı Toplantısı" ile Suriye sınırına yakın kentlerimizdeki çadır ve konteyner kentlerde devletimiz tarafından misafir edilen Suriyeli vatandaşların göç nedeniyle yaşadıkları toplumsal sorunlarının değerlendirildiği kamp ziyaretleri olmuştur.

UNESCO Programları hakkında Millî Komisyonumuzca son dönemlerde yaratılan farkındalık ve yerel yönetimlere yapılan danışmanlık çalışmaları olumlu sonuçlar vermiş, Gaziantep'in 2015 yılında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına gastronomi alanında dâhil olması kuruluşunun 70. Yıl dönümünde UNESCO çalışmalarında Türkiye'nin elde ettiği bir başarı olarak memnuniyetle karşılanmıştır.

UTMK, 3-18 Kasım 2015 tarihleri arasında Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilen 38. UNESCO Genel Konferansına İkinci Büyük Buluşma'da ortaya çıkan görüşlerden de yararlanılan iyi bir hazırlık döneminden sonra etkin katılım sağlamış, bu süreçte Türkiye aday olduğu bütün Hükûmetler Arası Komite Üyeliklerini kazanarak UNESCO içinde önemli bir temsil gücüne ulaşmıştır. Bu başarıların Türkiye heyetinin planlı ve koordineli çalışmalarının ve Millî Eğitim Bakanı Sayın Prof. Dr. Nabi AVCI'nın Türk heyetinin başkanı olarak Genel Konferansa katılmasının, Genel Kurula hitabının, başta

UNESCO Genel Direktörü Sayın İrina BOKOVA olmak üzere Genel Konferansa katılan heyet başkanlarıyla gerçekleştirdiği ikili temasların rolünün altını çizmek gerekir. Bu sürecin 2017 yılındaki 39. Genel Konferans'ta aday olduğumuz Yürütme Kurulu Üyeliği için de iyi bir başlangıç oluşturduğu ifade edilebilir.

UTMK'nın öncülüğünde ilki 2010 yılında Ankara'da başlatılan TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları toplantıları, bünyesine dâhil ettiği Eğitim, Kültürel ve Doğal Miras, Dünya Belleği Somut Olmayan Kültürel Miras Seminerleriyle 2011 yılında Kazan ve 2012 yılında Astana, 2013 yılında Eskişehir'den sonra 2014 yılında Bakü'de gerçekleştirilmiş, TÜRKSOY Üyesi Ülkelerin UNESCO içinde bir grup kurarak her alanda birlikte hareket etmelerinin yol, yöntem ve imkânlarını oluşturmaya yönelik yeni kararlar alınmıştır. Bu toplantıların gelecekte ortak eylem planları oluşturma, UNESCO çalışmalarında "TÜRKSOY Üyesi Ülkeler Grubu" olarak ortak hareket etme ve miras listelerine ortak dosya hazırlama şeklinde meyvelerini vereceğine inancımız tamdır.

UTMK'nın öncelikle 2016 ve 2017 yıllarını ve orta ve uzun vadede geleceği planlaması açısından 38. Genel Konferans kararları ve konferans kapsamındaki etkinlikleri önem taşımaktadır. Bu dikkatle Genel Konferansın bütün Komisyon Kararları Türkçeye çevrilerek ilgili kurum, kuruluş ve kişilerle paylaşılmış, Web sayfamıza konularak herkesin açık erişimine sunulmuştur. 38. Genel Konferansın "Değişimim Mozaiki" başlığı altında program ve etkinliklerinde vurguladığı "XXI. Yüzyıl İçin Eğitim", "İfade Özgürlüğünü Desteklemek", "Mirasımızı Korumak ve Yaratıcılığı Teşvik Etmek", "Birlikte Yaşamayı Öğrenmek", "Bilgi Toplamları İnşa Etmek", "Bir Gezegen Bir Okyanus" ve "Sürdürülebilir Geleceğin Hizmetinde Bilimler" temalarının Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma 2030 hedefleriyle birlikte 2016 yılında üçüncüsünün gerçekleştirilmesi planlanan UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Büyük Buluşmasında ele alınması beklenmektedir.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Yönetmeliği gereğince toplumun her kesiminin temsiline uygun yönetim yapısı, İhtisas Komitesi, İzleme Grubu, Çalışma Grubu gibi adlar altında nitelikli uzmanları bir araya getirebilen uzmanlar ağı, 2010 yılından itibaren aldığı karar ve hazırladığı yönergelerle istihdam ettiği ve günden güne deneyim kazanan ve çoğu sektörlerle ilgili konuların uzmanlarından oluşan daimi statülü Genel Sekreterlik personeli, ürettiği veya paylaştığı bilgilerle Türkiye'de arama motorlarında birinci sırada yer alan Web sayfasıyla Türkiye'deki UNESCO farkındalığını, UNESCO bünyesindeyse Türkiye'nin etkinliğini gelecekte de artırarak sürdürecektir güç ve birikime ulaşmıştır.

Bu duygu ve inançla, başta Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu, İhtisas Komiteleri, İzleme Grubu, Çalışma Grubu üyelerimiz, paydaşlarımız ve Sekreterimiz olmak üzere UNESCO Türkiye Millî Komisyonu adına yürütülen bütün çalışmalarda emeği bulunan herkese sonsuz teşekkürlerimi, sevgi ve saygılarımı sunarım.

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Başkanı

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU ÖNCEKİ BAŞKANLARI

Prof. Dr. Nabi AVCI (18.05.2010 - 10.03.2011)
Prof. Dr. Arsin AYDINURAZ (10.05.1996 - 18.05.2010)
Prof. Dr. Oluş ARIK (16.06.1993 - 10.05.1996)
Prof. Dr. Suat SİNANOĞLU (11.05.1980 - 16.06.1993)
Prof. Dr. Bedrettin TUNCEL (27.07.1963 - 10.05.1980)
Ord. Prof. Dr. Tefvik SAĞLAM (25.05.1949 - 27.07.1963)

TÜRKİYE'NİN UNESCO YÜRÜTME KURULU ÜYELERİ

İki yılda bir yapılan Genel Konferanslardan sonra, UNESCO'nun en önemli karar organı Yürütme Kuruludur. Yürütme Kurulunu oluşturan 58 üye, Genel Konferanslarda seçimle belirlenir. 2005 yılına kadar UNESCO Yürütme Kurulunda devlet adına şahsen temsil uygulaması varken; 2005 yılındaki UNESCO Genel Konferansında alınan karar doğrultusunda, UNESCO Yürütme Kurulu üyeliğine şahıslar yerine doğrudan devletler seçilmeye başlanmıştır. Türkiye, UNESCO Yürütme Kurulunda 2005 yılına kadar aşağıdaki isimler tarafından temsil edilmiştir:

Prof. Dr. Orhan GÜVENEN (2001-2005)
Prof. Talât Sait HALMAN (1991-1995)
Prof. Dr. Erdal İNÖNÜ (1978-1982)
Ahmet Kutsi TECER (1949-1952)
Reşat Nuri GÜNTEKİN (1946-1949)

UNESCO Yürütme Kurulu Üyesi ve Türkiye'nin İlk Kültür Bakanı Prof. Talât Sait HALMAN'ı Kaybettik

1991-1995 yılları arasında UNESCO Yürütme Kurulu Üyesi olarak görev yapan, Türkiye'nin ilk Kültür Bakanı ve Bilkent Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Talât Sait HALMAN'ın (7.7.1931-5.12.2014) kaybı, UNESCO camiasında derin üzüntü ile karşılanmıştır.

UNESCO NEZDİNDE TÜRKİYE DAİMİ TEMSİLCİLERİ

Büyükelçi Hüseyin Avni BOTSALI (2014- Devam ediyor)

Büyükelçi Gürcan BALIK (2013)

Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU (2009-2012)

Büyükelçi Ali TUYGAN (2006-2009)

Büyükelçi Numan HAZAR (2004-2006)

Büyükelçi Halit Bozkurt ARAN (2002-2004)

Büyükelçi Turhan FIRAT (1997-2002)

Büyükelçi Ömer Engin LÜTEM (1995-1997)

Büyükelçi Pulat Yüksel TACAR (1989-1995)

Büyükelçi Yalçın KURTBAY (1985-1989)

Büyükelçi Nafiz CUHRUK (1983-1984)

Büyükelçi Haluk SAYINSOY (1981-1983)

Büyükelçi Pertev SUBAŞI (1978-1981)

Büyükelçi Veysel VERSAN (1976-1978)

Büyükelçi Munis Faik OZANSOY (1971-1975)

25. DÖNEM YÖNETİM KURULU ÜYELERİ (2014)

Başkan

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

Başkan Vekili

Büyükelçi Melek Sina BAYDUR

Başkan Vekili

Prof. Dr. Halil İbrahim YALIN

Üye

Prof. Dr. İlber ORTAYLI

Üye

Fatma YÜCEL AYIK

Üye

Prof. Dr. Harun TEPE

Üye

Dr. Mahir KÜÇÜK

Üye

Prof. Dr. Mehmet ÖZ

Üye

Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI

Üye

Salih ÇELİK

Üye

Abdullah KOCAPINAR

Üye

Yrd. Doç. Dr. Mehmet KALPAKLI

Üye

Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ

Üye

Prof. Dr. Mustafa SAFRAN

Üye

Ziya YEDİYILDIZ

Dışişleri Bakanlığı Gözlemcisi

Cem KAHYAOĞLU

Kültür ve Turizm Bakanlığı Gözlemcisi

Deniz ÖZTÜRKMEN

26. DÖNEM YÖNETİM KURULU ÜYELERİ (2014-2015)

Başkan

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

Başkan Vekili

Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU

Başkan Vekili

Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ

Üye

Doç. Dr. Serhan ADA

Üye

Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR

Üye

Doç. Dr. Adnan BOYACI

Üye

Doç. Dr. Işın ÇELEBİ

Üye

Salih ÇELİK

Üye

Doç. Dr. Nevra ERTÜRK

Üye

Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI

Üye

Abdullah KOCAPINAR

Üye

Mine NARİN

Üye

Prof. Dr. Mustafa SAFRAN

Üye

Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ

Üye

Ziya YEDİYILDIZ

Dışişleri Bakanlığı Gözlemcileri

Elçi Şebnem İNCESU

Cem KAHYAOĞLU

Kültür ve Turizm Bakanlığı Gözlemcisi

Zehra Azade SOYSAL

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU

26. DÖNEM GENEL KURULU

UTMK Yönetmeliğinin 14. Maddesine göre toplanan UTMK 26. Genel Kurulu, 2014-2018 yılları arasında görev yapacak olan 27. Dönem Genel Kurul üyelerinin yanı sıra, 26. Dönem Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu Üyelerini seçmiştir. UTMK Yönetmeliğinin 15. Maddesine göre Başkanlığını Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Sayın Nabi AVCI'nın yaptığı 26. Genel Kurula UTMK Yönetmeliğinin 10. Maddesine göre belirlenen 76 üyenin 66'sı katılım sağlamıştır. Ankara'da Gazi Üniversitesi Tarihî Rektörlük Binası Mimar Kemalettin Salonunda 17 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleşen 26. Dönem Genel Kurulunda dört yıllık dönemde gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin bütçe ve denetim kurulu raporları ile faaliyet raporları sunulmuş, ibra edilmiştir.

26. Dönem Genel Kurul Açılışı

Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI Başkanlığında toplanan Genel Kurula 25. Dönem Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu Üyeleri, 25. Dönem Genel Kurul Üyelerinin yanı sıra, Millî Eğitim Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığından gözlemciler ile UTMK Genel Sekreterlik personeli katılmıştır.

UTMK 26. Dönem Genel Kurul Başkanı ve Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI

UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ

Genel Kurulun sabah oturumunda UTMK Yönetmeliğinin 15. Maddesinin (a) bendine göre Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI başkanlığında Başkanlık Divanı oluşturulmuştur. Yapılan önerileri değerlendiren Genel Kurul, Divan Başkan Vekilliklerine Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı Doç. Dr. Yusuf TEKİN ve Müsteşar Yardımcısı Salih ÇELİK'i, Kâtip Üyeliklere ise Prof. Dr. Mustafa SAFRAN ve Yrd. Doç. Dr. Dilek TÜRKYILMAZ'ı oybirliğiyle seçmiştir.

26. Dönem Genel Kurul Üyeleri Gazi Üniversitesi Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesinde

Daha sonra Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ tarafından Yönetim Kurulu adına dört yıllık faaliyet raporları ve Denetim Kurulu adına İbrahim ÖZDEMİR tarafından bütçe ve denetim kurulu raporları sunulmuş ve her iki rapor da oy birliği ile ibra edilmiştir. Sunumların ardından 27. Dönem Genel Kurul Üyelerini belirlemek üzere gizli oy ve açık tasnif yöntemiyle yapılan seçimlere geçilmiştir.

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU

26. DÖNEM GENEL KURULU

Öğle oturumunda UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi Büyükelçi Hüseyin Avni BOTSALI Türkiye'nin UNESCO konusunda yakın zamandaki çalışmalarını ve kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerini anlatan bir konuşma yapmıştır. Sabah oturumunda gerçekleştirilen oylama sonrasında seçilen 27. Dönem Genel Kurul Üyeleri, Divan Başkanı Prof. Dr. Nabi AVCI tarafından açıklanmıştır.

Öğleden sonra ise, 26. Dönem Denetim Kurulu Üyeleri ve Yönetim Kurulu Üyeleri ile ilgili seçimler yapılmıştır. Gizli oy açık tasnif yöntemiyle yapılan seçim sonuçlarının Divan Başkanı Sayın AVCI tarafından seçilen Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu Üyeleri açıklanmıştır.

UTMK 26. Dönem Genel Kurul Üyelerinden Bir Grup Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI ile toplu hâlde

Buna göre 26. Dönem UTMK Yönetim Kuruluna Diğer Kamu Kuruluşlarından Prof. Dr. Mustafa SAFRAN ve Doç. Dr. Akif KİREÇÇİ, Yüksek Öğretim Kurumlarından Doç. Dr. Serhan ADA, Doç. Dr. Adnan BOYACI ve Doç. Dr. Nevra ERTÜRK, Özel Kuruluşlardan Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, Doç. Dr. Işın ÇELEBİ ve Mine NARİN, Tanınmış Kişilerden Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR, Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ seçilmiştir. Ayrı bir sandıkta yapılan oylama sonucu ise 26. Dönem Denetim Kurulu Üyeleri Hakan AY ve Zülküf YILMAZ olarak belirlenmiş, Millî Eğitim Bakanlığı Yönetmelik gereği Denetim Kurulu Başkanı olarak İbrahim ÖZDEMİR'i görevlendirmiştir.

Seçilen ve Millî Eğitim, Dışişleri ve Kültür ve Turizm Bakanlıkları tarafından atanan üyelerle Gazi Üniversitesi Senato Toplantı Salonunda bir araya gelen 26. Dönem Yönetim Kurulu Üyeleri ilk toplantılarında Başkan ve Başkan Vekillerini seçmiştir. Buna göre UTMK 26. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Başkan Vekilleri Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU ve Doç. Dr. M. Akif KİREÇÇİ olmuştur.

Atanan üyelerle birlikte yeni Yönetim Kurulu şu şekilde oluşmuştur:

Başkan: Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Başkan Vekilleri: Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU, Doç. Dr. M. Akif KİREÇÇİ, Üyeler: Doç. Dr. Serhan ADA, Prof. Dr. G. Deniz BAYRAKDAR, Doç. Dr. Adnan BOYACI, Doç. Dr. Işın ÇELEBİ, Salih ÇELİK, Doç. Dr. Nevra ERTÜRK, Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, Abdullah KOCAPINAR Mine NARİN, Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ, Prof. Dr. Mustafa SAFRAN ve Ziya YEDİYILDIZ.

EĞİTİM SEKTÖRÜ

Birleşmiş Milletlerin entelektüel yüzü olan UNESCO'nun eğitim alanındaki en temel rollerinden biri, "herkes için hayat boyu nitelikli öğrenme"yi sağlamaya yardımcı olmaktır.

Dünya genelinde bütünsel ve hümanist bir eğitim vizyonu üstlenen UNESCO, tüm bireylerin eğitim hakkına sahip olduğunun farkına varılması gerektiği ve eğitimin bireylerin gelişiminde, sosyal ve ekonomik kalkınmada temel rolü oynadığı inancı üzerine kurulu bir anlayışa sahiptir. Erken çocukluk döneminden yükseköğrenime kadar her düzeyde, örgün, yaygın veya sargin, her çerçevede ve tüm bireyler için, ülkelerin eğitim sistemlerinin yeniden düzenlenmesine yardımcı olan UNESCO'nun eğitim hedefleri arasında, özellikle ülke düzeyinde Herkes İçin Eğitim (EFA) yoluyla gelişmeyi hızlandırma; kaliteli ve kapsayıcı eğitim sistemleri inşa etme; barış kültürüne, şiddet karşıtlığına ve sürdürülebilir kalkınma için günümüz zorluklarına cevap veren eğitim sistemlerini destekleme yer almaktadır.

25-27 Eylül 2015 tarihleri arasında New York'ta gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesinde, 193 ülkenin imzasıyla kabul edilen "2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri"nden Hedef 4'te yer alan "Herkesi kapsayan ve herkese eşit derecede kaliteli bir eğitim sağlamak ve yaşam boyu eğitim imkânı tanımak" maddesi, herkes için kaliteli hayat boyu öğrenme fırsatlarının desteklenmesi açısından UNESCO eğitim sektörünün temel konularından biri olarak gündeminde yer almaktadır.

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi öncesindeyse, 19-22 Mayıs 2015'te, Kore'nin Incheon şehrinde 160 ülkenin katılımıyla düzenlenen Dünya Eğitim Forumu ve bu Forumda hazırlanıp UNESCO 38. Genel Konferansında kabul edilen "Incheon Bildirisi Eğitim 2030: Kapsayıcı, Eşit, Kaliteli Eğitime ve Herkes İçin Hayat Boyu Öğrenmeye Doğru" UNESCO'nun eğitim gündeminde önemli bir yer tutmuştur. Bildiride, 1990 yılında Jomtien'de başlatılan ve 2000 yılında Dakar'da yinelenen ve eğitimdeki en önemli taahhüt olarak eğitimde önemli bir ilerleme sağlayan Herkes İçin Eğitim (EFA) hedeflerine, 2015'e gelindiğinde dünya çapında tam olarak ulaşılamadığına vurgu yapılarak; UNESCO'ya 2030 eğitim gündeminin yürütülmesi ve koordinesi için öncü rolüne devam etmesi sorumluluğu verilmiştir.

Eğitim Sektörü içinde Türkiye olarak taraf olduğumuz sözleşmeler; "Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme", "Asya ve Pasifik Ülkelerinde Yüksek Öğrenim Çalışmalarının, Diplomalarının ve Derecelerinin Tanınmasına Dair Bölgesel Sözleşme", "Avrupa Bölgesindeki Devletlerde Yüksek Eğitimle İlgili Çalışma, Diploma ve Derecelerinin Tanınmasına Dair Sözleşme" ve "Akdeniz'e Sahildar Arap ve Avrupa Ülkelerinde Yüksek Öğrenim Çalışmalarının Diplomaların ve Derecelerinin Tanınmasına Dair Sözleşme"dir. Coğrafi bölgeleri içinde yer almadığımız diploma denklik sözleşmeleri dışında; Türkiye olarak henüz taraf olmadığımız sözleşmeler; Teknik ve Meslekî Eğitim Sözleşmesi ve Eğitimde Ayrımcılığa Karşı Sözleşmedir.

Eğitim Sektöründe öne çıkan programlar ise; UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri, Kardeş Okullar Ağı (ASPnet) ve Öğrenen Şehirler Programıdır.

Eğitim İhtisas Komitesi

Eğitim İhtisas Komitesi, 27 Eylül 2010 tarihinden 17 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 26. Genel Kuruluna kadar Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mustafa SAFRAN'ın Başkanlığında ve Yrd. Doç. Dr. Adnan BOYACI'nın Başkan Vekilliğinde; Komite Üyeleri Doç. Dr. Bahri ATA, Dr. Selma Tican BAŞARAN, Yrd. Doç. Dr. Şerife Dilek BELET, Yeşim DİZDAROĞLU, Ahmet ER, Meral HACIPAŞAOĞLU, Prof. Dr.

EĞİTİM SEKTÖRÜ

Yüksel KAVAK ve Mine NARİN ile çalışmalarını yürütmüştür. Genel Kurulun ardından, 12 Eylül 2014 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde, UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Adnan BOYACI Başkanlığında yeniden kurulmuştur. Başkan Vekilliğini Prof. Dr. Ahmet AYPAY ve Doç. Dr. Hüseyin KÖKSAL'ın yürüttüğü Komitenin üyeleri, Fatih DUT, Ahmet ER, Şebnem AVŞAR KURNAZ, Doç. Dr. Mustafa SEVER, Prof. Dr. Ali YAKICI, Mehmet YAVUZ, Ziya YEDİYILDIZ, Esra HATİPOĞLU'dan oluşmaktadır. 2014-2015 yıllarında yedi defa toplanan Eğitim İhtisas Komitesi, UNESCO'nun yukarıda belirtilen gündemine ve hedeflerine uygun olarak çalışmalarını Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası toplantılar, etkinlikler şeklinde sürdürmektedir.

UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri

UNESCO tarafından 1992 yılında kurulan "UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri Programı"nın temel amacı, uluslararası düzeyde üniversiteler arası işbirliğini sağlamak, iletişim ağlarının oluşturulmasını teşvik etmek ve UNESCO'nun eğitim, doğa bilimleri, sosyal ve beşerî bilimler, kültür ve bilgi ve iletişim gibi yetki alanlarıyla ilgili önceliklerinde üniversitelerde UNESCO farkındalığını oluşturmaktadır.

UTMK tarafından UNESCO ile üniversiteler arasındaki işbirliğini güçlendirmek; UNESCO farkındalığının bilim çevrelerinde artırılmasını ve üniversitelerde UNESCO Kürsülerinin kurulmasını teşvik etmek için bir çalışma başlatılmıştır. Bu çalışma kapsamında, öncelikle Kürsü kurmaya yönelik tüm bilgi ve belgeler Sekreteryaya tarafından Türkçeye çevrilerek UTMK internet sayfasında yayınlanmıştır.¹ Daha sonra, Yükseköğretim Kurulu ile temasa geçilmiş ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının üniversitelerde UNESCO Kürsüleri kuruluş çalışmalarını teşvik edici çalışmalar yapması sağlanmıştır. Kürsü kurma talebinde bulunan tüm üniversitelere UTMK tarafından danışmanlık hizmeti sağlanmıştır.

Toplantı Katılımcıları

Bunların yanı sıra, UTMK, UNESCO'nun Kuruluşunun 70. Yıl Dönümü kutlamaları kapsamında, "UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri Programı" konusunda ulusal düzeyde farkındalığın ve programın görünürlüğünün artırılması; programın Türkiye'deki durumunun ve geleceğinin tartışılması amaçlarıyla Türkiye'de "UNESCO Kürsüleri ve UNITWIN Ağları"na ilişkin ilk kez 17 Nisan 2015 tarihinde "UNESCO'nun Kuruluşunun 70. Yılında UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri Temsilcileri İstişare Toplantısı" adlı bir toplantı düzenlemiştir.

¹ <http://unesco.org.tr/?page=15:243:1:turkce>

2015 yılı itibariyle ülkemizde bulunan UNITWIN Ağları/UNESCO Kürsüleri şunlardır:

1. Koç Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Sürdürülebilir Kalkınma Kürsüsü (2015)
2. Giresun Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi ve Kadının Güçlendirilmesi Kürsüsü (2015)
3. Kadir Has Üniversitesi Dünya Miras Alanlarının Yönetimi ve Tanıtımı Kürsüsü (2015)
4. İstanbul Aydın Üniversitesi UNESCO Kültürel Diplomasi Kürsüsü ve Batı Araştırmaları Merkezi (2014)
5. Selçuk Üniversitesi Sualtı Arkeolojisi UNITWIN Ağı (2012)
6. Maltepe Üniversitesi Felsefe ve İnsan Hakları Kürsüsü (2009)
7. Galatasaray Üniversitesi Bilgisayar Destekli Üretim Mühendisliği Kürsüsü (1997)
8. Boğaziçi Üniversitesi Mekatronik Mühendisliği Kürsüsü (1993)

Kardeş Okullar Ağı

UNESCO Kardeş Okullar Ağı Programı (ASPnet) 1953 yılında kurulan, 181 ülkedeki 10.000'in üzerinde eğitim kurumunun yer aldığı küresel bir eğitim ağıdır. Dünya Sorunları ve Birleşmiş Milletlerin Rolü, Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim, Barış ve İnsan Hakları ve Kültürlerarası Öğrenme temaları üzerine inşa edilmiş olan UNESCO Kardeş Okullar Ağı Programı, farklı ülke ve kıtalardaki okullar arasındaki bağlantıları ve projeleri destekleyerek; her düzeyden öğretmen ve öğrencileri bir araya getirerek uluslararası işbirliğini güçlendirmektedir.

Prof. Dr. Nabi AVCI

UTMK tarafından Türkiye’de bulunan okulları ve öğretmenleri UNESCO konularına eğilmeye ve bu konularda proje yapmaya teşvik etmek, ulusal düzeyde farkındalık yaratmak ve programın görünürlüğünü artırmak amaçlarıyla bir çalışma başlatılmıştır. Öncelikle ASPnet Programına ilişkin tüm bilgi ve belgeler Sekretarya tarafından Türkçeye çevrilmiş ve UTMK internet sayfasında yayınlanmıştır.²

Programda yer alan veya önceki yıllarda yer almış olan okulların temsilcileri ve aynı zamanda Programa dâhil olmak isteyen okulların temsilcileri bir araya getirilerek, Millî Eğitim Bakanlığı işbirliğiyle ve Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI’nın da katılımlarıyla, 21 Nisan 2015 tarihinde Ankara’da “UNESCO’nun Kuruluşunun 70. Yılında UNESCO ASPnet Programı Temsilcileri Yuvarlak Masa Toplantısı” düzenlenmiştir.

² <http://unesco.org.tr/?page=15:263:1:turkce>

EĞİTİM SEKTÖRÜ

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından İl Millî Eğitim Müdürlükleri aracılığıyla, ülkemizde bulunan okulların ASPnet Programına dâhil olmaları için teşvik etmeye yönelik çağrıda bulunulması sağlanmıştır ve ülkemizin tüm bölgelerinden iletişime geçen okullara proje hazırlamaları konusunda danışmanlık hizmeti sağlanmaktadır.

Toplantı Katılımcıları

Öğrenen Şehirler Programı

UNESCO'nun Hayat Boyu Öğrenme teması kapsamında, UNESCO Kategori 1 Merkezi olan ve Almanya'da bulunan "UNESCO Hayat Boyu Öğrenme Enstitüsü (UIL)" tarafından yürütülen "Öğrenen Şehirler (Learning Cities)" Programı, herkes için hayat boyu öğrenmeyi teşvik etmektedir. Programa ilişkin ilki 2013 yılında Çin'in başkenti Pekin'de düzenlenen "1. Küresel Öğrenen Şehirler Konferansı"nın ikincisi 2015 yılı Mayıs ayında Meksika'da gerçekleştirilmiştir. Dünya'nın çeşitli bölgelerinden 1000'in üzerinde şehir ve topluluk "Öğrenen Şehir" olmuş ve olma sürecindedir. Öğrenen Şehirler, uluslararası politika diyalogundan, eylem araştırmalarından, kapasite geliştirmeden, karşılıklı öğrenmeden ve hayat boyu öğrenmenin teşvik edilmesi için gerekli yaklaşımları etkin şekilde kullanmaya kadar pek çok konuda UNESCO ideallerinin gerçekleşmesine katkı sağlamaktadır.

Ülkemizdeki şehirleri, UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağına üye olarak bir öğrenen şehir unvanı almaya teşvik etmek için UTMK tarafından bir çalışma başlatılmıştır. Öğrenen Şehir olmak için gerekli tüm bilgi ve belgeler Türkçeye çevrilerek UTMK internet sayfasında yayınlanmıştır³; ülkemizin tüm bölgelerinden arayan belediyelere öğrenen şehir olma konusunda danışmanlık hizmeti sağlanmaya başlanmıştır.

Staj Programı

UNESCO ile ilişkilendirilebilecek alanlarda lisans düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin deneyim kazanmalarını sağlamak ve UNESCO'nun faaliyet alanlarına ilişkin üniversite öğrencileri arasında farkındalık yaratmak amacıyla UTMK'da staj yapmalarının sağlanabilmesi için Yönetim Kurulu tarafından Staj Programı başlatılması kararı alınmış ve yönerge hazırlanmıştır. Yönergede belirtilen şartlara uygun olarak ilan verilmiş ve başvurular arasında değerlendirme yapılarak öğrenciler mülakata çağırılmıştır. Mülakatta başarılı olan öğrencilere staj yapma imkânı tanınmış ve staj dönemini başarıyla tamamlayanlara sertifika verilmiştir.

³ <http://unesco.org.tr/?page=15:284:1:turkce>

2015 Yılı Stajyerleriyle

Yüksek Lisans ve Doktora Bursları Programı

UTMK tarafından, Yüksek Lisans ve Doktora düzeyinde öğrenim gören; UNESCO'nun beş sektörü olan Eğitim, Doğa Bilimleri, Sosyal ve Beşerî Bilimler, Kültür, Bilgi ve İletişim sektörlerinde UNESCO'nun faaliyet alanlarıyla ilgili konularda Yüksek Lisans ve Doktora tezi hazırlayacaklara burs verilmesi kararı alınmıştır. Bunun üzerine, Sekreteryaya tarafından bir yönerge hazırlanarak internet sayfasında yayınlanarak ilân verilmiş ve başvurular alınmaya başlanmıştır. Aynı zamanda, Yükseköğretim Kurulu aracılığıyla üniversitelere duyurulması sağlanmış ve üniversiteler arasında UNESCO farkındalığı güçlendirilmiştir.

UNESCO Kulüpleri

UNESCO ve eğitim kurumları ile diğer sivil toplum kuruluşlarını birlikte çalışmaya yönlendirmek amacıyla kurulan UNESCO kulüpleriyle ilgili UTMK tarafından mevzuat oluşturulmuş ve UNESCO Kulübü kurmak isteyenlere yönerge kapsamında bu unvan verilmeye başlanmıştır⁴.

UNESCO Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim 2014 Dünya Konferansı

10-12 Kasım 2014 tarihleri arasında Japonya'nın Nagoya şehrinde "UNESCO Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim Dünya Konferansı" düzenlenmiştir. Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI, Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcıları Ömer AÇIKGÖZ ve Salih ÇELİK ve AB ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Ziya YEDİYILDIZ'ın katıldığı toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Yönetim Kurulu Üyesi ve Eğitim İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Adnan BOYACI katılmıştır.

Konferans kapsamında, UNESCO Genel Direktörü Irina BOKOVA ve Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI'nın da katılımıyla Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitime yönelik politika desteğinin nasıl artırılabilirine ilişkin yüksek düzeyde bir yuvarlak masa toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıda 'Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim'in tüm paydaşlarının katılımını sağlayacak politikaların üretilmesi ve desteklenmesi, hükümetlerin bu konunun önemini anlamalarıyla ülke düzeyinde farklı politika süreçlerinin izlenebileceği konuları tartışılmıştır.

⁴ <http://unesco.org.tr/?page=15:217:1:turkce>

EĞİTİM SEKTÖRÜ

Konferans süresince Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitimin; politika, süreç, eylem ve iyi örnekler boyutlarında, iklim değişiklikleri, biyoçeşitlilik, doğal afet risklerinin azaltılması, sürdürülebilir tüketim ve üretim, çocuk hakları ve kaliteli eğitime erişim gibi konularında çalıştaylar düzenlenmiştir.

Konferansa ilişkin yayınlanan Bildirgede temel olarak, var olan ve gelecekteki nesillerin gereksinimlerinin karşılanmasında sürdürülebilir kalkınmanın; ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarına ilişkin bütünleştirilmiş bir yaklaşımla güçlendirilmesi ve geliştirilmesinin altı çizilmiştir.

Herkes için Eğitimde Yükseköğretim

18-19 Kasım 2014 tarihlerinde Uluslararası Üniversiteler Birliği (IAU) tarafından Ankara’da, Hacettepe Üniversitesi’nde gerçekleştirilen “Herkes için Eğitimde Yükseköğretim” (HEEFA) adlı seminere Millî Komisyonumuzu temsilen Eğitim İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Ahmet AYPAY ve Sektör Uzmanı Esra HATİPOĞLU katılmışlardır.

Ağırlıklı olarak Asya ve Afrika Bölgesinden katılımcıların yer aldığı toplantının ilk gününde Sayın AYPAY, UNESCO’nun 2015 sonrası için öngörülen eğitim hedeflerine ilişkin “2015 sonrası UNESCO’nun Herkes için Eğitim Perspektifi” adlı bir sunum yapmıştır.

12-14 Mayıs 2014 tarihleri arasında Umman’ın başkenti Maskat’ta düzenlenen “Herkes için Eğitim Küresel Toplantısı”nın sonucu olarak çıkan “Maskat Mutabakatı”na göre, 2030 yılına kadar gerçekleştirilmesi planlanan yedi hedef taslak olarak belirlenmiştir. Uluslararası Üniversiteler Birliği (IAU), UNESCO’nun 2015 sonrası için öngörülen eğitim hedeflerinde yükseköğretimin yeterince yer almadığı konusunda eleştirilerde bulunmuştur. Toplantıda, bu hedeflere yükseköğretimin dâhil edilmesi konusunda neler yapılabileceği üzerine görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Toplantının çıktısı olarak, yükseköğretimde Uluslararası Üniversiteler Birliği (IAU) stratejileri ve 2015 sonrası eğitim gündemi içindeki yükseköğretim kapsamında Uluslararası Üniversiteler Birliği’nin pozisyonu için önerilerin getirilmesi; e-erişim rehberinin taslak hâlinin içeriğini ve uygunluğunu geliştirmek hakkındaki görüşlerin bildirilmesi; HEEFA Portalında tüm katılımcıların yeni hesap açması ve veri paylaşması öngörülmüştür.

Japonya Millî Komisyonu İşbirliği Programı: Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim

29 Ocak – 4 Şubat 2015 tarihleri arasında Japonya’nın başkenti Tokyo’da, UNESCO Japonya Millî Komisyonunun daveti üzerine gerçekleştirilen programa Millî Komisyonumuzu temsilen Sektör Uzmanı Esra HATİPOĞLU katılmıştır.

Japon Millî Komisyonunda UTMK sunumu

UNESCO Japonya Millî Komisyonunun 1965 yılından bu yana her yıl düzenli olarak çoğunluğu Asya-Pasifik Bölgesinden olmak üzere, Millî Komisyonların birbirleriyle ilişkilerini güçlendirmek, Komisyon çalışanlarını Japonya'daki UNESCO etkinlikleri konusunda bilgilendirmek ve uluslararası anlayışı teşvik etmek amaçlarıyla; UNESCO'ya üye devletlerden bazılarının Millî Komisyonlarından bir kişiyi davet ettiği programa (Fellowship Programme) 2015 yılında Millî Komisyonumuzu davet etmiştir.

"Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim 10 Yılı"nın (2005-2014) sona ermesiyle Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitimi (ESD) geliştirmek ve ileriye taşımak için neler yapılabileceği konusuna odaklanılması planlanan 2015 yılı programına, Çin Halk Cumhuriyeti, Güney Kore Cumhuriyeti, Tayland ve Vietnam UNESCO Millî Komisyonlarından temsilciler katılmıştır.

Dünya Eğitim Forumu 2015

19-22 Mayıs 2015 tarihleri arasında Kore'nin Incheon kentinde, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA), Birleşmiş Milletler Yüksek Komiserliği (UNHCR), Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Birleşmiş Milletler Kadın ve Dünya Bankası Grubu (WBG) işbirliğinde gerçekleştirilen "Dünya Eğitim Forumu"na Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Ziya YEDİYILDIZ ve Millî Komisyonumuzu temsilen Yönetim Kurulu Üyesi ve Eğitim İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Adnan BOYACI katılım sağlamıştır.

2000 yılında Dakar Dünya Eğitim Forumunda dünyanın her bir yanından bir araya gelen temsilciler tarafından "Herkes için temel öğrenme gereksinimlerini karşılama" şeklinde tarihî bir vaad ile Herkes İçin Eğitim Hedefleri belirlenmişti. 2015-2030 döneminde UNESCO ajandasında yer alması ve uygulamaya geçirilmesi gereken öncelikli temaların tartışıldığı 2015 Dünya Eğitim Forumu'nun temel odağı ise 2015 sonrası hedeflerin belirlenmesi ve forum sonrası belirlenecek taslak bildirinin 2030 vizyonuna etkileri ve önemi olmuştur.

Uluslararası Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim Konferansı

8-11 Haziran 2015 tarihleri arasında Rusya, Khanty-Mansiysk'te düzenlenen "Uluslararası Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim Konferansı"na Millî Komisyonumuzu temsilen Eğitim İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Mustafa SEVER katılım sağlamıştır.

Farklı ülkelerden, büyük oranda sürdürülebilir kalkınma için eğitim konusunda çalışmalar yapan eğitim bilimciler ve kimya, biyoloji, çevre bilimi gibi genellikle ekolojiyle ilişkilendirilmiş alanlardan gelen akademisyenlerden oluşan toplantıda; Sürdürülebilir Kalkınma Politikalarının Ulusal ve Uluslararası Eğitimdeki Yeri", "Öğrenme ve öğretme ortamlarını dönüştürmek: sürdürülebilirlik prensiplerinin entegrasyonu", "Eğitimciler ve eğiticiler için kapasite geliştirme", "Gençliği harekete geçirmek ve güçlendirmek: Sürdürülebilir kalkınma için eğitimi gençler arasında yaygınlaştırmak" ve "Yerel düzeyde sürdürülebilir çözümlerin hızlandırılması: sürdürülebilir kalkınma için eğitim programlarının ve çok-paydaşlı Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim ağlarının genişletilmesi" olmak üzere beş ana tema üzerinde sunumlar yapılmıştır.

DOĞA BİLİMLERİ SEKTÖRÜ

Birleşmiş Milletlerin bilim konusundaki uzman kurumu olan UNESCO'nun Doğa Bilimleri Sektörü ile ilişkili temaları "Sürdürülebilir Gelecek için Bilim" ve "Bir Gezegen/Bir Okyanus"tur. UNESCO'nun Doğa Bilimleri sektörü ile ilişkili temalarından "Sürdürülebilir Gelecek için Bilim" teması kapsamındaki alt çalışma alanlarını; bilim, teknoloji ve inovasyon, bilim ve mühendislikte kapasite geliştirilmesi, su güvenliği, jeoloji, ekosistemler ve biyoçeşitlilik, bilim ve teknoloji etiği, toplum için bilim gibi temel konular oluşturmaktadır. "Bir Gezegen/Bir Okyanus" teması kapsamındaki alt temalar ise sürdürülebilir kalkınma için eğitim, okyanusların korunması, okyanusların gözlenmesi, iklim değişikliği, tsunami ve okyanus tehlikeleri, doğal miras ve sualtı kültürel mirası olarak sıralanmaktadır.

Kurum bünyesindeki Uluslararası Bilim Programları ise, Uluslararası Hidroloji Programı (International Hydrological Programme, IHP), Hükümetler Arası Oşinografi Programı (Intergovernmental Oceanographic Commission, IOC), İnsan ve Biyoküre Programı (Man and Biosphere Programme, MaB), Uluslararası Yerbilimleri ve Jeoparklar Programı (International Geoscience and Geoparks Programme, IGGP) ve Uluslararası Temel Bilimler Programı (International Basic Sciences Programme, IBSP) olarak sıralanmaktadır.

UNESCO stratejik hedeflerinden ulusal, bölgesel ve küresel boyutta bilim, teknoloji ve inovasyon sistem ve politikalarının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınma için uluslararası bilimsel işbirliğinin teşviki bilim sektörünün temel konularını oluşturmaktadır.

2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin UNESCO'nun Doğa Bilimleri Sektörü ile yakından ilişkisi bulunmaktadır. 2030 yılına kadar bilimde ulaşılması hedeflenen konular; Herkes için suya ve sağlığa erişimi ve suyun ve sağlığa erişiminin sürdürülebilir yönetimini garanti altına almak (Hedef 6), Herkes için erişilebilir, güvenilir, sürdürülebilir ve modern enerji sağlamak (Hedef 7), İklim değişikliği ve etkileri ile mücadele için acil adım atmak (Hedef 13), Okyanusları, denizleri ve deniz kaynaklarını sürdürülebilir kalkınma için korumak ve sürdürülebilir şekilde kullanmak (Hedef 14), Karasal ekosistemleri korumak, restore etmek ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak, ormanların sürdürülebilir kullanımını sağlamak, çölleşme ile mücadele etmek, toprakların verimlilik kaybını durdurmak ve geriye çevirmek ve biyoçeşitlik kaybını durdurmak (Hedef 15), şeklinde sıralanmaktadır.

Doğa Bilimleri Sektöründeki önemli bir gelişme, 2015 yılında UNESCO 38. Genel Konferansı sırasında yayımlanan ve UNESCO internet sayfasından erişimi mümkün olan *UNESCO Bilim Raporu: 2030'a Doğru*⁵ başlıklı rapor olmuştur. Düzenli aralıklarla UNESCO tarafından yayımlanan raporlardan olan ve sonuncusu 2015 yılında yayımlanan UNESCO Bilim Raporunda, 2010'dan bu yana sosyoekonomik, jeopolitik ve çevresel eğilimler sonucunda dünyadaki bilim, teknoloji ve inovasyon politikaları ve yönetişiminin ne yönde şekillendiğine ilişkin verilere haritalarla birlikte karşılaştırmalı olarak yer verilmiştir.

Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi

UTMK Temel Bilimler İhtisas Komitesi adıyla ilk kez 12 Eylül 2011'de kurulan Komite, 17 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 26. Dönem Genel Kuruluna kadar Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ'ün Başkanlığı ve Prof. Dr. Ekrem SEZİK'in Başkan Vekilliği, Prof. Dr. Salih Bülent ALTEN, Prof. Dr. Hayri DUMAN, Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ, Prof. Dr. Y. Murat ELÇİN, Prof. Dr. Reşat KASAP, Prof. Dr. Zeki KAYA, Levent KESKİN ve Prof. Dr. Emin ÖZSOY'un üyeliğiyle çalışmalarını sürdürmüştür.

26. Dönem Genel Kurulunun ardından UTMK Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi adıyla 11 Haziran 2014

⁵ <http://unesdoc.unesco.org/images/0023/002354/235406e.pdf>

tarihinde Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI'nın Başkanlığında Komite yeniden kurulmuştur. Komite Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA, Komite üyeleri Doç. Dr. Filiz ARI, Prof. Dr. Şükrü Turan BEŞİKTEPE, Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ, Doç. Dr. S. Gül GÜNEŞ, Dr. Murat Ali HATİPOĞLU, Prof. Dr. Latif KURT, Prof. Dr. Yüksel ÖRGÜN, Osman ÖZTÜRK, Fahrettin ULU, Prof. Dr. Ahmet Cevdet YALÇINER ve Şule ÜRÜN'dür. Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi 2014-2015 yıllarında yedi defa toplanmış olup, bu toplantılardan dördünü Doğa Bilimleri sektöründeki diğer çalışma gruplarından MAB İzleme Grubu ile birlikte, beşini ise Jeolojik Miras ve Jeopark Alt Çalışma Grubu ile birlikte gerçekleştirmiştir.

Komitenin ana çalışma konularını UNESCO'nun Doğa Bilimleri Sektöründe yer alan temel bilimler, biyoçeşitlilik, deniz bilimleri, hidroloji alanları ile UNESCO'nun IOC ve IHP Komite çalışmalarının takibi oluşturmaktadır. Komite ayrıca Türkiye'nin 2013-2017 döneminde seçildiği Dünya Mirası Komitesi çalışmalarına ve UNESCO Doğal Miras sürecine danışmanlık etmektedir. Doğal mirasla ilgili Komite görevlendirmeleri hakkındaki bilgi kültürel mirasla birlikte Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi bölümünde verilecektir.

Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi UNESCO'nun Oşinografi çalışmalarını da yakından takip etmektedir. UNESCO Kuzey-doğu Atlantik Tsunami Etkilerinin Azaltılması ve Erken Uyarı Sistemi Hükûmetler Arası Koordinasyon Grubu Başkanlığını Komite Üyesi Prof. Dr. Ahmet Cevdet YALÇINER yürütmektedir. Türkiye'de Oşinografi çalışmalarından sorumlu kurumlardan Deniz Kuvvetleri Komutanlığı Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Daire Başkanlığı da Komitede temsil edilmekte ve Millî Komisyonumuzla koordinasyon halindedir. 2015 yılında Türkiye 40 üye devletten oluşan Hükûmetler Arası Oşinografi Komisyonu Yürütme Kurulu üyeliğine 2015-2017 yılları için seçilmiştir.

Hidrolojik Bilimler ve Su Güvenliği Kolokyumu ve Uluslararası Hidroloji Programı 21. Hükûmetler Arası Komitesi

Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde 16-17 Haziran 2014 tarihlerinde gerçekleştirilen Hidrolojik Bilimler ve Su Güvenliği: Geçmişi, Bugünü ve Geleceği Kovacs Kolokyumu ve 18-20 Haziran 2014 tarihlerindeki Uluslararası Hidroloji Programı 21. Hükûmetler Arası Komitesi toplantılarına Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Mehmet EKMEKÇİ katılmıştır.

Azerbaycan ve Türkiye'de Küresel Öneme Sahip Tarımsal Miras Sistemlerinin Belirlenmesi, Değerlendirilmesi ve Yönetilmesi Projesi Uluslararası Çalıştay

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından "FAO-Türkiye Ortaklık Programı" çerçevesinde yürütülmekte olan Azerbaycan ve Türkiye'de Küresel Öneme Sahip Tarımsal Miras/Geleneksel Tarım Yöntemlerinin Belirlenmesi, Değerlendirilmesi ve Yönetilmesi (GIAHS) Projesi kapsamında 4-5 Eylül 2014 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen uluslararası çalıştaya Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA ve Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN katılmışlardır. Toplantıya etkin katılım sağlanarak, UNESCO perspektifiyle doğal ve tarımsal miras konularında katkı verilmiştir.

DOĞA BİLİMLERİ SEKTÖRÜ

Yedinci Dünya Bilim Forumu

4-7 Kasım 2015 tarihlerinde Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de gerçekleştirilen Yedinci Dünya Bilim Forumuna Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA ve Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Filiz ARI katılmışlardır.

İki yılda bir gerçekleştirilen Dünya Bilim Forumunun yedincisinde, 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, bilim ve mühendislik eğitimi, iklim değişikliği, biyoçeşitlilik ve ekosistem servisleri, afet risklerinin azaltılması, bilimsel danışmanlık politikaları gibi temel konular kapsamında ve paralel oturumlarda gerçekleştirilmiş, UNESCO Genel Direktörü toplantıda bulunmuş ve bir sonraki toplantının 2017'de Ürdün'ün ev sahipliğinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir.

UNESCO MAB (İnsan ve Biyosfer) Programı

İnsan ve Biyosfer Programı insan ve çevre arasındaki ilişkiyi bilimsel bir tabanda değerlendiren hükûmetler arası bilimsel bir programdır. 1970'li yılların başında UNESCO tarafından başlatılan bu programın temel amacı, insanla doğal kaynak kullanımı arasında sürdürülebilir ve dengeli ilişkilerin kurulmasıdır. Bilim ve sürdürülebilir kalkınma ile ekonomi aracılığıyla doğal ve sosyal bilimlere ortak bir uygulama alanı oluşturur. Bu amaçla geliştirilen Biyosfer Rezervleri ve Biyosfer Rezervleri Ağı bu programın temel uygulama araçlarıdır.

MAB programı kapsamında geliştirilen bölgesel ağlar sayesinde biyolojik çeşitliliğin korunması, sürdürülebilir kalkınma, sınır ötesi işbirliğinin teşvik edilmesi, kurumsal ve kişisel kapasite geliştirilmesi gibi konularda işbirliği desteklenmektedir.

Türkiye UNESCO MAB Programının üyesidir. Türkiye'nin ilk ve şimdilik tek biyosfer rezervi Artvin İli Borçka İlçesi sınırları içerisinde yer alan Camili bölgesidir. Biyosfer Rezervleri Ağında 2015 yılı itibarıyla 120 ülkeden 651 biyosfer rezervi bulunmaktadır.

Programın yönetimi MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi (ICC) ile gerçekleştirilir. Anılan Konsey, iki yılda bir Genel Konferans ile seçilmektedir. MAB ICC'de 34 üye ülke bulunmaktadır. 2009 yılında gerçekleştirilen UNESCO 35. Genel Konferansı'nda Türkiye 2009-2013 dönemi MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi üyeliği yapmıştır. UNESCO 38. Genel Konferansı'nda anılan Konseyin 2015-2018 dönemi üyeliğine tekrar seçilmiştir.

MAB İzleme Grubu

9 Haziran 2010 tarihinde MAB İhtisas Komitesi olarak kurularak çalışmalarını sürdüren, Başkanlığı önceki Yönetim Kurulu üyelerinden Dr. Mahir KÜÇÜK, Başkan Vekilliği Yıldırım LİSE tarafından yürütülen ve üyeleri Hüseyin AYTAÇ, Harun BAŞARA, Erdoğan ERTÜRK, Dr. Prof. Dr. Nilgöl KARADENİZ, Dr. Sedat KALEM, Gaye TUNCER TEKSÖZ, Mustafa YURDAER ve Hüma ÜLGEN ZEYDANLI'den oluşan Komite, 17 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 27. Genel Kuruluna kadar faaliyet göstermiştir. Genel Kurulun ardından Dr. Mahir KÜÇÜK Başkanlığında 6 Ağustos 2014 tarihinde MAB İzleme Grubu adıyla yeniden kurulan İzleme Grubunun üyeleri Erdoğan ERTÜRK, Yıldırım LİSE ve Şule ÜRÜN'den

oluşmaktadır. MAB İzleme Grubu 2014-2015 yıllarında dördü Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi ve Jeolojik Miras ve Jeopark Alt Çalışma Grubu ile birlikte olmak üzere 10 toplantı gerçekleştirmiştir. MAB İzleme Grubu, korunan alanlar, biyosfer rezervi ve ekosistem hizmetleri konularında ulusal düzeyde farkındalık çalışmalarının yanı sıra, uluslararası alanda programın gereklerine uygun işbirliğini, bilgi ve deneyim paylaşımına devam etmektedir.

15. Uluslararası Sürdürülebilir Peyzajlar ve Ekonomi Çalışma Toplantısı

1-2 Ekim 2014 tarihlerinde Nevşehir Ürgüp'te gerçekleştirilen Avrupa Peyzaj Sözleşmesinin Uygulanmasına Yönelik 15. Uluslararası Sürdürülebilir Peyzajlar ve Ekonomi konulu 15. Avrupa Konseyi Çalışma Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen MAB İzleme Grubu Üyesi Yıldırım LİSE katılmıştır.

EuroMAB 2015 Toplantısı

Estonya'nın Haapsalu şehrinde gerçekleştirilen EuroMAB 2015 Toplantısına 18-23 Mayıs 2015 tarihleri arasında Millî Komisyonumuzu temsilen MAB İzleme Grubu Üyesi Erdoğan ERTÜRK görevlendirilmiştir. Söz konusu toplantıya 25 ülkeden 128 temsilci katılım sağlamıştır.

Toplantı süresince, 2013 yılında Kanada'da gerçekleştirilen EuroMAB toplantısından 2015 EuroMAB toplantısına kadar olan gelişmeler, taslak MAB Stratejisi ve 2016 yılında gerçekleştirilecek olan 4. Biyosfer Rezervleri Kongresinde hazırlanacak olan Eylem Planı hazırlıkları sürdürülmüş, EuroMAB kapsamında markalaşma ve iletişim gibi konular ve bunun yanı sıra iki gün süren çalıştaylar düzenlenmiştir.

UNESCO MAB Uluslararası Eşgüdüm Konseyi 27. Toplantısı

8-12 Haziran 2015 tarihleri arasında UNESCO Genel Merkezinde düzenlenen 27. MAB ICC (Uluslararası Eşgüdüm Konseyi) Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen MAB İzleme Grubu üyesi Yıldırım LİSE gözlemci olarak katılmıştır.

Toplantı süresince Taslak MAB Stratejisi (2015-2025) ve MAB Eylem Planı, Çıkış Stratejisi ve Biyosfer Rezervleri Uygulama Kılavuzu üzerinde durulmuştur. Toplantıda ayrıca UNESCO içinde farklı sektörlerle işbirlikleri kurma ve MAB ile özel sektör ortaklıkları konusu tartışılmıştır.

Sürdürülebilirlik ve Yönetişim, El Ürünleri ve İnovasyon, Tarım ve Gıda Üretimi Çalıştayları

Vacanze dell'Anima Festival 2015 sırasında İtalya'da UNESCO Venedik Ofisi tarafından organize edilen ve Avrupa'dan farklı Biyosfer Rezervlerinden temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen "Sürdürülebilirlik ve Yönetişim, El Ürünleri ve İnovasyon, Tarım ve Gıda Üretimi" konularındaki çalıştaylar serisinde Camili Biyosfer Rezervi deneyimlerini paylaşmak üzere 17-21 Temmuz 2015 tarihleri arasında Millî Komisyonu temsilen MAB İzleme Grubu Başkanı Dr. Mahir KÜÇÜK görevlendirilmiştir. Aynı görev organizasyon ekibinin davetlisi olarak MAB İzleme Grubu üyesi Yıldırım LİSE de katılmıştır.

DOĞA BİLİMLERİ SEKTÖRÜ

Toplantıda, Türkiye’den Camili Biyosfer Rezervi deneyimleri gerçekleştirilen sunumla paylaşılmıştır. Camili Biyosfer Rezervi kısa tanıtım filmi gösterilmiş ve sunumlar sonrasında soru ve cevapla deneyimlerin detayları anlatılmıştır.

Camili Biyosfer Rezervi Periyodik Rapor Hazırlık Çalışmaları

Camili Biyosfer Rezervi Periyodik Raporu’nun nihai hâle getirilmesi için 27-31 Temmuz 2015 tarihleri arasında Millî Komisyonu temsilen MAB İzleme Grubu Üyeleri Erdoğan ERTÜRK ve Yıldırım LİSE Camili Biyosfer Rezervinde görevlendirilmiştir.

Camili Biyosfer Rezervi, Artvin

Biyosfer Rezervleri için her 10 yılda bir yapılması gereken periyodik raporlamanın Camili Biyosfer Rezervi için 2015 yılında ilk kez yapılmıştır. Söz konusu raporlamanın amacı, Camili Biyosfer Rezervi’nin ilan ediliş yılı olan 2005 yılından bugüne kadar geçen 10 yıllık sürede alanın ekosistem hizmetlerinde, koruma, gelişme ve lojistik fonksiyonlarında ve yönetim sisteminde meydana gelen değişimleri izlemek ve gerekli tedbirleri almaktır. Bu raporun hazırlanması çalışmalarının nihai hâle getirilmesi için Camili Biyosfer Rezervinde (Borçka, Artvin) ilgili kurumlar ve kişilerle görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler sırasında alınan notlar ve edinilen bilgiler ışığında Camili Biyosfer Rezervi Periyodik Raporu’na son şekli verilerek, Millî Komisyonumuz aracılığıyla UNESCO Genel Merkezine iletilmiştir.

UNESCO Jeoparkları

Jeoparklar koruma, sürdürülebilir kalkınma ve toplum katılımının ortaklaşa uygulanabildiği alanlar olmaları nedeniyle, Dünya’da tanınırlıkları giderek artan alanlardır.

UNESCO, 1999 yılından itibaren jeopark alanındaki çalışmalarda aktif olarak yer almaya başlamıştır. Günümüzde UNESCO, Küresel Jeopark Ağı (Global Geopark Network) ile ulusal Jeopark üyelik proje ve çalışmalarını desteklemektedir.

2015 yılında 38. UNESCO Genel Konferansında jeoparkların statüsü değişerek, jeoparkların UNESCO tarafından uluslararası tescilinin mümkün olduğu bir UNESCO Programı olmasına karar verilmiştir. Uluslararası Yerbilimleri ve Jeopark (IGGP) Programı Tüzüğü kabul edilerek, UNESCO Jeoparkı kavramı oluşmuş ve bu statüye sahip alanlara UNESCO Jeopark logosu tasarlanarak, gönderilmiştir.

Türkiye’nin ilk ve tek UNESCO Jeopark alanı Kula Kakaumene Yanık Ülke Jeoparkıdır. UNESCO Küresel Jeopark Ağı’nda 2015 yılı itibarıyla 33 ülkeden 120 Jeopark alanı bulunmaktadır. Jeopark alanlarının belirlenmesinde 46 üyeden oluşan bilimsel kurul faaliyet göstermekte ve programın uygulama yönergesine göre başvuruları değerlendirmektedir.

Jeolojik Miras ve Jeopark Alt Çalışma Grubu

UTMK Doğa Bilimleri Sektörü içerisinde faaliyet göstermek üzere 2 Mayıs 2013 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI başkanlığında kurulmuş olan Jeopark İnceleme ve Araştırma Grubu üyeleri Prof. Dr. İhsan ÇİÇEK, Prof. Dr. M. Cemal GÖNCÜOĞLU ve Dr. Fuat ŞAROĞLU’dur. 17 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 26. Genel Kurulunun ardından Jeolojik Miras ve Jeopark Alt Çalışma Grubu adıyla Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI tarafından Yönetim Kurulunun 7 Kasım 2014 tarihli oturumunda alınan karar gereğince yeniden kurulmuş olan Çalışma Grubu üyeleri Prof. Dr. Nazire Özgen ERDEM, Dr. Fuat ŞAROĞLU, Dr. Erol TİMUR ve Şule ÜRÜN’den oluşmaktadır. Jeolojik Miras ve Jeopark Alt Çalışma Grubu 2014-2015 yıllarında Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi ve MAB İzleme Grubu ile birlikte beş kez toplanmıştır. Çalışma Grubu, UNESCO’nun jeopark ve jeolojik miras anlayışı çerçevesinde ulusal farkındalık çalışmalarını sürdürmektedir.

UNESCO Anlayışı Çerçevesinde Jeopark ve Jeolojik Miras Çalıştayı

Ankara Üniversitesi Rektörlüğü’nün ev sahipliği ve Jeopark Araştırma ve İnceleme Grubu koordinatörlüğünde 16 Ocak 2014 tarihinde gerçekleştirilen UNESCO Anlayışı Çerçevesinde Jeopark ve Jeolojik Miras Çalıştayı’na Üniversitelerden öğrenciler ve Öğretim Üyeleri, Rektörler, Vali Yardımcıları, Sivil Toplum Kuruluşları, Belediyeler (Yerel İdareler), Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Maden Tetkik Arama ve UTMK temsilcileri olmak üzere yaklaşık 190 kişi katılmıştır.

Toplantıda ilgili kurum ve kuruluş temsilcileri sunumlar gerçekleştirmiştir. Jeopark, Doğal ve Jeolojik Mirasın özellikleri, jeopark ilan süreçleri, Türkiye’nin UNESCO Doğal Miras sürecindeki güncel durumu, Türkiye’nin ilk Jeoparkı olan Kula Jeoparkı deneyimleri, diğer ilan sürecinde olan jeopark örnekleri anlatılmıştır. Jeopark ilanı sürecinde yetkili kurumlar nezdinde yasal mevzuatın durumu, Türkiye’de korunan alanlar, envanter çalışmaları ve akademisyenlerin görüşleri dile getirilmiş ve tartışılmıştır.

DOĞA BİLİMLERİ SEKTÖRÜ

Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI sunumunu yaparken

Çalıştay sonucunda, UNESCO çerçevesinde Jeopark ve Jeolojik Miras ilanı konusunda Türkiye’de büyük bir zenginlik, başlatılmış çalışmalar ve yoğun bir ilgi ve talep olduğu anlaşılmış olup, değerli bir farkındalık çalışması gerçekleştirilmiş, sonuç bildirisi hazırlanmıştır.

Jeopark Alanları Ulusal Listesine Öneri Sunma Çalıştayı

Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi ve Jeolojik Miras ve Jeopark Alt Çalışma Grubu öncülüğünde 2 Ekim 2015 tarihinde Jeopark Alanları Ulusal Listesine Öneri Sunma Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü’nün desteği ve ev sahipliğinde Ankara’da Tabiat Tarihi Müzesi Konferans Salonu’nda gerçekleştirilen Çalıştay, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve Jeolojik Miras Koruma Derneği (JEMİRKÖ)’nin işbirliği, katkı ve katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir. Anılan kuruluşların yanı sıra Orman ve Su İşleri Bakanlığı Millî Parklar Genel Müdürlüğü, ülkemizdeki üniversitelerden jeoloji, jeopark, coğrafya ve jeolojik miras konusunda uzman olan çok sayıda akademisyen davet edilmiştir. Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi’nin yanı sıra MAB İzleme Grubu ve Jeolojik Miras ve Jeopark Çalışma Grubu Üyeleri toplantıya katılmış ve aktif rol üstlenmişlerdir. Çalıştaya jeopark konusuna ilgi gösteren il ve ilçelerden yerel yöneticiler de katılım sağlamıştır.

Çalıştay Katılımcıları

Komite üyelerince UNESCO Doğa Bilimleri Sektörü, UNESCO Küresel Jeopark Ağı'nın Öncelikleri ve Jeopark Alanları Ulusal Öneri Listeleri ve Gerekçeleri konulu sunumların ardından, Jeopark olabilecek potansiyel alanların akademisyen ve ilgili kuruluşların önerileri ile belirlenmesi amacıyla yapılan anket sonucunda ülkemizde jeolojik öneme sahip alanlar sıralanmış ve 33 öneri içerisinden, yapılan anket sonucunda aşağıda sıralanan ve en çok oy alan ilk 16 alan öncelik kazanmıştır. Bundan sonraki aşamada, listedeki ilk 16 adayın bulunduğu yerlerin yöneticileriyle daha yakın ilişkiler kurulması, kendilerine bilgi ve eğitim verilmesi ve yerel jeopark projeleri oluşturmaları için teşvik edilmeleri kararlaştırılmıştır.

UNESCO Küresel Jeoparkları Avrupa ve Kuzey Amerika Bölgesi Millî Komisyonlar Teknik Toplantısı

UNESCO Küresel Jeoparkları kapsamında düzenlenen UNESCO Millî Komisyonları Teknik Toplantısı 22-24 Mayıs 2015 günlerinde Portekiz'in Arouca kentinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI katılmıştır.

Toplantıda, Uluslararası Jeolojik Bilimler Programının genişletilerek IGGP olarak yürütüleceği hususuna değinilerek, bu kapsamda UNESCO Genel Konferansında alınacak kararla jeopark alanlarının statüsünün değişeceği ve dolayısıyla bu çerçevenin dikkatle çizilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Daha önce Biyosfer Rezervi, UNESCO Dünya Mirası şekilde tescillenmiş alanların jeolojik özelliklerinin kriterleri sağlaması hâlinde UNESCO jeoparkı ilan edilebileceği, bu kapsamda diyalog ve işbirliğinin güçlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Katılım sağlayan ülke temsilcileri Millî Komisyonlarını ve Jeopark faaliyetlerini kısaca tanıtmıştır.

UNESCO-L'Oréal 2014 Uluslararası Bilim Kadınları Bursu

UNESCO-L'Oréal Bilim Kadınları Programı kapsamında, 2014 yılı UNESCO-L'Oréal Uluslararası Bilim Kadınları Bursları ilanının ardından, UNESCO Millî Komisyonlarına genç bilim kadınlarından ulaşan başvurular değerlendirilmiştir. Her yıl 15 kişiye verilen bursun Millî Komisyonların tavsiyesiyle yapılan ön başvuruları UNESCO Genel Merkezindeki Seçici Komite tarafından değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda UNESCO-L'Oréal Uluslararası Bilim Kadınları Bursuna, Türkiye'nin içinde bulunduğu Avrupa ve Kuzey Amerika Bölgesi'nden Ahu ARSLAN YILDIZ layık görülmüştür. Burs kapsamındaki ödül töreni Paris'teki UNESCO Genel Merkezi'ndeki gerçekleştirilmiştir.

UNESCO L'Oréal Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları

UNESCO'nun iki küresel önceliğinden biri olan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği kavramının Doğa Bilimleri Sektörü kapsamındaki en güçlü örneklerinden birini UNESCO ve L'Oreal arasındaki işbirliği oluşturmaktadır.

Türkiye'de ilk kez 2003 yılında başlatılan ulusal burs programı, 2012 yılında UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve L'Oreal Türkiye arasında UNESCO- L'Oréal Bursları konusunda işbirliği yapmak üzere hazırlanan protokol doğrultusunda 2013 yılında "Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları" ulusal programı olarak devam ettirilmektedir.

DOĞA BİLİMLERİ SEKTÖRÜ

Burs kapsamında Yaşam Bilimleri ve Malzeme Bilimleri alanlarında araştırma yapmakta olan üçer genç kadın araştırmacı bu program çerçevesinde 15.000 Dolar değerinde birer yıllık burs ile desteklenmektedir.

Bursa hak kazanan adaylar, akademik özgeçmişleri ve gerçekleştirmek istedikleri araştırma projesinin önemi, niteliği, bilimsel yeniliği ve bilime yapacağı katkı ölçüt alınarak Yaşam Bilimleri ve Malzeme Bilimleri seçim komiteleri tarafından belirlenmektedir. Seçim komitelerindeki jüri üyeleri Millî Komisyonumuz tarafından belirlenmektedir.

Burs ilanları başvuru koşullarıyla birlikte her yıl L'Oréal Türkiye ve UTMK resmî internet adreslerinden duyurulurken, aynı zamanda Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler, medya, önceki bursiyerler ve bilim çevrelerince duyurulmaktadır.

2014 yılı Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları Ödülleri 7 Mayıs 2014 tarihinde Çırağan Palace Kempinski'de yapılan Ödül Töreni ile sahiplerine takdim edilmiştir. Akademik danışmanlığı, adaylık başvuruları ve jüri değerlendirme süreci Millî Komisyonumuz tarafından sürdürülen programın Ödül Töreni L'oréal Türkiye tarafından gerçekleştirilmiştir. Törenin açılış konuşmaları bölümünde UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ, L'oréal Türkiye Genel Müdürü Claude RUMPLER ve L'oréal Türkiye Bilim Direktörü Fügen SOYKUT söz alarak, toplumsal cinsiyet eşitliği, bilimsel çalışmalarda kadın araştırmacıların desteklenmesinin önemi ve bilimin teşvikinin önemi üzerinde durmuşlardır.

2014 Ödül Töreni

Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları 2014 Ödüllerini kazanan bursiyerler: Malzeme Bilimleri alanında; Şule ERTEN ELA (Ege Üniversitesi), Nurcan ÇALIŞ AÇIKBAŞ (Bilecik Üniversitesi) ve Asuman ÇELİK KÜÇÜK (Marmara Üniversitesi, Yaşam Bilimleri alanında; Bala GÜR DEDEOĞLU (Ankara Üniversitesi), Eda ÇELİK AKDUR (Hacettepe Üniversitesi) ve Derya Burcu HAZER (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi).

9 Nisan 2015 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları 2015 Ödül Töreni, "Türkiye'nin Bilim Kadınları Paneli" ile başlamış, Prof. Dr. Ali Murat VURAL Moderatörlüğünde Doç. Dr. Neva ÇİFTÇİOĞLU BANES, Dr. Canan DAĞDEVİREN, Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ ve Fügen SOYKUT bilim ve iş dünyasındaki başarı hikâyelerini anlatarak, deneyimlerini paylaşmışlardır.

Panelin ardından UNESCO - L'ORÉAL Ulusal Genç Bilim Kadınlarına Destek Bursları 2015 Ödül Töreni gerçekleştirilmiş olup, 2015 bursiyerlerine ödülleri UTMK Başkanı Prof. Dr. Öcal OĞUZ ve L'ORÉAL Türkiye Genel Müdürü Claude RUMPLER tarafından takdim edilmiştir.

2015 Ödül Töreni

Malzeme Bilimleri alanında Doç. Dr. Filiz KURALAY (Ordu Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Hümeysra ÇAĞLAYAN (Abdullah Gül Üniversitesi), Yrd. Doç. Bilge BAYTEKİN (Bilkent Üniversitesi), Yaşam Bilimleri alanında Yrd. Doç. Dr. Hatice Güneş ÖZHAN (Dokuz Eylül Üniversitesi), Yrd. Doç. Dr. Elif Nur FIRAT KARALAR (Koç Üniversitesi) ve Doç. Dr. Emine EREN KOÇAK'a (Hacettepe Üniversitesi) ödülleri takdim edilmiştir.

SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER

UNESCO Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörü, 2014 yılı itibariyle çalışmalarını “kapsayıcı toplumsal kalkınmayı desteklemek, kültürlerarası diyalog ile kültürlerin yakınlaşmasını teşvik etmek ve etik ilkeleri geliştirmek” stratejik hedefi doğrultusunda gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda küresel dayanışma, kapsayıcılık, ayrımcılıkla mücadele, toplumsal cinsiyet eşitliği, spor ve etik ilkeler gibi evrensel değerleri ve ilkeleri kararlı bir şekilde sağlamayı amaçlamaktadır. Sektör “Birlikte Yaşamayı Öğrenme” temasını da benimseyerek demokrasi, küresel vatandaşlığı, kültürlerarası diyalogu, barış ve insan hakları için eğitimi ve barış inşasını oluşturmayı taahhüt etmektedir.

UNESCO Sosyal ve Beşerî Bilimler alanındaki çalışmalarını yukarıda verilen hedeflere uygun olarak Biyoetik Programı, Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) Programı ve Beden Eğitimi ve Spor Programı aracılığıyla yürütmektedir. Hükûmetler Arası Komite ve Konseyler bu çalışmanın uygulayıcısı ve karar alıcısı niteliğindedir. Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi (IGBC), Dünya Bilim Etiği Komisyonu (COMEST) ve Beden Eğitimi ve Spor (CIGEPS) Hükûmetler Arası Komitesi, MOST Hükûmetler Arası Konseyi Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörünün çalışmalarına yön vermektedir.

UNESCO’nun Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörünün 2015 yılında kabul edilen 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden özellikle sosyal kapsayıcılık, yoksulluğun yok edilmesi, sosyal koruma sistemleri sistemlerinin geliştirilmesi, eşitsizliğin azaltılması, şehirler için kapsayıcı politikalara ilişkin maddeleri ile yakından ilişkisi bulunmaktadır. 2030 yılına kadar sosyal ve beşerî bilimde ulaşılması hedeflenen konular; toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve kadınların ve kız çocuklarının toplumsal konumlarını güçlendirmek (Hedef 5), ülkelerin içinde ve aralarındaki eşitsizlikleri azaltmak (Hedef 10), kentleri ve insan yerleşim yerlerini herkesi kucaklayan, güvenli, güçlü ve sürdürülebilir kılmak (Hedef 11), sürdürülebilir kalkınma için barışçıl ve herkesi kucaklayan toplumları teşvik etmek, herkesin adalete erişimini sağlamak, her seviyede etkin, hesap verebilir ve kucaklayıcı kurumlar inşa etmek (Hedef 16) şeklinde sıralanmaktadır.

UNESCO Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörü 2015 yılında 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin benimsenmesiyle birlikte UNESCO 2014-2021 Orta Vadeli Stratejik Hedefleri ve UNESCO Önceliklerine uygun olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

UNESCO Biyoetik Programı

Yaşam bilimlerindeki ilerleme insanoğluna sağlığını geliştirme ve tüm canlı türlerinin gelişme sürecini kontrol etme gücünü vermiştir. Bu ilerlemenin sosyal, kültürel, hukuki ve etik etkileri geçtiğimiz yüzyılın en önemli tartışmalarından biri olmuş; biyoetik alanını ortaya çıkarmıştır.

İnsanlığın ahlaki, entelektüel dayanışması olmadan barışın olmayacağı inancı üzerine inşa edilmiş bir kuruluş olarak UNESCO bu uluslararası ve kültürler üstü tartışmaya tüm ülkeleri dâhil etmeye çalışmaktadır. 1970’lerden beri UNESCO’nun biyoetik alanına dâhil olması tartışmaların uluslararası boyutunu yansıtmıştır.

1993 yılında UNESCO bünyesinde kurulan “Biyoetik Programı” disiplinler arası, çok kültürlü ve çoğulcu fikirlerin üretildiği platform olarak yaşam bilimleri alanında ortaya çıkan etik zorlukları belirlemeye ve incelemeye yardımcı olmuştur. 20 yıl içinde UNESCO Biyoetik Programı, biyoetik alanını düzenleyen dört temel hukuk belgesini hazırlamış; ulusal biyoetik komitelerinin kurulmasına ve işlevlerinin güçlendirilmesine destek olmuş; uzmanlar, kurumlarla bu alanda üretilen bilgi ve belgeleri barındırır altı

veri tabanına ücretsiz erişim sağlayan “Küresel Etik Gözlemi”ni (GEObs) kurmuş; dünya genelinde bu alanda akademik çalışmaları ve etkileşimi teşvik etmek üzere UNESCO Kürsüleri ve UNITWIN Ağlarının kurulmasında rol almıştır. 2013 yılı sonrasında UNESCO Biyoetik programı, faaliyetlerinin 20. Yıl dönümüyle ivmelenen çalışmalarını sürdürmektedir.

Biyoetik İhtisas Komitesi

UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi, 2014 yılı Ocak – Mayıs ayları arasında UTMK 25. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ Başkanlığında, üyeleri Prof. Dr. Berna ARDA, Prof. Dr. Nüket ÖRNEK BUKEN, Prof. Dr. Hakan Sedat ORER, Prof. Dr. Gülriz UYGUR, Doç. Dr. Uygur Halis TAZEYAY, Dr. Kumru ARAPGİRLİOĞLU ile faaliyet göstermiştir.

UNESCO 26. Genel Kurulu sonrasında 11 Haziran 2014 tarihinde yeniden kurulan Komite 2015 yılı sonuna kadar UTMK 25. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ Başkanlığında, üyeleri Prof. Dr. Nüket ÖRNEK BUKEN, Prof. Dr. Murat ELÇİN, Prof. Dr. Hakan Sedat ORER, Doç. Dr. Işık YULUĞ, Yrd. Doç. Dr. Özge YÜCEL DERİCİLER, Dr. Hilal İLBARS ve İrem ALPASLAN ile çalışmalarına devam etmiştir.

UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi 2014-2015 dönemi boyunca özellikle biyoetik alanında farkındalığın artırılması, akademik ağların geliştirilmesi ve uluslararası işbirliklerinin kurulması, mevzuat geliştirilmede ve ihtiyaç duyulan konularda Sağlık Bakanlığına danışmanlık sağlanmasına yönelik çalışmalara ağırlık vermiştir.

Ulusal Etik/Biyoetik Komiteleri 10. Zirve Toplantısı

Ulusal Etik/Biyoetik Komiteleri 10. Zirve Toplantısı 22-24 Haziran 2014 tarihleri arasında Meksika’nın başkenti Meksiko City’de gerçekleştirilmiştir. UNESCO ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) işbirliğiyle düzenlenen toplantıya UTMK, Ulusal Biyoetik Komitesi olarak davet edilmiş ve UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ tarafından temsil edilmiştir.

Her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen ve biyoetik alanından küresel bir forum oluşturmak amacıyla düzenlenen Zirvenin bu yılki oturumları şu başlıklara ayrılmıştır: “ulusal biyoetik komiteleri: görevler ve etkinlikler”, “yeni sağlık teknolojileri uygulamaları”, “ulusal sağlık harcamalarında eşitlik ilkeleri”, “savunmasız kişi ve gruplar/araştırma etiği”.

Zirvenin ‘Ulusal Biyoetik Komiteleri: Görevler ve Etkinlikler’ başlıklı oturumunda UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ sözlü sunum yapmıştır. Yine Zirve kapsamında Biyoetik Komitesinin yapısını ve etkinliklerini tanıtmak amacıyla UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ ve Sektör Uzmanı İrem ALPASLAN tarafından poster hazırlanmıştır.

Zirvenin içeriğini oluşturmak üzere kurulan çalışma grubunda yer alınmış ve yukarıda anılan dört başlıktan biri olan ulusal komitelerin yapılanması, görevleri, çalışma yöntemleri, üyelerin seçimi ve akademik alanları, toplumla iletişimleri gibi çeşitli başlıkları içeren ve dünyadan farklı komitelerin görüşleri alınarak oluşturulan raporun hazırlanışında yer alınmıştır.

Zirve kapsamında “Ulusal Etik/Biyoetik Komiteleri: Kimlerdir? Nasıl Çalışırlar?” başlıklı raporun hazırlanmasını teminen ülkelere anket gönderilmiş ve edinilen cevaplar sonucunda ortaya çıkan rapor aynı başlıkla katılımcılarla paylaşılmıştır. Raporda örnek gösterilen üç cevap arasında Türkiye’nin cevabı da yer almaktadır.

SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER

Akdeniz Biyoetik İşbirliği Ağı Toplantısı

UNESCO'nun kuruluşunun 70. Yıl dönümü vesilesiyle Biyoetik Akdeniz İşbirliği Ağı konulu toplantı 7 Nisan 2015 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Millî Komisyonumuz ve Klinik Araştırmalar Derneğinin işbirliğiyle gerçekleşen etkinliğe İtalya, Yunanistan, Fransa, İspanya, Tunus ve Türkiye'den uzmanlar katılmıştır. UNESCO Uluslararası Biyoetik Komitesi Başkanı ve üyelerinin uzmanlar arasında yer aldığı toplantıya ayrıca UNESCO Genel Direktörlüğü Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörü temsilcisi April Tash tarafından katılım sağlanmıştır.

Etkinlik Afışı

UNESCO'nun 70. Yıl dönümü vesilesiyle biyoetiğin 20 yılının konuşulduğu ve bu alandaki güncel durum ve konuların tartışıldığı toplantıda etik, biyoetik eğitimi, bilimler ve yeni teknolojiler, klinik araştırmalar gibi konu başlıkları üzerinden istişareler yürütülmüştür. Toplantının ikinci bölümünde katılımcılarca Akdeniz bölgesinin ortaklıkları ve bunlar üzerinden geliştirilebilecek işbirlikleri tartışılmış, bölge içinde uzmanlık ve istişare ağının kurulması konusu değerlendirilmiştir. Toplantı sonucunda çalışma grubu oluşturulması fikri tüm katılımcılarca benimsenmiş, gerek toplantı çıktıları gerekse bu fikir Sonuç Bildirgesinde yer almıştır. UNESCO temsilcisi, grubun oluşturacağı normatif araçların UNESCO, AB, Avrupa Konseyi, COMEST gibi uluslararası kuruluşlar için değerli olacağını ve bu bölgesel işbirliğinin diğer bölgeler için örnek oluşturacağı inancını dile getirmiştir. Toplantı sonuçlarını duyurmak amacıyla hazırlanan Sonuç Bildirgesi UTMK internet sayfasında yayınlanmıştır⁶.

⁶ http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/biyoetik_komitesi/110520151426.pdf

Klinik Araştırmalarda Biyobankalar Üzerine İstişare Toplantısı

Klinik Araştırmalarda Biyobankalar ve bu alandaki güncel soruları değerlendirmek üzere Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Klinik Araştırmalar Dairesinin talebi üzerine 12 Mayıs 2015 tarihinde Millî Komisyonunda bir istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir.

Anılan toplantıya UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ, Başkan Vekili Prof. Dr. Nüket ÖRNEK BUKEN, Komite Üyesi ve Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu Klinik Araştırmalar Daire Başkanı Dr. Hilal İLBARS, Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu uzmanı Ebru BERK, Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu uzmanı Gökhan ÖZKAN, Dokuz Eylül Üniversitesi İzmir Biyotıp ve Genom Merkezi temsilcisi Prof. Dr. Neşe ATABEY, Dokuz Eylül Üniversitesi Ulusal Klinik Araştırma Altyapıları Ağı Müdürü Prof. Dr. Yeşim TUNÇOK, Hacettepe Üniversitesi Biyolojik Kaynak Bankası ve Genobilim Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdür Yardımcısı Dr. Ayşe YÜZBAşIOğLU, Klinik Araştırmalar Derneği İdari Sekreteri Nurşah ÇETİNKAYA ve UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi Sektör Uzmanı İrem ALPASLAN katılmışlardır.

Toplantıda yürütölen çalışmalar sonucunda Biyobankaların klinik araştırmalardaki yeri konusunda bir rehberin hazırlanması, Biyobanka alanında karşılaşılan sorunların irdelenebileceği bir toplantının tercihen Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu çatısı altında düzenlenmesi, yurt dışına biyolojik örnek ıkışları aşamasında Sağlık Bakanlığının kullanmakta olduğu mevcut “biyolojik materyal transfer formu” üzerinde düzenleme ve güncelleme yapılması üzerinde uzlaşılmıştır.

Biyobankaların klinik araştırmalardaki yeri konusunda bir rehber hazırlanmış olup Sağlık Bakanlığı ile paylaşılmış ve UTMK internet sayfasında yayınlanmıřtır⁷.

UNESCO Hükümetler Arası Biyoetik Komitesi (IGBC) Toplantısı

IGBC 16-17 Temmuz 2015 tarihlerinde UNESCO’nun Paris’te bulunan Genel Merkezinde toplanmıştır. Toplantıya UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ katılmıştır. Toplantının temel gündem maddelerini UNESCO Biyoetik ve Bilim Etiği Programlarının raporlarının sunumu ile Uluslararası Biyoetik Komitesinin (IBC) etkinlik önerileri ve raporlarının değerlendirilmesi oluşturmuştur. IGBC bu kapsamda önceden üye devletlere dağıtarak görüş talep ettiği “faydanın paylaşımı”, “insan genomu ve insan hakları” ve “Bilim Adamlarının Statüsü Tavsiye Kararı” konularında hazırlanan raporu görüşmüştür. Ülkemizin bu rapora yanıtını oluşturan belge, UTMK Biyoetik İhtisas Komitesince hazırlanarak UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğimize iletilmiştir.

Anılan iki rapora ilişkin toplantıda görüşölen konu başlıklarında Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ tarafından görüş bildirilmiş, toplantının sonuç raporunda yer alan karar tasarısına değişiklik önerisi verilmiştir.

IBC ve Dünya Bilim Etiği Komisyonu (COMEST) Ortak Toplantısı

IBC ve COMEST’in ortak toplantısı 29 Eylül – 1 Ekim 2015 tarihlerinde UNESCO’nun Paris’te bulunan Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ katılmıştır. Toplantı kapsamında, 37. Genel Konferansa sunulmak üzere IBC tarafından hazırlanan “Bilimsel ıktıların ve Yararların Paylaşımı” ve “İnsan Genomu ve İnsan Hakları” başlıklı raporlar ile COMEST tarafından hazırlanan “Post 2015- Bilim, Teknoloji ve Toplum İlişkileri- Etik

⁷ http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/biyoetik_komitesi/biyobanka_rapor.pdf

SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER

Değerlendirmeler” ve “İklim Değişikliği ve Etik İlkeler” başlıklı raporlar katılımcıların katkıları ile finalize edilmiştir. Toplantı kapsamında ayrıca, teknoloji ve bilim etiği bağlamında Doğa Bilimlerinden Sorumlu Genel Direktör Yardımcısı Flavia Schlegel ve IOC Genel Direktör Yardımcısı Vladimir Ryabinin tarafından sunum gerçekleştirilmiştir.

IBC ve IGBC Ortak Toplantısı

IBC ve IGBC Ortak Toplantısı 9-10 Eylül 2014 tarihlerinde UNESCO’nun Paris’te bulunan Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya UTMK Biyoetik İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Meral ÖZGÜÇ katılmıştır. Toplantı kapsamında 2005 Biyoetik ve İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 15. Maddesinde ifade edilen bilimsel çıktıların ve yararların paylaşımı ile IBC’nin insan genomu ve insan hakları konusunda görüşlerinin güncellenmesi konuları üzerinde durulmuştur. 1974 Bilim Adamlarının Statüsü Tavsiye Kararının gözden geçirilmesi ve değişen teknolojilerin etik boyutları ele almada mevcut küresel yaklaşımlar toplantıda tartışılan konular arasında yer bulmuştur.

Felsefe İhtisas Komitesi

UTMK 25. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Harun TEPE Başkanlığında, UTMK Yönetmeliği çerçevesinde kurulan ve üyeleri Prof. Dr. Betül ÇOTUKSÖKEN, Prof. Dr. Kadir ÇÜÇEN, Doç. Dr. H. Haluk ERDEM, Yrd. Doç. Dr. Mustafa GÜNAY, Doç. Dr. Taşkın KETENCİ, Prof. Dr. İoanna KUÇURADI ve Prof. Dr. Halil TURAN’dan oluşan Felsefe İhtisas Komitesi, 27 Eylül 2010 tarihinden 17 Mayıs 2014 tarihine kadar, UNESCO’nun felsefe alanındaki hedeflerine ülkemizde ve uluslararası alanda ulaşma yönündeki çalışmalarını aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde gerçekleştirmiştir. Komitenin 2010-2013 tarihleri arasındaki faaliyetleri önceki Faaliyet Raporlarında yer almıştır.⁸

İnsan Hakları İhtisas Komitesi

UTMK 25. Dönem Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Harun TEPE Başkanlığında UTMK Yönetmeliği çerçevesinde kurulan ve üyeleri Prof. Dr. Gülriiz UYGUR, Prof. Dr. Hasan Tahsin FENDOĞLU, Prof. Dr. İoanna KUÇURADI, Prof. Dr. İbrahim KABOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Kerem ALTIPARMAK, Prof. Dr. Mesut GÜLMEZ, E. Büyükelçi Ömür ORHUN, Rıza TÜRMEK, Prof. Dr. Sevgi İYİ’den oluşan İnsan Hakları İhtisas Komitesi, UNESCO’nun bu alandaki hedeflerine gerek Türkiye’de gerekse bölgemizde ve uluslararası alanda ulaşma yönündeki çalışmalarını 2014 yılında aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde gerçekleştirmiştir. Komitenin 2010-2013 tarihleri arasındaki faaliyetleri önceki Faaliyet Raporlarında yer almıştır.⁹

UNESCO Karar ve Verileri Işığında İnsan Hakları Eğitimi Uluslararası Konferansı

Hacettepe Üniversitesi İnsan Hakları ve Felsefesi Araştırma ve Uygulama Merkezi’nin ev sahipliğinde, Millî Komisyonumuz öncülüğünde ve Maltepe Üniversitesi UNESCO Felsefe ve İnsan Hakları Kürsüsü’nün işbirliğiyle 17-18 Nisan 2014 tarihlerinde yapılan UNESCO Karar ve Verileri Işığında İnsan Hakları Eğitimi Uluslararası Konferansı yedisi yabancı 23’ü ülkemizden olmak üzere 30 insan hakları uzmanının katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

⁸⁻⁹ http://unesco.org.tr/dokumanlar/kitaplar/faaliyet_raporu2010-2011.pdf

Prof. Dr. Ioanna KUÇURADİ Sunum Yaparken

Konferans beş oturumda UNESCO karar ve verileri ışığında insan hakları eğitimi ilk ve ortaöğretimde insan hakları eğitimi, yükseköğretimde insan hakları eğitimi, kamu görevlilerinin ve güvenlik görevlilerinin insan hakları eğitimi temaları etrafında değerlendirmiştir. Konferansın çıktıları ve konuşmaların Hacettepe Üniversitesi İnsan Hakları ve Felsefesi Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından basılması kararlaştırılmıştır.

Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) ve Kültürlerarası Diyalog

Dünya; küreselleşmenin, küresel çevre değişiminin, ekonomik ve mali krizlerin etkisiyle; adaletsizliğin artması, aşırı yoksulluk ve insan haklarının ihlali sonucunda önemli sosyal dönüşümler geçirmektedir. Bu dönüşümler barış, insan onuru, toplumsal cinsiyet eşitliği, şiddet uygulamama ve ayrımcılık yapmama gibi evrensel değerleri güçlendirecek olan yenilikçi çözüm arayışlarını ortaya çıkarmaktadır. UNESCO'nun Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) Programı, sosyal dönüşümde bütünsel kapasite geliştirme girişimi ve sosyal bilimler bilgisi; kamu politikası, kamu toplumu ve uygulamaları arasında köprü kurmayı amaçlamaktadır.

UNESCO Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) Programı UNESCO 27. Genel Konferans kararıyla 1994 yılında kurulmuş, UNESCO'nun sosyal dönüşümler üzerine çalışmalarını sürdürdüğü hükümetler arası programıdır. Bu Program, bilgi ve eylem arasındaki ilişkiyi sosyal değişimin anahtarı olarak görmektedir. MOST bu ilişkiyi güçlendirmek için hükümetlerle, sosyal bilimler üzerine çalışan kurumlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte çalışmaktadır. MOST Programı BM Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri çerçevesinde belirtilen çözüm arayışlarının sonuçlandırılması ve sorumlu yönetimin geliştirilmesinin yanı sıra UNESCO'nun Afrika ve toplumsal cinsiyet eşitliği küresel önceliklerine katkı sağlamayı amaçlamaktadır. MOST Programı araştırma, hükümetler arası toplantılar, politik destek ve kapasite geliştirme olarak sıralanan üç işlevsel kavram üzerinde durmaktadır.

Programın önem verdiği konulardan birini de Kültürler Arası Diyalog oluşturmaktadır. UNESCO kültürlerin bir yalıtılmışlık içinde korunup kollanmasını değil, aksine canlandırılması, gündelik hayata dâhil edilmesi ve en önemlisi farklı kültürlerle etkileşim ve iletişim hâlinde olmasını hedeflemektedir. Bu nedenle diyalog, UNESCO'nun kültür alanındaki faaliyetlerinin beslendiği temel kavramlardan biridir. Bu amaç doğrultusunda UNESCO, dünya kültür mirasının ve çeşitliliğinin korunabilmesinin, gerektiği biçimde takdir edilmesinin ve sürdürülmesinin yöntemi olan kültürlerarası diyalogu önemsemektedir.

SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER

UNESCO değerleri kapsamında kültürel çeşitlilik ve kültürlerarası diyalogu teşvik etmenin, köprü kurma ve barış için zemin hazırlamanın en güçlü yolu olduğunu vurgulamaktadır. Kültürler arası diyalog mevcut uluslararası ortamda ve küreselleşme bağlamında yeni bir anlam kazanarak; dünya birliği ve sürdürülebilir barışın önemli bir unsuru olmuştur. “Çeşitlilik içinde birlik”, “diyalog yolları”, “hoşgörü”, “barış kültürü”, “medeniyetler arası diyalog”, “kültürlerarası ve dinler arası diyalog” ve “kültürlerin yakınlaşması” kavramları BM çerçevesi içinde dünya istikrarını ve güvenliğini sağlamak amacıyla kültürler, medeniyetler ve insanlar arasındaki uyumu geliştirmek için kullanılmaktadır. UNESCO’nun Diyalog Yolları, Köle Yolu ve İpek Yolu Programları ile bu amaçlar doğrultusunda hayata geçirilmiştir.

MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi

2010 yılında kurulan ve 2014 yılı Mayıs ayında gerçekleştirilen 26. Dönem Genel Kuruluna kadar görevini icra eden UTMK MOST İhtisas Komitesi Başkanlığını Prof. Dr. Halil İbrahim YALIN’ın, Başkan Vekilliğini ise Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ’nin yürüttüğü komitenin üyeleri, Prof. Dr. Selahiddin ÖĞÜLMÜŞ, Prof. Dr. Çağatay ÖZDEMİR, Prof. Dr. Servet ÖZDEMİR, Prof. Dr. Julide YILDIRIM, Doç. Dr. Muhittin ACAR, Doç. Dr. Mesut ÖZCAN, Dr. Cengiz BUCAK, Dr. Mehmet Ali DOMBAYCI, Nur İNCETAHTACI, Mehmet KÖSE, Serdar YILMAZ’dan oluşmuştur. 2010 yılında kurulan ve 17 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleşen Genel Kurul’a kadar görevini icra eden ve Başkanlığını Prof. Dr. Mehmet KALPAKLI’nın yürüttüğü UTMK Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesinin üyeleri, Prof. Dr. Suavi AYDIN, Prof. Dr. Serpil BAĞCI, Prof. Dr. Ertuğrul BAYRAKTARKATAL, Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY, Prof. Dr. Orhan TEKELİOĞLU, Doç. Dr. İbrahim KALIN, Dr. Fahri ATASOY, Neslihan DEMİRKOL SÖNMEZ, Şebnem İNCESU, Ersu PEKİN ve Özcan YÜKSEK’ten oluşmuştur.

UNESCO Genel Direktörü Irina BOKOVA’nın MOST (Sosyal Dönüşüm Yönetimi) ve Kültürlerarası Diyalogun birleştirilmesine yönelik girişimleri desteklenmiş daha önce mevcut olan iki ihtisas komitesi birleştirilerek MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi adıyla UTMK Başkan Vekili Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ Başkanlığında UTMK Yönetmeliği çerçevesinde 2014 yılında kurulmuştur. Başkan Vekilliği Prof. Dr. Jülide Yıldırım ÖCAL tarafından yürütülen Komitenin üyeleri Prof. Dr. Fırat PURTAŞ, Prof. Dr. İsmail TUFAN, Doç. Dr. M. Murat ERDOĞAN, Doç. Dr. Yaşar SALİHPAŞAOĞLU, Esat Ertaç ERBESLER, Beste GÜRSU, Şebnem İNCESU ve Tuğba SOYSAL ÖZÖNER’den oluşmaktadır. Komite 2014-2015 döneminde UNESCO Genel Konferans Kararları ışığında konularını takip etmek üzere Millî Komisyon-da dört toplantı gerçekleştirmiştir.

MOST Hükûmetler Arası Konseyi Olağan Toplantısı 12. Oturumu

33 üye devlet ve gözlemcilerin katılımıyla iki yılda bir gerçekleşen MOST Hükûmetler Arası Konseyi Olağan Toplantısının 12. Oturumu 1-2 Haziran 2015 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonu temsilen MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ ve Sektör Uzmanı Selenay YAKICI katılım sağlamışlardır.

Toplantıda Gruplar adına Başkan Vekillerinin Raporları, MOST Okulları, 2015 sonrası MOST Stratejileri ile MOST Millî Komiteleri Rehberi değerlendirilmiştir. Sosyal dönüşümde eğitimin, Bakanlıkların ve Millî Komisyonların gelişiminin çok önemli olduğunu belirtilerek, Millî Komisyonların karar verme mekanizmalarıyla okullar arasında bir köprü olduğu vurgulanmıştır. Türkiye adına söz alan M. Akif KİREÇCİ tarafından Türkiye Millî Komisyonunun MOST konusundaki faaliyetleri anlatılmış, Türkiye’nin misafir ettiği Suriyelilerin bulunduğu kamplara ziyaretler gerçekleştirildiğini ve bu konudaki farkındalığın arttırıldığını

bildirilmiştir. MOST programı için diğer BM programları ile işbirliğinde çalışılmasının yararlı olacağına ve programın amaçları açısından görünürlük ve verimlilik kavramlarına dikkat çekerek üyelerin toplanmasını, uzmanlar arasında network oluşturulmasını ve BM çatısı altında ortak stratejinin belirlenmesini önermiştir. Göç, ayrımcılık, yabancı düşmanlığı gibi önemli sorunları belirterek dönüşen sosyal medya ile en iyi uygulamaların web- sitesinde yer almasının gerekliliğini ifade etmiştir.

Sosyal kapsayıcılık, kamu ile stratejik ve bilimsel işbirlikleri, sosyal adalet ve eşitlik, sivil toplum, toplum katılımı, toplumsal cinsiyet eşitliği, göçmenler, ayrımcılık gibi MOST programının önceliklerinin tartışıldığı belirtilerek olası işbirlikleri, MOST Okulları, programın sürdürülebilirliği konularına vurgu yapılmış ve toplantı kararında bu hususa yer verilmiştir.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği

Toplumsal cinsiyet eşitliği, 2008 yılından beri UNESCO'nun küresel önceliklerinden biridir. Bu tarihten itibaren de UNESCO, Sekreteryası içindeki çalışmalarında ve BM organlarını da içeren diğer paydaşlarıyla birlikte yaptıkları bütün program ve etkinliklerinde cinsiyet eşitliğini garanti ederek çalışmaktadır. Toplumsal cinsiyet eşitliği temel insan hakkıdır. Uluslararası onaylanmış olan kalkınma amaçlarının başarısı için de toplumsal cinsiyet eşitliği gerekli koşullardan biridir. Ancak hâlâ dünya üzerinde kadınlar, eğitime, uygun işe ve temel kaynak ve hizmetlere daha az ulaşabilmektedir.

UNESCO'nun toplumsal cinsiyet eşitliği vizyonu, Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığı Ortadan Kaldırma Sözleşmesi ile Pekin Beyannamesi ve Eylem Planı gibi uluslararası enstrümanlarla birlikte ilerlemektedir. UNESCO'nun stratejik paydaşları ve ağılarıyla güçlendirilmiş mevcut alanları, norm ve standartlarla geliştirilmiş deneyimleri, uygulama ve geliştirme politikası için kapasite inşası; kadın hakları, kadın güçlendirmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması için UNESCO'yu öncü iştirakçilerden biri yapmıştır.

UNESCO için toplumsal cinsiyet eşitliği kadın ve erkek arasında eşit hakları, sorumlulukları ve fırsatları ifade etmektedir. Bu; hem kadınların hem erkeklerin çıkarları, ihtiyaçları ve önceliklerini dikkate almak ve kadın ve erkekler arasındaki grupların çeşitliliğini fark etmek anlamına gelmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitliği insan hakları ilkesi olup, sürdürülebilir ve insan merkezli kalkınma için önkoşul ve amacın kendisidir. UNESCO'nun toplumsal cinsiyet eşitliği önceliğinin temel amacı, yaşamın her alanında kadın ve erkeklere fırsat veren çevreler yaratmak için Kurumun yeteneklerini güçlendirmek ve sürdürülebilir kalkınma ve barışın faydalarına katılarak katkı sağlamaktır. UNESCO ayrıca sürdürülebilir kalkınma ve barışa Kurumun katkılarının, küresel alanda kadınların güçlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliği başarıları üzerinde olumlu ve kalıcı etkileri olmasını sağlayacağını vurgulamaktadır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi

2010 yılında Kadın İhtisas Komitesi adıyla kurularak, 28 Ağustos 2012 tarihinde UTMK Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi olarak adı değişen Komitenin, 17 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 26. Dönem Genel Kuruluna kadar Başkanlığını Fatma YÜCEL AYIK yürütmüş olup, Komite Üyeleri Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN, Dr. Armağan ERDOĞAN, Burcu ÇAKIR AKARSU, Aysel ERGÜL, Fatma KARAKOÇ ve Emine KIRAÇ'tan oluşmuştur.

UTMK 26. Genel Kurulunun ardından 10 Ekim 2014 tarihinde önce İzleme Grubu olarak kurulan ardından 11 Haziran 2014 tarihinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi olarak değişen Komitenin

SOSYAL VE BEŞERÎ BİLİMLER

Başkanı UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Mine NARİN, Başkan Vekilleri Doç. Dr. Hülya SİMGİ ve Dr. Gök-nur AKÇADAĞ'dır. Komite Üyeleri Prof. Dr. Ayşe Feride ACAR, Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN, Prof. Dr. Gülsün SAĞLAMER, Prof. Dr. Mine Göğüş TAN, Prof. Dr. Gülriz UYGUR, Dr. Armağan ERDOĞAN'dan oluşmaktadır. Komite 2014-2015 döneminde UNESCO Genel Konferans Kararları ışığında konularını takip etmek üzere Millî Komisyonunda dört toplantı gerçekleştirmiştir.

Beden Eğitimi ve Spor Programı

BM'nin Beden Eğitimi ve Spor konusuna programlarında öncelikli olarak yer veren kuruluşu olan UNESCO, bu konuda ortaya çıkan sorunların tartışılması için hükûmetlere, sivil toplum kuruluşlarına ve uzmanlara yardım ve rehberlik hizmetleri sağlamaktadır. Aynı zamanda, beden eğitimi alanındaki eğitim sistemini genişletmek ve güçlendirmek isteyen taraf devletlere yol göstermekte ve spor konusundaki gelişim programlarının tasarlanmasında ve uygulanmasında uzmanlık hizmeti sunmaktadır. Bunlara ek olarak, UNESCO geleneksel spor ve oyunlar gibi kültürel ve sosyal gelişimle ilişkili alanlarda yol gösterici ve uzman rolü oynamakta ve değerlendirmeler yapmaktadır.

Sosyal bağların kuvvetlendirilmesinde güçlü bir araç olan spor, coğrafi sınırları ve sosyal sınıfları reddeden; farklı coğrafi, kültürel ve politik bağlamlarda sosyal birleşme ve ekonomik kalkınmayı teşvik eden önemli bir katalizördür.

UNESCO'nun Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörü içerisinde ele alınan spor programı Barış ve Kalkınma için Spor, Nitelikli Beden Eğitimi, Geleneksel Sporlar ve Oyunlar, Kadın ve Spor ile Anti-Doping gibi çeşitli konulara odaklanmaktadır.

Beden Eğitimi ve Spor İzleme Grubu

27 Eylül 2010 tarihinden, 17 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirilen UTMK 26. Genel Kuruluna kadar Beden Eğitimi ve Spor İhtisas Komitesi adıyla, Yönetim Kurulu Üyesi Salih ÇELİK'in Başkanlığında ve Prof. Dr. Haydar DEMİREL'in Başkan Vekilliğinde; Komite Üyeleri Doç. Dr. Hasan AKKUŞ, Doç. Dr. Semra ALAY, Doç. Dr. Canan KOCAARITAN, Alettin ÇILGIN, Olga ŞANLI GERGER, Prof. Dr. Sami MENGÜTAY, Ayhan PALA, Yrd. Doç. Dr. Seyfi SAVAŞ, Safiye Anıl SOYLU, Dr. Metin ŞAHİN, Prof. Dr. Ömer ŞENEL ve Prof. Dr. İbrahim YILDIRAN ile çalışmalarını yürütmüştür. UTMK 26. Dönem Genel Kurulun ardından, 7 Kasım 2014 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde, UTMK Beden Eğitimi ve Spor İzleme Grubu olarak yeniden kurulmuştur. Prof. Dr. A. Ahmet BAŞARAN, Prof. Dr. Haydar DEMİREL, Gençlik ve Spor Bakanlığı temsilcisi ve Esra HATİPOĞLU'ndan oluşan İzleme Grubu, çalışmalarını katılım sağlanan ulusal ve uluslararası toplantılar şeklinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Hükûmetler Arası Komitesi (CIGEPS) 2014 Genel Oturumu

1978 yılında sporun değerini ve kamu politikalarına dâhil edilmesini desteklemek amacıyla kurulan Hükûmetler Arası Beden Eğitimi ve Spor Komitesi (CIGEPS) 18 üye ülkenin, her biri dört yıllık dönem için seçilmek üzere beden eğitimi ve spor alanındaki uzman temsilcilerinden oluşmaktadır. Türkiye 2011 yılında yapılan UNESCO 36. Genel Konferansında ve 2015 yılında gerçekleştirilen 37. Genel Konferansında Komite üyeliğine seçilmiştir.

6-7 Mart 2014 tarihleri arasında, UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilen Beden Eğitimi ve Spor Hükûmetler Arası Komitesi (CIGEPS) 2014 Genel Oturumuna Millî Komisyonumuzu temsilen Beden Eğitimi ve Spor İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Ömer ŞENEL katılmıştır.

Toplantıda, temel bir hak olarak spora erişim, Beden Eğitimi ve Spor programlarına yatırımı artırma ve sporun bütünleştiriciliği temalarını içeren “5. Beden Eğitimi ve Spordan Sorumlu Bakanlar ve Üst Düzey Yetkililer V. Uluslararası Konferansı Takibi” (MINEPS V), sporun sosyoekonomik faydaları üzerine araştırmalar ve kaliteli fiziksel eğitim konusunda karar vericiler için rehber ilkeler gibi konular görüşülmüştür.

Aynı zamanda Başkan Yardımcılığı seçimlerinin de yapıldığı toplantıda Türkiye, Batı Avrupa ve Kuzey Amerika’yı içine alan Birinci Grup adına Başkan Yardımcılığına seçilmiştir.

Beden Eğitimi ve Spor Hükûmetler Arası Komitesi (CIGEPS) Olağanüstü Toplantısı

28-30 Ocak 2015 tarihleri arasında İsviçre’nin Lozan şehrinde düzenlenen Beden Eğitimi ve Spor Hükûmetler Arası Komitesi (CIGEPS) Olağanüstü Toplantısına Millî Komisyonu temsilen Beden Eğitimi ve Spor İzleme Grubu Üyesi Prof. Dr. Haydar DEMİREL katılmıştır.

Toplantının ana gündemini, 2013 yılında Berlin’de yapılan Beşinci MINEPS (Spor Bakanları 5. Toplantısı) toplantısında ortaya konulan görüş doğrultusunda “Uluslararası Beden Eğitimi, Fiziksel Aktivite ve Spor Anlaşması”nın hazırlanması oluşturmıştır. 196. UNESCO Yürütme Kurulu toplantısında onaylanması hedeflenen anlaşma metni, üç günlük çalışmayla son hâline getirilmiştir. Anlaşma metnindeki, özellikle beden eğitimi, fiziksel aktivite ve sporun sağlığa yararları, ekonomik ve sosyal etkileri, dopinge mücadele gibi konularda katkıda bulunulmuştur.

“Sporda Doping Karşı Uluslararası Sözleşme”ye Taraf Ülkeler Yönetim Kurulu Beşinci Oturumu

29-30 Ekim 2015 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde düzenlenen “Sporda Doping Karşı Uluslararası Sözleşme”ye Taraf Ülkeler Yönetim Kurulu’nun Beşinci Oturumuna Millî Komisyonu temsilen Beden Eğitimi ve Spor İzleme Grubu Üyesi Prof. Dr. Haydar DEMİREL katılmıştır.

Toplantıya katılan ülkeler genel olarak, kendi ülkelerinde yapılan spor organizasyonları, sağlığın geliştirilmesi için spor ve fiziksel aktiviteye yönelik ülke politikaları ve dopinge mücadeleye ilişkin geliştirdikleri programlardan söz etmişlerdir. Toplantıda, kısa adı WADA olan Dünya Doping Mücadele Ajansı, Fransa Spor Bakanlığı ve Japon Eğitim, Spor ve Teknoloji Bakanlığı adına konuşmalar yapılmıştır. WADA temsilcisi tarafından antidoping politikalarının uyumu konusunda bir sunum gerçekleştirilmiş, hükûmetlerin yasal düzenlemelerle dopinge mücadeleye nasıl katkıda bulunabileceklerinin altı çizilmiş ve dopinge mücadelede WADA’nın oynadığı rol ve işbirliğinin önemine değinilmiştir.

Toplantıda, aynı zamanda UNESCO anti-doping toplantılarında kullanılacak logonun seçimi gerçekleştirilmiş; dopingin eliminasyonu için kullanılan finansla ilişkin rapor görüşülüp onaylanmış; “Sporda Doping Karşı Uluslararası Sözleşme”nin nasıl uygulanması gerektiğine ilişkin öneriler dile getirilmiş ve bu çerçevede yasal düzenlemelerin önemi vurgulanmıştır.

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

Kuruluş yıllarından itibaren yaptığı etkinlikler ve sağladığı katkıyla kültür çalışmalarına yön vermiş olan UNESCO, bu alanda çalışmalarına dünyanın ihtiyaçlarına cevap verecek inisiyatif ve programlarla devam etmektedir. 2014 yılı itibarıyla UNESCO, Kültür Sektörü için “mirasımızı korumak, yaratıcılığımızı teşvik etmek” teması altında, *mirasın korunması ve aktarılması* ile *yaratıcılığın ve kültürel ifade çeşitliliğinin teşvikini* stratejik hedef olarak belirlemiştir.

UNESCO 38. Genel Konferansının kararları doğrultusunda yeni dönemde kültür faaliyetleri ağırlıklı olarak UNESCO Kültür Sözleşmeleri organları aracılığıyla yürütülecektir. Bu doğrultuda yeni dönemde 1970 Kültür Varlıklarının Yasadışı İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması İle İlgili Sözleşme, 1972 Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme, 2001 Sualtı Kültürel Mirasının Korunması Sözleşmesi, 2003 Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi ve 2005 Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi, mirasın korunması ve yaratıcılığın teşvikinde temel araçlar olmaya devam edecektir.

Dünyamızda yaşanan gelişmelere ve uluslararası toplumun ihtiyaçlarına paralel olarak UNESCO, 2014-2015 döneminde özellikle kültürün sürdürülebilir kalkınmaya etki ve katkısı ile çatışma nedeniyle tehlike altında bulunan kültürel mirasın korunmasına yönelik faaliyetlerine ağırlık vermiş, gerek Kültür Sözleşmeleri, gerekse diğer program ve faaliyetleri içerisinde çok disiplinli yaklaşımı benimsemiştir.

Silahlı çatışma ya da doğal afetler durumunda kırılganlığı ve sembolik değeri nedeniyle özellikle tehdit altında olan kültürel mirasın korunması, bu dönemde yaşanan kültürel tahribat nedeniyle UNESCO’nun kültür çalışmalarının odağında yer alan konulardan biri olmuştur. UNESCO bu amaçla “Unite4Heritage” (Miras İçin Birleş) Küresel Koalisyonunu başlatmış ve 38. Genel Konferansında “Silahlı Çatışma Hâlinde Kültürel Mirasın Korunması ve Kültürel Çoğulculuğun Teşvik Edilmesi İçin UNESCO Eylemi” başlıklı belgeyi kabul etmiştir.

BM Binyıl Kalkınma Hedeflerine ulaşılması için belirlenen sürenin sonuna gelinmesi nedeniyle 2015 Sonrası Gündem ve yeni sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin belirlenmesine yönelik istişareler Kültür Sektörü için özel önem ve ağırlık taşımaktadır. UNESCO bu dönem boyunca kültürün sürdürülebilir kalkınmanın yön vericisi ve sağlayıcısı olarak tanınması ve belirlenecek hedeflerde yer bulmasını; başta BM platformları olmak üzere pek çok uluslararası platformda savunmuştur. UNESCO’nun faaliyetlerinin bir sonucu olarak kültürün sürdürülebilir kalkınmanın sağlayıcısı olduğu ilk defa Bildirgede yer bulmuştur. Kabul edilen 17 hedeften dördünde daha açık olmak üzere, dokuzunda farklı düzeylerde kültüre yer verilmektedir. Bu bağlamda kültürle ilgili ifadeler anılan sürdürülebilir kalkınma hedeflerinin gerçekleştirilmesinde yol haritası olarak belirlenen alt hedef ve stratejilerde yer bulmaktadır. Bahse konu dört hedef herkesi kapsayan ve herkese eşit derecede kaliteli eğitim sağlamak ve herkese yaşam boyu eğitim imkânı tanımak (Hedef 4); sürdürülebilir ve kapsayıcı ekonomik kalkınmayı sağlamak, tam ve üretici istihdamı ve insan onuruna yakışır işleri sağlamak (Hedef 8); kentleri ve insan yerleşim yerlerini herkesi kucaklayan, güvenli, güçlü ve sürdürülebilir kılmak (Hedef 11); sürdürülebilir tüketimi ve üretimi sağlamak (Hedef 12) şeklinde sıralanmaktadır. Gelecek dönemde sürdürülebilir kalkınmaya yönelik çalışmaların bu hedefler üzerinden ve alt hedef ve stratejilerde belirlenen çerçeveye uygun olarak yürütülmesi öngörülmektedir.

Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle ilgili Sözleşme

1970 Sözleşmesi olarak da ifade edilen Kültür Varlıklarının Kanunsuz İthal, İhraç ve Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanması için Alınacak Tedbirlerle ilgili Sözleşme, 1960'ların sonunda ve 1970'lerin başında gerek müzelerde gerekse arkeolojik alanlarda hırsızlığın artış göstermesi ve kaçakçılık yoluyla edinilmiş veya kaynağı belirsiz olan objelerin arzında yaşanan artış nedeniyle söz konusu alanda ortaya çıkan ihtiyaç sonucunda 12 Ekim - 14 Kasım 1970 tarihleri arasında gerçekleştirilen 26. UNESCO Genel Konferansında kabul edilmiştir. Türkiye'nin 1981 yılında taraf olduğu Sözleşme, Taraf Devletlerin özellikle önleyici tedbirler, koruma düzenlemeleri ve uluslararası işbirliği alanlarında harekete geçmesini gerektirmekte, kültür varlıklarının kanunsuz olarak transferini önleyici eylem ve tedbirler için uluslararası işbirliğini teşvik etmekte ve kültür varlıklarının iadesi için ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde tedbirler geliştirmektedir.

Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Komitesi

Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Komitesi 1 Ocak 2014 tarihinden 17 Mayıs 2014 UTMK Genel Kuruluna kadar Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü Abdullah KOCAPINAR'ın başkanlığını üstlendiği, Başkan Vekili Prof. Dr. Sibel ÖZEL, üyeleri Özgen ACAR, Zeynep BOZ, Doç. Dr. Zeynep ÇİZMELİ ÖĞÜN, Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY, Cem KAHYAOĞLU, Doç. Dr. Tuğrul KATOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Gül PULHAN, Prof. Dr. Bilge UMAR ve Zülküf YILMAZ'dan olan Komite 6 Ağustos 2014 tarihinde Abdullah KOCAPINAR'ın Başkanlığında ve Cem KAHYAOĞLU'nun Başkan Vekilliğinde yeniden kurulmuştur. Komite Üyeleri Özgen ACAR, Çetin ARSLAN, İsmail DİNÇ, Doç. Dr. Ertekin Mustafa DOKSANALTI, Prof. Dr. Ethem ELDEM, Dr. Nazan ÖLÇER, Prof. Dr. Sibel ÖZEL, Prof. Dr. Kadir PEKTAŞ, Ali SERİM ve İrem ALPASLAN'dan oluşan komite çalışmalarını 2014 ve 2015 yıllarında da sürdürmüştür. Komite, 1970 yılında UNESCO tarafından kabul edilen Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıklarının Ait Olduğu Ülkeye İadesi Sözleşmesi çerçevesinde, yurtdışında bulunan kültür varlıklarının iade çalışmalarında, akademik destek ve danışmanlık sağlanması, eserlerin iade yöntemlerine ilişkin stratejilerin belirlenmesi ve iade süreçlerindeki mevcut veya olası eğilimlerin değerlendirilmesi konularında çalışmalarını sürdürmektedir.

Müze ve Koleksiyonların Korunmasına İlişkin Taslak Tavsiye Kararı Hükûmetler Arası Uzman Toplantısı

2011 yılında gerçekleşen 36. Genel Konferansta alınan kararı müteakip 2013 yılında 37. Genel Konferans mevcut hukuki düzenlemelerin müze ve koleksiyonlarla ilgili mevcut güçlüklerle başa çıkmada yeterli olmadığını not etmiş ve konuya ilişkin yeni bir hukuk belgesinin hazırlanması için çalışma yürütülmesini karara bağlamıştır.

Bu çerçevede ICOM işbirliğiyle hazırlanan taslak belgeyi görüşmek ve geliştirmek üzere 27-28 Mayıs 2015 tarihlerinde UNESCO'nun Paris'te bulunan Genel Merkezinde hükûmetler arası uzman toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Komitesi Üyesi Dr. Nazan ÖLÇER katılmıştır.

Tavsiye karar taslağı ve toplantı çıktıları 38. Genel Konferansın gündemine ilave edilmiş; "Müze ve Koleksiyonların Çeşitlilikleri ve Toplumdaki Görevlerinin Korunması ve Geliştirilmesine İlişkin Tavsiye Kararı" Genel Konferansta kabul edilmiştir. Tavsiye Kararı Millî Komisyonumuzca Türkçeleştirilerek internet sayfasında¹⁰ yayınlanmıştır.

¹⁰ <http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/somutkulturelmiras/mkktk.pdf>

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme

UNESCO, üstün evrensel değere sahip kültürel ve doğal miras alanlarının korunmasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme 1972 yılında kabul edilmiştir.

Mirasın korunması için uluslararası girişim fikri UNESCO'nun temel motivasyonlarından birini oluşturmaktadır ve kültürel ve doğal alanların korunmasına ilişkin bir eylem olarak uluslararası düzeyde farkındalık yaratmayı amaçlamaktadır. UNESCO tarafından kültürel mirasın korunması için uluslararası anlaşma taslağının hazırlanması amacıyla Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi'nin (ICOMOS) desteğiyle bir girişim başlatılmıştır. Uluslararası Doğayı ve Doğal Kaynakları Koruma Birliği (IUCN) ve diğer paydaşların kültürel ve doğal mirasların korunmasına ilişkin düzenleme önerilerinin de dikkate alınması sonucunda son hâlini alan sözleşme 1972 yılında UNESCO Genel Konferansında kabul edilmiştir.

Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşmenin en önemli özelliklerinden biri doğal ve kültürel alanların korunmasına ilişkin kavramları tek bir belgede bir araya getirmesidir. Sözleşme bağlamında Taraf Devletler, kültürel ve doğal mirasların bölgesel koruma programlarına entegre edilmesi, korumaya ilişkin bilimsel ve teknik araştırmaları üstlenme ve yürütme, yerel halkın gündelik yaşantılarında mirasa işlev kazandırması ve ayrıca dünya mirasının eğitim ve bilgi programları aracılığıyla farkındalığının artırılması gibi konularda teşvik edilmektedirler. Ayrıca Sözleşme kapsamında Taraf Devletler düzenli olarak Dünya Mirası Komitesine miras alanlarına ilişkin koruma durum raporu sunmaktadırlar. Söz konusu raporlar, uzmanlar tarafından alanların süreç içerisindeki durumlarının değerlendirilmesine, mevcut veya olası sorunlara ilişkin çözüm önerisi arayışı ve ihtiyaçların kararlaştırılmasına imkân sağladığından Dünya Mirası Komitesinin çalışmaları için büyük önem taşımaktadır.

Sözleşmeye Türkiye'nin katılımı 14.04.1982 tarih ve 2658 sayılı Kanunla uygun bulunarak, 23.05.1982 tarih ve 8/4788 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanmıştır. 14.02.1983 tarih ve 17959 sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış ve 16 Mart 1983 tarihinde Sözleşmeye taraf olunmuştur. Türkiye ilk kez 1983 yılında Dünya Mirası Listesinde miras alanı bulunmayan Taraf Devletler kontenjanından Dünya Mirası Komitesinde yer almıştır. Türkiye, 2013 yılında gerçekleşen 19. Taraf Devletler Genel Kurulunda Sözleşme tarihinin en yüksek oyunu alarak Komite üyeliğine ikinci kez seçilmiştir.

Her yıl gerçekleştirilen Dünya Mirası Komitesi Oturumlarında güncellenen Dünya Mirası Listesinde, 2015 yılında Almanya'nın ev sahipliği ve başkanlığında gerçekleştirilen Dünya Mirası Komitesi 39. Oturumunda listeye kayıt edilen "Efes" ve "Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri" alanlarıyla birlikte Türkiye'nin 13'ü kültürel, 2'si karma olmak üzere 15 mirası bulunmaktadır.

Dünya Mirası Komitesi tarafından UNESCO Dünya Mirası Listesine alınan bu mirasların yanı sıra söz konusu listeye önerilmesi planlanan miraslardan oluşan Geçici Liste bulunmaktadır. Geçici Liste üye devletler için ulusal bir envanter niteliğinde olup, asıl listeye başvurulacak olan alanlar bu listeden seçilerek belirlenmektedir. UNESCO'nun Dünya Mirası Geçici Listesinde Türkiye'nin ilki 1994 yılında sunulan ve son olarak 2015 yılında güncellenen şekliyle 57 kültürel, 2 karma ve 1 doğal olmak üzere toplam 60 mirası bulunmaktadır.

Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi

9 Haziran 2010 tarihinde kurulan UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi, 17 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirilen UTMK Genel Kuruluna kadar Prof. Dr. İlber ORTAYLI'nın Başkanlığında, Doç. Dr. Yonca KÖSEBAY ERKAN Başkan Vekilliğinde ve Komite Üyeleri Prof. Dr. Haluk ABBASOĞLU, Davut

Gazi BENLİ, Yrd. Doç. Dr. Ahmet Vefa ÇOBANOĞLU, Dr. Gaye ÇULCUOĞLU, Atila EGE, Prof. Dr. Zeynep ENLİL, Cem KAHYAĞLU, Yrd. Doç. Dr. Özlem KARAKUL, Prof. Dr. Aykut KARAMAN, İpek ÖZBEK, Burcu ÖZÜPAK GÜLEÇ Osman ÖZTÜRK ve Özgü YILDIRIM'la faaliyetlerini yürütmüştür.

26. Dönem Genel Kurulunun ardından Komite 12 Haziran 2014 tarihinde Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Nevra ERTÜRK Başkanlığında yeniden kurulmuştur. Komite Başkan Vekilleri Prof. Dr. Neslihan DOSTOĞLU ve Prof. Dr. Ufuk KOCABAŞ, Komite Üyeleri Yrd. Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE, Prof. Dr. Berrin ALPER, Prof. Dr. Rüstem ASLAN, Davut Gazi BENLİ, Prof. Dr. İclal DİNÇER, Cem KAHYAĞLU, Dr. Şule KILIÇ, Prof. Dr. Sare SAHİL, Prof. Dr. Bilal SÖĞÜT, Yrd. Doç. Dr. Mehmet UĞURYOL ve Zülküf YILMAZ ve Şule ÜRÜN'den oluşmaktadır.

Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi çalışmalarını Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme kapsamında yürütmekte olup, Sözleşmenin temel ilkelerinin yaygınlaştırılmasını ve miras alanlarının sürdürülebilir korunmasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca 2013-2017 yıllarında Türkiye'nin üyesi olduğu Dünya Mirası Komitesi çalışmalarına kültürel miras dosyalarının değerlendirilmesi kapsamında akademik birikimiyle danışmanlık eden Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi, tüm Türkiye'de UNESCO ve kültürel miras farkındalığını artırma ve geliştirme temel hedefiyle hareket etmektedir.

Çatışma Nedeniyle Tehlike Altında Bulunan Dünya Miras Alanları Alt Çalışma Grubu

2014 yılında gerçekleştirilen 26. Dönem Genel Kurulunun ardından Kültür Sektöründe ve Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi içerisinde faaliyet göstermek üzere 15 Aralık 2014 tarihli Yönetim Kurulu kararıyla Prof. Dr. Berrin ALPER, Davut Gazi BENLİ ve Doç. Dr. Zeynep Gül ÜNAL ve Şule ÜRÜN'den oluşan Çatışma Nedeniyle Tehlike Altında Bulunan Dünya Miras Alanları Alt Çalışma Grubu kurulmuştur. Doç. Dr. Zeynep Gül ÜNAL'ın öncülüğünde Çalışma Grubu üyelerince "Suriye ve Irak'ta Çatışma Nedeniyle Tehlike Altında Bulunan Kültür Mirası" konulu bir rapor hazırlanarak, anılan rapor¹¹ Millî Komisyonumuz internet sitesinde de yayımlanmıştır.

Dünya Mirası Komitesi İstişare Toplantısı

15 Ocak 2014 tarihinde Ankara'da Kültür ve Turizm Bakanlığı'nda gerçekleştirilen Dünya Mirası Komitesi üyeliğinden doğan yükümlülüklerin incelenmesi ve işbirliğinin oluşturulması konulu toplantıya UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca KÖSEBAY ERKAN, Temel Bilimler İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA, Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN ve Sektör Uzmanı Deniz TORCU katılmışlardır. Toplantıda Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Komitesi üyeliğine ilişkin etkili bir çalışma profili çıkarabilmek amacıyla kurumlar arasında görev paylaşımı ve işbirliğinin önemine vurgu yapılmıştır. Türkiye'nin Dünya Mirası Komitesi üyeliği süresince gerekli teknik ve bilimsel çalışmaların alt yapısının hazırlanmasına ilişkin alınacak kararlar gündeme gelmiştir.

¹¹ <http://unesco.org.tr/?page=11:127:5:turkce>

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

Truva Antik Kenti Periyodik Raporlama Toplantısı

25 Mart 2014 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Truva Antik Kenti, Çanakkale’de gerçekleştirilen, Dünya Mirası Listesi Periyodik Raporlama Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Sektör Uzmanı Deniz TORCU katılmıştır.

Toplantı öncesinde, 1998 yılında Dünya Mirası Listesine kaydedilen Truva Antik Kenti’nin mevcut koruma durumunun değerlendirileceği alan ziyareti gerçekleştirilmiştir. Alan incelemesinin ardından gerçekleştirilen değerlendirme toplantısına yerel paydaşlar tarafından da katılım sağlanmıştır. Söz konusu toplantı kapsamında UNESCO Dünya Mirası Listesi ve Periyodik Raporlama süreci üzerine bilgilendirme amaçlı sunumlar gerçekleştirilmiştir. Kültür ve Turizm Bakanlığı uzmanları, İstanbul Kültür Üniversitesinden Nadide SEÇKİN ve aynı zamanda Millî Komisyonumuz Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi olan Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesinden Prof. Dr. Rüstem ASLAN Dünya Miras Merkezine teslim edilmek üzere Truva Antik Kenti raporlamasını hazırlamışlardır.

Dünya Mirası Komitesi Üyeleri Bilgilendirme Toplantısı

UNESCO Dünya Mirası Komitesine yeni seçilen üyeler için yapılan bilgilendirme toplantısı 23 Ocak 2014 tarihinde Paris’te gerçekleştirilmiştir ve toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Türkiye’nin Doğal Miras Alanları Uzmanı ve Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA katılmıştır. Açılışı Dünya Mirası Komitesi 38. Oturumu Başkanı ve ev sahibi Katar temsilcisiince gerçekleştirilen toplantıda, Dünya Mirası Merkezi tarafından geçici listeler, aday dosya sunulması ve aday dosya hazırlıkları öncesi ziyaretlerin nasıl işlediği hakkında genel bilgiler verilmiştir. Ayrıca UNESCO Dünya Mirası Komitesi 38. Oturumuna yönelik işleyiş, organizasyon ve kurallar hakkında genel bilgilendirme yapılmıştır.

Toplantıda söz alan kısa adı ICCROM olan Kültürel Varlığın Muhafazası ve Restorasyonu Çalışmaları Uluslararası Merkezi temsilcisi, danışma organı olarak görev yapan kurumların komite çalışmalarında geliştirmeye çalıştığı şeffaflık politikasını desteklediğini ve kapasite geliştirme çalışmalarını IUCN, ICOMOS, Kategori 2 Merkezleri ve Dünya Mirası Merkezi ile ortak yürüttüklerini ifade etmiştir. ICOMOS ve IUCN adaylık dosyalarının nasıl değerlendirildiği ve Dünya Mirası Merkezi ile yaptıkları ortak çalışmalar hakkında genel bilgi vermişlerdir.

Dünya Mirası Komitesi Açık Uçlu Çalışma Grubu Birinci Toplantısı

2013 yılında gerçekleştirilen Sözleşmeye Taraf Devletler Genel Kurulundaki Dünya Mirası Komitesi üyeliği seçimlerinde Afrika’dan temsilci olmaması ile seçim sisteminin değiştirilmesine yönelik tartışmalar ortaya çıkmış ve sistemin UNESCO’nun bütün coğrafi bölgelerini kapsamı gerektiği görüşü ağır basmıştı.

Bu çerçevede Genel Kurul, Komite üyelerinin seçimine ilişkin 8. Maddenin tam olarak uygulanmasına yönelik bir kararı kabul etmiş; bu amaçla, coğrafi dağılımı temin edecek yeni düzenlemeleri tartışarak Genel Kurula sunmak üzere çalışacak Açık Uçlu Çalışma Grubunun oluşturulmasını karara bağlamıştı.

Bir yıl süreyle faaliyet gösterecek Dünya Mirası Komitesi Açık Uçlu Çalışma Grubunun 23-24 Ocak 2014 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilen Birinci Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca KÖSEBAY ERKAN ve Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA katılmıştır.

Konuya ilişkin genel nitelikli ilk önerilerin değerlendirildiği toplantı sırasında Dünya Mirası Komitesi üyelerinin dağılımı yapılırken 3 E kuralı olarak bilinen etkinlik (efficiency), adil dağılım (equity) ve uzmanlık (expertise) konuları esas alınarak, Türkiye dâhil birçok ülke görüş belirtmiştir. Dünya Mirası Komitesi seçimlerinde komite üyeliklerinin kültürel ve coğrafik olarak adil ve dengeli dağılımı için 19. Taraf Devletler Genel Kurulu sırasında sunulan Brezilya önerisinin tartışıldığı ve alternatif fikirlerin beyan edildiği toplantı, mali destek bulunursa 2014 yılı Mart ayında ikinci toplantının yapılması konusunda fikir birliğine varılarak sonlandırılmıştır.

Dünya Mirası Komitesi Açık Uçlu Çalışma Grubu İkinci Toplantısı

Dünya Mirası Komitesi Açık Uçlu Çalışma Grubunun ikinci toplantısı 20-21 Mart 2014 tarihlerinde Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili. Doç. Dr. Yonca KÖSEBAY ERKAN, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA ve Sektör Uzmanı Deniz TORCU katılmıştır.

Toplantı, öncesinde katılımcılara yazılı olarak dağıtılan ve dört ülke (Brezilya, Norveç, İngiltere, Estonya) tarafından yapılan somut önerilerin tartışılmasıyla başlamıştır. Tartışmalar sırasında anılan önerilerden Norveç önerisi üzerinden iki öneri şekillendirilmiş, buna ek olarak Belçika ve Türkiye tarafından iki yeni öneri yapılmıştır. İkinci toplantıda anılan önerilerden biri üzerinde uzlaşmaya varılamamış ancak Türkiye ve Belçika'nın sunmuş olduğu önerilerin gelecek toplantıda yürütülecek tartışmalar için temel alınacak öneriler olarak belirlenmesi kararlaştırılmıştır.

Dünya Mirası Komitesi Açık Uçlu Çalışma Grubu Üçüncü Toplantısı

19-21 Mayıs 2014 tarihinde Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde düzenlenen Dünya Mirası Komitesinde dengeli coğrafi temsil sağlanması amacıyla oluşturulan Çalışma Grubu'nun Üçüncü Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Yonca KÖSEBAY ERKAN ve Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA katılmışlardır.

Bu toplantıda yapılan uzun tartışmalar ve farklı coğrafi bölgelerin temsilcisi ülkeler tarafından geliştirilen modellerin değerlendirilmesi sonucu; "Grulac", "Norveç" ve "Estonya" önerisi olarak adlandırılan üç ayrı model ve "diğer tedbirler" başlığı altında yer alan hususları Taraf Devletler, Genel Kurulun değerlendirmesine sunma kararı almıştır.

Toplantıda ayrıca Dünya Mirası Komitesinde dengeli bir temsil sağlanması amacıyla getirilen öneriler arasında; çok turlu seçim sistemine geçilmesi, iki Komite üyeliği arasındaki sürenin 4 yıldan 6 yıla çıkarılması, komite üyeliğine aday ülkelerin uzmanlarının tanıtımı için standart bir formatın Sekreteryaya tarafından geliştirilmesi hususları görüşülmüştür.

Dünya Mirası Komitesi 38. Oturumu

15-25 Haziran 2014 tarihlerinde Katar'ın başkenti Doha'daki Katar Ulusal Toplantı Merkezinde gerçekleştirilen UNESCO Dünya Mirası Komitesi 38. Oturumuna UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi ve Türkiye Doğal Miras Uzmanı Prof. Dr. Zeki KAYA, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Nevra ERTÜRK, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi ve Kültürel Miras Uzmanı olarak yer alan Doç. Dr. Yonca KÖSEBAY ERKAN ve Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır.

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

Millî Komisyonumuz tarafından görevlendirilen doğal miras uzmanı Sayın KAYA ve kültürel miras uzmanı Sayın ERKAN uzmanlık alanları doğrultusunda dosyaları önceden değerlendirmiş, Daimi Temsilciliğimiz ve Kültür ve Turizm Bakanlığı ile sürece ilişkin istişarelerde bulunmuşlardır. Dünya Mirası Uzmanları görüşülen koruma durum raporları, danışma organı rapor ve eleştirileri, alanların miras listelerine kaydedilme durumları, üstün evrensel değerleri vb. konulara ilişkin yaptıkları değerlendirmeleri Komitede ilgili gündem maddelerinde ifade etmişlerdir. Dünya Mirası Komitesi 38. Oturumunda “Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu” (Bursa) ve “Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı” (İzmir) adaylık dosyaları değerlendirmeye alınmıştır. Yapılan değerlendirme sonucunda Dünya Mirası Komitesi söz konusu iki miras alanımızın Listeye kaydedilmesine karar vermiştir. Böylece Türkiye’nin UNESCO Dünya Mirası Listesindeki miras alanı sayısı 13’e yükselmiştir.

Dünya Mirası Bursa UNESCO Konferansı

17 Eylül 2014 tarihinde Bursa’da Bursa Mühendis ve Mimar İşadamları Derneği (BUMİAD) ve BALKANSİAD işbirliği ile düzenlenen Dünya Mirası Bursa UNESCO Konferansına Millî Komisyonumuzu temsilen Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN bir sunumla katılmıştır.

Dünya Mirası Sözleşmesine Taraf Devletler Birinci Olağanüstü Genel Kurulu

13-14 Kasım 2014 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilen Dünya Mirası Sözleşmesine Taraf Devletler Birinci Olağanüstü Genel Kuruluna Yönetim Kurulu Üyesi ve Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Nevra ERTÜRK ve Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA katılmışlardır. St. Lucia temsilcisi Başkanlığında yönetilen Birinci Olağanüstü Genel Kurul toplantısı yirmi yılı aşkın süredir Taraf Devletlerin gündeminde yer alan önemli hususların çözülmesi ve karara bağlanması yönünde karar odaklı hareket edilmesinin sağlanması açısından önemlidir. Ocak, Mart ve Mayıs 2014 tarihlerinde üç defa toplanan Çalışma Gruplarının önerisi olan seçim modelleri konusunda karar alınması gerektiği vurgulanmıştır.

Genel Kurul sırasında iki Dünya Mirası Komitesi üyeliği arasındaki sürenin dört yıldan altı yıla çıkarılması yönündeki teklif oylanmış ve kabul edilmiştir. Ayrıca Sekreteryanın Dünya Mirası Komitesi adayı ülkelerin uzmanları için standart bir adaylık formatı geliştirmesini öngören teklif aynen kabul edilmiştir.

Avrupa İkinci Etap Periyodik Raporlama Nihai Toplantısı

1-3 Aralık 2014 tarihleri arasında Finlandiya’nın Helsinki kentinde bulunan Dünya Mirası Listesine kayıtlı Suomenlinna Kalesinde düzenlenen Avrupa İkinci Etap Periyodik Raporlama Nihai Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Nevra ERTÜRK katılmıştır.

Orta Avrupa, Doğu Avrupa, Güney-doğu Avrupa, Akdeniz’de kıyısı bulunan Avrupa ülkeleri, Kuzey Avrupa, Baltık Denizi kıyısındaki ülkeler ve Batı Avrupa ülkelerinden katılımın gerçekleştiği toplantı, Türkiye’nin de yer aldığı Avrupa ve Kuzey Amerika Bölgesi İkinci Etap Periyodik Raporlama çalışmaları kapsamında düzenlenmiştir. Toplantının ana hedefleri arasında İkinci Etap Periyodik Raporlamanın sonuçlarının gözden geçirilmesi; Dünya Mirası Komitesi 39. Oturumunda karara bağlanmak üzere bölgesel düzeyde taslak eylem planının hazırlanması; kapasite artırma yönünde alt bölgesel önceliklerin görüşülmesi; Periyodik Raporlama egzersizinin geleceği ve Üçüncü Etap için bölgesel düzeyde

görüş ve önerilerin sunulması yer almaktadır. Periyodik Raporlama anketlerinin daha kısa ve sonuç odaklı olması; Üçüncü Etapta koruma durumu ve/veya yönetim gibi belirli konulara odaklanması; varlıkların koruma durumlarına daha detaylı değinilmesi; ankette, seri alanlar, ülke-sınır aşan alanlar ve karma alanların da dikkate alınması; Periyodik Raporlamanın sonraki etaplarının alan yöneticilerinin faydalanacağı şekilde düzenlenmesi; veri setlerinin ulusal düzeyde kullanımının en iyi ne şekilde olacağının planlanması toplantı sırasında öne çıkarılan konular arasında yer almıştır.

Kültürel Miras Kürsüsü Tanıtım Toplantısı

12 Aralık 2014 tarihinde Kadir Has Üniversitesinde yapılan Kültürel Miras Kürsüsü Tanıtım Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Neslihan DOSTOĞLU katılmıştır. Söz konusu toplantıda, üniversitelerarası işbirliğini uluslararası düzeyde geliştirmeyi, üniversiteler arasında bilgi paylaşımını ve akademik dayanışmayı teşvik etmeyi amaçlayan ve 1992 yılında başlatılmış olan UNESCO Kürsüleri programı kapsamında Kadir Has Üniversitesinde açılması planlanan kürsü tanıtımı yapılmış, içerik hakkında katılımcılara bilgi sunulmuştur.

Safranbolu'nun UNESCO Dünya Mirası Listesine Kaydedilişinin 20. Yıl Dönümü Kutlama Programı

17-18 Aralık 2014 tarihlerinde Safranbolu'da gerçekleştirilen Safranbolu'nun UNESCO Dünya Mirası Listesine kaydedilişinin 20. Yıl Dönümü Kutlama Programına Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Berrin ALPER katılmıştır. Program kapsamında katılımcılar tarafından UNESCO, kültürel mirasın korunması ve Safranbolu başlıklı sunumlar gerçekleştirilmiştir.

İstanbul'un Tarihi Alanları Koordinasyon Toplantısı

26 Aralık 2014 tarihinde İstanbul Sit Alanları Alan Yönetimi Başkanlığı tarafından düzenlenen İstanbul'un Tarihi Alanları Koordinasyon Toplantısına Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Ufuk KOCABAŞ ve Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Sare SAHİL katılmışlardır.

UNESCO Dünya Mirası Komitesi 37. Oturumunda İstanbul'un tarihî alanlarına dair alınan kararlar ve bu kararlar doğrultusunda geline aşamaların konuşulduğu toplantıda Komiteye sunulacak raporun önemi ve Komitede kabul görececek bir rapor hazırlanabilmesi için yapılması gereken çalışmalar tüm taraflar tarafından vurgulanmıştır.

ICOMOS ve Dünya Mirası Merkezi Delegasyonlar Toplantısı

20 Ocak 2015 tarihinde Paris'te gerçekleştirilen, ICOMOS'un Dünya Mirası danışmanlık süreci işleyişinde yaptığı ve tasarladığı değişiklikler ve iyileştirmeler üzerine yapılan açık görüşmeye Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE katılmıştır.

ICOMOS ve IUCN yetkililerinin de katıldığı toplantıda Dünya Mirası konusunda danışma organı olan ICOMOS'un genel yapısı ve bütçesi hakkında detaylı bilgi sunulmuş ve Dünya Mirası Merkezi ile gerçekleştirdiği koordineli çalışmalar anlatılmıştır. Ayrıca kültürel alan adaylıklarının ICOMOS tarafından değerlendirilmesinin bir doğal alan adaylıklarının IUCN tarafından değerlendirilmesinden daha az

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

harcama gerektirdiği, ancak kültürel kategorideki adaylıklarının sayıca çok daha fazla olduğunun altı çizilmiş ve sayısal bir döküm hâlinde gösterilmiştir. Toplantıda ICOMOS'un kısa, orta ve uzun vadeli hedeflerinin altı çizilmiştir. ICOMOS'un Üstün Evrensel Değer yeterliğini erken (örneğin Geçici Liste aşamasında) belirlemek, yönetim yapılarının geliştirilmesi konusunda destek sağlamak, koruma sorunlarını çözmek, Tehlike Altındaki Dünya Mirası Listesiyle ilgili konuları çözmek gibi uzun vadeli hedefleri anlatılmıştır.

Göbeklitepe Arkeolojik Alanı Paneli

21 Ocak 2015 tarihinde UNESCO Genel Merkezinde Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Türkiye ONE Derneğinin ortak düzenlediği panele aynı tarihteki Dünya Miras Sözleşmesi: Geleceği Düşünmek toplantısına katılmak üzere Paris'te görevli olan Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA ve Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN katılmışlardır.

Toplantıda Türkiye'nin Dünya Mirası Geçici Listesinde bulunan Göbeklitepe Arkeolojik Alanının tanıtımı yapılmış, alana ilişkin sunum ve belgesel gösterimi gerçekleştirilmiştir. Toplantı, UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesine 2011 yılında kaydedilen ve Şanlıurfa'da bulunan Göbeklitepe Arkeolojik Alanını tanıtıcı bir etkinlik olarak ilgiyle karşılanmıştır.

Dünya Mirası Sözleşmesi: Geleceği Düşünmek

21-22 Ocak 2015 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilen "Dünya Miras Sözleşmesi: Geleceği Düşünmek" ve "Dünya Miras Komitesi Üyeleri Oryantasyonu" toplantılarına Millî Komisyonumuzu temsilen Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA ve Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN katılmışlardır.

Toplantının açılış konuşmalarında Genel Direktör İrina BOKOVA, UNESCO'nun 70. Yıl dönümüne, kültürel işbirliğine, barış ve kültürlerarası diyaloga vurgu yapmıştır. Dünya Miras Sözleşmesinin geleceğiyle ilgili bu süreci başlatırken, Taraf Devletler ve Danışma Organları gibi bütün paydaşlar arasındaki etkin işbirliği ve diyalogu, şeffaflık, güvenilirlik ve ölçülebilirlikle arttırmayı hedeflediğini ifade etmiştir. Listenin güvenilirliğinin önemine değinerek, sadece bir kültür vizyonu değil, aynı zamanda diyalog ve kültürlerin yakınlaşması için bir platform oluşturduğunu belirtmiştir.

"Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı"

Adaylık Dosyası Toplantısı

21 Ocak 2015 tarihinde Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğünde gerçekleştirilen "Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı" UNESCO Dünya Mirası Listesi adaylık dosyası konulu toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mehmet UĞURYOL katılmıştır.

Toplantıda "Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı" UNESCO Dünya Mirası Listesi adaylık dosyasına ilişkin ICOMOS'un 23 Aralık 2014 tarihli mektubunda belirtilen konular ve talepler gündeme alınmış, Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkililerince açıklamalar yapılmıştır.

Tarihî Yarımada Yönetim Planı, Yönetim ve Organizasyon Projeleri Toplantısı

3 Mart 2015 tarihinde İstanbul Sit Alanları Alan Yönetimi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen Tarihî Yarımada Yönetim Planı, Yönetim ve Organizasyon Projeleri Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Doç. Dr. Ufuk KOCABAŞ katılmıştır. Yönetim ve Organizasyon teması çerçevesinde belirlenen üç proje paketi hakkındaki görüş alışverişi toplantısının ana konularını oluşturmuştur. Bu projeler sırasıyla Tarihî Yarımada Plan ve Proje Yönetiminin Eşgüdümü İçin Kapasite Geliştirme Projesi, Tarihî Yarımada Bütünleşik Bilgi Sistemi Geliştirme Projesi, Tarihî Yarımada İle İlgili Koruma, Planlama ve Yönetim Konularında Mevzuatın Bütünleştirilmesi Projesi olarak belirtilmiştir. Mevcut projenin yazımında görev alan uzmanların da bu toplantılara katılımının sağlanması, katılımcılar tarafından vurgulanmıştır.

24. Müze Kurtarma Kazıları Sempozyumu ve Uluslararası Müzecilik Çalıştayı

23-25 Mart 2015 tarihleri arasında Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü tarafından Şanlıurfa'da gerçekleştirilen "24. Müze Kurtarma Kazıları Sempozyumu ve Uluslararası Müzecilik Çalıştayı"na Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Nevra ERTÜRK katılmıştır. Her yıl düzenlenen toplantıya bu yıl başta Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü yetkilileri ve uzmanları olmak üzere, Türkiye'deki devlet müzelerinin müdürleri ve uzmanlarıyla kurul, rölöve ve bölge laboratuvarları müdürleri katılım sağlamış; sempozyumun "Uluslararası Müzecilik Çalıştayı" oturumundaysa, Gagavuz, Azerbaycan ve ABD'den de katılım olmuş ve katılımcılar hem müzedeki koleksiyonların hem de arkeolojik alanlardaki taşınır-taşınmaz kültür varlıklarının korunması konusunda örnek vaka çalışmaları sunmuşlardır.

Suriye ve Irak'ta Çatışma Nedeniyle Tehlike Altında Bulunan Kültür Mirası Toplantısı

28 Nisan 2015 tarihinde Millî Komisyonumuzda çatışma altındaki kültürel miras alanlarındaki tahribata yönelik UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'un başkanlığında ve Başkan Vekili Büyükelçi Gürçan TÜRKOĞLU'nun koordinasyonunda gerçekleştirilen toplantıya Dünya Belleği İhtisas Komitesi, MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi, Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Komitesi, Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, ICOMOS Türkiye, ICOM Türkiye, Kütüphaneciler Derneği, Somut Olmayan Kültürel Miras Enstitüsü temsilcileri katılmışlardır. Türkiye'nin sınır komşularında uzun süreden beri devam eden çatışmalar insan kayıpları, yer değiştirmeler ve ülke dışına göçlerin yanı sıra insanlığın ortak mirasını oluşturan arkeolojik, kentsel ve mimari miras alanlarının yok olması ya da ağır şekilde tahrip edilmesine yol açmıştır. Çatışmalar sırasında birçoğu dünya mirası olan yapı yıkılmış veya tahrip olmuş, müze koleksiyonları yağmalanmış, arkeolojik alanların yağmalanması ve kaçak kazılarda elde edilen sanat eserleri terör grupları için para kaynağı ve propaganda aracı hâline gelmiştir. Çoğu eser kökeniyle ilgili bir belge olmadan yasadışı ticarete konu olmaktadır. Somut kültür mirasına ilişkin geri döndürülemez kayıpların yanında zorunlu gerçekleşen yer değiştirmeler ve ülke dışına göçlere ve yer değiştirmelere bağlı olarak somut olmayan kültür miras öğeleri de yok olma riski altına girmiştir. Tüm bu durumlar göz önüne alınarak bölgede kültür mirasına ilişkin temel sorunların, yakın ve uzak dönem tehditlerinin belirlendiği bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Çatışma Evresi Projeleri ve Rehabilitasyon Evresi Projeleri olarak çözüm önerileri ve fikirler ortaya konulmuştur.

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

Uluslararası Müzeler Konseyi (ICOM) Danışma Kurulu Toplantısı

1-3 Haziran 2015 tarihlerinde ICOM tarafından Paris'te düzenlenen ve her yıl Haziran ayının ilk haftası gerçekleşen Danışma Kurulu Toplantısı'na Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Nevra ERTÜRK katılmıştır. "Irak'ın Risk Altındaki Kültür Varlıklarına Dair Acil Kırmızı Listesi"nin yeni, güncellenmiş hâlinin basınla paylaşıldığı toplantıya Fransız Kültür ve İletişim Bakanı Fleur Pellerin, UNESCO Genel Direktörü Irina Bokova, Louvre Müzesi Müdürü Jean-Luc Martinez, ICOM Başkanı Hans-Martin Hinz ve konuyla ilgili uluslararası uzmanlar katılmıştır. Toplantıya Türkiye'den Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Müzeler Dairesinden uzman Bülent GÖNÜLTAŞ; ODTÜ Mimarlık Fakültesi öğretim üyesi, aynı zamanda ICOM Uluslararası Tarihî Ev Müzeler Komitesi (DEMHIST) Yönetim Kurulu üyesi Prof. Dr. Ayşen SAVAŞ; ICOM Danışma Kurulu Başkanı Suay AKSOY da katılmışlardır.

ICOM'un tüm üye ülkelerdeki durumuyla kısa, orta ve uzun vadede toplumla daha fazla iletişim kurmak amacıyla atılması gereken adımlar konuşulmuş ve 2019 yılında ICOM Genel Konferansının Kyoto'da yapılması kararlaştırılmıştır. Ayrıca Uluslararası Komiteler ve Teknik Komitelerin toplantıları yapılarak sunumlar gerçekleştirilmiştir.

Dünya Mirası Komitesi 39. Oturumu

28 Haziran-8 Temmuz 2015 tarihleri arasında Almanya'nın Bonn şehrinde yapılan 39. Dünya Miras Komitesi toplantısına UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Yönetim Kurulu Üyesi ve Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Nevra ERTÜRK, Yönetim Kurulu Üyesi ve Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Neslihan DOSTOĞLU, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE, Dr. Şule KILIÇ, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Can Şakir BİNAN ve Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN katılmışlardır. Dünya Mirası Komitesi öncesinde yapılan hazırlıklar kapsamında, görüşülecek öncelikli konular belirlenerek, çalışma dokümanlarının ilgili uzmanlar arasında paylaşımı sağlanmıştır. Bu kapsamda, adaylık dosyaları ve koruma durumu raporlarının KTB uzmanları ve UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi üyeleri tarafından uzmanlık alanlarına göre incelenmesine karar verilmiştir. Komitenin diğer gündem maddeleriye Dünya Mirası Komitesi uzmanları tarafından incelenmiştir. Doğal miras adaylık dosyaları ve koruma durum raporları ise, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi üyelerince değerlendirilmiştir.

Dünya Mirası Komitesi 39. Oturumunda "Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı" (Diyarbakır) ve "Efes" (İzmir) adaylık dosyaları değerlendirmeye alınmıştır. Yapılan değerlendirme sonucunda Dünya Mirası Komitesi söz konusu iki miras alanımızın Listeye kaydedilmesine karar vermiştir. Bu kararın ardından Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesindeki miras alanı sayısı 15'e yükselmiştir.

Dünya Mirası Komitesi 39. Oturumunda Türkiye Heyeti

Toplantıda Sözleşme tarihi açısından ilk kez 40. Dünya Mirası Komite toplantısının Türkiye'nin Başkanlığı ve ev sahipliğinde İstanbul'da 10-20 Temmuz 2016 tarihlerinde gerçekleştirilmesi kararı alınmıştır. Komite tarafından Türkiye'yi temsilen 40. Dünya Mirası Komitesi Başkanı olarak UTMK Başkan Vekili Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU oybirliğiyle seçilmiştir.

UNESCO'nun 30. Yılında Hattuşa Çalıştayı

18-20 Eylül 2015 tarihlerinde Çorum Valiliği ve Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı (OKA) tarafından düzenlenen UNESCO'nun 30. Yılında Hattuşa başlıklı çalıştaya Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE katılmıştır. Hitit Başkenti Hattuşa'nın UNESCO Dünya Mirası Listesine girmesinin 30. yılı vesilesiyle, listede bulunmanın alana ve bölge turizmine sağladığı kazanımları değerlendirmek ve Hattuşa ile ilgili kısa, orta ve uzun vadede yapılabilecek çalışmalara ilişkin görüş almak üzere düzenlenen çalıştay Boğazkale Dulkadiroğulları Konağı'nda gerçekleştirilmiştir.

Dünya Mirası Sözleşmesi Taraf Devletler 20. Genel Kurulu

UNESCO 38. Genel Konferansının kapanış gününde başlayarak 18-20 Kasım 2015 tarihlerinde Paris'te gerçekleştirilen Dünya Mirası Sözleşmesi Taraf Devletler 20. Genel Kuruluna Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Başkan Vekili Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU, Yönetim Kurulu Üyeleri Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, ve Doç. Dr. Nevra ERTÜRK, Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN katılmışlardır.

2013 yılındaki Genel Kurulda gerçekleştirilen seçimlerde Afrika'nın Dünya Mirası Komitesi'ne seçilememesi yoğun tartışmalara neden olmuş ve coğrafik dağılım açısından dengeli bir Komite oluşturulması için girişimlere başlanmıştır. Sürecin sonrasında değişen seçim sistemine göre ilk seçimler 20. Genel Kurulda gerçekleştirilmiştir. Toplantının önemli gündem maddelerinden birini 2015 Kasım ayında gerçekleşen 38. Genel Konferans bitiminde Dünya Mirası Komitesindeki görev süresi sona eren do-

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

kuz üye devletten boşalan komite üyeliklerinin belirlenmesi oluşturmıştır. Toplantıda ayrıca, Dünya Mirası Fonuna yapılan katkılar, Temsilî, Dengeli ve Güvenilir Dünya Mirası Sözleşmesi, Sürdürülebilir Kalkınma ve Sözleşme, Periyodik Raporlama gibi konular ele alınmıştır.

Dünya Mirası Sözleşmesi 11. Olağanüstü Komite Toplantısı

19 Kasım 2015'te Dünya Mirası Komitesi Başkan Yardımcılığı görevi 20. Taraf Devletler Genel Kurulunda yapılan seçimle sona eren Senegal'in yerine 5(a) Afrika Grubunu temsilen katılacak Komite üyesinin belirlenmesi için tek gündem maddesiyle UTMK Başkan Vekili ve 40. Dünya Mirası Komitesi Başkanı Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU'nun Başkanlığında Komite olağanüstü bir toplantı gerçekleştirmiştir. Bu toplantı sonucunda Burkina Faso'nun önerisinin kabulüyle Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Başkan Yardımcılığına seçilmiştir. Toplantıya ayrıca Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Nevra ERTÜRK ve Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN katılmışlardır.

40. Dünya Mirası Komitesi Çalışmaları

2015 yılı sonunda 40. Dünya Mirası Komitesi Başkanlığına Büyükelçi Lale ÜLKER atanmış olup, bu bilgi Dünya Mirası Komitesi üyeleriyle de paylaşılmıştır. Sayın ÜLKER, 40. Dünya Mirası Komitesi Başkanlığı görevinin yanı sıra, 2016 yılında Türkiye'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilmesi planlanan 40. Oturumun idari süreçleri ve organizasyonunu düzenlemek üzere Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Valiliği ve İstanbul Alan Yönetimi Başkanlığı işbirliğinde oluşturulan 40. Dünya Mirası Komitesi Görev Gücü çalışmalarının Başkanlığını da yürütmek üzere seçilmiştir.

Üçüncü Koruma ve Peyzaj Mimarlığı Sempozyumu

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası tarafından 11-13 Aralık 2015 tarihlerinde İzmir'de gerçekleştirilen Üçüncü Koruma ve Peyzaj Mimarlığı Sempozyumuna Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mehmet F. UĞURYOL katılmıştır.

Ani Arkeolojik Alanı Alan Çalışması

Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne Dünya Miras Listesine aday olan Ani Arkeolojik Alanı Alan Çalışmaları 9-14 Kasım 2015 tarihlerinde Kars'ta gerçekleştirilmiş olup, Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE katılmıştır.

Sualtı Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi

Sualtı Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi 2001 yılında UNESCO Genel Konferansının 31. Oturumunda kabul edilmiş ve UNESCO'nun kültürel mirasın korunması kapsamında geliştirilen dördüncü sözleşmesi olmuştur. Söz konusu Sözleşme, Taraf Devletlerin sualtı kültürel mirası konusunda farkındalığının artırılması ve koruma çalışmalarının geliştirilmesine imkân sağlamayı amaçlamaktadır. Sualtı kültürel mirasının korunması için temel prensipleri ortaya koymak, kapsamlı bir devlet işbirliği sistemi oluşturmak, sualtı kültürel mirasına yapılacak muamele ve miras hakkında araştırma için

geniş çevrelerce kabul edilen uygulanabilir kurallar geliştirmek sözleşmenin temel hedefleri şeklinde ifade edilmiştir. Sözleşme temel olarak Taraf Devletler Toplantısı eliyle yürütülmektedir. Taraf Devletler Toplantısına uygun bilimsel ve teknik desteği sağlamak üzere Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu oluşturulmuştur. Bilimsel ve Teknik Danışma Kurulu, Sözleşmede belirlenen kural ve düzenlemelerin uygulanmasına ilişkin teknik ve bilimsel sorulara cevap vermek üzere çalışmaktadır.

Sualtı Kültürel Mirası İzleme Grubu

Daha önce Sualtı Kültürel Mirası İhtisas Komitesi adıyla 10 Mayıs 2011 tarihinde kurularak faaliyet gösteren Abdullah KOCAPINAR'ın başkanlığını üstlendiği, Başkan Vekili Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ olan ve Komite Üyeleri, Ceyhan ERCİYES, Umut GÖRGÜLÜ, Prof. Dr. Yüksel İNAN Didehan KARÇİÇEĞİ, Cem Orkun KIRAÇ, Sena SİN DALOĞLU, Doç. Dr. Vasıf ŞAHOĞLU, Dr. Güzden VARİNLİOĞLU, ve Prof. Dr. Ahmet A. TIRPAN'dan oluşan Komite 17 Mayıs 2014 UTMK Genel Kurulunun ardından 6 Ağustos 2014 tarihinde Sualtı Kültürel Mirası İzleme Grubu olarak yeniden kurulmuştur. Sualtı Kültürel Mirası İzleme Grubu Başkanı Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ ve Üyeleri Umut GÖRGÜLÜ, Yrd. Doç. Dr. Hakan ÖNİZ ve İrem ALPASLAN'dan oluşmaktadır.

Afrika Ülkeleri için Sualtı Arkeolojisi İkinci Çalıştayı

İkinci Afrika Ülkeleri için Sualtı Arkeolojisi Çalıştayı 13-23 Mayıs 2015 tarihleri arasında Antalya'da UNESCO Sualtı Arkeolojisi UNITWIN Ağı tarafından Millî Komisyonumuzun desteğiyle gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkan Vekili Büyükelçi Gürkan TÜRKÖĞLU katılmıştır. UNESCO'nun Afrika önceliği ve ülkemizin Afrika açılımı çerçevesinde düzenlenen bu programda, aynı zamanda Sualtı Kültürel Mirası İzleme Grubu üyesi Yrd. Doç. Dr. Hakan ÖNİZ'in yönetiminde çeşitli ülkelere ve UNESCO Sekreteryasından eğiticiler Afrika ülkelerinden gelen sualtı arkeologlarına teorik ve uygulamalı dersler vermişlerdir.

Birinci Dünya Savaşı Batıkları Sualtı Kültürel Mirası Bilimsel Konferansı

UNESCO ve Belçika Flaman Bölgesi hükümeti tarafından 26-28 Haziran 2014 tarihleri arasında Birinci Dünya Savaşı'nın 100. yıl dönümü kapsamında Brugge kentinde düzenlenen "Birinci Dünya Savaşı Batıkları Sualtı Kültürel Mirası Bilimsel Konferansı"na Millî Komisyonumuzu temsilen Sualtı Kültürel Mirası İzleme Grubu üyesi Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ katılmıştır.

Bütün dünyadan bilim adamları, uzmanlar ve askerlerin yanı sıra pek çok davetli devlet temsilcilerinin katıldığı toplantıda savaş sırasında batan gemilerin 2014-2018 yılları arasında 100 yılını doldurması nedeniyle UNESCO Sözleşmesi kapsamına gireceği belirtilmiş ve bu gemilerin deniz savaş mirası olarak korunmasının önemine vurgu yapılmıştır.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 2003 yılındaki UNESCO 32. Genel Konferansında kabul edilmiştir. Sözleşmenin ikinci maddesi Somut Olmayan Kültürel Mirası şu şekilde tanımlanmaktadır: "Somut Olmayan Kültürel Miras, toplulukların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin, kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekânlar anlamına gelir. Kuşaktan kuşağa aktarılan bu somut

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

olmayan miras, toplulukların ve grupların çevreleriyle, doğayla ve tarihleriyle etkileşimlerine bağlı olarak, sürekli biçimde yeniden yaratılır ve bu onlara kimlik ve devamlılık duygusu verir; böylece kültürel çeşitliliğe ve insan yaratıcılığına duyulan saygıya katkıda bulunur.”

Yaşayan kültürel mirasın korunmasını ve gelecek kuşaklara aktarılmasını hedefleyen bu sözleşme ile UNESCO, kimlik ve aidiyet duygusunu değerli görmenin yanında geleneksel ve yerli bilgi sistemlerinden ve deneyimlerinden sağlık, beslenme, barınma ve eğitim gibi pek çok alanda yararlanılmasını doğa ve kültür kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını özendirmeyi hedeflemiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, 19 Ocak 2006 tarihli oturumunda Sözleşmeyi oy birliğiyle kabul etmiş, 5448 Sayılı “Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” 21 Ocak 2006 tarih ve 26056 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş, böylece hâlen 170 devletin taraf olduğu Sözleşmeye Türkiye 23 Mart 2006 tarihinde 45. ülke olarak taraf olmuştur. Türkiye ilk kez 2006-2010 dönemi için Sözleşmenin Hükûmetler Arası Komitesine seçilmiş, 2007 yılında Komite Başkanlığını üstlenerek 2008 yılında 3. Hükûmetler Arası Olağan Komite Toplantısına ev sahipliği yapmış, 2008-2010 yılları arasında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine önerilen dosyaları inceleyen Alt Organ’a seçilmiştir. Ülkemiz 2014 yılında yapılan Taraf Devletler Genel Kurulu’nda 2014-2018 dönemi için Komite üyeliğine seçilmiş ve 2015 yılında Komite Başkan Yardımcılığı ve Raportörlük görevlerini üstlenmiştir.

2014 yılında yapılan Somut Olmayan Kültürel Miras Hükûmetler Arası Komitesi oturumunda “Ebru: Türk Kağıt Süsleme Sanatı”nın da kaydedilmesiyle Temsilî Listede yer alan unsur sayımız 12’ye yükselmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi

9 Haziran 2010 tarihinde kurulan Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi, 17 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirilen 26. Dönem Genel Kuruluna kadar UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ Başkanlığında, Başkan Vekilleri Prof. Dr. Metin EKİCİ, Prof. Dr. Muhtar KUTLU ve Üyeleri Dr. Serap AKÇAOĞLU SAYDIM, Doç. Dr. Ahmet ARI, Prof. Dr. Şeref BOYRAZ, Prof. Dr. Hayati DEVELİ, Dr. Selcan GÜRÇAYIR, Cem KAHYAOĞLU, Yrd. Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL, Prof. Dr. Nebi ÖZDEMİR, Doç. Dr. Fırat PURTAŞ, Prof. Dr. Ali YAKICI, Ziya YEDİYILDIZ ile faaliyetlerini gerçekleştirmiştir.

26. Dönem Genel Kurulu sonrasında 11 Haziran 2014 tarihinde yeniden kurulan Komite UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ Başkanlığında, Başkan Vekilleri Prof. Dr. Metin EKİCİ, Prof. Dr. Muhtar KUTLU ve Üyeleri, Prof. Dr. Hande BİRKALAN GEDİK, Prof. Dr. Şeref BOYRAZ, Prof. Dr. Hayati DEVELİ, Prof. Dr. Dilaver DÜZGÜN, Dr. Selcan GÜRÇAYIR, Cem KAHYAOĞLU, Solmaz KARABAŞA, Doç. Dr. Gülin ÖĞÜT EKER, Yrd. Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL, Ziya YEDİYILDIZ, İrem ALPASLAN/Serkan ALYANAK ile faaliyet göstermiştir.

2014-2015 döneminde 13 defa toplanan Komitenin faaliyetleri SOKÜM farkındalığını artırmak, ülkemizin adaylıklarının güçlendirilmesi, sivil toplum kuruluşları ve uzmanların SOKÜM çalışmalarının teşviki, somut olmayan kültürel miras ve eğitimle ilgili süreçlerin geliştirilmesi, kültürlerarası çalışmalar ve ortak adaylıklarla ülkemizin Hükûmetler Arası Komitede temsiline yönelik çalışmalara ağırlık vermiştir.

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesi'ne Aday Nevruz Çokuluslu Dosya Hazırlık Toplantısı

Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ, 25-27 Ocak 2014 tarihinde, İran'ın başkenti Tahran'da gerçekleştirilen "İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine Nevruz Çokuluslu Dosya Hazırlık Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen katılmıştır.

Toplantıya Afganistan, Azerbaycan, Hindistan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Pakistan, Özbekistan ve Türkiye temsilcileri katılmışlardır. Toplantı esnasında, dosyanın yazım sürecinin değerlendirilmesi ve bahse konu ülkelerin süreçteki rolü gibi konular ele alınmıştır.

Nevruz Konseri

UNESCO ve Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 21 Mart'ın bütün dünyada "Nevruz Günü" olarak kabul edilmesinin yanında Nevruz, 2009 yılında Türkiye'nin yanı sıra Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Özbekistan ve Pakistan'ın katılımıyla çok uluslu bir dosya olarak UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Miras Temsilî Listesi'ne dâhil edilmiştir. Bu vesileyle 19 Mart 2014 günü UNESCO Nezdinde Azerbaycan Daimi Temsilciği, UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu işbirliğiyle Paris'te UNESCO Genel Merkezinde Nevruz Konseri gerçekleştirilmiştir.

Türkiye ve Azerbaycan'dan iki ayrı grubun Nevruz konulu şarkı ve türküleri icra ettiği ve yaklaşık 1200 kişinin izlediği konsere, Millî Komisyonumuzu temsilen Yönetim Kurulu ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Sektör Uzmanı Deniz TORCU katılmıştır. Konsere Türkiye adına Erkan OĞUR, Murat Salim TOKAÇ, İsmail DEMİRCİOĞLU, Dilek TÜRKAN, Derya TÜRKAN, Erdem ŞİMŞEK, Celal SEZER, Ali Fuat AYDIN ve Cenk GÜRAY sanatçı olarak katılım sağlamıştır.

Güney Doğu Avrupa Ülkeleri UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Kategori 2 Merkezi Üçüncü Genel Kurulu

Güneydoğu Avrupa Ülkeleri UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras 2. Kategori Merkezinin 1 Nisan 2014 tarihinde yapılan Üçüncü Olağan Genel Kuruluna Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır.

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesine Taraf Devletler Beşinci Genel Kurulu

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesine Taraf Devletler Beşinci Genel Kurulu 2-5 Haziran 2014 tarihleri arasında Paris'te UNESCO Genel Merkezinde düzenlenmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Yönetim Kurulu ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ ve Sektör Uzmanı Deniz TORCU katılmışlardır.

Toplantı esnasında Büro Seçimi, Somut Olmayan Kültürel Miras Fon kaynaklarının kullanımı ve Komitenin üye seçimi gibi önemli maddeler ele alınmıştır. Toplantıda Türkiye, Sözleşmeye taraf olan 161 devletten oy kullanma hakkı olan ve oylamaya katılan 142 devletten 44'ünün oyunu alan Fransa ve 25'inin oyunu alan İtalya'yı geride bırakarak 72 oyla Birinci Grupta boşalan tek sandalye için seçilmiştir.

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

Türk Dünyası Müzeleri ve Kültür Turizmi Uluslararası Forumu

“Türk Dünyası Müzeleri ve Kültür Turizmi” konulu Uluslararası Forumu 13-16 Ağustos 2014 tarihlerinde Kazan-Tataristan’da gerçekleştirilmiştir. Bu Forum, ilki 2013 yılında TÜRKSOY tarafından düzenlenen Türk Dünyası Müzeleri Forumunun ikincisidir. TÜRKSOY ve Tataristan Kültür Bakanlığı işbirliğinde düzenlenen Forumu Türkiye, Kazakistan, Kırgızistan, Azerbaycan, Kırım, Başkurdistan, Tataristan, Hakasya, Tuva temsilcileri katılmışlardır.

Forumu Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL katılmış ve Forumda ‘Türk Dünyası İçin Sürdürülebilir Bellek Mekânları: Somut Olmayan Kültürel Miras Müzeleri’ başlıklı bir sunum gerçekleştirmiştir.

Ulusal Düzeyde Sürdürülebilir Kalkınma ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Üzerine Uzmanlar Toplantısı

UNESCO Genel Direktörlüğü Somut Olmayan Kültürel Miras Bölümü ve UNESCO Türkiye Millî Komisyonu işbirliğiyle düzenlenen Kategori 6 niteliğindeki “Ulusal Düzeyde Sürdürülebilir Kalkınma ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Üzerine Uzmanlar Toplantısı” 29 Eylül - 1 Ekim 2014 tarihleri arasında İstanbul Dedeman Otel’de gerçekleştirilmiştir. Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesinin 2013 yılında Bakü’de gerçekleştirilen toplantısında, sürdürülebilir kalkınma ve somut olmayan kültürel mirasın korunması konusunun bağımsız uluslararası uzmanlarca bir uzman toplantısında tartışılması kararlaştırılmıştı. Anılan toplantının ülkemizin ev sahipliğinde Millî Komisyonumuzca düzenlenmesi Komitede karara bağlanmıştı. Bu karar doğrultusunda, UNESCO’nun altı seçim bölgesinden Millî Komisyonumuzla istişare içinde UNESCO Sekreteryasınca belirlenerek bir araya gelen uluslararası uzmanlarca, sürdürülebilir kalkınma ve somut olmayan kültürel mirasın korunması arasındaki ilişki ve sürdürülebilir kalkınmanın çeşitli boyutlarına somut olmayan kültürel mirasın katkısı dört oturumda tartışılmıştır.

Toplantı sonunda gelecek dönemde Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi ve Sözleşmenin giriş ve ikinci maddesinde yer bulan sürdürülebilir kalkınma konusuna ilişkin olarak Uygulama Yönergesinde yapılacak değişiklik ve düzenleme önerileri karara bağlanmıştır. Toplantının çıktısını oluşturan “Ulusal Düzeyde Sürdürülebilir Kalkınma ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Üzerine Uygulama Yönergesi Taslağı” başlıklı metin, Sözleşmenin Uygulama Yönergesine eklenmek üzere Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesine sunulmuştur.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi Dokuzuncu Olağan Toplantısı

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler arası Komitesi Dokuzuncu Olağan Toplantısı 24-28 Kasım 2014 tarihleri arasında Paris’te UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Komite Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ, Üyesi Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL ve Sektör Uzmanı İrem ALPASLAN Millî Komisyonumuzu temsilen katılmışlardır. Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve Prof. Dr. Metin EKİCİ toplantıda Komite Üyesi devlet adına görevlendirilmiş uzman olarak görev yapmışlardır.

Toplantıda Türkiye’nin sunduğu “Ebru: Türk Kağıt Süsleme Sanatı” dosyası kabul edilmiş ve en iyi beş dosyadan biri olarak gösterilmiştir. Hükûmetler Arası Komitenin Sekizinci Oturumunda alınan karar doğrultusunda Millî Komisyonumuz ve UNESCO Sekreteryası işbirliğiyle gerçekleştirilen “Ulusal

Düzeşde Sürdürülebilir Kalkınma ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Üzerine Uzmanlar Toplantısı başlıklı 6. Kategori Uzman Toplantısı raporu görüşölmüş ve konuya ilişkin olarak alınan kararda Millî Komisyonumuza ev sahipliğı, içerik ve bütçesel desteğı için teşekkür edilmiştir.

Güney Doğı Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Kategori 2 Merkezi Dördüncü Genel Kurulu

Türkiye'nin de üyesi bulunduğı Güney Doğı Avrupa Somut Olmayan Kültürel Miras Kategori 2 Merkezinin Sofya'da 10 Mart 2015 tarihinde gerçekleştirilen Dördüncü Genel Kuruluna, Genel Kurul Üyesi sıfatıyla UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır.

Toplantıda 2014 etkinlikleri, yıllık faaliyet ve bütçe raporu görüşölmüş, 2015 yılı bütçesi ve etkinlik programı kabul edilmiştir.

2015 Yılı Nevruz Etkinlikleri ve “Nevruz Çiçektir, Biyolojik Çeşitlilik Serğisi”

2015 yılı Nevruz kutlamaları çerçevesinde Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde Nevruz ile ilgili kültürel ve sanatsal etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Sergi, konser ve resepsiyondan oluşan etkinlik, 24 Mart 2015 günü gerçekleştirilmiştir. Millî Komisyonumuzun “Nevruz Çiçektir, Biyolojik Çeşitlilik Serğisi” ve Nevruz Broşürüyle katkı verdiği etkinliğe Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır. Çoğı Türkiye topraklarında endemik olan ve halk arasında Nevruz olarak adlandırılan çiçeklerden oluşan “Nevruz Çiçektir, Biyolojik Çeşitlilik Serğisi” sergileme sonrasında Daimi Temsilciliğimize hediye edilmiştir.

Güney Doğı Avrupa Ülkelerinde Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Politikaları Bağlamında Fikrî Mülkiyet, Somut Olmayan Kültürel Miras ve Geleneksel Tıp Konferansı

Güney Doğı Avrupa Ülkeleri Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Kategori 2 Merkezi tarafından düzenlenen “Güney Doğı Avrupa Ülkelerinde Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Politikaları Bağlamında Fikrî Mülkiyet, Somut Olmayan Kültürel Miras ve Geleneksel Tıp Konferansı” 23-24 Nisan 2015 tarihlerinde Sofya'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Dr. Selcan GÜRÇAYIR katılmıştır.

Konferansla bölge ülkelerinin somut olmayan kültürel miras ve fikrî mülkiyet arasındaki ilişki üzerine düşünmeleri ve ülkelerindeki yasal düzenlemeleri bu bakış açısıyla tekrar gözden geçirmeleri amaçlanmıştır. Ülkelerin fikrî mülkiyet konusunda yasal düzenlemeleri gerçekleştirebilmeleri için hukukçularla birlikte çalışmalarının gerektiğı konusunu toplantı sonucundan benimsenmiştir.

Batı ve Orta Asya'da Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Kategori 2 Merkezi İkinci Olağan Genel Kurulu

4-6 Mayıs 2015 tarihleri arasında Tahran'da gerçekleştirilen Batı ve Orta Asya'da Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Kategori 2 Merkezi İkinci Olağan Genel Kuruluna Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ katılmıştır.

Toplantıda Merkezin gelecek dönem faaliyetleri ve bu faaliyetlerden beklediğı sonuçlar ile faaliyet takvimi ve bütçeyi içerir 2015 yılı Eylem Planı kabul edilmiştir.

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

SOKÜM Etik Yönetimi Ortak Geleceğin İnşası Uluslararası Kolokyumu

“Ortak Gelecek İnşa Etmek: Somut Olmayan Kültürel Mirasın Etik Yönetimi İçin” başlıklı toplantı 1-3 Eylül 2015 tarihleri arasında Meksika’da gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Meksika Hükümetinin çağrılı konuğu olarak Millî Komisyonumuz adına UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmış ve “Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin İcrasına Yönelik Uygulama Yönergesinde Etik Yaklaşımlar: Türkiye Deneyimi” başlıklı bildiriye Kolokyumda sunmuştur.

Toplantı aralarında INAH Genel Müdürü ve UNESCO Bölgesel Ofisi Temsilcisi ile bölgeyle Türkiye arasında ne tür işbirlikleri olabileceği değerlendirilmiştir. Türkiye’nin Afrika deneyimi dile getirilmiş ve böyle bir çalışmanın bu bölgeyle de yapılabilirliği üzerine karşılıklı görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Üçüncü TÜRKSOY Müze Forumu

Üçüncü TÜRKSOY Müze Forumu 21-25 Eylül 2015 tarihlerinde Moğolistan’ın başkenti Ulan-Bator’da gerçekleştirilmiştir. Anılan Forumu Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL katılmıştır.

TÜRKSOY Genel Sekreterliği ve Moğolistan Kültür Bakanlığı tarafından düzenlenen forumun ana teması “Avrasya Müzelerinde Millî Kostüm Koleksiyonları” olarak belirlenmiştir. Forumda bu tema üzerinde müzecilik alanında bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlanarak ortak çalışma alanları belirlenmiştir.

SOKÜM 10. Hükûmetler Arası Komite Toplantısı Öncesi İstişare Toplantısı

6 Ekim 2015 tarihinde UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilen “10. SOKÜM Hükûmetler Arası Komite Toplantısı Hakkında Bilgilendirme Toplantısı”na Millî Komisyonumuzu temsilen Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ katılmıştır. Toplantıya SOKÜM Genel Sekreteri Cecile Duvelle, Namibya Büyükelçisi Ms. Trudie AMULUNGU Başkan sıfatıyla, Hindistan, Brezilya, Belçika, Tunus ve Macaristan temsilcileri Başkan Yardımcısı Büro Üyesi sıfatıyla katılmıştır. Hükûmetler Arası Komitenin içeriği ve düzenlenmesine ilişkin detayların aktarıldığı toplantı, Türkiye dışında 15 Komite üyesi devlet temsilcisi ve Hükûmetler Arası Komitenin gelecek toplantısını düzenleyecek olan Namibya’dan beş temsilci tarafından takip edilmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi 10. Olağan Toplantısı

30 Kasım-4 Aralık 2015 tarihleri arasında Namibya’nın başkenti Windhoek’ta yapılan Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komitesi 10. Olağan Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK ve Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi ve İstanbul’da yapılan Somut Olmayan Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Kalkınma 6. Kategori Toplantısına Türkiye Uzmanı olarak katılan Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL, Sektör Uzmanları İrem ALPASLAN ve E. Serkan ALYANAK katılmışlardır.

Türkiye Heyeti

Namibya’da gerçekleşen 10. Oturumda Türkiye Komite Başkan Yardımcılığına ve Raportörlük görevlerine seçilmiştir. Toplantı kapsamında Millî Komisyonu, Namibya Büyükelçiliğimizin işbirliği ve değerli katkılarıyla 1 Aralık 2015 tarihinde bir resepsiyon vermiştir. Temasını İngilizce ve Fransızca hazırlanan Afrika Eğitim Çalıştay Raporunun takdiminin oluşturduğu resepsiyonda Türkiye’nin İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesinde yer alan miraslarından oluşan bir sergi gerçekleştirilmiş ve Millî Komisyonumuz ve Kültür ve Turizm Bakanlığının Somut Olmayan Kültürel Miraslarla ilgili kitap, CD ve broşürleri misafirlere hediye edilmiştir. Gerek sergi gerekse yayınlar başta uzmanlar olmak üzere katılımcılardan büyük ilgi görmüştür.

Güney Doğu Avrupa UNESCO Üyesi Devletlerinin 2003 SOKÜM Korunması Sözleşmesinin Uygulanması ve Yaygınlaştırılmasına Katkılarına İlişkin Uluslararası Forumu

Güney Doğu Avrupa UNESCO Üyesi Devletlerinin 2003 Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesinin uygulanması ve yaygınlaştırılmasına katkılarına ilişkin Uluslararası Forumu Bulgaristan’ın başkenti Sofya’da 12-13 Aralık 2015 tarihlerinde düzenlenmiştir. Millî Komisyonumuz adına Gazi Üniversitesi Türk Halk Bilimi Bölümünden Araştırma Görevlisi Ahmet Erman ARAL toplantıya katılmış ve bir bildiri sunmuştur.

Panelde ülkemizin somut olmayan kültürel miras deneyimi, “Güney Doğu Avrupa ülkelerinde 2003 Sözleşmesi’nin uygulanmasına ilişkin alınan tedbirler” adlı oturumda “Somut Olmayan Kültürel Mirasın Uygulanması ve Yaygınlaştırılmasına Türkiye’nin Katkısı” başlıklı sunumla katılımcıların dikkatine sunulmuştur. Sunumda topluluk katılımı, SOKÜM ve eğitim, SOKÜM’ün yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetler, bölgesel işbirliği ve 70. Yıl etkinlikleri başlıkları altında öne çıkan çalışmalara ve ülkemizdeki işbirliği mekanizmalarına yer verilmiştir.

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

SOKÜM Farkındalık Konferans ve Panelleri

Ülkemizde somut olmayan kültürel miras konusuna artan ilgi, somut olmayan kültürel mirasın tam ve doğru şekilde anlaşılması için özellikle üniversiteler ve akademik çevrelerde farkındalığın artırılmasına duyulan ihtiyaç ve bu yönde gelen talepler doğrultusunda İhtisas Komitesi üyelerince yıl içinde İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, Erzurum Atatürk Üniversitesi, Ankara Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Yozgat Bozok Üniversitesi'nde somut olmayan kültürel miras konulu konferans ve paneller gerçekleştirilmiştir.

İlk ve Ortaöğretim Eğitim Programlarında Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitimi Çalışma Grubu

İlk ve Ortaöğretim Eğitim Programlarında Somut Olmayan Kültürel Miras Eğitimi Çalışma Grubu, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi altında Yönetim Kurulunun 27 Kasım 2015 tarihli kararıyla kurulmuştur. Üyeleri Doç. Dr. Abdulkadir EMEKSİZ, Prof. Dr. Ali DUYMAZ, Prof. Dr. İsmet ÇETİN ve Sektör Uzmanı İrem ALPASLAN'dan oluşan Çalışma Grubu, ilk ve ortaöğretimde Somut Olmayan Kültürel Mirasın nasıl yer aldığını incelemek ve raporlandırmak üzere çalışmalarını sürdürmektedir.

Yaşayan İnsan Hazine Programı

Yaşayan İnsan Hazine Programı, somut olmayan kültürel mirasın özel unsurlarının icra edilmesi ve yeniden yaratılması veya canlandırılması için gerekli bilgi ve becerileri yüksek derecede haiz olan kişileri ifade eder. Yaşayan İnsan Hazine Programı Üye Devletlerin yetenekli gelenek taşıyıcı ve uygulayıcılarının resmi olarak tanınmasını sağlayarak bilgi ve yeteneklerinin gelecek kuşaklara aktarılmasına katkıda bulunmaktadır. Yaşayan İnsan Hazine Programı Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından ülkemizde ilk kez 2008 yılında seçilmiş ve ilan edilmiştir.

31 Aralık 2015 itibariyle ilan edilen Yaşayan İnsan Hazine Programı:

Tacettin DİKER (1923-2014)	Karagöz Sanatçısı
Orhan KURT	Karagöz Sanatçısı
Metin ÖZLEN	Karagöz Sanatçısı
Hayri DEV	Çam Düdüğü Yapımcısı ve İcracısı
Şeref TAŞLIOVA (1938-2014)	Aşık
Sıtkı OLÇAR (1948-2010)	Çini Ustası
Mehmet GİRİGİÇ	Keçe Ustası
Bekir TEKELİ (1932-2013)	Bağlama Yapımcısı
Uğur DERMAN	Klasik Kitap Sanatçısı
Hasan ÇELEBİ	Hüsn-ü Hat Sanatçısı
Neşet ERTAŞ (1938-2012)	Mahalli Sanatçı, Ozan

Mehmet GÜRSOY

Çini Sanatçısı

Fuat BAŞAR

Ebru Sanatçısı

Veli AYKUT (Dertli Divani)

Zakir

Emine KARADAYI

Dokumacılık ve Doğal Boyamacılık Ustası

Yaşar GÜÇ

Horlatma Kaval- Dilli/Dilsiz Kaval
Yapımcısı ve İcracısı

Tahsin KALENDER

Taş Ustası

İrfan ŞAHİN

Kişpet Ustası

Cemil KIZILKAYA

Ahşap Baskı-Yazma Ustası

Mahmut SÜR

Nazar Boncuğu Ustası

Kaybettiğimiz İnsan Hazineseri

Tacettin DİKER

Tacettin DİKER

UNESCO Genel Konferansı tarafından 2003 yılında kabul edilen ve Türkiye'nin 2006 yılında taraf olduğu Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi tarafından korunması gereken kültürel miraslar arasında yer alan geleneksel Türk Gölge Tiyatrosunun büyük ustası ve anılan Sözleşme kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2010 yılında Yaşayan İnsan Hazinesi ilan edilen Tacettin DİKER, 31 Mart 2014 tarihinde hayatını kaybetmiştir. 1923 yılında İstanbul'da dünyaya gelen Diker, genç yaşta geleneksel gölge tiyatrosuyla ilgilenmeye başlamış, gerek yurtiçi, gerekse yurt dışındaki festival ve etkinliklerde Karagöz sanatını başarıyla temsil etmiş, çalışmaları kapsamında 41 kez ödüle layık görülmüştür.

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

Âşık Şerif TAŞLIOVA

Âşık Şerif TAŞLIOVA

UNESCO Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi kapsamında UNESCO ve Kültür ve Turizm Bakanlığınca yürütülen Yaşayan İnsan Hazine Programı altında, somut olmayan kültürel mirasın belirli unsurlarının icra edilmesi veya yeniden üretilmesi için gerekli bilgi ve beceriye yüksek düzeyde sahip, mirasın üretimi ve gelecek kuşaklara aktarımı için topluma örnek teşkil eden yetenekli taşıyıcı ve icracılar arasında yer alan Yaşayan İnsan Hazinesi Âşık Şerif TAŞLIOVA 20 Eylül 2014 tarihinde tedavi görmekte olduğu hastanede hayatını kaybetmiştir. Yaşayan İnsan Hazinesi Âşık Şerif TAŞLIOVA, 22 Eylül Pazartesi günü saat 11.00'de Kültür ve Turizm Bakanlığı Güzel Sanatları Genel Müdürlüğü önünde yapılan merasimle anılmıştır.

Timuçin TANARSLAN

Timuçin TANARSLAN

Ebru: Türk Kağıt Süsleme Sanatı'nın 2014 yılında UNESCO'nun İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydedilmesine yönelik çalışmalarda bulunmuş olan, Ebru sanatının büyük ustası, Yaşayan İnsan Hazinesi Timuçin TANARSLAN 11 Nisan 2015 tarihinde hayatını kaybetmiştir.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi

2005 yılında yapılan UNESCO Genel Konferansında kabul edilen Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi, kültürel zenginliklerden yararlanarak kültür endüstrisi alanında yeni üretimler yapmayı ve bu yolla kültürel çeşitliliğin korunmasını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Bu Sözleşmenin hazırlık süreçlerinde önemli motivasyon konularından birini sinema sanayini küreselleşmenin etkisinden korumak oluşturmuş ve bu alana hâkim kimi ülkelerin film, çizgi film ve belgesel sanayinin ortaya koyduğu ürünlerin günden güne dünyanın kültürel çeşitliliğini ortadan kaldırdığı fikri oluşturmuş, bu nedenle kültür endüstrisi alanındaki küresel endüstrilerin kültürel tek-tipleşmeye neden olduğu savunulmaktadır.

UNESCO'nun bu konuya eğilmesinin ticari mal ve hizmetler alanında haksız rekabet oluşturacağını, bu tür konuların Dünya Ticaret Örgütü bünyesinde görüşülmesi gerektiğini savunan güçlü kültür endüstrilerine sahip ülkelerde kabul görmemekle birlikte, Avrupa Birliğinin yanı sıra üçüncü dünyadan da büyük destek alan Sözleşme, kısa sürede yürürlüğe girmiş ve taraf sayısı hızla artarak 31 Aralık 2015 itibariyle 141 olmuştur.

Türkiye taraf olma sürecini henüz tamamlamamış olmakla birlikte kültürel ifadelerin çeşitliliğinin korunması ve geliştirilmesi ve kültür endüstrisi konusunda önemli bir enstrüman olan bu Sözleşmeyi UTMK bünyesinde kurmuş olduğu Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi kanalıyla izlemektedir.

Sözleşme ile kültürün endüstriye dönüştüğü ve kültürel ifade çeşitliliğinin olduğu sinema, müzik, basın, televizyon, yayıncılık, tiyatro gibi alanlar ve bunlarla ilgili kültürel endüstri ürünlerinin insanlığın kültürel zenginliğini korumak ve tek-tipleşmeyi önlemek gayesiyle desteklenmesi amaçlanmaktadır. Bu süreçlerde özellikle sivil toplum ve özel sektörün bilinçlenmesi için önemli çalışmalar yapılmaktadır.

Türkiye'nin bir yandan küresel güçteki kültür endüstrilerinin etki alanında kalarak, öz kültür varlığını değerlendirememesi sorunlarının yanında günden güne gelişen sinema ve müzik endüstrisiyle çevre ülkelere etki eden bir konuma gelmesi, Sözleşmenin farklı açılardan ele alınmasını gerektirmektedir. Avrupa Birliği müktesebatı kapsamında taraf olunması söz konusu olan ve 2015 yılında 10. Yıl dönümü kutlayan Sözleşmenin kültür, kültür sanayi, ticaret hukuku, Dünya Ticaret Örgütü gibi birçok alanın aktörleri arasında yakın gelecekte daha fazla konuşulması beklenmektedir.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi

Kültürel İfadelerin Çeşitliliği (KİFAÇ) İhtisas Komitesi 9 Haziran 2010 tarihinden UTMK 26. Dönem Genel Kuruluna kadar Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'un Başkanlığında, Başkan Vekili Doç. Dr. Serhan ADA ve Komite Üyeleri Doç. Dr. Tuba Işinsu DURMUŞ, Doç. Dr. Gülin ÖĞÜT EKER, Prof. Dr. Nezih ERDOĞAN, Hamit ERSOY, Yusuf GÜRSOY, E. Büyükelçi Numan HAZAR, Cem KAHYAĞLU, Dr. Yeliz ÖZAY, Prof. Dr. Serdar ÖZTÜRK, Deniz ÖZTÜRKMEN, Canan TANRIÖVER ve Tolga TUNCER ile çalışmalarını yürütmüştür.

2014 yılında gerçekleştirilen UTMK 26. Genel Kurulunun ardından 11 Haziran 2014 tarihinde Doç. Dr. Serhan ADA'nın Başkanlığında yeniden kurulan Kültürel İfadelerin Çeşitliliği (KİFAÇ) İhtisas Komitesi; Başkan Vekili Dr. Yeliz ÖZAY, üyeler, Doç. Dr. Tuba Işinsu DURMUŞ, Bülent FORTA, Yusuf GÜRSOY, Elçi Şebnem İNCESU, İhsan KABİL, Ayşegül MOLU, Zeynep ÖZBATUR ATAKAN Tuğrul PAŞAOĞLU, Ahmet

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

SEL, Canan TANRIÖVER YILMAZ, Prof. Dr. Nilüfer TİMİSİ NALÇAOĞLU, Abdülkadir YALVAÇ ve İrem ALPASLAN ile faaliyetlerine devam etmektedir. 2014-2015 yıllarında altı defa toplanan Komite, çalışmalarını aylık Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmektedir.

KİFAÇ İhtisas Komitesi; Sözleşmenin Hükûmetler Arası Komitesi, Taraflar Konferansı, UNESCO Genel Konferansları ve uzman toplantılarını izleyerek ulusal düzeyde uygulamaya yönelik çalışmalara zemin hazırlamaya, birikim sağlamaya ve bu alanlarda faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlarımıza karşı danışmanlık rolünü gerçekleştirmeye çalışmaktadır.

Komite 2014-2015 yıllarında çalışmalarını sürdürmek üzere Dünya Radyo Günü, Sanatçıların Statüsü Tavsiye Kararı Anketi, Kültürel İfade Çeşitliliği Konusunda Farkındalık Yaratma, Komitenin İletişim Politikası ve Eylem Planı, Sözleşme Özelinde Farkındalık Yaratma ve Faaliyet Yürütme, Sanatçının Statüsü ve Sanatçıları İlgilendiren Çalışmalar temalarında çalışma grupları oluşturmuştur. Bu bağlamda Sanatçıların Statüsü Tavsiye Kararının uygulanmasına ilişkin bilgileri toplamak ve 38. Genel Konferansa raporlandırmak üzere UNESCO Genel Direktörlüğünden ülkelere iletilen anket, Dışişleri Bakanlığı ve UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliğine iletilmek üzere KİFAÇ İhtisas Komitesince oluşturulan çalışma grubu tarafından yanıtlanmıştır. 38. Genel Konferansta konuya ilişkin raporda Türkiye tarafından sunulan verilere atıfta bulunulmuştur.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Teşviki Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komite Toplantısı

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Teşviki Sözleşmesi Hükûmetler Arası Komite Toplantısı 9-11 Aralık 2014 tarihlerinde arasında Paris'te UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiş, toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Başkan Vekili Dr. Yeliz ÖZAY ve Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Nilüfer TİMİSİ NALÇAOĞLU katılmıştır.

Toplantıda Hükûmetler Arası Komitenin fon sağlama stratejilerinin uygulanmasına yönelik raporun ve İç Denetim Biriminin (IOS) tavsiyelerinin uygulanmasına yönelik eylem planı değerlendirilmiştir. Ayrıca dört yıllık periyodik raporların ve Sözleşmenin Gelişmekte Olan Ülkeler için Tercihli Muamele, Uluslararası Danışma ve İşbirliğini düzenleyen maddelerinin etkisine ilişkin rapor değerlendirilmiş, Sözleşmenin görünürlüğünün artırılması için öneriler ve dijital teknolojilerin Sözleşmeye etkisine ilişkin tartışmalarda bulunulmuştur. Sekreteryanın 2014 yılı faaliyet raporunun sunumunda ise 2014-2015 bütçesinde Kültür Sözleşmelerine ayrılan fonun azaltılması konusu tartışılmış ve "Kültür Sözleşmelerinin azaltılması mümkün olmayan harcamalarının olduğuna dair görüşün bir sonraki dönemin bütçesinin belirlenmesinde üye devletler tarafından göz önünde bulundurulması" kararı alınmıştır.

30 Nisan 2015 Uluslararası Caz Günü

UNESCO, 2011 yılında gerçekleştirdiği 36. Genel Konferansı'nda 30 Nisan tarihini "Uluslararası Caz Günü" olarak ilan etmiştir. İlan edildiği yıldan itibaren ülkemizde de çeşitli etkinliklerle kutlanan bu önemli uluslararası sanat formu; barışı, insan haklarını, düşünce özgürlüğünü ve kültürlerarası diyalogu sağlamak; ayrımcılığı ortadan kaldırmak, cinsiyet eşitliğini gerçekleştirmek ve gençlerin sosyal değişimdeki rolünü teşvik etmek için de bir platform olarak kullanılmaktadır. 2015 yılında, Bursa Bü-

yükşehir Belediyesi'nin katkılarıyla, Bursa'da Millî Komisyonumuz tarafından, her yaştan müzikseverin katılımına açık ve ücretsiz olarak gerçekleştirilen Uluslararası Caz Günü Etkinliğinin temel vurgusu "toplumsal cinsiyet eşitliği" ve "kültürel çeşitlilik" temaları olmuştur. "Türkiye'den Kadın Sesi" başlığıyla yapılan program, Selen GÜLÜN, Ceyda KÖYBAŞIOĞLU, Monika BULANDA, Ece GÖKSU ve Elif ÇAĞLAR MUSLU gibi değerli kadın caz sanatçılarının katılımları ile gerçekleşmiştir.

KİFAÇ Sözleşmesi Taraflar Beşinci Olağan Oturumu

KİFAÇ Sözleşmesi Taraflar Beşinci Olağan Oturumu 10-12 Haziran 2015 tarihleri arasında UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiş, toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Serhan ADA ve Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Üyesi Dr. Yeliz ÖZAY ile Sektör Uzmanı İrem ALPASLAN katılmışlardır.

Toplantıda Sözleşmenin 16 ve 21. Maddelerin uygulanmasının etkileri, Kültürel Çeşitlilik Fonu ve fon yaratma stratejisi hakkında raporlar incelenmiştir. Taraf devletlerin periyodik raporlarına ilişkin olarak Sekreteryaya tarafından hazırlanan analitik özet değerlendirilmiş ve Sözleşmenin 9. Maddesine ilişkin Uygulama Yönergesi Taslağı kabul edilmiştir. Hükûmetler Arası Komitede görev alacak 12 yeni üye seçilmiş ve Komitenin gelecek çalışmalarının çerçevesi çizilmiştir.

KİFAÇ Hükûmetler Arası Komite Toplantısı

KİFAÇ Hükûmetler Arası Komite 9. Olağan Toplantısı 14-16 Aralık 2015 tarihleri arasında Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde gerçekleşmiş, toplantıya Millî Komisyonumuzu temsilen KİFAÇ İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Serhan ADA ve KİFAÇ İhtisas Komitesi Başkan Vekili Dr. Yeliz ÖZAY katılmışlardır.

Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin 10 Yılı Konferansı

UNESCO'nun kuruluşunun 70. Yıl dönümü ve Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin 10. Yıl dönümü vesilesiyle, Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesinin öncülüğünde 20 Ekim 2015 tarihinde İstanbul'da Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Tophane-i Amire Kültür Sanat Merkezi'nde "Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin 10 Yılı" başlıklı bir konferans düzenlenmiştir.

KÜLTÜR SEKTÖRÜ

Anılan konferansın amacı, 2015 yılı itibarıyla 10. Yıl dönümünü kutlayan Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Türkiye’de bilinirliğini artırmak, kamuoyunun kültür sektörleri temsilcilerinin, sivil toplum kuruluşlarının ve sanatçıların ilgisini uyandırmak ve Sözleşmenin TBMM tarafından onaylanması çalışmalarına katkıda bulunmak olmuştur.

Sözleşmenin görünürlüğü ve içeriğine; kültür endüstrisi, dijitalleşme ve dijital haklara; sanatçının hakları ve statüsüne ilişkin olmak üzere toplam üç oturumdan oluşan konferans dışardan katılıma açık ve ücretsiz olarak düzenlenmiştir. Toplantı aralarında ulusal ve uluslararası uzmanlar, sanatçılar, kültür endüstrisi temsilcileri, basın mensupları ve bu alanda çalışan öğrencilerin yer aldığı katılımcılarca aktif olarak takip edilmiş ve sosyal medya üzerinden duyurulmuştur.

UNESCO YARATICI ŞEHİRLER AĞI

2004 yılında başlayan UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Programı (Creative Cities Network), çeşitli bölgelerden, farklı gelir seviyeleri, kapasite ve nüfusa sahip şehirleri yaratıcı endüstriler alanında çalışmak üzere bir araya getiren bir girişimdir.

Şehirler tarihî ve kültürel geçmişleri ve çeşitli kültür aktörlerini bir arada bulunduran dinamik yapılarıyla yaratıcılığın yeni boyutlarını üretmeye ve keşfetmeye muktedirler. Program, yerel aktörler tarafından yürütülen kültürel endüstrilerin yaratıcı, ekonomik, sosyal potansiyelini geliştirmeyi amaçlamakta ve bu sebeple UNESCO’nun kültürel çeşitlilik ideallerini desteklemektedir.

Yaratıcı Şehirler Ağı, şehirler tarafından kendi yetenek ve enerjilerini yönlendirecekleri yaratıcı endüstri sektörü tercihlerine göre seçilebilecek yedi tema etrafında şekillendirilmiştir. Bu temalar 1) edebiyat, 2) film, 3) müzik, 4) zanaat ve halk sanatları, 5)tasarım, 6) gastronomi ve 7) medya sanatları olarak belirlenmiştir. Hâlihazırda, Yaratıcı Şehirler Ağının 54 ülkeden 116 üyesi bulunmaktadır. UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına ilişkin detaylı bilgiye Millî Komisyonumuzun internet sitesinden¹² erişim mümkündür.

¹² <http://unesco.org.tr/?page=15:248:1:turkce>

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu-Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Yaratıcı Şehirler Ağı İstişare Süreci

UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı Programı ve Ağa dâhil olma konusunda teknik ayrıntıları görüşmek ve dosya hazırlık süreçlerine katkı vermek üzere 19 Ocak 2015 tarihinde Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ başkanlığındaki UTMK ekibi, Sayın Fatma ŞAHİN Başkanlığındaki Gaziantep Büyükşehir Belediye Başkanlığı ekibiyle bir araya gelerek bilgi alışverişinde bulunmuştur.

Yaratıcı Şehirler Ağına önerilen dosyaların Millî Komisyonların tavsiyesini gerektirmesi nedeniyle Millî Komisyon ve Büyükşehir Belediyesi arasında yapılacak çalışmalar için koordinasyon sağlamak, takvim belirlemek ve süreç yönetimi için istişarelerde bulunulmuştur. Yaratıcı Şehirler Ağına ilişkin bilgi ve deneyim paylaşımı kapsamında UTMK Genel Sekreter Yardımcısı Vekili İrem Alpaslan tarafından Yaratıcı Şehirler Ağı ile ilgili bir sunum yapılmış süreçler değerlendirilmiştir. Ağın gerekliliklerine paralel olarak, sivil toplum, özel sektör, üniversite ve diğer paydaşların katılacağı bir süreç yönetimi üzerinde görüş birliğine varılmıştır.

Gaziantep UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağında

Kentsel kalkınma, sosyal kapsayıcılık ve kültürel etkileşim için öncü olarak yaratıcılığa yatırım yapan şehirler uluslararası işbirliğini güçlendirmektir. Yaratıcılığı, sosyal kapsayıcılığı, kültürel etkileşimi ve ekonomik gelişmeyi sürdürülebilir kalkınmanın stratejik bir faktörü olarak belirlemiş şehirler arasında uluslararası işbirliğini geliştirmeyi hedefleyen ve böylelikle UNESCO'nun kültürel çeşitlilik ideallerini destekleyen UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağına mutfağıyla ünlü Gaziantep dâhil olmuştur. Gaziantep, yedi alanda toplam 116 şehrin bulunduğu Yaratıcı Şehirler Ağında "Gastronomi" alanında ilk Türk şehri olarak dünyadaki 17 şehir arasına girmiştir.

BİLGİ VE İLETİŞİM SEKTÖRÜ

UNESCO Bilgi ve İletişim Sektörü günümüzdeki biçimiyle 1990 yılında kurulmuştur. Bilgi ve İletişim Sektörü, İfade Özgürlüğü ve Medya Gelişimi Birimi, Bilgi Toplamları Birimi, İdari Ofis, İdari Birim ve Genel Direktör Yardımcılığı Ofisi adlı beş ayrı birimden oluşmaktadır.

Ayrıca İletişim Gelişimi için Uluslararası Program (IPDC) ve Herkes İçin Bilgi Programı (IFAP) sektör tarafından yürütülen iki farklı programdır.

“Bilgi Toplumu İnşası” ve bilgi toplumunun temel yapı taşlarından olan “İfade Özgürlüğü” UNESCO’nun bilgi ve iletişim alanının ana temalarındandır. Bilgi toplumu; bilgiye evrensel ulaşım, ifade özgürlüğü, kültürel ve dilsel çeşitliliğe saygı ve herkes için kaliteli eğitimle inşa edilebilmektedir. Medya özgürlüğüne insanların bilgiye ulaşabilme ve diledikleri bilgiyi seçebilme fırsatlarını artırmaktadır.

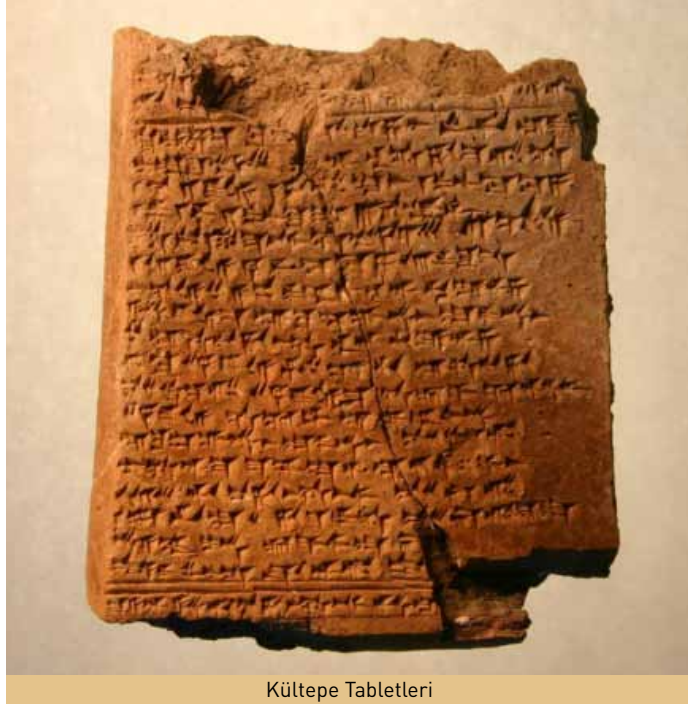
UNESCO’nun 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinde Bilgi ve İletişim Sektörü 9. ve 16. hedeflerde yer almaktadır. “Dayanıklı altyapı inşa etmek, sürdürülebilir ve kapsayıcı sanayileşmeyi ve yeni buluşları teşvik etmek” (Hedef 9) UNESCO’nun Açık Çözümleri de içeren bilgiye evrensel erişimi sağlama çalışmaları özellikle Bilgi ve İletişim Teknolojilerine (BİT) erişimin artırılması yoluyla dayanıklı altyapı inşa etmek ve inovasyonu teşvik etmeyi ekonomik kalkınma açısından amaçlarken; “sürdürülebilir kalkınma için barışçıl ve herkesi kucaklayan toplumları teşvik etmeyi, herkesin adaletle erişimini sağlamayı, her seviyede etkin, hesap verebilir ve kucaklayıcı kurumlar inşa etme” (Hedef 16) Bilgi Odaklı Medya Kalkınmasına ilişkin Özel Girişimi medya kalkınmasını güçlendirmek için bilgi üretimi ve paylaşımını vurgulamakta ve dünya çapında gazetecilik eğitimini güçlendirmek amacını taşımaktadır.

Dünya Belleği Programı

UNESCO’nun Bilgi ve İletişim Sektörü içinde yer alan Dünya Belleği Programının amacı; İnsanlığın tarihî, kültürel ve sosyal belleğini oluşturan ve savaşlar başta olmak üzere deprem, su baskını, fırtına, yangın vb. doğal felaketler veya sosyal nedenlerle ortadan kaybolma tehlikesi olan belge ve bilgilerin insanlığın ortak değerleri olarak korunması ve bu korumanın önlemlerinden biri olarak dijital ortamda paylaşılmasını sağlamaktır. Bu amaca yönelik olarak programın: Yeryüzünün belgesel mirasının en uygun tekniklerle korunmasını kolaylaştırmak; Belgesel mirasa evrensel erişim konusunda yardımcı olmak ve belgesel mirasın varlığı ve önemi hakkında dünya çapında farkındalık oluşturmak şeklinde özetlenebilecek üç ana hedefi bulunmaktadır.

1992 yılından bu yana çalışmalarını sürdüren Dünya Belleği Programı, 1993 yılında Polonya’nın Pultusk şehrinde ilk toplantısını gerçekleştirmesinin ardından, konunun uzmanlarıyla her iki yılda bir düzenli olarak bir araya gelmektedir. Üye devletler tarafından Programın en çok tanınan yüzü olan Dünya Belleği Kütüğü 1995 yılında oluşturulmuş; Kütüğe ilk kayıt ise 1997 yılında alınmıştır.

Millî Komisyonumuz bünyesinde görevini sürdüren Dünya Belleği İhtisas Komitesinin, ulusal komite olarak, programın evrensel düzeyde belirlenen amaçlarının ulusal düzeyde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere; Uluslararası Dünya Belleği Kütüğüne kaydedilmesi uygun ve gerekli olan Türkiye’deki doküman mirasları belirleyip; adaylık dosyası hazırlayarak, UNESCO Dünya Belleği Sekreteryasına önermektedir.

Kültepe Tabletleri

Bugüne kadar Türkiye'nin önerisiyle Dünya Belleği Kütüğüne: Boğaziçi Üniversitesi Gözlem ve Deprem Araştırma Enstitüsü Kandilli Rasathanesi El Yazmaları (2001); Boğazköy Hitit Tabletleri (2001); İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi İbn-i Sina Yazmaları Koleksiyonu (2003); Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi (2013) ve son olarak 3-4 Ekim 2015 tarihleri arasında Birleşik Arap Emirlikleri'nin başkenti Abu Dhabi'de gerçekleştirilen "12. Uluslararası Danışma Komitesi" toplantısında Türkiye'nin sunduğu adaylık dosyası olan ve İstanbul Arkeoloji Müzeleri, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Bursa Müzesi ve Kayseri Müzesi tarafından korunan "Kültepe Tabletleri"nin de Dünya Belleği Kütüğüne kaydedilmesiyle, 2015 yılı itibarıyla, Türkiye'nin Dünya Belleği Kütüğünde yer alan miras sayısı 5 olmuştur.

Dünya Belleği İhtisas Komitesi

Dünya Belleği İhtisas Komitesi Ocak 2012'de Prof. Dr. Şükrü AKALIN'ın başkanlığında kurulmuş olup, daha sonra Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mehmet ÖZ'ün başkanlığında çalışmalarını sürdürmüş ve 12 Eylül 2014 tarihinde UTMK Yönetmeliği çerçevesinde, Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mustafa SAFRAN başkanlığında yeniden kurulmuştur. Başkan Vekilliğini Prof. Dr. Yaşar TONTA ve Doç. Dr. Uğur ÜNAL'ın yürüttüğü Komitenin üyeleri, Yrd. Doç. Dr. Togay Seçkin BİRBUDAK, Mustafa Yaşar GÜNEŞ, Prof. Dr. Mehmet Zeki İBRAHİMGİL, Prof. Dr. Hamza KELEŞ, Prof. Dr. Muhittin MACİT, Prof. Dr. Ayşe Melek ÖZYETGİN, Prof. Dr. Semih TEZCAN, Nevzat UYANIK, Dr. Mutlu Tahsin ÜSTÜNDAĞ, Yrd. Doç. Dr. Haydar YALÇIN, Dr. Bahattin YALÇINKAYA ve Esra HATİPOĞLU'ndan oluşmaktadır. 2014-2015 yıllarında sekiz defa Millî Komisyonumuzda toplanan Dünya Belleği İhtisas Komitesi, UNESCO'nun yukarıda belirtilen gündemine ve hedeflerine paralel olarak, çalışmalarını Komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası toplantılar, etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

BİLGİ VE İLETİŞİM SEKTÖRÜ

Dünya Belleği Kütüğüne Ortak Adaylık Sunma İstişare Toplantısı

11 Kasım 2014 tarihinde, Romanya Kültür Bakanlığının daveti üzerine, Dimitri Kantemiroğlu eserlerinin Dünya Belleği Programına ortak dosya olarak sunulmasına yönelik imkânların araştırılmasına ilişkin Romanya'nın başkenti Bükreş'te düzenlenen toplantıya, Millî Komisyonumuzu temsilen Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Prof. Dr. Mustafa SAFRAN, Yrd. Doç. Dr. Haydar YALÇIN ve Esra HATİPOĞLU katılmıştır.

Dimitri Kantemir İstişare Toplantısı

Toplantıda UTMK heyeti, Dünya Belleği Programının başvuru şartları, teknik özellikleri ve diğer önemli yönleri hakkında bilgi paylaşımında bulunmuştur. Görüşmeler sırasında Dünya Belleği Programı açısından Türkiye'deki Kantemir yazmasının ve diğer nüshalarının uygunluğu görüşüne varılırken, ortak dosya açısından Romanya'da benzer bir yazmanın veya belgenin varlığının ve var olan belgelerin tematik ortaklık açısından Dünya Belleği Programı için uygunluğunun araştırılması görüşü benimsenmiştir. Çok yönlü kişiliği ve kültürler arası diyalog için önemi vurgulanan Dimitri Kantemir'in müzikoloji belgelerinin ve müzisyenliğinin vurgulandığı bir ortak dosyanın hazırlanabilir olduğu görüşüne varılmıştır. Dünya Belleği Programının başvuru ve inceleme sürecine ve takvimine bağlı olarak ortak dosyanın Dünya Belleği Programının gelecek dönemdeki gündemine alınacak şekilde hazırlıklarının yapılması ve nihai kararların alınması yönünde süreç başlatılması konusunda mutabakata varılmıştır.

Dijital Çağda Dokümanter Mirasın Korunması ve Dijital Mirasa Erişime İlişkin Taslak Tavsiye Kararı" Uzmanlar Toplantısı

1-2 Temmuz 2015 tarihinde UNESCO Paris Genel Merkezi'nde gerçekleştirilen "Dijital Çağda Dokümanter Mirasın Korunması ve Dijital Mirasa Erişime İlişkin Taslak Tavsiye Kararı" Uzmanlar Toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen Yrd. Doç. Dr. Haydar YALÇIN ve Dr. Bahattin YALÇINKAYA katılmışlardır.

Taslak Tavsiye Kararını şekillendirmek üzere yapılan toplantıda; üye ülkelerin dokümanter mirasın korunmasında, kendi toprakları içerisinde bulunan dokümanter mirasın seçimi, bir araya getirilmesi ve korunması konularında evrensel bir politika oluşturmaları aşamalarında cesaretlendirilmeleri ve desteklenmeleri; dokümanter mirasın koruyucuları olarak arşivler, kütüphaneler ve müzelerin sivil

toplum kuruluşlarıyla koordineli çalışması, teknolojik imkânlar çerçevesinde dokümanter mirasın tanıtımının yapılması; Dünya Belleği Programına uygun dokümanter mirasın uluslararası belleğe katkı sağlaması ilkesi benimsenerek üye devletlerin bu konu hakkında çalışmaları teşvik etmesi; dokümanter mirasın korunmasının, hem dijital hem de analog ortamda bilimsel ve teknolojik yaklaşımları da içerecek şekilde koruma işlemine tabi tutulması ve ulusal ve uluslararası işbirliği konuları ele alınmıştır.

Dünya Belleği Programı 12. Uluslararası Danışma Komitesi Toplantısı

4-6 Ekim 2015 tarihleri arasında Birleşik Arap Emirlikleri'nin başkenti Abu Dhabi'de gerçekleştirilen "12. Uluslararası Danışma Komitesi Toplantısı"na Millî Komisyonumuzu temsilen Prof. Dr. Mustafa SAFRAN ve Esra HATİPOĞLU katılmıştır.

Dünya Belleği Programının geleceği, alt Komiteler tarafından yapılabilecekler, periyodik raporlama ve izleme mekanizmaları gibi konuların görüşüldüğü ve aynı zamanda Dünya Belleği Kütüğüne kaydedilmesi için üye devletler tarafından sunulan adaylık dosyalarının da değerlendirildiği toplantıda; UNESCO Genel Direktörü tarafından atanan ve 14 uzman üyeden oluşan Uluslararası Danışma Komitesi, toplamda 88 yeni dokümanter mirası incelemiş ve 47 mirasın Dünya Belleği Kütüğüne girmesini onaylamıştır. Kütüğe kaydedilen miraslar arasında Türkiye'nin sunduğu adaylık dosyası olan "Kültepe Tabletleri" de yer almaktadır.

İletişim İhtisas Komitesi

2010 yılında Prof. Dr. Nabi AVCI tarafından kurulan İletişim İhtisas Komitesi, Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Şükrü AKALIN ve ardından Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Mehmet ÖZ Başkanlığında çalışmalarını sürdürmüştür. Başkan Vekilliğini Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR'ın yürüttüğü Komitenin üyeleri, Yavuz BAYDAR, Dr. Hilmi BENĞİ, Prof. Dr. Hamza ÇAKIR, Hasan ERBAY, Prof. Dr. Haluk GÜRGEN, Mehmet KARTAL, Nurullah ÖZTÜRK, Levent SOYSAL, İbrahim ŞAHİN, Prof. Dr. Haluk ŞAHİN'den oluşmuştur.

Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR'ın Başkanlığında Genel Kurulun ardından 11 Haziran 2014 tarihinde yeniden kurulan İletişim İhtisas Komitesi, Başkan Vekili Dr. Hilmi BENĞİ, Komite Üyeleri Yrd. Doç. Özlem AVCI, Ersin BALCI, Prof. Dr. Haluk GÜRGEN, Ali KARAÇALI, Ahmet KOT, Prof. Dr. Nükhet VARDAR, Ali ATLIHAN, Prof. Dr. Haluk ŞAHİN, Abdülkadir ÖZKAN, Yasin BECENİ ve Bünyamin ŞAHİN'dir. 2014-2015 yıllarında sekiz defa toplanan İletişim İhtisas Komitesi, çalışmalarını 2014 ve 2015 yıllarında da aylık komite toplantıları, düzenlenen veya katılım sağlanan ulusal, bölgesel veya uluslararası etkinlikler şeklinde sürdürmüştür.

Çok Dilli Siber Aleme Erişebilirlik Toplantısı

İletişim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR, 27-30 Ekim 2014'de Paris'te gerçekleştirilen "Çok Dilli Siber Aleme Erişebilirlik" toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen katılmıştır.

Toplantıda, üye devletlerin siberuzamda dilin yaşaması konusunda hayati öneme sahip mesele etrafında ulusal politikalar formüle etmeleri ve bunları benimsemeleri, siberuzamda dillerin öğretilmesi için stratejiler geliştirilmesi, gelişmekte olan ülkelerde elektronik formda dil eğitimi için serbestçe erişilebile-

BİLGİ VE İLETİŞİM SEKTÖRÜ

cek materyalin geliştirilmesi için uluslararası destek ve yardımcılığın güçlendirilmesi ve genişletilmesi, üye devletler İnternet servis sağlayıcılarını (ISP's) okullar, akademik kurumlar, müzeler, arşivler ve halk kütüphaneleri gibi kamu hizmeti kurumlarında İnternet erişimini imtiyaz ücreti ile sağlamalarını, siberuzama evrensel erişimin geçiş ölçütü olarak teşvik edilmesini tavsiye eden kararlar alınmıştır.

Üçüncü Siber Âlemde Dilsel ve Kültürel Çeşitlilik Toplantısı

28 Haziran-3 Temmuz 2014 tarihleri arasında Rusya Federasyonu, Yakutistan (Saha) Özerk Cumhuriyeti'nin başkenti Yakutsk'ta IFAP programı kapsamında gerçekleştirilen 3. Uluslararası Siber Âlemde Çok Dillilik ve Çok Kültürlülük Konferansı etkinliğine Millî Komisyonumuzu temsilen Sektör Uzmanı Esra TAŞKIRAN katılmıştır.

Toplantıda bölgesel ilgi gruplarının kurulması ve tehlike altında olan dilleri gösterecek bir atlas ve envanterin oluşturulması ve UNESCO'nun bu konuda yapacağı yönlendirmenin önemi üzerinde durulmuştur.

Dışlanmadan Güçlenmeye Engelli Bireyler için Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Rolü Toplantısı

İletişim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR, 23-27 Kasım 2014'de Yeni Delhi'de gerçekleştirilen "Dışlanmadan Güçlenmeye Engelli Bireyler için Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Rolü" toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen katılmıştır.

Toplantıda Hükümetlerin engellilerin ihtiyaçlarına yönelik görevlere uygun insanları işe almalarını, binalarda gerekli mimari düzenlemelerin yapılması gereği ve %95 oranında binaların engelliler açısından duyarlı bir mimariye sahip olduğunun altı çizilmiştir. Hukuki haklar, toplumsal davranış duyarlılıkları ve özellikle kırsal alanda ailelerin engelli üyelerini bir kenarda tuttıkları konuları üzerinde durulmuş, olumsuzlukları gidermek için kitlesel bir kamu eğitiminin ve bilinçlenmenin gerekli olduğu hususunda hemfikir olunmuştur.

Gençlik ve İnternet Radikalleşme ve Aşırılıkla Mücadele Toplantısı

İletişim İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Haluk GÜRGEN, 16-17 Haziran 2015'te Paris'te gerçekleştirilen "Gençlik ve İnternet Radikalleşme ve Aşırılıkla Mücadele" toplantısına Millî Komisyonumuzu temsilen katılmıştır.

Toplantıda gençlerin iletişim dünyasında kendilerini özgürce ifade etme olanaklarını sınırsız bir şekilde kullanma konusunda hiç bir engel tanınamaları, yasal olarak tanım ve kuralları henüz tamamlanmamış, ve oturmamış bu internet dünyasının olumlu özelliklerinin yanı sıra giderek toplum ve insan güvenliğini çok yönlü bir şekilde tehdit eden ve özellikle gençlerin uçlara savrulmalarına, radikal görüşlerin savunucuları olarak örgütlenmeleri, küresel terör ağının bir parçası olmaları da azımsanmayacak bir katkısı olduğu gibi konular uzmanlar tarafından tartışılmıştır.

UNESCO Uluslararası Anlaşmalar İhtisas Komitesi

UNESCO Uluslararası Anlaşmalar İhtisas Komitesi, 2010 yılı Mayıs ayına kadar Başkan Vekili Büyükelçi Sina BAYDUR Başkanlığında üyeleri Yrd. Doç. Dr. Cavid ABDULLAHZADE, Doç. Dr. Esra DARDAĞAN KİBAR, E. Büyükelçi Ömer LÜTEM ve Serdar ÖZKAN (2012-2014) ile faaliyet göstermiş; 10 Ekim 2014 tarihinde Başkan Vekili Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU Başkanlığında aynı üyelerle Komite yeniden kurulmuştur.

SEKTÖRLER VE KOMİTELER ARASI İŞBİRLİĞİ

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu İkinci Büyük Buluşması

UTMK Genel Kurul Başkanı olarak Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI'nın katılımlarıyla 31 Ekim-1 Kasım 2014 tarihlerinde Antalya'da gerçekleştirilen; UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Genel Kurulu, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve İhtisas Komiteleri Üyelerinden oluşan 150 kişilik heyetin bir araya geldiği, UNESCO'nun Eğitim, Doğa Bilimleri, Sosyal ve Beşerî Bilimler, Kültür, Bilgi ve İletişim Sektörleri panellerinin gerçekleştirildiği toplantının açılışında, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Büyükelçi Ali Kemal AYDIN, Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı Prof. Dr. Mustafa İSEN, Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. A. Halûk DURSUN, UNESCO Genel Direktörü Irina BOKOVA'nın video mesajını aktaran UNESCO Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bölüm Direktörü Saniye Gülser CORAT ve Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI toplantıyı ve UNESCO'yu değerlendiren birer konuşma yapmışlardır.

UTMK İkinci Büyük Buluşması

UNESCO vizyonu çerçevesinde kalıcı barışın tesisi, sürdürülebilir kalkınma, kültürel miras, bilim ve toplum, ifade özgürlüğü, bilgiye erişim ve toplumsal cinsiyet konularında farkındalık yaratmak; Eğitim, Doğa Bilimleri, Sosyal ve Beşerî Bilimler, Kültür ve Bilgi ve İletişim sektörleri aracılığıyla, UNESCO idealleri ve vizyonu temelinde ve UNESCO tarafından iki yılda bir sonu tek rakamlı yıllarda gerçekleştirilen Genel Konferanslarda belirlenen stratejik hedefler kapsamında, Millî Komisyonumuzun kısa, orta ve uzun vadeli çalışmalarını Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve İhtisas Komiteleri Üyelerinin bir arada bulunduğu bir toplantıda oluşturmak ve bilgi alışverişinde bulunmak amacıyla düzenlenen iki günlük toplantıda Eğitim, Doğa Bilimleri, Sosyal ve Beşerî Bilimler, Kültür ve Bilgi ve İletişim Panelleri düzenlenmiştir. Paneller öncesinde UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ UNESCO'yu ve UTMK'yı tanıtan bir konferans vermiş, UTMK sektör uzmanları ise UNESCO sektörleri ve yapılan çalışmalar hakkında bilgi paylaşımında bulunmuşlardır.

Moderatörlüğünü UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve Eğitim İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Adnan BOYACI'nın yaptığı Eğitim Panelinde, UNESCO Genel Merkezi Araştırma ve Öngörü Birimi Program Uzmanı Sobhi TAWIL ve Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Daire Başkanı Ahmet ER; Moderatörlüğünü UTMK Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Mehmet Akif KİREÇÇİ'nin yaptığı Sosyal ve Beşerî Bilimler Panelinde UNESCO Toplumsal

SEKTÖRLER VE KOMİTELER ARASI İŞBİRLİĞİ

Cinsiyet Eşitliği Bölüm Direktörü Saniye Gülser CORAT ve UTMK Genel Kurul Üyesi Prof. Dr. Ahmet BAŞARAN; Moderatörlüğünü UTMK Yönetim Kurulu Başkan Vekili E. Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU'nun yaptığı Kültür Panelinde UTMK Yönetim Kurulu Başkanı ve UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Nevra ERTÜRK ve UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve Kültürel İfadelerin Çeşitliliği İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Serhan ADA; Moderatörlüğünü UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve Bilgi ve İletişim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR'ın yaptığı Bilgi ve İletişim Panelinde İletişim İhtisas Komitesi Üyesi Dr. Hilmi BENGİ ve Dünya Belleği İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Haydar YALÇIN; Moderatörlüğünü UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI'nın yaptığı Doğa Bilimleri Panelinde UTMK Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA, UTMK Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Ahmet Cevdet YALÇINER ve UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği Danışmanı Simla Y. ÖZKAYA uzmanlık alanlarıyla ilgili birer konuşma yapmışlardır.

Toplantının ikinci günü UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi Büyükelçi Hüseyin Avni BOTSALI bir konuşma yapmıştır.

UTMK Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ'un yönettiği ve Panel Moderatörlerinin katıldığı Değerlendirme ve Sonuç Bölümünde, katılımcıların da katkı ve önerileriyle Sonuç Bildirisine esas olacak görüşlerin oluşturulmasına çalışılmıştır.

UTMK'nın gelecekteki çalışmalarını şekillendirmede değerlendirilmek üzere katılımcılardan kendilerine verilen anket formlarını doldurmaları istenmiştir. Üyeler bu formlara da değerli görüşleriyle büyük ölçüde ilgi göstermişlerdir.

13 Şubat 2015 Dünya Radyo Günü

2011 yılında Paris'te gerçekleştirilen UNESCO'nun 36. Genel Konferansının 63. maddesi ve daha sonra Birleşmiş Milletlerin 2012'de gerçekleştirdiği 67. Genel Kurulunun 63. maddesi gereği 1946 yılında kurulan Birleşmiş Milletler Radyosunun kurulduğu gün olan 13 Şubat günü Dünya Radyo Günü olarak ilan edilmiştir.

2015 Dünya Radyo Günü Etkinliği

2015 Dünya Radyo Günü kutlamaları kapsamında, TRT Genel Müdürlüğü'nün desteği ve Millî Komisyonumuz KİFAÇ ve İletişim İhtisas Komiteleri, TRT İstanbul Radyosu ve TRT Radyo Dairesi Başkanlığı işbirliğiyle 13 Şubat 2015 tarihinde İstanbul Radyosu binasında bir etkinlik düzenlenmiştir.

Açılış konuşmalarının ardından İstanbul Radyosu Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği Sanatçıları, Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği örneklerinden harmanlanmış bir konser gerçekleştirmiştir. 300 kişilik bir salonda gerçekleşen konsere, lise ve üniversite öğrencileri, TRT çalışanları, idarecileri ve UNESCO temsilcilerinin katılım sağlamıştır.

Konserin ardından gerçekleştirilen "Radyo ile Büyüyenler " temalı panelde, UNESCO İletişim İhtisas Komitesi üyeleri, TRT Çocuk Saati programlarından yetişen oyuncu ve sanatçılar ve eski radyocular, radyonun anılardaki, reklam ve toplumsal hayattaki yerini anlatmışlardır.

2015 yılında "Gençlik ve Radyo" olarak belirlenen Dünya Radyo Günü ile halkın radyo süreçlerine ilişkin farkındalığının artırılması, özellikle genç kadın ve erkeklerin radyo endüstrisine katılımlarının ve gençlerin ürettiği hedef kitlesi gençler olan radyo programlarının teşviki amaçlanmıştır.

Şanlıurfa Suriyeli Misafirlerin Geçici Barınma Merkezi Ziyareti

Millî Komisyonumuz, UNESCO'nun barışın tesisi ve yoksulluğun ortadan kaldırılması ana misyonu başta olmak üzere özellikle eğitim, kültürün korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, kadın ve çocuklar başta olmak üzere kırılgan gruplar üzerinde göçlerin yarattığı toplumsal sorunlar gibi konuları yakından takip etmek ve belirtilen konuları yerinde incelemek amacıyla, 8-9 Mart 2015 tarihlerinde Şanlıurfa'da bulunan Suriyeli misafirlerin bulunduğu barınma merkezlerine bir ziyaret gerçekleştirmiştir.

UTMK Heyetinin Kamp Ziyareti

Bu ziyaretlerle, UNESCO'nun 38. Genel Konferansında, Türkiye'nin sığınmacılara yönelik çalışmaları hakkında farkındalık oluşturmak suretiyle uluslararası toplumla paylaşılacak üzere, UNESCO'nun yakından ilgilendiği konularla ilgili gözlem ve görüşmeler yapılması ve yerel yöneticilerle istişarelerde bulunulması amaçlanmıştır.

Ziyaret, UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, UTMK Başkan Vekili ve MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ, UTMK MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. M. Murat ERDOĞAN, UTMK Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Üyesi

SEKTÖRLER VE KOMİTELER ARASI İŞBİRLİĞİ

Prof. Dr. Aylin Görgün BARAN, UTMK Yerlerinden Edilmiş Kültür Varlıkları İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Kadir PEKTAŞ, UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL, UTMK Eğitim İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mustafa SEVER, UTMK İletişim İhtisas Komitesi Üyesi Dr. Hilmi BENGİ, ilgili kurum ve kuruluş temsilcilerinden, Dışişleri Bakanlığı Kültürel Diplomasi Genel Müdür Yardımcısı Elçi Şebnem İNCESU, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Kaçakçılıkla Mücadele Dairesi Başkanı Emir Gökhan BOZKURTLAR, Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü Suriye Koordinasyon Grubu Uzman Yardımcısı Selman IŞIK, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığından Psikolog Fatma KARAGÖZ, Gaziantep Üniversitesinden Nur İNCETAHTACI ve UTMK Sektör Uzmanı Selenay YAKICI'dan oluşan bir heyetle gerçekleştirilmiştir. Şanlıurfa'da bulunan Harran Konteyner Kent Konaklama Tesisi ve Akçakale Süleyman Şah Çadır Kent Konaklama Tesisi Vali Yardımcısı, Harran Kaymakamı ve Akçakale Kaymakamı refakatinde ziyaret edilmiştir.

Şanlıurfa Yerel Yöneticileriyle İstişare Toplantısı

Ziyaretlerin ardından UTMK Heyeti ve Şanlıurfa yerel yönetici ve temsilcilerinin katılımlarıyla bir istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda açılış konuşmalarının ardından ilgili kurum temsilcilerince kamplara ilişkin bilgilendirici sunumlar yapılmış; bilgi paylaşımından sonra, konu soru ve cevaplarla basınla paylaşılmıştır. Gerçekleştirilen ziyaret, ilgili kurum ve kuruluşlar ve uluslararası kamuoyuyla paylaşılmak üzere UTMK tarafından raporlanmıştır.

BÖLGESEL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Türkiye ve Azerbaycan Geleneksel El Sanatları Projesi

Türkiye ve Azerbaycan Geleneksel El Sanatları Projesi TÜRKSOY Üyesi Ülkeler Millî Komisyonlar toplantılarında alınan kararlar doğrultusunda UNESCO Azerbaycan ve Türkiye Millî Komisyonları işbirliğiyle gerçekleştirilmiştir.

2013-2014 döneminde yapılan iki alan çalışması üzerinden yürütülen projenin temel hedefi, Türkiye ve Azerbaycan geleneksel el sanatları konusundaki ortak yönleri tespit etmek ve UNESCO Miras Listelerine sunulabilir ortak miras alanlarını belirleyerek işbirliği imkânlarını geliştirmek olmuştur.

Çalışmada kültür üretiminde kadının katkısı, kadın istihdamının güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kalkınmanın ulusal ve bölgesel düzeylerde teşvikinde geleneksel el sanatlarının rolü üzerinde durulmuştur.

Sosyoloji, kadın çalışmaları, halk bilimi, somut olmayan kültürel miras çalışmaları, medya ve ekonomi alanlarından 12 uzmanın yer aldığı çalışma UTMK bünyesinde Somut Olmayan Kültürel Miras ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitelerince yürütülmüştür. Projede Azerbaycan'dan Khosrov GAFFAROV, Leyli IMAMALİYEVA, Vusala ISLAMOY, Vusala KHALİLOVA, Gullu MAMMADLİ, Aynansa PASHAYEVA, Mustafa SHABANOV yer almış; Türkiye uzmanları olarak ise Dr. Ayça GELGEÇ BAKACAK, Öğr. Gör. Selcan GÜRÇAYIR TEKE, Dr. Aysu KES ERKUL, Yrd. Doç. Dr. Hülya Serpil ORTAÇ, Arş. Gör. Canet Tuba SARITAŞ ELDEM görevlendirilmiştir.

Türkiye-Macaristan Ortak Mutfak Etkileşim Projesi

Millî Komisyonlar arasında işbirliğinin artırılması ve Güney Doğu Avrupa'da ortak miras ve kültürler arası diyalogun teşviki amaçlarıyla düzenlenecek projenin ilk görüşmelerini gerçekleştirmek üzere Macaristan'dan alınan davetle 26-30 Haziran 2014 tarihlerinde Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de ziyaretler gerçekleştirilmiştir.

Millî Komisyonumuz bu ziyarette UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ve UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL ile temsil edilmiştir. Macaristan Millî Komisyonunun yanı sıra Tarım Bakanlığı, Millî Ekonomi Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Macar Bilimler Akademisi, Karcag Valiliği temsilcileri ve uzmanlar heyette yer almışlardır. Ziyaret sonucunda ortak mutfak, müzik ve el sanatları konularında üç yılda üç projenin gerçekleştirilebileceği konusunda fikir birliğine varılmıştır.

Güney Doğu Avrupa UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı

Güney Doğu Avrupa UNESCO Millî Komisyonlarını bir araya getiren ve kapasite geliştirme ve bölgesel işbirliğinin güçlendirilmesine yönelik toplantı 18-19 Mart 2014 tarihlerinde Sırbistan'ın başkenti Belgrad'da gerçekleştirilmiştir. UNESCO Sırbistan Millî Komisyonu ve Venedik Ofisinin işbirliğiyle düzenlenen toplantıya Bulgaristan, Karadağ, Makedonya, Moldova, Slovenya ve Yunanistan Millî Komisyonları temsilcileri katılmış, Millî Komisyonumuzu temsilen Genel Sekreter Yardımcısı Vekili İrem ALPASLAN takip etmiştir.

Sunumlar üzerinden tartışmaların yürütüldüğü toplantıda ortak adaylıklar, farklı miras listeleri arasında olası işbirliği yöntemleri, kültürlerarası diyalog ve kültürel ifade çeşitliliğinin bölgesel işbirliklerine katkısı, EXPO ve UNESCO işbirlikleri ve yansımaları, 37. Genel Konferans kararları çerçevesinde Venedik Ofisinin çalışma alanları ve ortaklıklar üzerinde durulmuştur.

BÖLGESEL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Fotoğraf Sınıfı Çalıştayı

Millî Komisyonumuz, UNESCO Asya Pasifik Uluslararası Anlayış için Eğitim Kategori 2 Merkezi (AP-CEIU) ve Kore Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı işbirliğinde Kapadokya Bölgesinde 26 Kasım – 2 Aralık 2014 tarihleri arasında, Kore Cumhuriyeti'nden gelen 20 kişilik bir heyet ile Fotoğraf Sınıfı Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Çalıştay Katılımcıları

Kore Cumhuriyeti'nden gelen heyette yer alan Koreli öğrencilerin ve Nevşehir'den katılan Türk öğrencilerin birlikte Koreli ve Türk fotoğraf sanatçılarından fotoğraf eğitimi almasının ardından, üç günlük alan gezisinde fotoğraf çekimi yapılmış ve etkinliğin son günü olan 2 Aralık 2014'te; aralarında Nevşehir Valisi, Avanos Kaymakamı, UTMK temsilcileri, Kore Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı temsilcileri, UNESCO Asya Pasifik Uluslararası Anlayış için Eğitim Kategori 2 Merkezi (APCEIU) Direktörü ve çalışanlarının bulunduğu katılımı, etkinlik süresince çekilen fotoğrafların yer aldığı sergi açılışı gerçekleştirilmiştir. Sergi 10 gün boyunca ziyarete açık tutulmuştur.

Avrupa Millî Komisyonları Ağı Toplantıları

Avrupa Millî Komisyonları Ağı, UNESCO ve Avrupa Birliği arasındaki ilişkiyi güçlendirme fikrinin değerlendirildiği toplantıda öne sürülen fikir akabinde UNESCO Almanya Millî Komisyonunun daveti ile ilk toplantısını 4-5 Şubat 2015 tarihlerinde Almanya'nın Bonn şehrinde gerçekleştirmiştir. Avrupa Birliği üyesi ve aday ülkeleri ile EFTA ülkeleri millî komisyonlarının davet edildiği toplantıya davet edilen 37 Millî Komisyondan 34'ü katılmıştır.

Ağın ilk toplantısı öncelikle bu girişimi resmileştirerek Ağın kurulmasını kararlaştırmış, bahse konu Ağın bilgi paylaşımı ve iletişimi hızlı ve etkin kılmak üzere gayri resmi nitelikte kurulmasını benimsemiş, ortak fikirler ve Avrupa Bölgesinin öncelikleri üzerinden sivil toplum ve uzman ağlarının mobilize edilmesi konusunda UNESCO Program ve öncelikleri açısından güncel temalar üzerinden tartışmalar yürütmüştür. Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkan Vekili Doç. Dr. M. Akif KİREÇÇİ ile Genel Sekreter Yardımcısı Vekili İrem ALPASLAN'ın katıldığı toplantının gelecek yıl Polonya Millî Komisyonunun ev sahipliğinde gerçekleştirilmesi ve bir yıl boyunca internet sitesi oluşturulması dâhil, faaliyetlerin sekreteryasının Almanya Millî Komisyonunca üstlenilmesi üzerinde uzlaşmıştır.

194. Yürütme Kurulu UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı

Yürütme Kurulu oturumları sırasında düzenli olarak gerçekleştirilen Millî Komisyonlar toplantılarının 194. Yürütme Kurulu oturumu 9-10 Nisan 2014 tarihlerinde UNESCO Genel Merkezinde düzenlenmiştir. UNESCO Genel Direktörü Irina Bokova'nın açış konuşması yaptığı toplantıda Dış İlişkiler Birimi ve Stratejik Planlama Bürosundan sorumlu Genel Direktör Yardımcıları hazır bulunmuştur. Yaklaşık 50 Millî Komisyonun katılım sağladığı toplantıda Millî Komisyonumuzu temsilen Genel Sekreter Yardımcısı Vekili İrem ALPASLAN katılmıştır.

Toplantı iki gün boyunca, Millî Komisyonlar Yıllık Raporu, Bölge Ofisleri ve Millî Komisyonlar arası sinerjinin artırılması ve yeni dönem toplantılara ilişkin Kanada Millî Komisyonunun önerisinin değerlendirilmesi olmak üzere üç hususu görüşmüştür. Üç Ayaklı Çalışma Grubunun kararlarına paralel olarak ilk defa bu yıl hazırlanan Yıllık Raporun gelecek dönemde geliştirilerek sürdürülmesinin önemi vurgulanmış ve bu seneki rapora 120 civarında Millî Komisyonun katıldığı aktarılmıştır.

Yeni dönemde düzenlenecek bölgesel istişare toplantılarının bütçe kısıntıları çerçevesinde şekil değiştirmesine ilişkin bilgiler bu toplantıda aktarılmış ve farklı seçim bölgelerinden millî komisyonları bir araya getirecek Bölgelerarası Millî Komisyonlar Toplantılarının ilkinin Kazakistan Millî Komisyonunun ev sahipliğinde düzenlenmesine ilişkin öneri bu toplantıda görüşülmüştür. Üç Ayaklı Çalışma Grubunun kararlarına paralel olarak Bölge Ofisleriyle işbirliğine ilişkin rehberin revize edilmesine yönelik süreç değerlendirilerek önerilerin Bölgelerarası Toplantıda değerlendirilmesi üzerinde durulmuştur.

Birinci Bölgeler Arası UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı

UNESCO'da yaşanan bütçe kısıtlamaları ve buna yönelik kabul edilen düzenlemeler, UNESCO Dış Denetim Raporunun Millî Komisyonlarla ilişkisinin güçlendirilmesine yönelik tavsiyeleri, Üç Ayaklı Çalışma Grubunun kararları ve Kazakistan Millî Komisyonunun davet ve teklifiyle 1. Bölgeler Arası UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı 22-24 Temmuz 2014 tarihlerinde Kazakistan'ın başkenti Astana'da gerçekleşmiştir. UNESCO Genel Direktörlüğü ile UNESCO ve ISESCO Kazakistan Millî Komisyonu işbirliğiyle düzenlenen toplantıya UNESCO'nun tüm seçim bölgelerinden 108 millî komisyonun temsilcileri katılım sağlamıştır. Toplantıda Millî Komisyonumuzu UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ ile Genel Sekreter Yardımcısı Vekili İrem ALPASLAN temsil etmiştir.

Toplantı genel tartışma ve bölgesel seminerler olarak iki kısımda düzenlenmiştir. Genel tartışma dört oturumda şu temalar etrafında yürütülmüştür: UNESCO Bölge Ofisleri ve Millî Komisyonlar arasında işbirliği ve etkileşim, UNESCO'nun görünürlüğünün ülke düzeyinde artırılması, UNESCO'nun geniş ölçekte değerini gösterme yöntem ve metodolojileri, Millî Komisyon faaliyetlerine Katılım Programının katkısı. UNESCO Bölge Ofisleri ve Millî Komisyonlar arasında işbirliği ve etkileşimi düzenleyen rehberi revize eden taslak belge, toplantıda her grubun seçtiği temsilciler tarafından değerlendirilmiş ve düzeltilmiştir. Toplantı sonucunda hazırlanan metin Genel Konferansın onayına sunulacaktır. Diğer oturumlarda tartışmaların sonucunda öne çıkan görüşler toplantı raporuna yansıtılmıştır. Ülkemizin içinde bulunduğu Avrupa ve Kuzey Amerika Grubunun seminerinde ise UNESCO Brüksel İrtibat Ofisinin rolü ve Millî Komisyonlarla etkileşiminin açıklanması, işbirliği ve kapasite geliştirme metodu olarak internet portallarının ve sosyal medyanın daha etkin kullanımı, gençliğin ve sivil toplumun katılımının artırılmasına yönelik yöntem ve öneriler üzerinde durulmuştur.

BÖLGESEL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

İkinci Bölgeler Arası UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı

İkinci Bölgeler Arası UNESCO Millî Komisyonları Toplantısı 02 Kasım 2015 tarihinde UNESCO'nun Paris'te bulunan Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir. UNESCO 37. Genel Konferansından bir gün önce düzenlenen toplantıya UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Genel Sekreter Yardımcı Vekilleri İrem ALPASLAN ve Şule ÜRÜN ile Sektör Uzmanları Esra HATİPOĞLU, Selenay YAKICI ve Serkan ALYANAK katılmıştır.

Tam gün süren toplantıda beş oturumda şu başlıklar etrafında tartışma yürütülmüştür: “Üye Devletlerde UNESCO’nun Değerini Değerlendirmek”, “Özel ve Kamu İşbirlikleri”, “UNESCO Kürsüleri ve UNITWIN Ağları Programı ve Millî Komisyonlar”, “UNESCO Bölge Ofisleri Temsilcilerinin Katılımıyla Millî Komisyonlar ve Bölge Ofisleri Arasındaki Etkileşim ve İşbirliği”, “2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi ve Millî Komisyonların Rolü”.

Anılan oturumların başlangıcında Millî Komisyonlar ve UNESCO Genel Direktörlüğü temsilcileri tarafından sunumlar gerçekleştirilmiş ve akabinde başlıklar tartışmaya açılmıştır.

Türkiye bu sunumlardan sonra söz alarak, Kürsüler konusunda Millî Komisyonlar ile Genel Direktörlük arasındaki inceleme süreçlerinin paralel gitmesinin, incelemeye yönelik kriterlerin açık ve net tanımlanmasının önemini vurgulamış, UNESCO’nun BM’nin bir bilim kurumu olduğu dikkate alınarak Kürsülerle işbirliği imkânlarını daha da güçlendirmesinin gerekliliğine değinilmiştir. Bölge Ofisleri ile Millî Komisyonlar arasındaki bağın güçlendirilmesi için üretilen raporların UNESCO içinde daha etkin paylaşımının ve karar alma süreçlerine daha etkin yansıtılmasının önemini savunmuştur. 2030 Gündeminin uygulanmasına yönelik olarak önceliklerin belirlenmesinin ulusal ve küresel düzeyde etkin olabilmek için gerekli olduğu vurgulanmış ve UTMK’nın Büyük Buluşması’nda alınan kararlar çerçevesinde önceliklerini belirleyerek bu doğrultuda Sekreteryayla birlikte çalıştığı ve 2003 Sözleşmesi Uygulama Yönergesinde sürdürülebilir kalkınmaya ilişkin düzenlemenin hazırlanmasına katkı verdiği ifade edilmiştir.

Millî Komisyonlar yanında Daimi Temsilcilikler tarafından da izlenen toplantıya yaklaşık 210 temsilci katılım sağlamıştır. Toplantı sonunda Çin Halk Cumhuriyeti Millî Komisyonunun, 2016 yılında gerçekleşmesi öngörülen 3. Bölgeler Arası UNESCO Millî Komisyonları Toplantısına ev sahipliği yapacağı katılımcılara duyurulmuştur.

Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) ve Örgün ve Yaygın Eğitim: Türkiye ve Afrika Deneyim Paylaşımı Yuvarlak Masa Toplantısı

“Somut Olmayan Kültürel Miras (SOKÜM) ve Örgün ve Yaygın Eğitim: Türkiye ve Afrika Deneyim Paylaşımı Yuvarlak Masa Toplantısı” 1 Nisan 2015 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirilmiştir. UNESCO Sekreteryası, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, Somut Olmayan Kültürel Miras Enstitüsü ve Gazi Üniversitesi Türk Halk Bilimi Araştırma ve Uygulama Merkezi işbirliğiyle düzenlenen toplantıya 13 Afrika ülkesinden eğitim uzmanları katılmıştır.

UNESCO’nun kuruluşunun 70. Yıl dönümü kutlamaları kapsamında kültürlerarası diyalogu teşvik etmek, ülkeler ve bölgeler arası işbirliği ve barışı artırmak üzere bir araya gelen uzmanlarca toplantıda 12 soru etrafında somut olmayan kültürel mirasın örgün ve yaygın eğitimde kullanım biçimleri, SOKÜM’ün genç ve gelecek kuşaklara eğitim yoluyla aktarılması, medyanın SOKÜM eğitimindeki yeri ve önemi, müzelerin SOKÜM farkındalığı ve eğitiminde oynadığı rol, özel sektör ve sivil toplumun

SOKÜM'le ilgili çalışmalara katkısı gibi konular etrafında verimli ve geleceğe dair vizyon oluşturan tartışma ve deneyim paylaşımları yapılmıştır.

Çalıştay Katılımcıları

Toplantı çıktıları toplantının sonuç belgesini teşkil eden eylem planına yansıtılmıştır. Sonuç belgesi Namibya'da gerçekleşen Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi Hükûmetlerarası Komitesi 10. Oturumu sırasında Namibya Büyükelçiliğimiz katkısıyla düzenlediğimiz bir resepsiyonda UNESCO yetkilileri ve uzmanlarla paylaşılmıştır.

UNESCO İpek Yolu Online Platformu

UNESCO İpek Yolu Online Platformu, 37. Genel Konferansta Kazakistan öncülüğünde verilen ve Türkiye'nin ortak sunucu olduğu bir karar tasarısına bağlı olarak kurulmuş bir platformdur. Platform aracılığıyla İpek Yolu hakkında bilginin kamuoyu ve ilgili uzmanlarla paylaşılması, İpek Yolunun diyalogu, bilgi değiş tokuşu ve etkileşimi sağlama geleneğinin sürdürülmesi böylece kapsayıcı sosyal kalkınma, kültürlerarası diyalog ve kültürlerin yakınlaşmasına yönelik UNESCO faaliyetlerine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Platform elektronik ortamda bilgi paylaşımına imkân verecek şekilde, internet sitesi olarak kurulmuştur ve Platform üyelerinin UNESCO Sekreteryası ve odak noktaları aracılığıyla bilgi paylaşımında bulunmalarını sağlamaktadır. Odak Noktası olarak UNESCO Türkiye Millî Komisyonu görev yapmaktadır.

UNESCO İpek Yolu Online Platformu Odak Noktaları Ağı Birinci Toplantısı

37. Genel Konferansta alınan karardan bir yıl sonra, odak noktalarını bir araya getirerek Ağın yapılmasını değerlendirmek üzere UNESCO İpek Yolu Online Platformu Odak Noktaları Ağı Birinci Toplantısı 22-25 Mayıs 2015 tarihlerinde Çin'in Xi'an şehrinde gerçekleştirilmiştir.

Toplantıya, İpek Yolu Online Platformu projesinin yürütücüsü olan UNESCO çalışanları; toplantıyı UNESCO ile birlikte düzenleyen Tang West Market Group (TWMG) temsilcileri; UNESCO Integral Study of the Silk Roads: Roads of Dialogue 1988-1997 projesinin yürütücüleri ve katılımcıları arasında bulunan Çin, Fransa, İngiltere ve Senegal vatandaşı uzmanlar; tarihî İpek Yolu güzergâhı üzerinde bulunan ülkelerden Çin, Hindistan, İran, İspanya, Japonya, Kore Cumhuriyeti, Mısır, Özbekistan, Rusya Fede-

BÖLGESEL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

rasyonu, Tacikistan, Türkiye ve Umman'dan Odak Noktaları ve uzmanlar; ayrıca çeşitli Çin kurumlarından temsilciler katılmıştır. Toplantıya Millî Komisyonumuz adına UTMK Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komisyonu Üyesi Evrim ÖLÇER ÖZÜNEL, UTMK Somut Kültürel Miras İhtisas Komisyonu Üyesi Yrd. Doç. Dr. Zeynep AKTÜRE ve UTMK Genel Sekreter Yardımcısı Vekili İrem ALPASLAN katılmıştır.

Toplantıda öncelikle odak noktaları ülke sunumlarını gerçekleştirmişler ve sunumlarda ülkelerinde mevcut girişimler, çalışmalar ve durum hakkında bilgi vermişlerdir. Toplantının sonraki bölümlerinde ise belirlenen çeşitli sorular etrafında tartışma yapılmış ve UNESCO Sekretaryasınca hazırlanan sonuç bildirisi katılımcıların görüş ve onaylarına sunulmuştur. Ağın gelecek toplantısının İspanya Odak Noktasının davet üzerine Valencia'da yapılması öngörülmektedir.

TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları ve Komiteleri Beşinci Toplantısı

İlki 7-8 Ekim 2010 tarihlerinde Ankara'da, ikincisi 16-17 Eylül 2011 tarihlerinde Kazan'da, üçüncüsü 13-14 Eylül 2012 tarihlerinde Astana'da, dördüncüsü 3 Eylül 2013 tarihlerinde Eskişehir'de yapılan TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Toplantısının beşincisi 18-19 Aralık 2014 tarihlerinde Bakü'de gerçekleştirilmiştir.

UNESCO Azerbaycan Millî Komisyonunun 20. kuruluş yıl dönümü ile aynı zaman dilimine denk gelen toplantıya TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyon ve Komitelerinin (Azerbaycan Cumhuriyeti, Kazakistan Cumhuriyeti, Kırgız Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti, Türkmenistan başkan ve temsilcileri; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Gagavuz Yeri (Moldova Cumhuriyeti) ile Rusya Federasyonuna bağlı Cumhuriyetlerin (Başkurdistan, Tataristan, Altay, Tuva, Saha Yeri (Yakutistan), Hakasya) ve UNESCO Rusya Federasyonu Komisyonu ve UNESCO Moldova Millî Komisyonu temsilcileri tarafından katılım sağlanmıştır. Toplantı bünyesinde gerçekleşen genel oturum ve seminerlere Millî Komisyonu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Dünya Belleği İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN, Somut Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Nevra ERTÜRK, Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Zeki KAYA, SOKÜM İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Metin EKİCİ, Eğitim İhtisas Komitesi Üyesi Yrd. Doç. Dr. Mustafa SEVER katılmışlardır.

Toplantının açılış konuşmaları Azerbaycan Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı ve UNESCO Azerbaycan Millî Komisyonu Başkanı Sayın Elmar MAMMADYAROV ve TÜRKSOY Genel Sekreteri Sayın Dusen KASEİNOV tarafından yapılmıştır. UNESCO Genel Direktörü Sayın Irina BOKOVA'nın mesajı, UNESCO Dış İlişkiler Sektörü, Millî Komisyonlar ve Sivil Toplum Bölümü Direktörü Sayın Genc SEİTİ tarafından okunmuştur. Ayrıca, UNESCO Azerbaycan Millî Komisyonu Başkan Yardımcılarından Kültür ve Turizm Bakanı Sayın Abulfas GARAYEV, Ulusal Bilim Akademisi Başkanı Sayın Akif ALİZADE, Eğitim Bakanı Sayın Mikayil JABBAROV, Azerbaycan Cumhuriyeti Haberleşme ve Yüksek Teknolojiler Bakanı Sayın Ali ABBASOV ile Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyi Genel Sekreter Yardımcısı Sayın Abzal SAPARBEKULİ, Uluslararası Türk Akademisi Başkanı Sayın Darkhan KİDİRALİ ve Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TurkPA) Genel Sekreteri Sayın Jandos ASANOV tarafından da konuşmalar gerçekleştirilmiştir.

TÜRKSOY Üyesi Ülkeler UNESCO Millî Komisyonları Beşinci Toplantısı çerçevesinde üye ülkelerin sunumlarını gerçekleştirildiği ve üye ülkeler arası işbirliği imkânlarının değerlendirildiği Genel Kurul

toplantısının yanında, Sekizinci Somut Olmayan Kültürel Miras Semineri, Üçüncü Kültürel ve Doğal Miras Semineri ve Üçüncü Dünya Belleği Semineri ve İkinci Eğitim Semineri gerçekleştirilmiştir. Seminerlerin çıktılarının sunulduğu ve toplantı sonuç bildirisine esas oluşturacak önerilerin görüşüldüğü kapanış oturumunda tematik seminerlerin, Türk Dili Konuşan Ülkeler Grubu oluşturulmasının ve UNESCO Genel Konferans ve Yürütme Kuruluna ortak öneri sunmanın önemi vurgulanmıştır. 2015 yılında UNESCO'nun kuruluşunun 70.yılı vesilesiyle UNESCO Genel Merkezinde Nevruz etkinlikleri düzenlenebileceği, somut olmayan kültürel miras envanteri oluşturma çabalarının güçlendirilmesi, kültürel ve doğal miras alanlarında somut projelerin gerçekleştirilmesi amacıyla TÜRKSOY Üyesi Ülkeler arasında işbirliğinin güçlendirilmesi, "Türk Dünyası Kitabı" projesi girişiminin desteklenmesi ve projeye katkı verilmesi gibi üzerinde uzlaşılan öneriler sonuç bildirisine yansıtılmıştır.

İnsan Evriminde Yerleşim Dinamikleri: İnsanın Yayılma ve Göçlerden Yerleşik Düzene Geçişinin Tarihi

HEADS Programı dünyanın doğal ve kültürel hazinelerinin tümüyle daha iyi yansıtılması hedefiyle UNESCO Dünya Miras Komitesi tarafından 1994 yılında başlatılan "Temsili, Dengeli ve Güvenilir bir Dünya Miras Listesi için Küresel Strateji" çerçevesinde oluşturulmuş bir programdır.

Programın temel amaçları arasında insanla doğa arasındaki etkileşim, kültürel davranışlar, bilişsel dönüm noktaları ve yaratıcı ifadelerin en erken izlerini içeren alanların tanınmasını; belirlenen alanların kadimliği ve onları oluşturan unsurların hassaslığı nedeniyle bozulmalarını önleyerek ilerideki çalışmalar için potansiyel taşıyan alanların korunmasını sağlamak yer almaktadır.

Toplantı Katılımcıları

UNESCO Genel Direktörlüğü Kültür Sektörü altında yer alan HEADS Programının "İnsan Evriminde Yerleşim Dinamikleri: İnsanın Yayılma ve Göçlerden Yerleşik Düzene Geçişinin Tarihi" başlıklı uluslararası uzman toplantısı 10-13 Kasım 2014 tarihleri arasında Ankara ve Konya'da gerçekleştirilmiştir.

Millî Komisyonumuzun UNESCO Genel Direktörlüğü, UNESCO Meksika Bölge Ofisi ve Kültür ve Turizm Bakanlığımız işbirliğiyle düzenlediği toplantıya, Almanya, İngiltere, ABD, Polonya, Meksika, Brezilya ve ülkemizden 10'un üzerinde bilim insanı uzmanlıkları çerçevesinde davet edilmiştir.

BÖLGESEL VE ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Toplantı kapsamında ilk gün Dünya Miras Listesinde yer alan Çatalhöyük Arkeolojik Siti, Alan Başkanını rehberliğinde ziyaret edilmiş; ikinci ve üçüncü gün açılış törenini takiben geçişle ilgili alanlar için Dünya Mirası kriterleri, üstün evrensel değer, uygulamalı araştırma ve alanların korunması gibi konu başlıklarında bildiriler sunulmuştur.

Avcı toplayıcılıktan yiyecek üretimine geçişle ilgili alanların UNESCO Dünya Miras Sözleşmesinde nasıl kavramsallaştırıldığı, UNESCO Dünya Miras Listesinde nasıl temsil edildiği, bu bağlamda koruma alanları tanımlarının ve koruma arkeolojisinin rolü toplantı kapsamında ele alınan konular arasında yer almıştır.

UNESCO'nun 70. Yıl Dönümü ve Dede Korkut Kitabı'nın İlk Yayımının 200. Yıl Dönümü Etkinlikleri

15 Nisan 2015 tarihinde UNESCO Genel Merkezinde, Uluslararası Türk Akademisi koordinatörlüğünde UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ve UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği tarafından organize edilen ve Azerbaycan, Kazakistan, Türkiye ve Türkmenistan Millî Komisyonları ve Daimi temsilcilikleri tarafından katkı verilen etkinlik iki bölüm hâlinde gerçekleştirilmiştir.

Millî Komisyonumuzu temsilen UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Somut Olmayan Kültürel Miras İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Metin EKİCİ, Dünya Belliği İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN ve Genel Sekreter Yardımcısı Vekili İrem ALPASLAN katılmışlardır.

Açılış konuşmaları, konser ve Gaziantep mutfağının sunulduğu resepsiyondan oluşan etkinliğin ilk kısmında UNESCO Genel Direktörlüğü temsilcisi ve bahse konu ülkelerin temsilcileri konuşmalarını gerçekleştirmiştir. Etkinliğin ikinci bölümünde Kazakistan, Özbekistan, Türkmenistan, Türkiye ve Azerbaycan'dan sanatçılar Dede Korkut geleneğini yansıtan müzik eserlerini seslendirmişlerdir.

Bin civarında katılımcı tarafından izlenen konser sonrasında Yaratıcı Şehirler Ağına aday olan Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, geleneksel Gaziantep mutfağını anlatan bir resepsiyon vermiştir.

2015 UNESCO 38. GENEL KONFERANSI

UNESCO Dokuzuncu Gençlik Forumu

26-28 Ekim 2015 tarihlerinde UNESCO'nun Paris'teki Genel Merkezinde gerçekleştirilen Gençlik Forumuna, ülkemizi temsilen Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi öğrencisi İhsan Tolga KORUCU katılmıştır.

500'ü aşkın gencin katılımıyla düzenlenen bu etkinlikte, katılımcıların kendilerini küresel vatandaşlığa (dünya vatandaşlığı) adayıp, sürdürülebilir bir gezegen oluşturma aşamasında verecekleri katkı teşvik edilmiştir. Forum'dan elde edilen önemli çalışmalar 3-18 Kasım 2015 tarihleri arasında düzenlenen UNESCO 38. Genel Konferansı'nda bildiri hâlinde sunulmuş, temsilcimiz İhsan Tolga KORUCU'nun da bulunduğu çalışma grubunun hazırladığı "dünyanın farklı bölgelerindeki aynı kuşak gençler arasında köprüler oluşturmak amacıyla eğitim ve kültür konularında başlangıç ve gelişim merkezleri oluşturulması" başlıklı eylem taslağı anılan bildiride yer almıştır.

Genel Oturum

UNESCO Genel Konferansı, UNESCO üyesi devletlerin ulusal beyanlarının yer aldığı Genel Politika Görüşmeleri; Genel Direktör ve Yürütme Konseyi Başkanı Dönem Raporları; UNESCO'nun görev alanına giren komitelerin faaliyet raporları ve geleceğe dönük stratejik hedef ve programlarını içeren toplantıları; UNESCO reformu, bütçesi ve programının, eğitim, bilim, kültür, bilgi ve iletişim sektörlerinin gelecek dönem çalışmalarının görüşüldüğü, gündem konularının karara bağlandığı Komisyon ve Komite toplantılarını kapsamaktadır. İki yılda bir düzenli olarak yapılan Genel Konferansın 38. oturumu 3-18 Kasım 2015 tarihlerinde Fransa'nın başkenti Paris'te yerleşik UNESCO Genel Merkezinde gerçekleştirilmiştir.

Genel Konferansta Türkiye, 6 Kasım 2015 tarihinde Türkiye Ulusal Beyanını da gerçekleştiren Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI başkanlığında bir heyetle temsil etmiştir. Heyette UNESCO Nezdinde Daimi Temsilci Büyükelçi Hüseyin Avni BOTSALI, Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Salih ÇELİK, Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Tanıtım ve Kültürel İlişkiler Genel Müdürü Büyükelçi Lale ÜLKER ve UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Başkan Vekilleri Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU, Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ ve Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Ziya YEDİYILDIZ'ın yanı sıra Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği ve UTMK Yönetim Kurulu üyeleri, uzmanlar ve Genel Sekreterlik uzmanları yer almıştır. Genel Konferans sırasında Komisyon ve Komitelerin her birine Seçim Grupları dikkate alınarak dört Başkan Yardımcısı ve bir Raportör seçimleri gerçekleştirilmiştir. Bilim Komisyonu Başkan Yardımcılığına UTMK Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, Sosyal Bilimler Komisyonu Başkan Yardımcılığına ise UTMK Başkan Vekili Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ seçilmiştir.

06 Kasım 2013 tarihinde Genel Politika Görüşmelerinde Millî Eğitim Bakanı UTMK Genel Kurul Başkanı ve Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Nabi AVCI Türkiye adına ulusal beyanda bulunmuştur. Sayın Bakan UNESCO'nun kültürel ve biyolojik çeşitliliğe verdiği öneme atfen dil çeşitliliğine de değinmiş ve bu çeşitliliği güçlendirmek için konuşmasını Türkçe yapacağını belirtmiş; konuşmasının başında o gün vefat eden şair Gülten AKIN'ı UNESCO ruhunu dillendiren şiirlerinden alıntı yaparak anmıştır. Kuruluşunun 70. Yılında UNESCO'nun Türkiye ve uluslararası toplum açısından taşıdığı önemi vurgulayan, eğitim,

2015 UNESCO 38. GENEL KONFERANSI

bilim, kültür ve iletişim alanlarındaki çalışmalarına Türkiye'nin yaklaşımını ifade eden konuşmanın tam metni UTMK internet sitesinde yayınlanmıştır¹³.

2 Kasım 2015 Perşembe günü UNESCO 38. Genel Konferansı kapsamında Adaylıklar Komitesinde Uluslararası/ Hükûmetler Arası Komite ve Konsey seçimleri yapılmış ve Türkiye Batı Avrupa ve Kuzey Amerika Devletlerinin bulunduğu birinci grupta aşağıdaki Uluslararası/Hükûmetler Arası Komite ve Konseylere seçilmiştir:

- İnsan ve Biyosfer Programı (MAB) Uluslararası Eşgüdüm Konseyi
- Sosyal Değişimlerin Yönetimi Programı (MOST) Hükûmetler Arası Konseyi
- Beden Eğitimi ve Spor (CIGEPS) Hükûmetler Arası Komitesi
- Kültürel Varlıkların Ait Oldukları Ülkelere İadesinin Teşviki Hükûmetler Arası Komitesi (ICPRCP)

11 Kasım 2015 tarihinde ise UNESCO Yürütme Kurulu Seçimleri için kurulan sandıklarda kapalı oylama sistemiyle seçimler gerçekleştirilmiştir. Oy hakkına sahip devletlerin katıldığı seçimin sonuçlarına göre, 2015-2019 yılları için Yürütme Kurulunda görev almak üzere seçilen üye devletler aşağıda sunulmuştur. Türkiye'nin 2017-2021 yılları için UNESCO Yürütme Kurulu adaylığı Millî Eğitim Bakanı Prof. Dr. Sayın Nabi AVCI'nın 38. UNESCO Genel Konferansı Genel Kuruluna hitaben yaptığı konuşmada açıklanmıştır.

Grup I - Batı Avrupa ve Kuzey Amerika Devletleri

Fransa, Yunanistan, İtalya, İspanya, Birleşik Krallık, Amerika Birleşik Devletleri

Grup II - Doğu Avrupa Devletleri

Litvanya, Rusya Federasyonu, Sırbistan, Slovenya

Grup III - Latin-Amerika ve Karayip Devletleri

Brezilya, Haiti, Meksika, Nikaragua, Paraguay

¹³ <http://unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/bakanresepsiyon.pdf>

Grup IV - Asya ve Pasifik Devletleri

İran İslam Cumhuriyeti, Malezya, Pakistan, Kore Cumhuriyeti, Sri Lanka, Vietnam

Grup V (a) - Afrika Devletleri

Kamerun, Fildişi Sahilleri, Gana, Kenya, Nijerya, Senegal, Güney Afrika

Grup V (b) - Arap Devletleri

Lübnan, Umman, Katar, Sudan

Genel Konferans bünyesinde Program ve Genel Politika Soruları başlığı altında 2016-2017 yılları için üye devletlerce önerilen Anma ve Kutlama Yıldönümleri karara bağlanmıştır. Bu kapsamda Türkiye tarafından önerilen ve Kazakistan, Kırgızistan ve Azerbaycan tarafından desteklenen Hoca Ahmed Yesevi'nin Vefatının 850. Yıl dönümü ve yine Türkiye'nin önerisi ve Kazakistan ve Azerbaycan'ın desteğiyle M. Fuad Köprülü'nün Vefatının 50. Yıl dönümü UNESCO ile ilişkilendirilen yıldönümleri arasında yer almıştır.

Genel Konferanslar kapsamında düzenli olarak gerçekleştirilen Liderler Forumu UNESCO'nun kuruluşunun 70. Yıl dönümü vesilesiyle, kuruluş gününe tekabül eden 16 Kasım 2015 gününü de kapsayacak şekilde 16-18 Kasım 2015 tarihlerinde dünya liderlerinin katılımıyla düzenlenmiştir.

Toplantı sonunda Genel Oturumda kabul edilerek son hâlini alan Komite Raporları UTMK Sekretaryası uzmanlarınca Türkçeleştirilmiş ve UTMK'nın resmî internet sitesinde kamuoyunun istifadesine sunulmuş; ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşılmıştır ¹⁴.

¹⁴ Bkz. <http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/duyurular/38gkkararlar.pdf>

2015 UNESCO 38. GENEL KONFERANSI

38. Genel Konferans Eğitim Komisyonu

3-18 Kasım 2015 tarihleri arasında Paris'te gerçekleşen 38. UNESCO Genel Konferansı çerçevesinde Eğitim Komisyonu, 5-7 Kasım 2015 tarihlerinde toplanmıştır. Eğitim Komisyonu toplantıları UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve Eğitim İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. Adnan BOYACI ve Sektör Uzmanı Esra HATİPOĞLU tarafından takip edilmiştir.

Başkanlığını Kris Rampersad'ın (Trinidad ve Tobago – Grup III) yaptığı Komisyonda öne çıkan konular şunlardır:

- Eğitim 2030 gündeminin uygulanması
- Yükseköğretim yeterliklerinin tanınması üzerine evrensel bir sözleşmenin hazırlanmasına ilişkin ön çalışma
- Yükseköğretimde çalışma ve yeterliklerinin tanınmasına ilişkin 1993 Tavsiye Kararının uygulanması üzerine birleştirilmiş rapor
- 1976 Yetişkin Eğitiminin Geliştirilmesine ilişkin Tavsiye Kararının revizyonu
- Teknik ve Mesleki Eğitime ilişkin Tavsiye Kararının revizyonu
- 5 Kasım'ın "Dünya Roman Dili Günü" olarak ilan edilmesi

Komisyonda, üye devletlerin, Eğitim 2030'un oluşturulmasında ortak aktif katılımları için memnuniyet duyulduğu ifade edilmiş; Eğitim 2030'un bütünleyici bir parçası olan Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitimin önemi vurgulanmış ve Aichi-Nagoya Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim Bildirisi onaylanmıştır.

Komisyonda aynı zamanda, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 4 (SDG 4) ve diğer Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin (SDG) eğitim üzerine küresel düzeyde izleme ve raporlanmasını, EFA Küresel İzleme Raporunun devamı biçiminde Küresel Eğitim İzleme Raporu (GEMR) olarak devam etmesi yoluyla sağlanmasına karar verilmiştir.

Daimi Temsilciliğimiz ve Millî Komisyonumuz işbirliğiyle hazırlanan ulusal beyanımız Komisyon sırasında okunmuştur. Ulusal beyanda, UNESCO Programları olan Kürsüler ve ASPnet konusunda Millî Komisyonumuz tarafından çalışmaların yürütüldüğü de belirtilmiştir.

38. Genel Konferans Doğa Bilimleri Komisyonu

UNESCO Genel Merkezinde 9-10 Kasım 2016 tarihlerinde gerçekleştirilen UNESCO 38. Genel Konferansı Doğa Bilimleri Komisyonu toplantısına Millî Komisyonu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Üyesi ve Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI ve UTMK Sektör Uzmanı Şule ÜRÜN katılmıştır. Doğa Bilimleri Komisyon Raporunda öne çıkan temel konular aşağıda kısaca özetlenmiştir.

Toplantı Başkan Vekilliğine Türkiye adına Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI'nın seçilmiş olduğu komisyon gündem maddeleri; Gençlik Forumu Çıkarımları: Sürdürülebilir Gezegen için Genç Küresel Vatandaşlar, 2018-2021 Program ve Bütçe Taslağının hazırlanması (39 C/5), 2016-2017 için Bütçe Taslağının değerlendirilmesi ve kabulü, Bölüm II A: Temel Program II, UNESCO himayesinde Kategori 2 enstitüleri ve merkezlerinin kurulması, UNESCO ve Hollanda Su Eğitimi UNESCO-IHE Enstitüsü ve Enstitü Tüzüğü'nün revizyonu, İklim değişikliği ile mücadeleye UNESCO katkıları, 26 Temmuz Mangrov Bataklık Ekosisteminin Korunması Uluslararası Günü ilanı, 2015- 2025 İnsan ve Biyosfer Program Stratejileri,

Uluslararası Yerbilimleri ve Jeopark (IGGP) Programı Tüzüğü ve Beş Hükûmetler arası/ Uluslararası bilimsel programlar MAB, IGCP, IHP, MOST ve IBSP ve Hükûmetler arası Oşinografi Komisyonu (IOC) Başkanı adına ortak bildirisi, olarak belirlenmiştir. Komisyon toplantısı sonucunda alınan kararlar 38. Genel Konferans genel oturumuna sunulurak, kabul edilmiştir.

Toplantının ülke beyanları bölümünde UNESCO Nezdinde Daimi Temsilciliğiyle istişare edilerek Türkiye adına söz alan Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI konuşmalarında; DNA onarımı konusundaki çalışmalarıyla Amerika ve İsveçli bilim insanlarıyla birlikte 2015 Nobel Kimya Ödülüne layık görülen ilk Türk bilim insanı olan Prof. Dr. Aziz SANCAR ile Türkiye'nin gurur duyduğunu ifade ederek, bilimde uluslararası işbirliğinin önemini vurgulamıştır. 2030 Sürdürülebilir Kalkınma gündeminde bilim, teknoloji ve inovasyonun kritik rolüne ilişkin UNESCO'nun katkılarını dikkat çekerek, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu ile özel sektör temsilcilerinden L'Oreal'in işbirliğinin toplumsal cinsiyet eşitliğinde bilimin önemindeki anahtar rolüne vurgu yapmıştır. Türkiye'nin ev sahipliğinde 2011 yılında gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Dördüncü En Az Gelişmiş Ülkeler Konferansında önerilen Birleşmiş Milletler Teknoloji Bankasının kurulması durumunda en az gelişmiş ülkelerde bilimsel alandaki boşluğun hedef alınacağını ifade ederek, UNESCO'nun anılan bankayı desteklemek için gerekli deneyim ve bilgi birikimine sahip olduğunu belirtmiştir. Paris'te gerçekleştirilen COP 21 İklim Değişikliği konferansına değinerek, UNESCO ve diğer paydaşların katkılarını dile getirmiştir. UNESCO Su Programlarının 50. Yıl dönümü olduğunu vurgulayarak, Uluslararası Hidroloji Programının faaliyetlerinin yakından takip edildiğini belirtmiş, son olarak MAB Eylem Planının kabulü ve Uluslararası Jeopark Programının tüzüğünün sonuçlanmasının beklendiğini ifade etmiştir.

Toplantının Uluslararası Yerbilimleri ve Jeoparklar Programı konulu bölümünde UNESCO Nezdinde Daimi Temsilciliğiyle istişare ederek Türkiye adına söz alan Sayın KAZANCI konuşmalarında, anılan programın statüsünün değiştirilmesinin desteklendiğini, bu şekilde programın görünürlüğünün uluslararası düzeyde artacağını ifade ederek, jeoparkların özellikle doğa koruma ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin gerçekleştirilmesinde önemli araçlar olduğunu, Türkiye gibi jeolojik zenginliğe sahip ülkelerde yerel düzeyde de bu hedeflere ulaşılmasında jeoparkların önemini belirtmiştir. UTMK'nın Türkiye'de ulusal jeopark ağı kurulmasına yönelik düzenlediği çalışmaya değinerek, bu çalıştay sonucunda 26 potansiyel jeopark projesinin belirlendiğini, ilgili yerel yöneticiler ve STK temsilcileriyle Türkiye'de UNESCO Jeoparklarının artırılması için farkındalığı arttıracak programlar planlandığını ifade etmiştir. Son olarak, geçtiğimiz 10 yılda ilkökul ve lise öğrencileriyle gerçekleştirilen jeopark ve jeokoruma alanlarındaki eğitim projelerinin etkin sonuçlar verdiğini belirten KAZANCI, üniversite öğrencilerinin, özellikle de kız öğrencilerin uluslararası projelere katılımının önemini vurgulamıştır.

38. Genel Konferans Sosyal ve Beşerî Bilimler Komisyonu

UNESCO Genel Merkezinde UNESCO 38. Genel Konferansı kapsamında 10-12 Kasım 2016 tarihlerinde gerçekleştirilen Sosyal ve Beşerî Bilimler Komisyonu toplantısına Millî Komisyonu temsilen UTMK Yönetim Kurulu Başkan Vekili ve MOST ve Kültürlerarası Diyalog İhtisas Komitesi Başkanı Doç. Dr. M. Akif KİREÇÇİ, Beden Eğitimi ve Spor İzleme Grubu Üyesi Prof. Dr. Haydar DEMİREL, UTMK Sektör Uzmanları İrem ALPASLAN, Esra HATİPOĞLU, B. Selenay YAKICI ve E. Serkan ALYANAK katılmıştır.

2015 UNESCO 38. GENEL KONGRESİ

Toplantının Başkan Yardımcılığına Grup I adına Türkiye seçilmiş ve Türkiye'yi UTMK Yönetim Kurulu Başkan Vekili Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ temsil etmiştir. Komisyon gündem maddeleri;

- Gençlik Forumu Çıktılar
- 2018-2021 Program ve Bütçe Taslağı hazırlıkları
- 2016-2017 Taslak Bütçesinin görüşülmesi ve benimsenmesi
- CIGEPS, COMEST, IBC, IGBC ve MOST Hükûmetler Arası Programlarının Raporlarının Sunulması
- Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Sözleşmesi Revizyonu
- 20 Eylül'ün Uluslararası Üniversite Sporları Günü İlan edilmesi
- 1974 Bilimsel Araştırmacıların Statüsüne ilişkin Tavsiye Kararının revize edilmesi hakkında eylem ilerleme raporunun incelenmesi
- İklim Değişikliği hususunda etik ilkeler deklarasyonu hazırlanmasının tartışılması
- 15 Mayıs ve 20 Haziran 2015 tarihlerinde Mali'de Barış ve Uzlaşmaya ilişkin Anlaşmanın Uygulamaları için UNESCO Desteği

Toplantının ülke beyanları bölümünde Türkiye adına söz alan Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ; sosyal ve beşerî bilimler çalışmalarının günümüz sorunlarıyla tam anlamıyla örtüştüğünü belirterek sosyal kapsayıcılık, ayrımcılıkla mücadele, göç gibi konuların altını çizmiştir. Göç konusunda özellikle Suriye krizi sonrası çıkan göç sorununda Türkiye'nin yaptıklarına yer vermiş, sosyal dönüşümde sosyal medyanın önemini vurgulamıştır. Bilim ve teknoloji arasındaki sinerjiyi güçlendiren mevzuat ve kamu diplomasisindeki biyoetik yansımaların uyumuna yönelik kapasite inşası eylemlerini desteklediğimizi ifade etmiştir. Bu kapsamda gazeteciler için etik eğitimini vurgulayarak, bunun kamu farkındalığının artmasını sağlayacağını ve bu konudaki kamu düşüncesini olumlu olarak şekillendireceğini belirtmiştir. Hukuk eğitiminin de biyoetik ve kanun uygulamaları arasındaki bağ için önemli olduğunu vurgulamıştır.

Beden Eğitimi ve Spor Sözleşmesinin revizyonuyla Uluslararası Üniversite Sporları Günü maddeleri görüşülürken Türkiye adına söz alan Prof. Dr. Haydar DEMİREL, beden eğitimi sporun halk sağlığını geliştirdiği kadar sosyal etkileşim ve uyum için de önemli olduğu belirterek; Türkiye'de ilköğretimden üniversiteye beden eğitimi ve spor programlarının uygulandığına, ilkokulda ders olarak verilirken, üniversitelerde beden eğitimi ve spor bölümlerinin varlığına dikkat çekmiştir. Bununla birlikte sadece eğitimde değil herkesin fiziksel olarak aktif yaşam tarzını benimsenmesi için fırsatları artırmada ülke olarak kararlı olduğumuzu vurgulamıştır.

Biyoetik konusunda söz alan Türkiye adına Doç. Dr. M. Akif KİREÇCİ, Sürdürülebilir gelecek inşası için, etik eğitime erken başlanılmasının olumlu etkisinin olacağına inanıldığını ifade etmiş; dayanışma, ayrımcılık, sosyal sorumluluk gibi ilkelerle erken yaşta tanışılmasının küresel düşünebilen ve insan hakları konusunda daha bilinçli vatandaşların yetiştirilmesinde gerekli olduğunu belirtmiştir. Bu kapsamda eğitim ve biyoetiğin birlikte çalışması gibi disiplinler arası çalışmaların verimli olacağını vurgulamıştır.

Türkiye, Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörü programının ve önceliklerinin oluşturulmasında katkılar sağlamıştır. Komisyonunda 38 C/5 Belgesinde yer alan Sosyal ve Beşerî Bilimler Sektörünün stratejik hedef ve önceliklerinin belirlenmesi, Beden Eğitimi ve Spor Sözleşmesinin revizesinin onayı, 20 Eylül Uluslararası Üniversite Sporları Günü olarak benimsenmesi, İklim değişikliği konusunda etik ilkeler deklarasyonunun hazırlanması, Mali'de Barış ve Uzlaşmaya ilişkin Anlaşmanın Uygulamaları için UNESCO Desteğinin sağlanması kararları alınmıştır.

38. Genel Konferans Kùltür Komisyonu

Kùltür Komisyonu Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde 12-13 Kasım 2015 tarihleri arasında toplanmıştır. Toplantıya Millî Komisyondan ilgili İhtisas Komite Başkanları sıfatıyla Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ, Doç. Dr. Serhan ADA ve Doç. Dr. Nevra ERTÜRK, Daimi Temsilciliğinden Büyükelçi Hüseyin Avni BOTSALI ve Ayfer Fulya YÜCEKÖK ile UTMK Sektör Uzmanları İrem ALPASLAN, Şule ÜRÜN ve Serkan ALYANAK katılmıştır.

Toplantı gündem maddeleri:

- 2018-2021 Program ve Bütçe (39 C/5) taslağının hazırlanması;
- Gençlik Forumu çıkarımları;
- 2016-2017 yılları için bütçe taslağı değerlendirme ve kabulü-Bölüm II.A: Temel Program IV- Kùltür;
- 5 Mayıs gününün Afrika Dünya Miras Günü olarak ilân edilmesi;
- UNESCO himayesi altında Kategori 2 Merkezi olarak Çin, Pekin'de Yaratıcılık ve Sürdürülebilir Kalkınma Uluslararası Merkezinin kurulması;
- Tanımlar Sözlüğünü de İçeren 2011 Tarihî Kentsel Peyzaj Tavsiye Kararı'nın üye devletler tarafından uygulanmasına ilişkin rapor;
- 1980 Sanatçının Statüsü Tavsiye Kararı'nın üye devletler tarafından uygulanmasına ilişkin birleştirilmiş rapor;
- Kudüs ve 37 C/ 44 sayılı kararın uygulanması;
- İşgal altındaki Arap Bölgelerinde bulunan eğitsel ve kùltürel kuruluşlara ilişkin 37 C/ 67 sayılı kararın uygulanması;
- Silahlı çatışma hâlinde kùltürel mirasın korunması ve kùltürel çoğulculuğun teşvik edilmesi için UNESCO eylemi;
- 1970 Kùltürel Varlıkların Yasadışı İthal, İhraç, Mülkiyet Transferinin Önlenmesi ve Yasaklanmasına İlişkin Sözleşme'nin uygulanmasına yönelik alınan önlemlere ilişkin rapor;
- Dünya Kùltürel ve Doğal Mirasının Korunması İçin Hükûmetlerarası Komitenin faaliyetlerine ilişkin raporu (2014-2015);
- Kùltürel Varlıkların Ait Oldukları Ülkelere İadesinin Teşviki Hükûmetlerarası Komitesinin faaliyet raporu;
- Somut Olmayan Kùltürel Mirasın Korunması Hükûmetlerarası Komitesinin faaliyetlerine ilişkin raporu (Haziran 2012- Haziran 2014);
- Kùltürün Teşviki Uluslararası Fonu (IFPC) etkinlikler raporu;
- Sanatçılar için UNESCO-Aschberg Bursları'nın yeniden düzenlenmesi
- Kùltürün Teşviki Uluslararası Fonu'nda (IFPC) değişiklik;
- Müzelerin ve koleksiyonların çeşitli boyutlarıyla rollerinin korunması ve teşvikine yönelik bağlayıcı olmayan düzenleyici hukuki belge teklifi

olarak sıralanmaktadır.

Toplantının ülke beyanları bölümünde Türkiye adına UNESCO Nezdinde Daimi Temsilcisi Büyükelçi Hüseyin Avni BOTSALI söz almıştır. Komisyonun müzelerin ve koleksiyonların çeşitli boyutlarıyla rollerinin korunması ve teşvikine yönelik bağlayıcı olmayan düzenleyici hukuki belge teklifi, 1980 Sanatçının Statüsü Tavsiye Kararı'nın üye devletler tarafından uygulanmasına ilişkin birleştirilmiş rapor, silahlı çatışma hâlinde kùltürel mirasın korunması ve kùltürel çoğulculuğun teşvik edilmesi için UNESCO eylemi gündem maddelerinin görüşülmesi sırasında Türkiye görüş beyan etmiş; sanatçıların serbest

2015 UNESCO 38. GENEL KONFERANSI

dolaşım hakları dâhil teşvik edilmeleri yönündeki adımları ve müze koleksiyonlarının korunmasına yönelik tavsiye kararının ICOM'un da görüşü doğrultusunda, hükûmetler arası uzmanlarca önerilen şekliyle kabulünü desteklemiştir.

Komisyonunda Dünya Mirası Sözleşmesi'nin uygulanması ve geliştirilmesi için Afrika Üye Devletlerinin kapasite oluşturmasında uluslararası işbirliğinin önemine vurgu yapılarak 5 Mayıs'ın Afrika Dünya Mirası Günü olarak ilân edilmesi kabul edilmiştir. Küresel öncelik olan Afrika için Afrika Dünya Mirası Fonu'nun 10. yıl kutlamalarıyla ilişkili yerel, ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeylerde gerçekleştireceği etkinliklerin taşıdığı önem de ifade edilmiştir.

2011 yılında kabul edilen Tarihi Kentsel Peyzaj Tavsiye Kararı'nın Üye Devletler Tarafından Uygulanmasına İlişkin Raporun görüşüldüğü 38. Genel Konferans toplantıları sırasında özellikle Afrika, Latin Amerika ve Karayipler ve Arap Emirlikleri bölgeleri Üye Devletlerini, Tavsiye Kararı'nı uygulama konusunda, teknik toplantılar, çalıştaylar ve konferanslar düzenleyerek Sekretaryanın çabalarını desteklemesinin önemine vurgu yapılmıştır.

1980 yılında kabul edilen Sanatçının Statüsüne İlişkin Tavsiye Kararı'nın Üye Devletler Tarafından Uygulanmasına İlişkin Birleştirilmiş Rapor özellikle gelişmekte olan dijital teknoloji, sanatsal özgürlük, sanatçıların sınır ötesi hareketliliği, sanatçılar için sosyal koruma eğilimleri bakımından taşıdığı önem göz önünde bulundurularak gündeme getirilmiş ve değerlendirilmiştir. Söz konusu Tavsiye Kararı'nın 2005 Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesi olmak üzere UNESCO'nun standart belirleyici hukuki belgeleriyle birlikte uygulanmasının gerekliliği ifade edilmiştir.

37 C/Karar 44'ün, dört Cenevre Sözleşmesi'nin hükümlerinin, Silahlı Bir Çatışma Halinde Kültür Malılarının Korunmasına Dair Lahey Sözleşmesi ve ilgili protokollerin, Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması Sözleşmesinin, UNESCO tarafından kültürel mirasın korunmasına ilişkin hazırlanan tavsiye kararlarının hatırlatıldığı toplantılar sırasında Eski Kudüs Kenti'nin Kültürel Mirasının Korunması için 39. Genel Konferansa sunulmak üzere bir süreç raporu hazırlanmasına ve söz konusu maddenin gündeme alınmasına karar verilmiştir.

Komisyonun dördüncü oturumunda, Silahlı çatışma hâlinde kültürel mirasın korunması ve kültürel çoğulculuğun teşvik edilmesi için UNESCO eylemi gündeme gelmiştir. Dünya Mirası Komitesi 39. Oturumunda kabul edilen Bonn Bildirisi ve #Unite4Heritage küresel koalisyonunun yanı sıra toplantılar sırasında alınan kararlar da göz önünde bulundurularak, özellikle Orta Doğu'da kültürel mirasa verilen zarara cevap olarak, hükümetlerin, kültür ve miras alanları dışındaki aktörlerin harekete geçmesinin gerekliliği vurgulanmıştır. UNESCO'nun bu alandaki çalışmalarında yol gösterici olacak belge Komisyonca kabul edilmiştir.

Özellikle miras koruma, yaratıcılık, kültürel ve doğal çeşitliliğin teşviki, eğitim, bilimsel ilerleme ve iletişim gibi UNESCO'nun bazı temel görev ve eylemlerinde müze ve koleksiyonların önemini ifade eden Komisyon Toplantısı sırasında Müzelerin ve Koleksiyonların Çeşitli Boyutlarıyla Rollerinin Korunması ve Teşvikine Yönelik Bağlayıcı Olmayan Düzenleyici Hukuki Belge Teklifi gündeme gelmiştir. Hazırlanan taslak metin Genel Oturuma sunulmak üzere benimsenmiştir. Genel Oturumda finalize edilen "Müzelerin ve Koleksiyonların Çeşitli Boyutlarıyla Rollerinin Korunması ve Teşvikine Yönelik Tavsiye Kararı" 38 Genel Konferansta kabul edilmiştir.

UNESCO Kategori 2 Merkezi olarak Pekin'de Yaratıcılık ve Sürdürülebilir Kalkınma Uluslararası Merkezi'nin kurulması kararının da alındığı Komisyon toplantılarında, Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması İçin Hükümetler Arası Komite'nin Faaliyetlerine İlişkin Rapor (2014-2015), Kültürel

Varlıkların Ait Oldukları Ülkelere İadesinin Teşviki Hükümetlerarası Komitesi'nin Faaliyetlerine İlişkin Rapor, Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükümetlerarası Komitesi'nin Faaliyetlerine İlişkin Rapor (Haziran 2012- Haziran 2014), Kültürün Teşviki Uluslararası Fonu'nun (IFPC) Faaliyetlerine İlişkin Raporlar tartışmaya açılmıştır. Sanatçılar için UNESCO-Aschberg Burslarının yeniden düzenlenmesi kabul edilerek Burs kaynaklarının IFPC kapsamında değerlendirilmesi üzerinde uzlaşa sağlanmıştır.

38. Genel Konferans Bilgi ve İletişim Komisyonu

Bilgi ve İletişim Komisyonu Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde 13 Kasım 2015 tarihinde toplanmıştır. Bilgi ve İletişim Komisyonu toplantısına UTMK İletişim İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR, Dünya Belleği İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Mustafa SAFRAN, Sektör Uzmanları Esra HATİPOĞLU, Selenay YAKICI ve E. Serkan ALYANAK katılmıştır. Komisyonda öne çıkan temel konular aşağıda kısaca özetlenmiştir:

Toplantı gündeminde yer alan maddeler şunlardır:

- İletişim Gelişimi Uluslararası Programı (IPDC) ve Herkes İçin Bilgi Programı (IFAP) Raporları, 2018-2021 Program ve Bütçe Taslağı hazırlıkları (39 C/5)
- Gençlik Formu Çıktıları
- 2016-2017 Taslak Bütçesinin görüşülmesi ve kabulü, "Gelecek Eylemleri için Noktaları Birleştirme" Konferansı Sonuç Belgeleri
- 28 Eylül Bilgiye Evrensel Erişim Uluslararası Günü İlanı
- Dijital Mirası da Kapsayan Dokümanter Mirasa Erişim ve Dokümanter Mirasın Korunmasına ilişkin Taslak Tavsiye Kararı
- 2003 Çok dillilik ve Siber Âleme Evrensel Erişimin Kullanımı ve Geliştirilmesine ilişkin Tavsiye Kararı Üçüncü Üye Devletler Uygulama Birleştirilmiş Raporu
- UNESCO himayesinde Kategori 2 Merkezleri ve enstitülerinin kurulması ve Engelli Bireyler için Kapsayıcı Bilgi ve İletişim Teknolojileri (ICTs): Gerçekliğin Güçlendirilmesine ilişkin Yeni Delhi Deklarasyonu

Bilgi ve İletişim Komisyonu ilk tartışmasını 2018-2021 Program ve Bütçe Taslağı hazırlıklarının (39 C/5) yanı sıra 9. UNESCO Gençlik Formu çıktılarını düşünmeye ayırarak; Genel Direktör temsilcisinin ve Genel Direktör Yardımcısının giriş konuşmalarında CI'nın gelecek çalışmalarının temelleri için seçilmiş başarılarını vurgulamıştır. Bilgi Toplumu Dünya Zirvesine ilişkin UNESCO sektörler arası çalışmaların etkilerinin altı çizilmiş ve çevrimiçi ve çevrimdışı insan hakkı olarak alınan ifade özgürlüğünün artan önemi ifade edilmiştir. Birleşmiş Milletler Gazeteci Güvenliğine ilişkin Eylem Planı, üye devletlerdeki açık erişim aktivitelerinin gelişiminin yanı sıra UNESCO'nun çok dillilik ve siber âleme evrensel erişimin teşvikinin gelecek eylemler için temel unsurlar olduğu belirtilmiştir. Genel Direktör Yardımcısı engelli bireyler için Bilgi ve İletişim Teknolojilerine ilişkin çalışmalar ve toplumsal cinsiyet eşitliği ve Afrika küresel önceliklerinin gelecek aktiviteler için nasıl mükemmel temeller olacağına ilişkin çalışmalarda UNESCO'nun anahtar rolünü vurgulamıştır. Genel Direktör Yardımcısı ayrıca 2030 Kalkınma Gündeminde yer alan Bilgi Toplumu referans göstererek Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşmada CI Sektörünün katkılarından söz etmiştir.

Stratejik Planlama Bürosu (BSP) temsilcisi üye devletleri 2017 yılındaki 39. Genel Konferans 2018-2021 Program ve Bütçe Taslağı (39 C/5) hazırlıklarına ilişkin istişare süreci hakkında bilgilendirmelerde bulunmuşlardır. Devamında ise iki gençlik temsilcisi 9. Gençlik Forumu tarafından seçilen eylem

2015 UNESCO 38. GENEL KONFERANSI

kararlarını Komisyona sunmuştur. Bu kararlar arasında, insan haklarına evrensel katılımı garanti altına almak için küresel vatandaşlık eğitimine ilişkin yenilikçi araç takımı oluşturma, gençlik öngörü forumları düzenleme ve görsel üniversite yoluyla öğrenmeyi hızlandıran küresel çevre gençlik organizasyonları kurma yer almaktadır. Bu kararlar C/5 belgesinde yer almazken, üye devletler sonraki uygulama tartışmalarında bu girişimleri destekleyeceklerini ifade etmişlerdir.

Sayın OĞUZ ve Sayın BAYRAKDAR Gündem Maddelerini Tartışırken

Tüm üye devletler Sektörün Dünya Belleği (MoW) ve Herkes İçin Bilgi Programının (IFAP) yanı sıra İletişim Gelişimi Uluslararası programına ilişkin gerçekleştirdiği çalışmaların kalitesi ve önemini vurgulamışlardır. Üye devletlerin; UNESCO'nun 2030 Gündemine katkı sağlamak için ayrı bir öneme sahip olduğundan, özellikle UNESCO'nun tüm yetki alanlarında ortak destekçisi olarak hizmet veren bilgi, iletişim ve ilgili teknolojiler hususunda aynı görüşü beyan edilmiştir.

Çevrimiçi ve çevrimdışı insan haklarının evrenselliği hatırlatılmıştır. Böylelikle, kısaltması ROAM olarak özetlenen ilkeler söylenmiştir. Bu ilkeler, İnternetin (1) İnsan hakları temelli (2) Açık (3) Herkesin Erişebildiği (4) Çok- Paydaşı katılımı ile genişletilir olması gerekliliğine vurgu yapmaktadır. Delegeler UNESCO'nun gelecek planları için seçenekleri sonuçlandıran Noktaları Birleştirme konferansı ve İnternet Çalışmaları için UNESCO'nun önemli çok-paydaşlı istişare sürecine dikkat çekmiştir. Ayrıca Bütün katılımcılar bilgi toplumlarının temellerini de kapsayan UNESCO toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştirmeye ve kadınlar, gençler, engelli bireyler için fırsatlar yaratmaya ve dijital ve bilgi ayrımını kapatmaya yardım etmeye devam etmeye teşvik edilmiştir.

Medya çoğulculuğu, bağımsızlık ve gazetecilerin beceri ve kapasitelerinin geliştirilmesine özel olarak atıfta bulunarak ifade özgürlüğü ve basın özgürlüğünün önemine güçlü vurgu yapıldı. Birleşmiş Milletler Gazeteci Güvenliğine ilişkin Eylem Planı ve işlenen suçların cezazsız kalması sorununda UNESCO'nun öncü rolünün sürekli güçlendirilmesine vurgu yapılarak birçok devlet tarafından gazeteci güvenliğinin merkezi önemi değerlendirildi.

38. Genel Konferans APX Komisyonu

Finans, İdare ve Genel Sorular, Program Desteği ve Dış İlişkiler (APX) Komisyonu Paris'teki UNESCO Genel Merkezinde 4-9 Kasım 2015 tarihleri arasında toplanmıştır. APX Komisyonu toplantısına UTMK Genel Sekreter Yardımcısı Vekili İrem ALPASLAN katılmıştır. Toplantı gündem maddeleri şu şekilde kabul edilmiştir:

Genel Direktörün UNESCO Sözleşmesi IV.C maddesi 8(c) bendi hükümlerinin yürütülmesine ilişkin olarak üye devletlerden aldığı haberleşmeler hakkında raporu; 2016-2017 için bütçenin hazırlanma yöntemleri, 2016-2017 için bütçe tahminleri ve bütçe teknikleri; 2016-2017 için Taslak Bütçenin değerlendirilmesi ve kabulü; 2018-2021 Taslak Program ve Bütçesinin (39 C/5) hazırlanması; geçici bütçe tavanının kabulü; 2016-2017 yıllarında UNESCO'nun ilişkilendirilebileceği anma ve kutlama yıldönümlerine ilişkin üye devletlerin teklifleri; Barış kültürü için Üst Düzey Pan-Afrika Eğitim ve Araştırma Merkezinin Kategori II Merkezi olarak Afrika Birliği ve UNESCO himayesinde kurulması; Afrika'da Barış Kültürü Pan-Afrika Forumunun ilk bienali, Luanda Bienali; Program uygulamasına ilişkin olarak Yürütme Kurulunun raporlama yönteminde yeni format; UNESCO'nun Hükümetlerarası Organlarının çalışma yöntemlerine ilişkin olarak Birleşmiş Milletler Ortak Teftiş Birimi'nin (JIU) tavsiyelerinin takibi – Dış Denetmenin Raporu; Mali Mevzuat ve Özel Hesapların Gözden Geçirilmesi; Gözetim Danışma Komitesi'nin (OAC – Oversight Advisory Committee) Görev Tanımlarının Gözden Geçirilmesi; Bölgesel faaliyetlerin Kurum tarafından uygulamasına yönelik olarak bölgelerin tanımı; Mali Mevzuatın 12.10 sayılı düzenlemesinde değişiklikler; UNESCO'nun idari organlarının yönetimi, çalışma prosedürleri ve yöntemleri; Sivil toplum kuruluşlarının UNESCO'nun faaliyetlerine katkısına ilişkin dört yıllık raporu; 31 Aralık 2013 günü sona eren mali yıl için UNESCO hesaplarıyla ilişkili mali rapor ve bağımsız denetimden geçmiş konsolide finansal tablolar ve Dış Denetmenin raporu; 31 Aralık 2013 günü sona eren yıl için UNESCO hesaplarıyla ilişkili mali rapor ve bağımsız denetimden geçmiş konsolide finansal tablolar ve Dış Denetmenin raporu; Üye devletlerin katkılarına ilişkin değerlendirme ölçeği ve para birimi; Üye devletlerin katkılarının toplanması; Döner Sermaye Fonu (Working Capital Fund): Seviye ve yönetim; Personel mevzuatı ve personel kuralları; Personel maaşları, ödenekleri ve yardımları; Birleşmiş Milletler Ortak Personel Emeklilik Fonu (United Nations Joint Staff Pension Fund) ve üye devletlerin temsilcilerinin 2016-2017 dönemi için UNESCO Personel Emeklilik Komitesine atanması; Tıbbi Yardım Fonu'nun (MBF – Medical Benefits Fund) durumuna ilişkin Genel Direktörün raporu; UNESCO Binasının idaresine ilişkin olarak Genel Direktörün Genel Merkez Komitesi işbirliğiyle hazırladığı raporu; Genel Merkez Komitesinin yetkisi, UNESCO İstatistik Enstitüsü'nün (UIS – UNESCO Institute of Statistics) faaliyetlerine ilişkin olarak Enstitü Yönetim Kurulunun raporu.

Toplantı sonucunda öne çıkan kararlar arasında şunlar yer almaktadır: UNESCO'nun yeni dönem bütçe düzenlemeleri karara bağlanmış ve Yürütme Kurulunun önerisi çerçevesinde bütçe tahsisine ilişkin plan kabul edilmiştir. 39. Genel Konferansta görüşülecek Bütçe ve Program Belgesi 39 C/5'in özellikle Birleşmiş Milletler 2030 Hedeflerini, 38. Genel Konferansta yapılan tartışmaları dikkate alınarak hazırlamasını karara bağlamıştır. UNESCO'nun 2016-2017 yıllarında ilişkilendirilebileceği ve anma ve kutlama yıldönümlerini tartışmaya açmadan 37 C/15 sayılı belgenin ekinde yer alan şekliyle kabul etmiştir. Barış Kültürü İçin Üst Düzey Pan Afrika Eğitim ve Araştırma Merkezinin Kategori II Merkezi Olarak Afrika Birliği ve UNESCO Himayesinde kurulmasını kabul etmiş, Luanda Bienali'nin UNESCO ortaklığında düzenlenmesini karara bağlamıştır. Yürütme Kurulunun raporlama yönteminde 28 C/22 sayılı belgede yer alan şekliyle yeni bir formatı kabul etmiş, UNESCO'nun özel hesaplarında yeni yöntemler ve raporlama zorunluluğunu kabul etmiştir. Ortak üye Montserrat, adı geçen devletten gelen talebe uygun olarak Latin Amerika ve Karayipler Grubuna dâhil edilmiştir. Antigua ve Barbuda, Komoros, İsrail, Mikronezya Federe Devletleri, Sao Tome ve Principe, Amerika Birleşik Devletleri'nin Genel Konferansın 38. oturumunda oylamaya katılamayacağı değerlendirilmiştir. Komisyonun aldığı en önemli kararlardan biri de UNESCO'nun idari organlarının yönetimi, çalışma prosedürleri ve yöntemlerini gözden geçirecek açık uçlu çalışma grubu oluşturmuş olmasıdır. Anılan grup hazırlayacağı raporu 39. Genel Konferansa sunacaktır.

2015 UNESCO 38. GENEL KONFERANSI

Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri

Birleşmiş Milletler Genel Merkezinde 25-27 Eylül 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesinde 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri kabul edilmiş olup, anılan hedefler UNESCO 38. Genel Konferansında önemli temaları oluşturmuştur. Yayınlanan 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi ve 169 alt başlığı yeni küresel gündemin amaç ve boyutlarını göstermekte olup, bu hedefler aşağıda sıralanmaktadır:

- Hedef 1. Her tür yoksulluğu, nerede olursa olsun sona erdirmek
- Hedef 2. Açlığı bitirmek, gıda güvenliğini sağlamak, beslenme imkânlarını geliştirmek ve sürdürülebilir tarımı desteklemek
- Hedef 3. İnsanların sağlıklı bir yaşam sürmelerini ve herkesin her yaşta refahını sağlamak
- Hedef 4. Herkesi kapsayan ve herkese eşit derecede kaliteli eğitim sağlamak ve herkese yaşam boyu eğitim imkânı tanımak
- Hedef 5. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve kadınların ve kız çocuklarının toplumsal konumlarını güçlendirmek
- Hedef 6. Herkes için suya ve sağlığlamaya erişimi ve suyun ve sağlığlamamanın sürdürülebilir yönetimini garanti altına almak
- Hedef 7. Herkes için erişilebilir, güvenilir, sürdürülebilir ve modern enerji sağlamak
- Hedef 8. Sürdürülebilir ve kapsayıcı ekonomik kalkınmayı sağlamak, tam ve üretici istihdamı ve insan onuruna yakışır işleri sağlamak
- Hedef 9. Dayanıklı altyapı inşa etmek, sürdürülebilir ve kapsayıcı sanayileşmeyi ve yeni buluşları teşvik etmek
- Hedef 10. Ülkelerin içinde ve aralarındaki eşitsizlikleri azaltmak
- Hedef 11. Kentleri ve insan yerleşim yerlerini herkesi kucaklayan, güvenli, güçlü ve sürdürülebilir kılmak
- Hedef 12. Sürdürülebilir tüketimi ve üretimi sağlamak
- Hedef 13. İklim değişikliği ve etkileri ile mücadele için acil olarak adım atmak
- Hedef 14. Okyanusları, denizleri ve deniz kaynaklarını sürdürülebilir kalkınma için korumak ve sürdürülebilir şekilde kullanmak
- Hedef 15. Karasal ekosistemleri korumak, restore etmek ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak, ormanların sürdürülebilir kullanımını sağlamak, çölleşme ile mücadele etmek, toprakların verimlilik kaybını durdurmak ve geriye çevirmek ve biyoçeşitlik kaybını durdurmak
- Hedef 16. Sürdürülebilir kalkınma için barışçıl ve herkesi kucaklayan toplumları teşvik etmek, herkesin adalete erişimini sağlamak, her seviyede etkin, hesap verebilir ve kucaklayıcı kurumlar inşa etmek
- Hedef 17. Sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklığın uygulama araçlarını güçlendirmek ve küresel ortaklığı yeniden canlandırmak.

UNESCO'NUN 70. KURULUŞ YIL DÖNÜMÜ

UNESCO'nun kuruluşunun 70. Yıl Dönümüne tekabül eden 2015 yılı, Kurumun 2014 yılı sonlarından itibaren çeşitli etkinliklerle Yıl Dönümünün kutlanılmasına ithaf edilmiştir. 31 Ekim 2014 günü Nelson Mandela'yı anma etkinliğiyle başlayan etkinlikler 5-8 Ocak 2015 tarihlerinde UNESCO Genel Direktörü Irina BOKOVA'nın ülkemizi ve Millî Komisyonumuzu ziyareti ve 28 Nisan 2015'te "UNESCO: İnsan Onurunun Hizmetinde 70 Yıl" başlıklı özel etkinlikle devam etmiş, kutlamalar 16 Kasım 2015 günü gerçekleştirilen Liderler Forumu ile son bulmuştur.

70. Yıl Dönümü faaliyet ve kutlamalarının çerçevesi 70 yılda edinilen kazanımların ve UNESCO'nun katma değerinin gösterildiği ve UNESCO'yu entelektüel ve kurumsal olarak günümüzün güçlüklerinin üstesinden gelmek ve tüm seviyelerde küresel toplumun ileriye dönük ihtiyaçlarını karşılayabilmek üzere amaca uygun hâle getirmeye hizmet edecek bir platform olarak planlanmıştır.

UNESCO Genel Direktörü Irina BOKOVA ve Heyetinin Millî Komisyon Ziyareti

Bu bağlamda UTMK gerek 70. Yıl Dönümü kutlamalarının ruhuna uygun ulusal faaliyetleri gerçekleştirmek gerekse UNESCO ve UTMK'nın ülkemizdeki değerini yansıtmak üzere çalışmıştır. 70. Yıl Dönümüne özel olarak hazırlanan logonun ulusal düzeyde kullanımını ve kutlamaları teşvik etmiş, UTMK bünyesinde dört faaliyet ve iki broşürle UNESCO'nun disiplinler arası ve çok kültürlü yaklaşımını yansıtmıştır. Büyük oranda UTMK arşivlerinden yararlanılarak İngilizce ve Fransızca dillerinde hazırlanan "Türkiye'de UNESCO: 70 Yıl – 70 Anahtar Olay" broşürü, 1945-2015 yılları arasında UNESCO ve UTMK'nın ülkemizdeki kazanımlarını görseller ve kolay okunur bir dille paylaşmıştır. Eğitim Sektörü için İngilizce olarak hazırlanan "Hayat Boyu Öğrenme Eğitim Stratejisi: Erken Çocukluk Eğitiminden Yetişkin Eğitime" broşürü ise UTMK'nın 2014-2015 yılları döneminde eğitim alanındaki faaliyetlerini kapsamıştır. UTMK Sekreteryası tarafından hazırlanan her iki broşür Genel Konferans boyunca dağıtılarak katılımcılarla paylaşılmıştır.

Türkiye'de UNESCO'nun 70. Yılı ve Eğitim Broşürleri

UNESCO ANMA VE KUTLAMA YIL DÖNÜMLERİ

UNESCO, evrensel öneme sahip şahsiyet veya tarihî olaylara ilişkin anma ve kutlama yıl dönümlerine, iki yılda bir üye devletlerin katılımlarıyla gerçekleştirilen Genel Konferans kararlarıyla belirlenen Yıl Dönümü Programında yer vermektedir. UNESCO Yürütme Kurulunun 2014 yılı Ekim ayında gerçekleştirilen 195. Oturumunun 25. Maddesinde alınan kararın Genel Konferansta benimsenmesine istinaden, Yıl Dönümü Programı, etkisinin genişletilmesi amacıyla revize edilmiştir. Yapılan düzenlemelerde coğrafi dağılım, toplumsal cinsiyet eşitliği dengesi, yöntem, kaynak bulma, ölçme ve değerlendirme, dönemsellik başlıkları öne çıkarılmaktadır. Her üye devletin iki yıllık bir dönem için iki öneride bulunabileceği belirtilmekte ve bu önerilerden birinin toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde olması beklenmektedir.

UTMK, dönemsel başvuru takvimine uygun olarak ilgili bakanlıklara, üniversitelere, STK'lara ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlara UNESCO tarafından belirlenmiş kriterleri ileterek anma ve kutlama yıl dönümlerine uygun öneriler yapılmasını beklemekte, gelen önerileri Yönetim Kurulu'nda değerlendirerek UNESCO'ya iletilecek adayları belirlemektedir. Belirlenen isimlerin önce UNESCO Yürütme Kurulu, ardından Genel Konferans tarafından onaylanmasından sonra UTMK, konuyu basın-yayın araçlarıyla kamuoyuna ve yazışmalar yoluyla ilgili kurumlara duyurarak gerekli farkındalıkların yaratılmasına çalışmakta, etkinlikler yapılmasını teşvik etmektedir. Gerçekleştirilmesi planlanan etkinliklerden Yönetim Kurulu tarafından uygun görülenleri ise danışsal olarak uzman ve akademisyenlerle, aynı zamanda UNESCO Türkiye Millî Komisyonu logosu ve UNESCO Genel Direktörlüğü tarafından hazırlanan yıl dönümü logosuyla desteklemektedir.

Bu kapsamda, UTMK tarafından önerilen ve 2013 yılında gerçekleştirilen UNESCO 37. Genel Konferans kararıyla 2014-2015 yılları UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümü Programına alınan yıl dönümleri:

- Matrakçı Nasuh'un Vefatının 450. Yıl Dönümü (2014)
- Türk ve İslâm Eserleri Müzesi'nin Kuruluşunun 100. Yıl Dönümü (2014)
- İsmail Gaspıralı'nın Vefatının 100. Yıl Dönümü (2014)
- Halide Edip Adıvar'ın Vefatının 50. Yıl Dönümü (2014)

Halide Edip ADIVAR

İsmail Bey Gaspıralı

Matrakçı Nasuh'un İstanbul Haritası

Türk ve İslâm Eserleri Müzesi

İlan edilen bu yıl dönümlerine ilişkin farkındalığın artırılması, yıl dönümlerinin uluslararası platformda benimsenmesinin yanı sıra ulusalda duyurulması ve etkinliklerle kutlanması amacıyla UTMK tarafından ilgili uzmanlarla aşağıda belirtilen istişare toplantıları gerçekleştirilmiştir. Bu istişare toplantılarıyla gerçekleştirilebilecek olası etkinlikler üzerinde görüşülmüş ve etkinlikler yapılmasını teşvik etme amaçlanmıştır.

Matrakçı Nasuh'un Vefatının 450. Yıl Dönümü Anma Programı İstişare Toplantısı

Matrakçı Nasuh'un Vefatının 450. Yıl Dönümü kapsamında UTMK tarafından Ankara'daki üniversitelerin Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Resim Bölümleri ile Kültür ve Turizm Bakanlığı uzmanlarının katılımıyla 3 Şubat 2014 tarihinde bir istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. Minyatörcü, tarihçi ve matematikçi yönleriyle öne çıkan Matrakçı Nasuh'a ilişkin konferans ve panel düzenlenmesinin yanı sıra, eserlerinden oluşan sergilerin açılması, bu kapsamda resim ve heykel yarışmaları düzenlenmesi ve eser ve yazmalarının yeniden basılması gibi fikirler öne çıkmıştır. Bu fikirler ile birlikte Millî Komisyonumuzun desteklediği ve logo de faaliyetler bölümünde yer verilen üç önemli etkinlik gerçekleştirilmiştir.

Matrakçı Nasuh Anma Programı İstişare Toplantısı

UNESCO ANMA VE KUTLAMA YIL DÖNÜMLERİ

Halide Edip ADIVAR'ın Vefatının 50. Yıl Dönümü Anma Programı İstişare Toplantısı

Halide Edip ADIVAR'ın Vefatının 50. Yıl Dönümü kapsamında UTMK tarafından üniversitelerin Türk Dili ve Edebiyatı uzmanlarının katılımıyla 11 Şubat 2014 tarihinde bir istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. UNESCO'nun Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri arasında kadın şahsiyetlerin azlığı, Halide Edip ADIVAR'ın Türkiye tarafından bu programa önerilen ilk kadın şahsiyet olması dikkate alınarak Halide Edip Adıvar'ın UNESCO'nun küresel önceliği olan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği bakımından yeri ve önemi vurgulanmıştır. Yazar, gazeteci ve akademisyen yönleriyle öne çıkan Halide Edip'in tanıtılması öngörülmüştür.

Halide Edip Adıvar Anma Programı İstişare Toplantısı

İsmail Bey Gaspıralı'nın Vefatının 100. Yıl Dönümü Anma Programı İstişare Toplantısı

İsmail Bey Gaspıralı'nın Vefatının 100. Yıl Dönümü kapsamında UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından İletişim, Uluslararası İlişkiler ve Edebiyat Fakülteleri ve Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları Bölümü ve ilgili kamu kuruluşları uzmanlarıyla 7 Şubat 2014 tarihinde bir istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. İsmail Bey Gaspıralı'nın gazeteci, eğitimci, yayıncı ve politikacı kimliklerini öne çıkaracak etkinliklerin gerçekleştirilmesi öngörülmüştür.

İsmail Gaspıralı Anma Programı

Halide Edip ADIVAR Paneli

UTMK işbirliğinde 13 Mayıs 2014 tarihinde Halide Edip ADIVAR'ın Vefatının 50. Yıl Dönümü vesilesiyle Paris'te bulunan UNESCO Genel Merkezinde bir panel düzenlenmiştir. Panelde gerçekleşen konuşmaların ardından piyanist Ayşe CELASUN tarafından piyano resitali gerçekleştirilmiş ve etkinlik düzenlenen resepsiyonla sona ermiştir.

Abdülkadir Meragi'nin Müzikoloji alanındaki eseri Makasedü'l Elhan'ın Yazılışının 600. Yıl Dönümü Anma Programı İstişare Toplantısı

İran'ın önerisi, Azerbaycan ve Türkiye'nin desteğiyle Anma ve Kutlama Yıldönümleri Programına alınan Abdülkadir Meragi'nin Müzikoloji alanındaki eseri Makasedü'l Elhan'ın Yazılışının 600. Yıl Dönümü kapsamında 13 Şubat 2014 tarihinde müzikoloji uzmanlarıyla bir istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıya Üniversitelerin Müzik Bölümü ve Devlet Konservatuar akademisyenleri ile sanatçılar katılmıştır.

Abdülkadir Meragi Anma Programı İstişare Toplantısı

2015 yılı Kasım ayında gerçekleştirilen UNESCO 38. Genel Konferansına 2016-2017 yılları için önerilen Hoca Ahmed Yesevi'nin Ölümünün 850. Yıl Dönümü Azerbaycan, Kazakistan ve Kırgızistan'ın ve Mehmed Fuad Köprülü'nün Ölümünün 50. Yıl dönümü Azerbaycan ve Kazakistan'ın desteğiyle Programa alınmıştır.

2014 Yılı Öncesi UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri

Pîrê Reis Dünya Haritasının 500. Yıl Dönümü (2013)

Müsisyen Buhurizade Mustafa İtrî'nin Vefatının 300. Yıl Dönümü (2012)

Yusuf Nâbî'nin Vefatının 300. Yıl Dönümü (2012)

Mimar ve Şehir Planlamacı Kemal Ahmet Arû'nun Doğumunun 100. Yıl Dönümü (2012)

Evliya Çelebi'nin Doğumunun 400. Yıl Dönümü (2011)

Ressam, Arkeolog ve Sanat Uzmanı Osman Hamdi Bey'in Vefatının 100. Yıl Dönümü (2010)

Kâtip Çelebi'nin Doğumunun 400. Yıl Dönümü (2009)

UNESCO ANMA VE KUTLAMA YIL DÖNÜMLERİ

Kaşgarlı Mahmud'un Doğumunun 1000. Yıl Dönümü (2008)

Mevlânâ Celâleddîn-î Rûmî'nin Doğumun 800. Yıl Dönümü (2007)

Nazım Hikmet'in Doğumunun 100. Yıl Dönümü (2002)

Şeyh Galip'in Vefatının 200.Yıl Dönümü (1999)

Osmanlı Bilim ve Kültür Mirasının ve Çok Uluslu Yönlerinin Oluşumunun Başlangıcının 700. Yıl Dönümü (1999)

Hasan Ali Yücel'in Doğumunun 100. Yıl Dönümü (1997)

Nasreddin Hoca'nın Vefatının 700. Yıl Dönümü(1996)

Şair Fuzûlî (Mehmed bin Süleyman Fuzûlî)'nin Doğumunun 500. Yıl Dönümü (1995)

Uluğ Bey'in Doğumunun 600. Yıl Dönümü (1994)

Yunus Emre'nin Doğumunun 750. Yıl Dönümü (1991)

Mimar Sinan'ın Vefatının 400. Yıl Dönümü (1988)

Mustafa Kemal Atatürk'ün Doğumunun 100.Yıl Dönümü (1981)

Sözleşmelere veya ayrı Genel Kurullara sahip olmayan UNESCO Hükûmetler Arası Komite ve Konseylere üye devletler, UNESCO Genel Konferansı kararıyla seçilmektedir. Bu Hükûmetler Arası Komite ve Konseyler, UNESCO'nun temel programlarıyla ilişkilidir ve bu Komitelere seçilen üye devletler bu programların karar alma süreçlerine ve yönetimine katılmaktadır.

2017 yılında Türkiye'nin UNESCO Yürütme Kuruluna adaylığı kapsamında UNESCO'nun öncelikle Hükûmetler Arası Komiteler gibi idari organlarda yer alması, deneyim kazanma açısından önem arz etmektedir. Türkiye, Hükûmetler Arası Komite/Konsey Üyelikleriyle birlikte temel programları aktif bir şekilde izlemekte, programlara ilişkin karar mekanizmalarında yer almaktadır.

TÜRKİYE'NİN ÜYESİ OLDUĞU HÜKÛMETLER ARASI KOMİTE VE KONSEYLER

Türkiye'nin Devam Eden Hükûmetler Arası Komite ve Konsey Üyelikleri Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi (IGBC)

Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi (IGBC) 1998 yılında Uluslararası Biyoetik Komitesi (IBC) Statüsü kapsamında kurulmuştur ve Komite 36 üye devletten oluşmaktadır. En az iki yılda bir toplanan üye devletler IBC'nin öneri ve karar tasarılarını incelemektedir. Hükûmetler Arası Biyoetik Komitesi'ne (IGBC) 2013 yılında UNESCO 37. Genel Konferansında seçilen Türkiye'nin mevcut Komite Üyeliği 2017 yılında düzenlenecek olan UNESCO 39. Genel Konferansına kadar devam edecektir.

Mevcut Üyeler (2013-2017): Türkiye, Almanya, Brezilya, Fransa, Fildişi Sahilleri, Guatemala, Gürcistan, Kenya, Litvanya, Lübnan, Madagaskar, Nijer, Nikaragua, Singapur, Slovakya, Togo.

Seçilen Üyeler (2015-2019): Avusturya, Belçika, Cezayir, Dominik Cumhuriyeti, Finlandiya, Gine, Hindistan, İran, Japonya, Libya, Malezya, Mali, Meksika, Kamerun, Kolombiya, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, Kore Cumhuriyeti, Rusya Federasyonu, Sudan, Umman.

Herkes İçin Bilgi Programı (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyi

Herkes için Bilgi Programı (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyi 2001 yılında kurulmuştur ve 26 üye devletten oluşmaktadır. Konsey, Herkes için Bilgi Programı planlama ve uygulamalarına kılavuzluk etmekte ve Programın gelişimini sağlamayı, uluslararası işbirliklerini artırmayı amaçlamaktadır. Herkes için Bilgi Programı (IFAP) Hükûmetler Arası Konseyine Türkiye 2013 yılında düzenlenen UNESCO 37. Genel Konferansında seçilmiştir ve mevcut Komite Üyeliği 2017 yılında düzenlenecek olan UNESCO 39. Genel Konferansına kadar devam edecektir.

Mevcut Üyeler (2013-2017): Türkiye, Bahreyn, Botsvana, Çin, Gine, İsviçre, Litvanya, Rusya Federasyonu, Senegal, Slovakya, Sudan, Venezuela.

Seçilen Üyeler (2015-2019): Arjantin, Etiyopya, Filipinler, Gana, Grenada, Hollanda, İsrail, İsveç, Kamboçya, Malezya, Mısır, Peru, Tayland, Zambiya.

Uluslararası Hidroloji Programı (IHP) Hükûmetler Arası Konseyi

Uluslararası Hidroloji Programı (IHP) Hükûmetler Arası Konseyi 1975 yılında kurulmuştur ve 26 üye devletten oluşmaktadır. Konsey, Uluslararası Hidroloji Programının önceliklerini belirlemekte, planlamayı sağlamakta ve yönetimini üstlenmektedir. Uluslararası Hidroloji Programı (IHP) Hükûmetler Arası Konseyine ilk defa 1977 yılında üye olan ve o tarihten itibaren 6 dönem üyeliği bulunan Türkiye Konseye 2013 yılında düzenlenen UNESCO 37. Genel Konferansında tekrar üye seçilmiştir ve mevcut Komite Üyeliği 2017 yılında düzenlenecek olan UNESCO 39. Genel Konferansına kadar devam edecektir.

Mevcut Üyeler (2013-2017): Türkiye, Brezilya, Birleşik Krallık ve Kuzey İrlanda, Burkino Faso, Çin, Endonezya, Japonya, Kore Cumhuriyeti, Meksika, Mısır, Namibya, Umman, Slovenya, Yunanistan.

Seçilen Üyeler (2015-2019): Almanya, Arjantin, Avusturya, Gana, Guatemala, Fas, İsviçre, Kazakistan, Kenya, Küba, Macaristan, Nepal, Nijerya, Norveç, Pakistan, Peru, Polonya, Rusya Federasyonu, Senegal, Sudan, Tunus, Ürdün.

TÜRKİYENİN ÜYESİ OLDUĞU HÜKÛMETLER ARASI KOMİTE VE KONSEYLER

UNESCO 38. Genel Konferansında Üye Olunan Hükûmetler Arası Komite ve Konseyler

İnsan ve Biyosfer Programı (MAB) Hükûmetler Arası Eşgüdüm Konseyi

İnsan ve Biyosfer Programı (MAB) Hükûmetler Arası Eşgüdüm Konseyi 1971 yılında kurulmuştur ve 34 üye devletten oluşmaktadır. Yılda bir kez toplanan Konsey Üyeleri MAB Programını ve program politikalarını geliştirmek için çalışmalarını sürdürmektedir. 1977 yılından itibaren Konseyde etkin bir şekilde rol alan Türkiye, Konseye son olarak 2015 yılında düzenlenen UNESCO 38. Genel Konferansında tekrar üye olarak seçilmiştir ve mevcut Komite Üyeliği 2019 yılında düzenlenecek olan UNESCO 40. Genel Konferansına kadar devam edecektir.

Mevcut Üyeler (2013-2017): Almanya, Burkina Faso, Cezayir, Fransa, Güney Afrika, İspanya, İsveç, Kamerun, Kazakistan, Kuveyt, Macaristan, Malezya, Meksika, Saint Vincent ve Grenadinler, Yemen.

Seçilen Üyeler (2015-2019): Türkiye, Azerbaycan, Avusturya, Birleşik Krallık ve Kuzey İrlanda, Çin, Honduras, Endonezya, Fas, Japonya, Kolombiya, Kore Cumhuriyeti, Madagaskar, Nijerya, Peru, Rusya Federasyonu, Slovakya, Togo.

Kültürel Varlıkların Ait Oldukları Ülkelere İadesinin Teşviki Hükûmetler Arası Komitesi (ICPRCP)

Kültürel Varlıkların Ait Oldukları Ülkelere İadesinin Teşviki Hükûmetler Arası Komitesi (ICPRCP) 1978 yılında kurulmuştur ve 22 üye devletten oluşmaktadır. Komite özellikle uluslararası sözleşmelerin uygulanmadığı bölgelerdeki önemli kültürel varlıkların ait oldukları ülkelere iadesi için gerekli uzlaşmayı ikili anlaşmalar ve işbirlikleri yoluyla sağlamayı amaçlamaktadır. ICPRCP Komitesine ilk defa 1987 yılında üye olan ve o tarihten itibaren 4 dönem üyeliği bulunan Türkiye Komiteye 2015 yılında düzenlenen UNESCO 38. Genel Konferansında tekrar seçilmiştir ve mevcut Komite Üyeliği 2019 yılında düzenlenecek olan UNESCO 40. Genel Konferansına kadar devam edecektir.

Mevcut Üyeler (2013-2017): Bolivya, Fildişi Sahilleri, Guatemala, Irak, Kore Cumhuriyeti, Litvanya, Mali, Meksika, Moğolistan, Sri Lanka.

Seçilen Üyeler (2015-2019): Türkiye, Arjantin, Avusturya, Birleşik Tanzanya Cumhuriyeti, Çin, İtalya, Japonya, Macaristan, Mısır, Romanya, Suudi Arabistan, Zambiya.

Beden Eğitimi ve Spor (CIGEPS) Hükûmetler Arası Komitesi

Beden Eğitimi ve Spor (CIGEPS) Hükûmetler Arası Komitesi 1978 yılında kurulmuştur ve 18 üye devletten oluşmaktadır. Komite beden eğitimi ve sporun sosyo-ekonomik yararlarını en üst seviyeye çıkarmak için uluslararası çabayı teşvik etmeyi ve etkin spor politikaları ve programları geliştirmeyi amaçlamaktadır. Komiteye ilk defa 1987 yılında üye olan ve o tarihten itibaren çalışmalarını sürdüren Türkiye 2015 yılında düzenlenen UNESCO 38. Genel Konferansında Komiteye tekrar üye olarak seçilmiştir ve mevcut Komite Üyeliği 2019 yılında düzenlenecek olan UNESCO 40. Genel Konferansına kadar devam edecektir. Türkiye 2014 yılında Grup I adına Komite Başkan Yardımcılığı görevini üstlenmiştir.

Mevcut Üyeler (2013-2017): Almanya, Brezilya, Danimarka, Endonezya, Güney Afrika, İran, Katar, Kongo, Rusya Federasyonu, Yemen.

Seçilen Üyeler (2015-2019): Türkiye, Azerbaycan, Kolombiya, Madagaskar, Malezya, Meksika, Ukrayna, Umman.

Sosyal Değişimlerin Yönetimi Programı (MOST) Hükûmetler Arası Konseyi

MOST Hükûmetler Arası Konseyi 1994 yılında kurulmuştur ve UNESCO Genel Konferansı'nda seçilen 35 üye devletten oluşmaktadır. Konsey iki yılda bir toplanmaktadır ve araştırma için öncelik alanları oluşturulması ve gelecek politikalarına karar verme üzerine çalışmalarını sürdürmektedir. MOST Hükûmetler Arası Konseyine Türkiye ilk defa 1999 yılında 30. UNESCO Genel Konferansı kararıyla dört yıl süreliğine seçilmiş, bu üyeliğinden sonra 36. UNESCO Genel Konferansı kapsamında tekrar seçilmiş ve mevcut komite üyeliği 2015 yılında gerçekleştirilen 38. UNESCO Genel Konferansı kararıyla yenilenmiştir. Türkiye 2015 yılı Kasım ayından itibaren Grup I adına Başkan Vekilliği görevini üstlenmiştir.

Mevcut Üyeler (2013-2017): Bangladeş, Birleşik Arap Emirlikleri, Brezilya, ek Cumhuriyeti, Endonezya, Ekvator, Gine, Güney Afrika, İsrail, Japonya, Kamerun, Kanada, Macaristan, Malezya, Meksika, Norveç, Tunus, Yunanistan.

Seçilen Üyeler (2015-2019): Türkiye, Afganistan, Arjantin, Bahreyn, Birleşik Tanzanya Cumhuriyeti, Filipinler, Fransa, Gana, Kenya, Kosta Rika, Küba, Lübnan, Mısır, Rusya Federasyonu, Slovakya, Tayland, Togo, Ürdün.

Dünya Mirası Komitesi

Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunmasına Dair Sözleşme, 1972 yılında kabul edilmiş ve 1977 yılında yürürlüğe girmiştir. 1977 yılında Sözleşmenin çalışmalarını sürdürmek için kurulan Dünya Mirası Komitesinde 21 üye devlet yer almaktadır.

Dünya Miras Komitesinde ilk defa 1983-1987 döneminde üye olan Türkiye, 2013 yılında Dünya Mirası Komitesi 19. Genel Kurulunda Sözleşme Komite Üyeliği seçim tarihinin en yüksek oyunu alarak ikinci kez seçilmiştir. Türkiye'nin Mevcut Komite üyeliği 2017 yılına kadar devam edecektir. Türkiye, 2015 yılında Komite Başkanlığını Almanya'dan devralmış ve 2016 yılında ilk kez olmak üzere Dünya Miras Komitesine ev sahipliği yapmıştır. Komite Başkanlığına Büyükelçi Lale Ülker seçilmiştir.

Komite Üyeleri: Türkiye, Angola, Azerbaycan, Birleşik Tanzanya Cumhuriyeti, Burkina Faso, Endonezya, Filipinler, Finlandiya, Hırvatistan, Jamaika, Kazakistan, Kore Cumhuriyeti, Kuveyt, Küba, Lübnan, Peru, Polonya, Portekiz, Tunus, Vietnam, Zimbabve.

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Hükûmetler Arası Komitesi

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi, 2003 yılında kabul edilmiş ve 2006 yılında yürürlüğe girmiştir. 2006 yılında yapılan Birinci Taraf Devletler Genel Kurulunda Türkiye Sözleşmenin icra organı olan 24 üyeli Hükûmetler Arası Komiteye seçilmiştir. Türkiye, 2007 yılında Hükûmetler

TÜRKİYENİN ÜYESİ OLDUĞU HÜKÛMETLER ARASI KOMİTE VE KONSEYLER

Arası Komite Başkanlığına seçilmiş ve 2008 yılında Komiteye ev sahipliği yapmıştır. Türkiye 2008-2010 yılları arasında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesine kaydı üye devletlerce önerilen dosyaları inceleyen ve altı ülkeden oluşan Alt Organ'da görev yapmıştır.

2014 yılında Türkiye 2014-2018 yılları için Fransa ve İtalya'yı geride bırakarak yeniden Komite üyeliğine seçilmiştir. Türkiye, 2015 yılında gerçekleştirilen Komitenin 10. Oturumunda, 2016 yılında gerçekleştirilecek olan 11. Komite toplantısı sonuna kadar Başkan Yardımcılığı ve Raportörlük görevini üstlenmiştir. Sözleşme İhtüzüğü gereğince Başkan Yardımcılığına taraf devletler, Raportörlüklere ise şahıslar görevlendirilmektedir. Türkiye'den UNESCO Nezdinde Daimi Temsilciliğimiz Başkâtibi Murat SOĞANGÖZ seçilmiştir.

Komite Üyeleri: Türkiye, Afganistan, Avusturya, Bulgaristan, Cezayir, Ermenistan, Etiyopya, Fildişi Sahilleri, Filipinler, Guatemala, Hindistan, İsrail, Kıbrıs, Kolombiya, Kongo, Kore Cumhuriyeti, Küba, Lübnan, Macaristan, Moğolistan, Moritus, Saint Lucia, Senegal, Zambiya.

Hükûmetler Arası Oşinografi Komisyonu Yürütme Konseyi

Hükûmetler Arası Oşinografi Komisyonu, Birleşmiş Milletler sistemi içerisinde deniz bilimleri alanında yetkin organ olarak 1960 yılında kurulmuştur ve Komisyonunda 148 üye devlet bulunmaktadır. İki yılda bir toplantı gerçekleştiren Yürütme Konseyi, Komisyonun çalışma planını oluşturma, Genel Kurul hazırlıklarını ve Komite çalışmalarını yürütmeden sorumludur. Türkiye, 2015 yılında gerçekleştirilen Hükûmetler Arası Oşinografi Komisyonu Genel Kurulu 28. Oturumunda Yürütme Kurulu Üyesi olarak seçilmiştir.

Komite Üyeleri: Türkiye, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin, Avustralya, Bangladeş, Belçika, Birleşik Krallık, Brezilya, Çin, Güney Afrika, Grenada, Hindistan, Ekvator, Fas, Fildişi Sahilleri, Filipinler, Fransa, Japonya, Kanada, Kenya, Kolombiya, Kore Cumhuriyeti, Küba, Meksika, Mısır, Norveç, Pakistan, Peru, Polonya, Portekiz, Rusya Federasyonu, Senegal, Şili, Tanzanya, Tayland, Togo, Tunus, Ukrayna.

UNESCO MİRAS LİSTELERİNDE TÜRKİYE

UNESCO Dünya Mirası Listesi

UNESCO Dünya Mirası Listesinde 2015 yılı itibariyle 13'ü kültürel ve 2'si karma alan olmak üzere 15 tane miras alanımız yer almaktadır.

- Efes (2015)
- Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri (2015)
- Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (2014)
- Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu (2014)
- Çatalhöyük Neolitik Kenti (2012)
- Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (2011)
- Safranbolu Şehri (1994)
- Truva Antik Kenti (1998)
- Xanthos-Letoon (1988)
- Hieropolis-Pamukkale (1988)
- Nemrut Dağı (1987)
- Hattuşa, Hitit Başkenti (1986)
- Göreme Millî Parkı ve Kapadokya (1985)
- Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (1985)
- İstanbul'un Tarihi Alanları (1985)

UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi

UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesinde 2015 yılı itibariyle 57'si kültürel, 2'si karma ve 1'i de doğal alan olmak üzere 60 miras alanımız yer almaktadır.

Kültürel Miraslar:

- Akdamar Kilisesi-Van (2015)
- Antik Aspendos Kenti Tiyatrosu ve Su Kemerleri-Antalya (2015)
- Eshab-ı Kehf Külliyesi (İslami-Osmanlı Sosyal Kompleksi)-Kahramanmaraş (2015)
- Mudurnu Tarihî Lonca Kasabası-Bolu (2015)
- Harşena Dağı ve Pontus Kralları Kaya Mezarları-Amasya (2015)
- Dağlık Frigya (2015)
- Stratonikeia Antik Kenti-Muğla (2015)
- Uzunköprü-Edirne (2015)
- İsmail Fakirullah Türbesi ve Işık Kırılma Mekanizması-Siirt (2015)
- Yıldız Sarayı Kompleksi-İstanbul (2015)
- Anadolu Selçuklu Medreseleri (2014)
- Anavarza Antik Kenti-Adana (2014)
- Kaunos Antik Kenti-Muğla (2014)
- Kızkalesi-Mersin (2014)
- Arslantepe Arkeolojik Alanı-Malatya (2014)
- Kültepe Arkeolojik Alanı-Kayseri (2014)
- Çanakkale ve Gelibolu 1. Dünya Savaşı Alanları-Çanakkale (2014)
- Eflatunpınar Kaya Anıtı-Konya (2014)
- İznik-Bursa (2014)

UNESCO MİRAS LİSTELERİNDE TÜRKİYE

- Mahmutbey Camii-Kastamonu (2014)
- Ahi Evran Türbesi-Kırşehir (2014)
- Titus-Vespasianus Tüneli-Hatay (2014)
- Zeynel Abidin Camii ve Mor Yakup Kilisesi-Mardin (2014)
- Sardes Antik Kenti ve Bintepele Lidya Tümölüsleri-Manisa (2013)
- Laodikeia Arkeolojik Alanı-Denizli (2013)
- Ceneviz Ticaret Yolu'nda Akdeniz'den Karadeniz'e Kadar Kale ve Surlu Yerleşimleri (2013)
- Ani Arkeolojik Alanı-Kars (2012)
- Aizanoi Antik Kenti-Kütahya (2012)
- Beçin Ortaçağ Kenti-Muğla (2012)
- Birgi Tarihî Kenti-İzmir (2012)
- Gordion-Ankara (2012)
- Hacı Bektaş Veli Külliyesi-Nevşehir (2012)
- Hekatomnos Anıt Mezarı ve Kutsal Alanı-Muğla (2012)
- Niğde'nin Tarihi Anıtları-Niğde (2012)
- Mamure Kalesi-Mersin (2012)
- Odunpazarı Tarihî Kent Merkezi-Eskişehir (2012)
- Yesemek Taş Ocağı ve Heykel Atölyesi-Gaziantep (2012)
- Zeugma Arkeolojik Siti-Gaziantep (2012)
- Beyşehir, Eşrefoğlu Camii-Konya (2011)
- Hatay, St. Pierre Kilisesi-Hatay (2011)
- Göbeklitepe Arkeolojik Alanı-Şanlıurfa (2011)
- Afrodias Antik Kenti-Aydın (2009)
- Likya Uygarlığı Antik Kentleri (2009)
- Perge Antik Kenti-Antalya (2009)
- Sagalassos Antik Kenti-Burdur (2009)
- Ahlat Eski Yerleşimi ve Mezar Taşları-Bitlis (2000)
- Alahan Manastırı-Mersin (2000)
- Alanya Kalesi ve Tersanesi-Antalya (2000)
- Harran ve Şanlıurfa Yerleşimleri-Şanlıurfa (2000)
- İshakpaşa Sarayı-Ağrı (2000)
- Konya Selçuklu Başkenti-Konya (2000)
- Mardin Kültürel Peyzaj Alanı-Mardin (2000)
- Selçuklu Kervansarayları Denizli-Doğubayazıt Güzergâhı (2000)
- St. Nicholas Kilisesi-Antalya (2000)
- St. Paul Kilisesi, St. Paul Kuyusu ve Çevresi-Mersin (2000)
- Sümela Manastırı-Trabzon (2000)
- Karain Mağarası-Antalya (1994)

Karma (Doğal ve Kültürel) Miraslar:

- Güllük Dağı-Termessos Millî Parkı-Antalya (2000)
- Kekova-Antalya (2000)

Doğal Miras:

- Tuz Gölü Özel Doğa Koruma Alanı (2013)

İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi

- Ebru: Türk Kâğıt Süsleme Sanatı (2014)
- Türk Kahvesi ve Geleneği (2013)
- Mesir Macunu Festivali (2012)
- Geleneksel Tören Keşkeği (2011)
- Geleneksel Sohbet Toplantıları (Yaren, Barana, Sıra Geceleri ve diğer, 2010)
- Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah (2010)
- Kırkpınar Yağlı Güreş Festivali (2010)
- Âşıklık Geleneği (2009)
- Karagöz (2009)
- Nevruz (Azerbaycan, Hindistan, İran, Kırgızistan, Özbekistan ve Pakistan ile ortak dosya, 2009)
- Meddahlık Geleneği (2008)
- Mevlevî Sema Törenleri (2008)

Dünya Belleği Kütüğü

- Kültepe Tabletleri (2015)
- Evliya Çelebi Seyahatnamesi (2013)
- İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi İbn-i Sina Yazmaları Koleksiyonu (2003)
- Boğaziçi Üniversitesi Gözlem ve Deprem Araştırma Enstitüsü Kandilli Rasathanesi El Yazmaları (2001)
- Boğazköy Hitit Tabletleri (2001)

Biyosfer Rezervleri Listesi

- Camili Biyosfer Rezervi (2005)

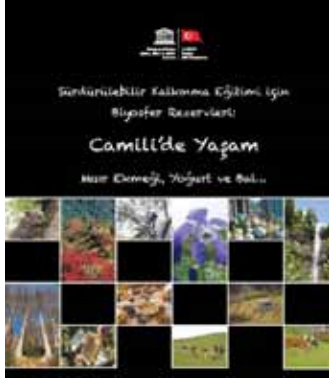
Küresel Jeoparklar Listesi

- Kula Kakaumene Yanık Ülke Jeoparkı (2013)

Ramsar Alanları

- 1-Nemrut Gölü (Bitlis, 2013)
- 2-Kuyucuk Gölü (Kars, 2009)
- 3-Kızören Obruğu (Konya, 2006)
- 4-Yumurtalık Lagünleri (Adana, 2005)
- 5-Meke Gölü (Konya, 2005)
- 6-Kızılırmak Deltası (Samsun, 1998)
- 7-Akyatan Lagünü (Adana, 1998)
- 8-Uluabat Gölü (Bursa, 1998)
- 9-Gediz Deltası (İzmir, 1998)
- 10-Göksu Deltası (Mersin, 1994)
- 11-Burdur Gölü (Burdur, 1994)
- 12-Seyfe Gölü (Kırşehir, 1994)
- 13-Manyas Gölü (Kuş Gölü) (Balıkesir, 1994)
- 14 -Sultan Sazlığı (Kayseri, 1994)

2014 - 2015 YILLARINDAKİ YAYINLAR

Sürdürülebilir Kalkınma Eğitimi için Biyosfer Rezervleri: Camili'de Yaşam: Mısır Ekmeği, Yoğurt ve Bal

120 ülkede yer alan 669 biyosfer rezervinden biri olan Camili, 2005 yılında UNESCO tarafından Türkiye'nin ilk ve tek "Biyosfer Rezervi" olarak ilan edilmiştir. Millî Komisyonumuz bünyesinde Dr. Mahir KÜÇÜK başkanlığında kuruluşundan beri önemli faaliyetler gösteren MAB İhtisas Komitesi, İnsan ve Biyosfer Programı kapsamında çok yönlü ulusal farkındalık çalışmalarını sürdürmekte olup UTMK Yönetim Kurulu kara-

rıyla kabul edilen "Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim Alanı Olarak Camili Biyosfer Rezervi Projesi" kapsamında Camili Yöresinde gerçekleştirilen alan çalışmaları ile ülkemizin UNESCO listesine giren ilk biyosfer rezervi alanı olan Camili'yi farklı bakış açılarından değerlendirerek bu eğitsel kitabı hazırlamıştır. "Sürdürülebilir Kalkınma Eğitimi için Biyosfer Rezervleri Camili'de Yaşam Mısır Ekmeği, Yoğurt ve Bal..." adını taşıyan kitapta Camili Biyosfer Rezervinin koruma alanı olarak benimsenmesi, biyosfer rezervi olarak ilan edilmesi, zengin doğal kaynakları, eşsiz güzelliği, ilgi çekici tarihi ve kültürü, yaşayan halkın doğa ve kültür ilişkisine yönelik güçlü deneyimleri akıcı bir üslupla ele alınmaktadır. Kitapta aynı zamanda Camili yöresinde turizmden kültüre kadar pek çok konu hakkındaki uygulama ve deneyimlerin sürdürülebilir kalkınma temelinde ne şekilde yürütüldüğü hakkında da bilgi sunulmaktadır. Bu çalışmanın ilerleyen zamanlarda İngilizceye çevrilerek yayınlanması da planlanmaktadır.

Türkiye'de UNESCO: 70 Yıl - 70 Anahtar Olay

UTMK arşivlerinden yararlanılarak İngilizce ve Fransızca dillerinde hazırlanan "Türkiye'de UNESCO: 70 Yıl - 70 Anahtar Olay" broşürü, 1945-2015 yılları arasında UNESCO ve UTMK'nın ülkemizdeki kazanımlarını görseller ve kolay okunur bir dille paylaşmış olup, 38. Genel Konferans boyunca dağıtılarak katılımcılarla paylaşmıştır.

Hayat Boyu Öğrenme Eğitim Stratejisi: Erken Çocukluk Eğitiminden Yetişkin Eğitime

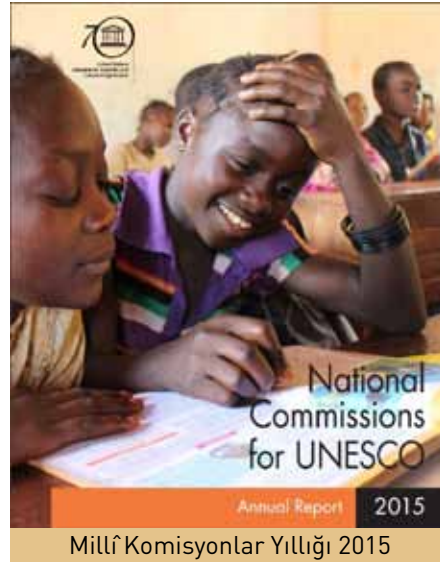
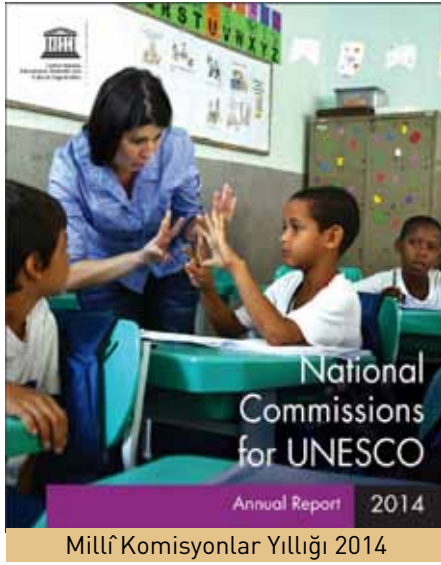
Eğitim Sektörü için İngilizce olarak hazırlanan ve UTMK'nın 2015 yılındaki eğitim stratejisini, eğitim alanında öne çıkan program ve faaliyetlerini kapsayan "Hayat Boyu Öğrenme Eğitim Stratejisi: Erken Çocukluk Eğitiminden Yetişkin Eğitime" broşürü ise 38. Genel Konferansta katılımcılarla paylaşılmıştır.

UNESCO MİLLÎ KOMİSYONLARI YILLIĞI

UNESCO Millî Komisyonları Yıllığı, millî komisyonların faaliyetlerini ve işbirliklerini daha görünür kılmak ve bilgi paylaşımını kolaylaştırma hedefiyle 2013 yılında başlatılmış bir inisiyatiftir. Yıllık, ilgili millî komisyonun o yılki faaliyetleri hakkında özet bilgi sunmakta ve bir örnek projeye yer vermektedir. Her yıl UNESCO Genel Direktörlüğü tarafından hazırlanarak basılan Yıllık ayrıca internet üzerinden de kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Yıllıkta faaliyetlerine yer verilen 2014 yılında 136, 2015 yılında 143 millî komisyon arasında Millî Komisyonumuz da bulunmaktadır.

ZİYARETLER

2014-2015 yılları arasında UNESCO Türkiye Millî Komisyonu, kurum ve kuruluş temsilcileri, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler, özel sektör, gençler ve kadın kuruluşlarından oluşan heyetler, gruplar ve kişiler tarafından ziyaret edilmiştir. Aynı şekilde Millî Komisyon tarafından UNESCO çalışmalarıyla ilgili kişi ve kurumlara ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaretlerde UNESCO'nun tanınırlığına katkı sağlanırken, işbirliği imkân ve fırsatlarının da ele alınması mümkün olmuştur. Tamamına internet sayfamızda¹⁵ yer verilen ziyaretler:

Ahmet Yesevi Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Musa YILDIZ 11 Aralık 2015, Yunus Emre Enstitüsü Rabat Türk Kültür Merkezi Müdürü Mehmet SAVAN 27 Kasım 2015, Giresun Üniversitesi Rektörü ve aynı zamanda 2015 yılında kabul edilen Giresun Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin Geliştirilmesi ve Kadının Güçlendirilmesi Kürsüsü Başkanı Prof. Dr. Aygün ATTAR 16 Ekim 2015, İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikîsi Devlet Konservatuvarı Müdür Yardımcısı Prof. Dr. Serpil MÜRTEZAOĞLU 16 Eylül 2015, ONE Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Demet SABANCI ÇETİNDÖĞAN ve Kurucu Üyesi Sedef KORKMAZ 07 Ağustos 2015, Türk Akademisi Başkanı Darhan KIDIRALI 5 Mart 2015, Bangladeş Büyükelçisi Zülfikur RAHMAN 18 Kasım 2014, Avustralya Büyükelçisi James LARSEN 21 Ekim 2014, Namibya Millî Eğitim Bakanı Hon. Dr. David NAMWANDI, Namibya Büyükelçisi Neville Gertze ve beraberindeki heyet 14 Ekim 2014, Tarih Vakfı Genel Müdürü Münevver EMİNOĞLU 9 Eylül 2014, Romanya Kültür Bakanlığı Avrupa ve Dış İlişkiler Genel Müdürü Nadia TUNSU 8 Eylül 2014, AKP İstanbul İl Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Perihan PAKSOY 25 Nisan 2014, Afyon Kocatepe Fen Fakültesi Coğrafya Bölümü Doç. Dr. Okan BOZYURT 24 Nisan 2014, UNESCO Sosyal Kuşatıcılık ve Gençlik Bölümü Müdürü Angela MELO 18 Nisan 2014, Macaristan Büyükelçisi Sayın Dr. János HÓVÁRI 9 Nisan 2014, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma Millî Parklar Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı Sabri KİRİŞ 10 Şubat 2014, Eskişehir Valisi Güngör Azim TUNA 29 Ocak 2014, UNESCO Nezdinde Türkiye Daimi Temsilcisi Büyükelçi Hüseyin Avni BOTSALI 21 Ocak 2014, Ankara Üniversitesi Karşılaştırmalı Medeniyet ve Barış Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü Prof. Dr. Neşe ÖZDEN ve Yönetim Kurulu üyeleri 2 Ocak 2014 tarihinde Millî Komisyonumuz ziyaret etmişler, Başkan ve/veya Başkan Vekillerimiz, ilgili Yönetim Kurulu Üyelerimiz ve uzmanlarımızla görüşmüşlerdir.

¹⁵ <http://www.unesco.org.tr/dokumanlar/ziyaretler/ziyaretler.pdf>

LOGO DESTEĞİ VERİLEN FAALİYETLER

Abdülkadir Merâgî Semineri

13 Şubat 2014 tarihinde, Başkent Üniversitesi Devlet Konservatuvarı tarafından UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri kapsamında gerçekleştirilen “Abdülkadir Merâgî” konulu seminere UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Hamamönü Çiğdem Şenliği

8 Mart 2014 tarihinde, Ankara Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesi tarafından düzenlenen Hamamönü Çiğdem Şenliğine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Ölümünün 50. Yılında Halide Edip Adıvar Paneli

15 Nisan 2014 tarihinde, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi tarafından UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri kapsamında gerçekleştirilen “Ölümünün 50. Yılında Halide Edip Adıvar” Paneline UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Türk Kahvesi Kültürü Sergisi

Türk Kahvesi Kültürü ve Araştırmaları Derneği tarafından Topkapı Sarayı Müzesinde Mayıs 2014 tarihinde başlayan ve 4 ay süren Türk kahvesinin uluslararası tanıtımı amacıyla gerçekleştirilen sergiye UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir. Serginin açılışına UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılım sağlamıştır.

LOGO DESTEĞİ VERİLEN FAALİYETLER

4. Hamamönü Hıdırellez Şenliği

5-7 Mayıs 2014 tarihlerinde Altındağ Belediyesi tarafından Ankara Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesi işbirliğiyle gerçekleştirilen “4. Hamamönü Hıdırellez Şenliği”ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir. Şenliğe Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılmıştır.

Sultan II. Abdülhamid Han Culus Hediyeleteri Sergisi

17 Eylül-17 Ekim 2014 tarihlerinde Yıldız Sarayı Vakfı tarafından gerçekleştirilen “Sultan II. Abdülhamid Han Culus Hediyeleteri” sergisine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

İkinci Uluslararası Etik Eğitimi Konferansı

21-23 Mayıs 2014 tarihlerinde Ankara Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen “İkinci Uluslararası Etik Eğitimi Konferansı”na UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Karagöz Şenliği

23-25 Mayıs 2014 tarihlerinde UNİMA Türkiye Millî Merkezi tarafından gerçekleştirilen “Karagöz Şenliği” etkinliğine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

16. Uluslararası Bodrum Dans Festivali

Bodrum Dans Kulübü Derneği tarafından 26-31 Mayıs 2015 tarihlerinde düzenlenen “16. Uluslararası Bodrum Dans Festivali”ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

İsmail Bey Gaspıralı Paneli ve Türk Dünyası

29 Mayıs 2014 tarihinde, Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Müdürlüğü tarafından UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri kapsamında düzenlenen İsmail Gaspıralı Paneline UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Doğu Dünyasında Geleneksel Türk Müzik Kültürü Sempozyumu

9-11 Haziran 2014 tarihlerinde, Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı tarafından düzenlenen “Doğu Dünyasında Geleneksel Türk Müzik Kültürü” konulu Sempozyuma UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Barışta ve Savaşta Medeniyet ve Kadın Uluslararası Kongresi

18-21 Haziran 2014 tarihlerinde Ankara Üniversitesi Karşılaştırmalı Medeniyet ve Barış Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi ile Başbakanlık Atatürk Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen “Barışta ve Savaşta Medeniyet ve Kadın Uluslararası Kongresi”ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

LOGO DESTEĞİ VERİLEN FAALİYETLER

Akıllı Kentin Yaratıcıları

Çevre ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı ÇEKÜL, Kadıköy Belediyesi Tasarım Atölyesi ve Amber Platform işbirliğinde 15 Haziran 2014 – 15 Haziran 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilecek “Akıllı Kentin Yaratıcıları” projesi kapsamında “Akıllı Kentin Yaratıcıları” projesine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Kültürel Mirasın ve Kültürel Bellek Kurumlarının Yönetimi Konferansı

18-20 Eylül 2014 tarihlerinde Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği tarafından gerçekleştirilen “Kültürel Mirasın ve Kültürel Bellek Kurumlarının Yönetimi Konferansı”na UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Osmanlı İmparatorluğu’nun Altın Çağı ve Matrakçı Nasuh

22-26 Eylül 2014 tarihlerinde, Ankara Üniversitesi Latin Amerika Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürlüğü tarafından Ekvator’da UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri kapsamında gerçekleştirilen “Osmanlı İmparatorluğu’nun Altın Çağı ve Matrakçı Nasuh” etkinliğine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Mengen Aşçılık Festivali

27-28 Eylül 2014 tarihinde Abant İzzet Baysal Üniversitesi Mengen Meslek Yüksek Okulu tarafından düzenlenen “Mengen Aşçılık Festivali”ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Birinci Uluslararası Tehlike Altındaki Diller Konferansı

13-17 Ekim 2014 tarihlerinde, Ardahan Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen “Birinci Uluslararası Tehlike Altındaki Diller Konferansı”na UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

İsmail Gaspıralı Bey Sempozyumu

İstanbul Üniversitesi, Türk Ocakları İstanbul Şubesi, TİKA işbirliğinde UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri kapsamında 25-27 Aralık 2014 tarihlerinde gerçekleştirilen “İsmail Gaspıralı Bey Sempozyumu”na UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

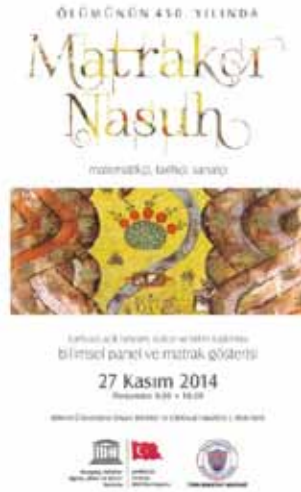
LOGO DESTEĞİ VERİLEN FAALİYETLER

İsmail Bey Gaspıralı Konferansı ve Ödülleri

Bartın Gazeteciler Cemiyeti tarafından 30 Ekim-1 Kasım 2014 tarihlerinde UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri kapsamında gerçekleştirilen İsmail Bey Gaspıralı Konferansı ve İsmail Bey Gaspıralı Gazetecilik ve İnsan Hakları Ödüllerine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Ölümünün 450. Yılında Matrakçı Nasuh Bilimsel Paneli ve Matrak Gösterisi

27 Kasım 2014 tarihinde, Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Merkezi tarafından UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri kapsamında "Ölümünün 450. yılında Matrakçı Nasuh Bilimsel Paneli ve Matrak Gösterisi"ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir. Paneli UTMK'yı temsilen Yönetim Kurulu Başkan Vekili Büyükelçi Gürcan TÜRKÖĞLU katılım sağlamış ve açılış konuşmasını yapmıştır.

Uluslararası Göl Sempozyumu

Ankara Üniversitesi tarafından düzenlenen "Uluslararası Göl Sempozyumu"na UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

“Bestekâr-ı Muhteşem” Konseri

27 Ocak 2015 tarihinde, Fatih Sultan Mehmet Vakfı Üniversitesi Medeniyeler İttifakı Enstitüsü tarafından UNESCO Anma ve Kutlama Yılı Dönümleri kapsamında gerçekleştirilen Abdülkadir Meragi'nin eserlerinin seslendirildiği “Bestekâr-ı Muhteşem” konsere UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir. Panele UTMK'ı temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılım sağlamış ve açılış konuşmasını yapmıştır.

Medya ve Kadın Paneli

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi tarafından 4 Mart 2015 tarihinde “Medya ve Kadın” paneline UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından isim ve logo desteği verilmiştir. UTMK'ı temsilen Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR'ın ilk oturum başkanlığını gerçekleştirdiği panelde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Aylin GÖRGÜN BARAN ve İletişim İhtisas Komitesi Üyesi Prof. Dr. Nükhet VARDAR panelist olarak yer almış ve diğer oturumun başkanlığını İletişim İhtisas Komitesi Başkan Vekili Dr. Hilmi BENİĞİ gerçekleştirmiştir.

LOGO DESTEĞİ VERİLEN FAALİYETLER

Prof. Dr. Deniz BAYRAKDAR Sunum Yaparken

İşlevsel Okuryazar Toplum Çalıştayı

Uluslararası Rotary 2430. Bölge tarafından “İşlevsel Okuryazar Toplum” Projesi kapsamında 7 Mart 2015 tarihinde Ankara’da gerçekleştirilen Çalıştaya UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir. Çalıştaya UTMK’yı temsilen Eğitim İhtisas Komitesi Üyesi Doç. Dr. Mustafa SEVER katılım sağlamıştır.

İkinci Hamamönü Çiğdem Şenliği

Ankara Somut Olmayan Kültürel Miras Müzesi tarafından 11 Mart 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen “İkinci Hamamönü Çiğdem Şenliği” etkinliğine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Model UNESCO

Bilkent Üniversitesi tarafından 18-21 Mart 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen Model UNESCO etkinliğine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir. Etkinliğe Yönetim Kurulu Başkan Vekili Büyükelçi Gürcan TÜRKOĞLU katılım sağlamıştır.

“Nevruz’un Kenti Tire” etkinliği

Tire Kültür Sanat Çevre ve Turizm Derneği tarafından 21-22 Mart 2015 tarihlerinde İzmir’de gerçekleştirilen “Nevruz’un Kenti Tire” etkinliğine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Uluslararası Kâtip Çelebi Sempozyumu

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi tarafından 26-28 Mart 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen “Uluslararası Kâtip Çelebi Sempozyumu”na UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Radio ve Televizyon Yayımcılığımızın Geleceği

RATEM tarafından 15 Nisan 2015 tarihinde gerçekleştirilen Radio ve Televizyon Yayımcılığımızın Geleceği konulu etkinliğe UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Mimar Sinan Sempozyumu

Trakya Üniversitesi tarafından 20-23 Nisan 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen Mimar Sinan Sempozyumuna UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

LOGO DESTEĞİ VERİLEN FAALİYETLER

16.yy dâhisi Matrakçı Nasuh Sergisi

İstanbul Kültürlerarası Sanat Diyalogları Derneği tarafından UNESCO Anma ve Kutlama Yıl Dönümleri çerçevesinde Matrakçı Nasuh'un Ölümünün 450. Yılında anılmasına ilişkin 2015 yılı Mayıs ayında başlayan "16.yy dâhisi Matrakçı Nasuh" Projesine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Birinci Uluslararası Müzik ve Dans Kongresi

Dicle Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müdürlüğü tarafından 6-8 Mayıs 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen "Birinci Uluslararası Müzik ve Dans Kongresi"ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

XVI. Türkiye Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler Konferansı

Kadir Has Üniversitesi tarafından 7-9 Mayıs 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen XVI. Türkiye Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler Konferansına UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Somut Olmayan Kültürel Miras Masal Anlatıcılığı Eğitimi

Gazi Üniversitesi SOKÜM Müzesi tarafından 8 Mayıs-14 Haziran 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen Somut Olmayan Kültürel Miras Masal Anlatıcılığı Eğitimine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Kültürel Mirasın Göstergebilimi: Otantikten Enformatiğe Etkinliği

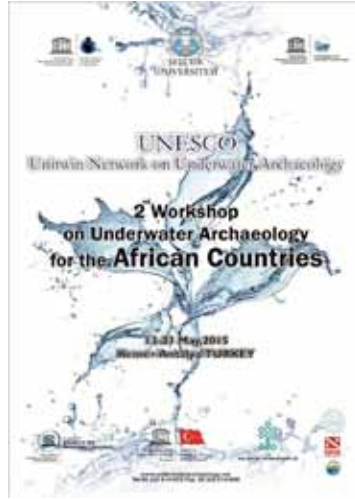
İstanbul Üniversitesi tarafından 7-10 Mayıs 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen "Kültürel Mirasın Göstergebilimi: Otantikten Enformatiğe" Etkinliğine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Üçüncü Balkan Özel Gereksinimli Çocuklar Spor Oyunları

Trakya Üniversitesi tarafından 11-13 Mayıs 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen Üçüncü Balkan Özel Gereksinimli Çocuklar Spor Oyunlarına UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

UNESCO UNITWIN Sualtı Arkeolojisi Network Eğitim Faaliyeti

Selçuk Üniversitesi ve UNESCO ortaklığında 13-23 Mayıs 2015 tarihlerinde Kemer’de gerçekleştirilen “UNESCO UNITWIN Sualtı Arkeolojisi Network Eğitim Faaliyeti”ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

“Efes UNESCO’ya dâhil olsun” Etkinlikleri

BİLFEN İlköğretim Okulları tarafından 15 Mayıs-31 Aralık 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen “Efes UNESCO’ya dâhil olsun” konulu etkinliklere UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

LOGO DESTEĞİ VERİLEN FAALİYETLER

Düşünce Dünyamızda ve Kültürümüzde Dede Korkut Sempozyumu

Bayburt Üniversitesi Rektörlüğü tarafından 21-22 Mayıs 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen “Düşünce Dünyamızda ve Kültürümüzde Dede Korkut” Sempozyumuna UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Âşık Veysel Kültür ve Sanat Günleri

Sivas Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü tarafından 22-25 Mayıs 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen “Âşık Veysel Kültür ve Sanat Günleri” Etkinliğine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Altın Boğa Kısa Film Festivali

İstanbul Erkek Lisesi tarafından 2-4 Haziran 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen Altın Boğa Kısa Film Festivaline UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Muğla'nın Somut Olmayan Kültürel Mirası Projesi

Muğla Valiliği İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından Muğla'da düzenlenen “Muğla Eğitiminde Bilge Hareketi” projesinin alt projesi olan “Muğla'nın Somut Olmayan Kültürel Mirası Projesi”ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Bir Usta Bin Usta Projesi

ARPR İletişim Danışmanlığı ve Anadolu Sigorta tarafından yürütülen Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından destek verilen “Bir Usta Bin Usta” adlı sosyal sorumluluk projesine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Kukla ve Karagöz Eğitimi

UNİMA Türkiye Millî Merkezi tarafından gerçekleştirilen Kukla ve Karagöz Eğitimine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Yarenlik Şöleni

Sandıklı İlçesi Kültür Varlıklarını Koruma ve Yaşatma Derneği'nin (SAN-DER) Ekim ayında gerçekleştirdiği ve Türkiye'den pek çok Geleneksel Sohbet Toplantıları grubunun katıldığı Yarenlik Şölenine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Kütüphaneleri Dönüştürme Sanatı temalı IFLA 2015 Başkanlık Toplantısı

Türk Kütüphaneciler Derneği tarafından 3-5 Haziran 2015 tarihlerinde İstanbul Bilgi Üniversitesinde gerçekleştirilen Kütüphaneleri Dönüştürme Sanatı temalı IFLA 2015 Başkanlık Toplantısına UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Doğu Dünyasında Geleneksel Türk Müzik Kültürü Sempozyumu

9-11 Haziran 2014 tarihlerinde Kafkas Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müdürlüğüne "Doğu Dünyasında Geleneksel Türk Müzik Kültürü" adlı Sempozyuma UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Jeolojik Koruma Eğitim Semineri

Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından 11-12 Haziran 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen Jeolojik Koruma Eğitim Seminerine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Yükseköğretim ve Araştırma Alanında Kadının Temsili Çalıştayı

Akdeniz Üniversiteler Birliği Başkanlığı tarafından Karadeniz Teknik Üniversitesinde 12-13 Haziran 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen "Yükseköğretim ve Araştırma Alanında Kadının Temsili" konulu Çalıştaya UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

20. Uluslararası Soroptimist Kongresi

Soroptimistler Derneği tarafından 9-12 Temmuz 2015 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirilen "Kadınları Güçlendiren Yeni Fikirler" temalı 20. Uluslararası Soroptimist Kongresine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

İzmir Uluslararası Kültür ve Spor Festivali

İzmir Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından 29 Temmuz-2 Ağustos 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen "İzmir Uluslararası Kültür ve Spor Festivali"ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Mengen Uluslararası Aşçılık ve Turizm Festivali

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Mengen Meslek Yüksekokulu tarafından 15-16 Ağustos 2015 tarihlerinde düzenlenen "Mengen Uluslararası Aşçılık ve Turizm Festivali"ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

LOGO DESTEĞİ VERİLEN FAALİYETLER

Divriği Ulucami ve Darüşşifası'nın Dünya Miras Listesine kaydedilişinin 30. Yıl Dönümü Etkinlikleri

Sivas Valiliği ve Sivas Belediyesi tarafından düzenlenen Divriği Ulucami ve Darüşşifası'nın Dünya Miras Listesine kaydedilişinin 30. Yıl dönümü kapsamındaki etkinlikler UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo desteği verilmiştir.

Uluslararası “Green Chemistry and Sustainable Technologies” Konferansı

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi tarafından 30 Eylül-3 Ekim 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen Uluslararası “Green Chemistry and Sustainable Technologies” Konferansına UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

III. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kongresi: Dede Korkut ve Türk Dünyası Konferansı

Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırması Enstitüsü tarafından 19-23 Ekim 2015 tarihlerinde İzmir’de düzenlenen “III. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kongresi: Dede Korkut ve Türk Dünyası” adlı konferansa UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir. Konferansa UTMK’yı temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ katılım sağlamıştır.

Ankara Üniversitesi'nin 70. Yılında 2015 UNESCO Işık Yılı Etkinliği

Ankara Üniversitesi tarafından 2 Aralık 2015 tarihinde gerçekleştirilen “Ankara Üniversitesi'nin 70. Yılında 2015 UNESCO Işık Yılı Etkinliği”ne UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

“Bir Hikâyem Var” ve “Konstantiniyye’den İstanbul’a 19. ve 20. yy Fotoğraf Koleksiyonu” Sergileri

İstanbul Kültürlerarası Sanat Diyalogları Derneği tarafından 2015 yılı süresince Karadağ-Podgorista, Kosova- Priştine, Makedonya-Üsküdar ve Hırvatistan-Zagreb’de gerçekleştirilen “Bir Hikâyem Var” ve “Konstantiniyye’den İstanbul’a 19. ve 20. yy Fotoğraf Koleksiyonu” Sergilerine UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı Kitabı

Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı’nın UNESCO Dünya Mirası adaylığı çalışmaları kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığı işbirliğinde yürütülen bilimsel çalışmaların yer aldığı 2015 yılında yayınlanan “Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı” adlı kitaba UTMK isim ve logosuyla destek verilmiştir.

GENEL SEKRETERLİK FAALİYETLERİ

Genel Sekreterlik Hakkında

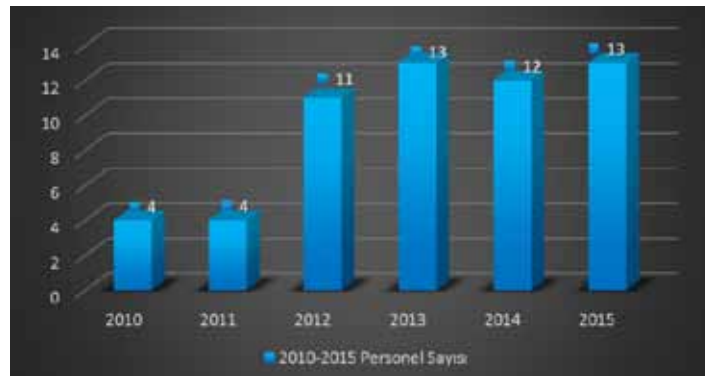
Bilindiği gibi, UNESCO'nun eğitim, doğa bilimleri, sosyal ve beşerî bilimler, kültür, bilgi ve iletişim sektörleriyle ilgili iş ve konularda toplumda farkındalık yaratmak ve hükûmete danışmanlık etmek üzere 25 Ağustos 1949 tarihli ve 3-9862 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla kurulan Millî Komisyonumuz en eski Millî Komisyonlardan biri olup Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve Genel Sekreterlik olmak üzere dört icra organına sahiptir.

Genel Sekreterlik, 2010 yılından önce uzmanlık gerektirmeyen sınırlı sayıda personel çalışmalarını yürütürken bu tarihten sonra Yönetim Kurulu, beş sektördeki konuları takip edecek uzman personel istihdamı yönünde bir karar almış ve Sektör Uzmanlığı Yönergesini hazırlayarak yürürlüğe koymuştur. 2012 yılından sonra Millî Komisyonunda Sektör Uzmanları istihdam edilmeye başlanmıştır. Yönergeye göre üç yıl içinde UNESCO çalışmaları üzerine yazdığı tezi Jüri tarafından kabul edilen Sektör Uzmanlarına UNESCO Uzmanı unvanı verilmektedir.

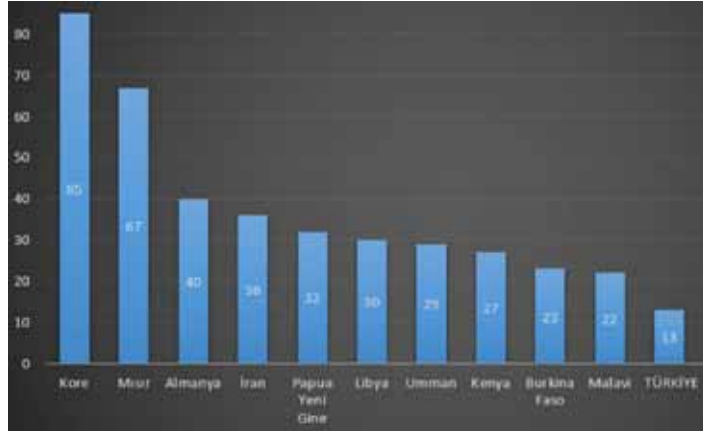
Sektör Uzmanı Sema AKMEŞE'nin UNESCO Uzmanlığı Tez Savunması

UTMK Genel Sekreterliği bir Genel Sekreter Vekili, bir Dış İlişkilerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Vekili, bir İç İşlerden Sorumlu Genel Sekreter Yardımcısı Vekili, yedi Sektör Uzmanı, bir Sayman, bir Muhasebeci, bir Halkla İlişkiler Elemanı, bir Teknik Eleman, bir Şoför ve bir Büro Görevlisi olmak üzere toplam 13 personelden oluşmaktadır.

Yıllara Göre UTMK Genel Sekreterlik Personel Sayısı

Almanya, Avusturya, Fransa, İngiltere, Japonya, Çin veya Kore gibi UNESCO program ve çalışmalarında etkin roller üstlenen Millî Komisyonların personel sayılarının oldukça yüksek olduğu görülmektedir. Aşağıdaki grafikte Dünyadaki diğer Millî Komisyonlardan seçilenlerin personel sayıları bulunmaktadır.

Millî Komisyonlarda Personel Sayısı

UTMK Genel Sekreterliğine yıllara göre gelen-giden evrak sayıları aşağıdaki grafikte görülmektedir. 2012 yılından itibaren gelen-giden evrak ve e-postalarda dikkate değer bir artış ortaya çıkmıştır.

Yıllara Göre Gelen-Giden Evrak Sayısı

İNTERNET SAYFASI

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu İnternet Sitesi, günden güne artan bilgi, belge, haber ve çeviri metinleri ile zenginleşmekte ve buna bağlı olarak ziyaretçi sayısı artmaktadır. UTMK hakkında ayrıntılı bilgi, etkinlik ve çalışmalarla ilgili güncel haber, sektörlerle ilgili geniş tanıtım içeren Web sayfamızda uluslararası sözleşmeler, bildiriler, tavsiye kararları ve raporların çevirileri ve yayınlarımız yer almaktadır. İnternet sayfamızın uluslararası görünürlüğünü sağlamaya ve Türkiye’den UNESCO ile ilgili konularda başvurulacak ilk adres olma özelliğini korumak amacıyla güçlendirmeye yönelik çalışmalarımız sürmektedir.

İnternet Sitesi

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU SERGİLERİ

Millî Komisyonumuzun Hizmet Binası bahçe duvarlarında 2014-2015 yılları boyunca UNESCO Dünya Kültürel Mirası Sergisi, UNESCO Doğal Miras Sergisi, Somut Olmayan Kültürel Miras Sergisi ve Nevruz Çiçektir Sergisi açılmıştır. Gerçekleştirilen sergilerle UNESCO farkındalığının oluşturulması amaçlanmaktadır.

Somut Olmayan Kültürel Miras Sergisi

2003 senesinde benimsenen İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Korunmasına Dair Sözleşmesine 2006 yılında taraf olan Türkiye'nin Sözleşme kapsamındaki İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsili Listesinde 2015 yılı itibarıyla 12 mirası yer almaktadır.

Bu kapsamda Millî Komisyonumuzun bahçe duvarlarında "Somut Olmayan Kültürel Miras" temalı bir sergi açmıştır. Sergide ülkemizin UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirasının Temsili Listesine kayıtlı 12 mirasının fotoğrafları listeye kayıt tarihleri ve açıklamalarıyla birlikte yer almaktadır.

UNESCO Kültürel ve Doğal Miras Sergisi

1972 yılında kabul edilen UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması Sözleşmesine 1983 yılında taraf olan Türkiye'nin Sözleşme kapsamındaki Dünya Kültürel ve Doğal Miras Listesinde 2015 yılı itibarıyla 15 mirası yer almaktadır.

Bu kapsamda Millî Komisyonumuzun bahçe duvarlarında "UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Mirası" temalı bir sergi açmıştır. Sergide UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Miras Listesinde 15 mirası kayıtlı olan ülkemizin kültürel ve karma dünya miras fotoğrafları, listeye kayıt tarihleriyle birlikte yer almaktadır.

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU SERGİLERİ

UTMK'da Somut Olmayan Kültürel Miras Sergisi

Nevruz Çiçeği, Biyolojik Çeşitlilik Sergisi

Nevruz, Azerbaycan, Hindistan, İran, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkiye'nin ortak mirası olarak UNESCO tarafından 2009 yılında İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsili Listesine alınmış ve 21 Mart günü 2010 yılında Birleşmiş Milletler tarafından "Uluslararası Nevruz Günü" ilan edilmiştir.

Bu kapsamda Mart aylarında Millî Komisyonumuzun bahçe duvarlarında "Nevruz Çiçeği Biyolojik Çeşitliliği" temalı bir sergi açmıştır. Sergide çoğu sadece Türkiye topraklarında yetişen ve "endemik" olarak tanımlanan Nevruz çiçekleri fotoğrafları yerel adları ve açıklamalarıyla yer almaktadır.

Gök Nevruz

Doğal Miras Sergisi

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesinde iki karma mirası (Hieropolis-Pamukkale ve Göreme Millî Parkı ve Kapadokya), Dünya Mirası Geçici Listesinde ise iki karma mirası (Güllük Dağı-Termessos Millî Parkı ve Kekova) ve bir doğal mirası (Tuz Gölü Özel Doğa Koruma Alanı) bulunmaktadır. MAB Biyosfer Rezervleri Ağında Türkiye'nin bir Biyosfer Rezervi (Camili Biyosfer Rezervi) ile UNESCO Jeopark Ağında ise bir jeoparkı (Kula Jeoparkı) bulunmaktadır.

UTMK doğal miras farkındalığını arttırmak amacıyla hizmet binasının bahçe duvarlarında doğal ve karma miraslar ile biyosfer rezervi ve jeoparktan oluşan bir doğal miras sergisi açmıştır. Sergide doğal miraslar, adı geçen listelere kayıt tarihleri ve açıklamaları ile birlikte yer almaktadır.

Tuz Gölü Özel Doğa Koruma Alanı

UNESCO 2014-2015 ULUSLARARASI GÜN, HAFTA, YIL VE ON YIL İLANLARI

UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası On Yıllar

2015-2024 Afrika Kökenliler On Yılı
2014-2024 Herkes için Sürdürülebilir Enerji On Yılı
2013-2022 Kültürlerin Yakınlaşması On Yılı
2011-2020 Biyolojik Çeşitlilik On Yılı
2010-2020 Çölleşmeyle Mücadele ve Çöller On Yılı
2005-2015 Uluslararası Yaşam için Su Hareketi On Yılı
2005-2014 Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim On Yılı
2005-2014 Uluslararası Dünya Yerli Halklar İkinci On Yılı

UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Yıllar

2014 Uluslararası Kristalografi Yılı

2014 Uluslararası Kristalografi Yılı (IYCr2014) kristal yapılı materyallerin detaylı çalışılmasına olanak veren X ışını kırınım yönteminin 100. Yıl dönümü olmakla birlikte, Kepler'in buz kristallerinin simetrik formlarını gözlemlemesinin 400. Yıl dönümüdür.

2014 yılının Uluslararası Kristalografi Yılı ilanı 2012 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 66. Oturumunda kabul edilmiş olup, Birleşmiş Milletler, Uluslararası Kristalografi Birliği, üye ülkeler ve UNESCO'yu bu konuda farkındalık çalışmaları yapmaya davet etmiştir.

Kristalografi yılının hedefleri, kristalografi bilimine ve kristalografinin modern toplumda neden olduğu teknolojik gelişmelere karşı toplumsal farkındalığın artırılması, gerçekleştirilecek etkinlikler ile gençleri bu alana teşvik etmek, bilimin evrenselliğini göstermek, Afrika, Asya ve Latin Amerika'da kristalografi programını teşvik etmek, özellikle Kuzey-Güney işbirlikleri olmak üzere dünya çapında bilim insanlarının uluslararası işbirliğini teşvik etmek, kristalografi alanındaki eğitim ve araştırmaları desteklemek, UNESCO himayesindeki SESAME (Synchrotron-light for Experimental Science and Applications in the Middle East) projesi de dâhil dünya çapındaki kutlamalara elektron hızlandırıcı ve nötron radyasyonu olanaklarının dâhiliyeti amaçlanmaktadır. Kristalografi yılı etkinliklerinde kullanılmak amacıyla bir logo tasarlanmış olup, bu logoya Birleşmiş Milletler'in ilgili internet adresinden¹⁶ erişilebilmektedir.

2015 Uluslararası Işık Yılı

2013 yılında UNESCO'nun 37. Genel Konferansı kapsamında gerçekleştirilen Doğa Bilimleri Komisyonunda alınan karar doğrultusunda Birleşmiş Milletlere 2015 yılının Uluslararası Işık Yılı ilan edilmesi önerisi Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun 68. Oturumunda kabul edilerek, 2015 yılı "Uluslararası Işık Yılı" olarak ilan edilmiştir. Bu doğrultuda UNESCO'nun 2015 yılı süresince ulusal ve bölgesel seviyelerde gerçekleştirilecek ışık bilim ve teknolojisi etkinlikleri teşvikinde etkin rol oynaması tavsiye edilmiştir.

2015 Uluslararası Işık Yılı; görme teknolojilerinin insanların hayatındaki önemi ve toplumun kalkınmasındaki öneminin farkına varılması, ışık bilim ve teknolojisinde eğitimin artırılması ile sürdürülebilir kalkınma, enerji ve toplum sağlığı gibi önemli sorunlara dikkat çekmek, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde yaşam kalitesinin artırılması için küresel farkındalığın artırılmasını vurgulamak, ışık bilim

¹⁶ <http://www.iycr2014.org/>

ve teknolojisi uygulamalarının tıp, iletişim, eğlence ve kültürün var olması ve ilerlemesi için vazgeçilmez olduğunu; ışık tabanlı teknolojilerin, insanın bilgiye erişiminin sağlanması ve insanlığın sosyal sağlık ve refahının artırılması konularında farkındalık oluşturulması maksadıyla ilan edilmiştir.

2015 yılının Uluslararası Işık Yılı olarak belirlenmesinin nedeni, özellikle Ibn-al-Haytham'ın 1000 yıl önce optik ile ilgili önemli çalışmaları, Augustin-Jean Fresnel'in 1815 yılında ışığın dalga olduğu kavramını ortaya koyması, James Clerk Maxwell'in 1865'teki ışığın elektromanyetik yayılma teorisi, Albert Einstein'ın 1915'te izafiyet teorisini geliştirmesi ve 1965'te Aron Allan Penzias ve Robert Wilson'un kozmik mikrodalga arka plan ışımasını keşfi gibi ışık fiziği tarihinde bir seri önemli kilometre taşı kutlamaları olmasıdır.

UNESCO tarafından üye devletler ışık ve ışık tabanlı teknolojilerin önemine dikkat çekmek amacıyla 2015 yılı süresince ulusal, bölgesel ve uluslararası farkındalık etkinlikleri düzenlemeye davet edilmektedir. 2015 Uluslararası Işık Yılı kapsamında bir logo tasarımı da yapılmış ve bir internet sitesi¹⁷ oluşturulmuştur.

UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Günler

5 Mayıs- Afrika Dünya Mirası Günü

2015 yılı Kasım ayında gerçekleştirilen UNESCO 38. Genel Konferansına Kültür Komisyonunun önerisiyle etkili adaylıkların hazırlanması, sürdürülebilir koruma ve Dünya Mirası alanlarının yönetimi için kapasite geliştirme aracılığıyla Dünya Mirası Sözleşmesinin uygulanması ve geliştirilmesi için Afrika Üye Devletlerinin kapasite oluşturmada uluslararası işbirliğinin öneminin vurgulanması amacıyla 5 Mayıs Afrika Dünya Miras Günü olarak benimsenmiştir.

26 Temmuz- Uluslararası Bataklık (Mangrove) Ekosisteminin Korunması Günü

UNESCO 38. Genel Konferansına Doğa Bilimleri Komisyonunun önerisiyle ayrıcalıklı ekosistemlerin tek olduğu ve hassasiyet taşıdığı doğal çevreler arasında uyumlu ilişki geliştirilmesinin UNESCO ve uluslararası bilim programları için önem taşıdığı dikkate alınarak 26 Temmuz Uluslararası Bataklık (Mangrove) Ekosisteminin Korunması Günü olarak benimsenmiştir.

20 Eylül - Uluslararası Üniversite Sporları Günü

UNESCO 38. Genel Konferansına Sosyal ve Beşerî Bilimler Komisyonunun önerisiyle Beden eğitimi, fiziksel aktivite ve sporun sağlıklı yaşam biçimini tanımlamanın yanı sıra özgüven ve sosyal sorumluluk sahibi vatandaşlar yetiştirme becerisi oluşturma için kullanılmasında üniversitelerin önemli rolünü vurgulanması amacıyla 20 Eylül Uluslararası Üniversite Sporları Günü olarak benimsenmiştir.

28 Eylül - Uluslararası Bilgiye Evrensel Erişim Günü

UNESCO 38. Genel Konferansına Bilgi ve İletişim Komisyonunun önerisiyle bilgiye erişimin UNESCO faaliyetlerinin önceliklerinden bir olduğu göz önünde bulundurularak eşitliğin sağlanması ve bilgi toplumlarının geliştirilmesi amacıyla 28 Eylül Uluslararası Bilgiye Evrensel Erişim Günü olarak benimsenmiştir.

¹⁷ <http://www.light2015.org/Home.html>

UNESCO 2014-2015 ULUSLARARASI GÜN, HAFTA, YIL VE ON YIL İLANLARI

5 Kasım – Uluslararası Romen Dili Günü

UNESCO 38. Genel Konferansına Eğitim Komisyonu önerisiyle kültürün korunmasına ve yayılmasına Roman dilinin katkısı dikkate alınarak medeniyetler arasında dilsel çoğulculuk, kültürel yakınlaşma ve diyalog aracılığıyla insanlar arasında daha kapsamlı işbirliğini sağlama, kültürlerarası diyalogu geliştirme ve kültürel yakınlaşmayı teşvik etmek amacıyla 5 Kasım Uluslararası Romen Dili Günü olarak benimsenmiştir.

Önceki Dönemlerde UNESCO Tarafından Benimsenen Uluslararası Günler

- 27 Ocak - Uluslararası Soykırım Kurbanlarını Anma Günü
- 11 Şubat – Uluslararası Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü
- 13 Şubat - Dünya Radyo Günü
- 21 Şubat – Uluslararası Anadil Günü
- 8 Mart - Uluslararası Kadınlar Günü
- 20 Mart - Uluslararası Fransızca Konuşanlar (Francophonie) Günü
- 21 Mart - Uluslararası Nevruz Günü
- 21 Mart - Dünya Şiir Günü
- 21 Mart - Uluslararası Irk Ayrımcılığının Kaldırılması Günü
- 22 Mart - Dünya Su Günü
- 6 Nisan - Uluslararası Kalkınma ve Barış için Spor Günü
- 23 Nisan - Dünya Kitap ve Telif Hakkı Günü
- 30 Nisan – Uluslararası Caz Günü
- 03 Mayıs - Dünya Basın Özgürlüğü Günü
- 05 Mayıs- Afrika Dünya Miras Günü
- 21 Mayıs - Diyalog ve Kalkınma için Dünya Kültürel Çeşitlilik Günü
- 22 Mayıs-Uluslararası Biyolojik Çeşitlilik Günü
- 25 Mayıs - Afrika Günü/Afrika Haftası
- 05 Haziran - Dünya Çevre Günü
- 08 Haziran - Dünya Okyanus Günü
- 17 Haziran - Dünya Çölleşme ve Kıtlıkla Mücadele Günü
- 18 Temmuz – Uluslararası Nelson Mandela Günü
- 26 Temmuz- Uluslararası Bataklık (Mangrove) Ekosisteminin Korunması Günü
- 09 Ağustos – Uluslararası Dünya Yerli Halklar Günü
- 12 Ağustos – Uluslararası Gençlik Günü
- 23 Ağustos- Uluslararası Köle Ticaretinin Anılması ve Köleliğin Ortadan Kaldırılması Günü
- 08 Eylül – Uluslararası Okuryazarlık Günü
- 15 Eylül- Uluslararası Demokrasi Günü
- 20 Eylül- Uluslararası Üniversite Sporları Günü
- 21 Eylül – Uluslararası Barış Günü
- 28 Eylül - Uluslararası Bilgiye Evrensel Erişim Günü
- 5 Ekim – Dünya Öğretmenler Günü
- 13 Ekim - Uluslararası Dünya Afetten Kaçınma Günü
- 17 Ekim - Uluslararası Yoksullukla Mücadele Günü

20 Ekim- Dünya İstatistik Günü
27 Ekim – Dünya Görsel İşitsel Miras Günü
2 Kasım- Uluslararası Gazetecilere Karşı İşlenen Suçların Cezasız Kalmasını Sona Erdirme Günü
5 Kasım – Uluslararası Romen Dili Günü
10 Kasım - Barış ve Kalkınma İçin Dünya Bilim Günü
Kasım ayının Üçüncü Perşembesi - Dünya Felsefe Günü
16 Kasım – Uluslararası Hoşgörü Günü
25 Kasım - Uluslararası Kadına Karşı Şiddetin Ortadan Kaldırılması Günü
29 Kasım – Uluslararası Filistin Halkıyla Dayanışma Günü
1 Aralık –Dünya AIDS Günü
3 Aralık – Uluslararası Engelliler Günü
10 Aralık –İnsan Hakları Günü
18 Aralık – Uluslararası Göçmenler Günü
18 Aralık – Dünya Arap Dili Günü

